

**Prispevki k
didaktiki zgodovine**

Letnik XV

2/2017

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

*Letnik 15, številka 2
2017*

*Prispevki
k didaktiki zgodovine*

Vsi prispevki so avtorska dela in niso lektorirani.

ISSN: 1581-8721

*Oddelek za zgodovino
Filozofske fakultete*

Kazalo

<i>Predgovor</i>	4
<i>ROMAN KRALJ: DEMOKRATIČNI VELIKANI MED OBEMA VOJNAMA</i>	5
<i>TILEN JERNEJ BLATNIK: TRETJI SVET V ČASU HLADNE VOJNE</i>	35
<i>SARA PRIMEC: ŽIVLJENJE V ZALEDJU MED PRVO SVETOVNO VOJNI IN DOGAJANJE OB KONCU VOJNE</i>	75
<i>TADEJ MADJAR: SLOVENCİ IN PRVA SVETOVNA VOJNA</i>	105
<i>KATARINA RUDOLF: VOJNE V NEKDANJI JUGOSLAVIJI</i>	154
<i>NINA VIDIC: POPULARNA KULTURA</i>	191
<i>SARA BERTALANIČ: PADEC KOMUNIZMA V VZHODNI EVROPI</i>	230
<i>ALEKSANDER STOJNŠEK: TERORIZEM</i>	275
<i>Avtorji prispevkov</i>	328

Predgovor

V študijskem letu 2016/17 so študentje 2. letnika magistrskega pedagoškega (eno in dvopredmetnega) študijskega programa zgodovine pripravili učne priprave za srednje šole.

Tako so v pričujoči reviji objavljene učne priprave z vsemi prilogami, ki se lahko uporabljajo gimnazijah pri zgodovini.

Vse učne priprave se nanašajo na učbenik: Gabrič, Aleš, Režek Mateja (2011). Zgodovina 4. Učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS.

Učne priprave niso lektorirane.

Urednica: Danijela Trškan

UČNE PRIPRAVE

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine II

**UČNA PRIPRAVA:
DEMOKRATIČNI VELIKANI MED OBEMA VOJNAMA**

IME IN PRIIMEK:
Roman Kralj

DATUM:
1. 12. 2016

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Gimnazija	
Razred:	4. letnik	
Datum:	1. 12. 2016	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Tema iz učnega načrta:	Obvezna širša tema: Razvoj demokracije. Vsebine: demokratični sistemi med obema vojnama v 20. stoletju.
	Tema iz učbenika:	Demokratične države in svetovna gospodarska kriza
Učna enota – naslov učne ure:	Demokratični velikani med obema vojnama	
Učne oblike:	Frontalna, individualna	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije, metoda besedne demonstracije, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela s slikovnimi viri, metoda dela z IKT, metoda izkustvenega učenja.	
Učne tehnike:	Asociacija, sprostitvena vaja	
Cilji iz učnega načrta:	<ul style="list-style-type: none"> - »ključne dogodke, pojave in procese umestijo v ustrezen zgodovinski čas in prostor« (Učni načrt, str. 37); - »analizirajo razvoj demokracije skozi zgodovino človeštva; - oblikujejo svoje stališče do dosežkov v razvoju demokracije v posameznih obdobjih; - utemeljijo pojav totalitarnih sistemov in njihov uspeh oziroma neuspeh« (Učni načrt, str. 53); - »razvijajo pozitiven odnos do pomena spoštovanja človekovih pravic, enakosti in demokracije« (Učni načrt, str. 38.) 	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki (operativni učni cilji)	Izobraževalni učni cilji	<p><i><u>Ob koncu učne ure učenec zna:</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> -pojasniti vzroke za nastanek svetovne gospodarske krize -pojasniti vpliv gospodarske krize na gospodarstva evropskih držav -našteti vsaj 3 probleme, ki jih je sprožila svetovna gospodarska kriza -predstaviti notranjo politiko med obema vojnama v ZDA, Veliki Britaniji, Franciji in Nemčiji
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -s pomočjo pisnega vira sestaviti krajši pisni sestavek
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -opredeliti svoj odnos do skrajnih političnih gibanj in nedemokratičnih prevratov

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje - Obravnavanje nove učne snovi - Urjenje - Ponavljanje 	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. ZDA med obema vojnama 2. Velika med obema vojnama 3. Francija med obema vojnama 4. Nemčija med obema vojnama 	
Učna sredstva:	Učila:	Učbenik (Gabrič in Režek, 2011 str. 29-37), učno-delovni list, power point predstavitev, odlomek besedila, preverjalni list.
	Učni pripomočki:	Projektor, računalnik, platno, power point.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<p><u>Geografija</u>: dijaki spoznavajo prostorsko širitev svetovne gospodarske krize in geografski položaj posameznih držav.</p> <p><u>Psihologija</u>: dijaki ugotavljajo pomen avtoritete na preprostega človeka (primer slepega zaupanja Hitlerju v Nemčiji).</p> <p><u>Sociologija</u>: dijaki poskušajo doumeti kompleksno povezavo družbe in vpliv medijev na splošno mnenje ljudi.</p> <p><u>Biologija</u>: dijaki spoznajo vpliv naravnih nesreč na življenje ljudi (primer suše v Ameriki).</p> <p><u>Informatika</u>: dijaki morajo biti osnovno računalniško pismeni, da lahko sledijo profesorjevi razlagi, ki je podprta z IKT.</p> <p><u>Slovenščino</u>: pouk je v slovenskem jeziku, zato ni odveč omeniti tudi povezavo z maternim jezikom.</p>	
Novi pojmi s pojasnilom:	<p><u>New Deal</u>- politični program demokratskega predsednika Franklina D. Roosevelta s katerim je ZDA izpeljal iz svetovne gospodarske krize.</p> <p><u>Skrajna desničarska gibanja</u>- politična gibanja, katerih namen je bil nasilni prevrat v državi. Delovanje je bilo velikokrat ilegalno, program gibanj pa izrazito nedemokratičen.</p> <p><u>Svetovna gospodarska kriza</u>- kriza, ki je oktobra 1929 izbruhnila v ZDA in je močno vplivala na celoten svet (svetovna kriza).</p> <p><u>Vlada narodne rešitve</u>- koalicija treh najmočnejših strank v Veliki Britaniji (laburisti, konservativci, liberalci). Namen koalicije je bi rešitev iz gospodarske krize.</p> <p><u>Ljudska fronta</u>- združitev levo sredinskih strank v Franciji z namenom prebroditve krize. Vlado sestavijo pod vodstvom Leona Bluma.</p>	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<i>Učni načrt. Zgodovina. Gimnazija. Splošna gimnazija. (2008). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo:</i>

		http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2015/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_zgodovina_280_ur_gimn.pdf (4. 11. 2016).
	Učna priprava	<ul style="list-style-type: none"> - Gabrič, Aleš, Režek Mateja (2011). Zgodovina 4. Učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS. - Svet in Jugoslavija v veliki gospodarski krizi 1929-1933/34: diplomsko delo / Gal Krizmanič - Velika gospodarska kriza (Wikipedia). https://sl.wikipedia.org/wiki/Velika_gospodarska_kriza (4.11.2016). - Svet med svetovnima vojnama. http://cobiss5.izum.si/scripts/cobiss?ukaz=DISP&id=2201043018648153&rec=1&sid=7 (5. 12. 2016).
	PowerPoint	<ul style="list-style-type: none"> -Drsnica 4: Slika 1: nasprotniki prohibicije v ZDA. http://www.novosti.rs/upload/images/2014//03/01/16%20(1).jpg (4. 11. 2016). -Drsnica 9: Slika 2: britanski imperij leta 1914. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b8/British_Empire_1921.png/400px-British_Empire_1921.png (4. 11. 2016). -Drsnica 14: Slika 3: simbol skrajno desničarskega gibanja Ognjeni križ. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/27/Croix_de_Feu_symbol.jpg (4.11.2016)
	Odlomek besedila	Velika gospodarska kriza (Wikipedia). https://sl.wikipedia.org/wiki/Velika_gospodarska_kriza (4.11.2016).

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
(3 minute)	<p>Danes naša tema od nas zahteva, da se naučimo veliko novih stvari. Za začetek vas prosim, da poskušate ugotoviti tematiko današnje ure.</p> <p>Prebral vam bom odlomek nekega besedila, vaša naloga pa je, da ugotovite na katero tematiko se nanaša.</p>	Poslušaj.	Frontal na učna oblika, metoda razlage	

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>Preberem odlomek.</p> <p>Vprašam, če vedo naslov današnje učne ure.</p>	<p>Posluša.</p> <p>Ugotovi naslov učne ure.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda besedne demonstracije</p> <p>Asociacija</p>	<p>Odlomek besedila</p>
<p>Odlično ste ugotovili, govorili bomo o demokratičnih državah med obema vojnama.</p> <p>Pobližje pa si bomo pogledali ZDA med obema vojnama, Veliko Britanijo med obema vojnama, Francijo med obema vojnama in Nemčijo med obema vojnama.</p> <p>Na koncu učne ure boste znali:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pojasniti vzroke za nastanek svetovne gospodarske krize -pojasniti vpliv gospodarske krize na gospodarstva evropskih držav -našteti vsaj 3 probleme, ki jih je sprožila svetovna gospodarska kriza -predstaviti notranjo politiko med obema vojnama v ZDA -s pomočjo pisnega vira sestaviti krajši pisni sestavek -opredeliti svoj odnos do skrajnih političnih gibanj in nedemokratičnih prevratov. 	<p>Posluša</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>Drsnica 1</p>
<p>Sedaj boste prejeli učno-delovne liste, ki jih boste med mojo razlago ustrezno dopolnjevali.</p>	<p>Posluša.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>Učno-delovni list.</p>

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE
ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
ZDA med obema vojnama (8 minut)	<p><u>Po prvi svetovni vojni:</u></p> <p>prenos gospodarske moči iz Evrope v ZDA.</p> <p><u>Notranja politika:</u></p> <p>-Največji politični stranki demokratična in republikanska.</p> <p>-Po demokratu Wilsonu, na oblasti republikanci Harding, Coolidge in Hoover. 1932 ponovno demokrat Roosevelt.</p> <p><u>Gospodarstvo pred krizo:</u></p> <p>-Obdobje razcveta v 20. letih 20. stoletja (gospodarska rast, modernizacija, višanje življenjskega standarda).</p> <p>-Prohibicija privede do tihotapstva in razcveta mafije, upad zaslužkov kmetov (presežki hrane).</p> <p><u>Gospodarska kriza:</u></p> <p>-Delniške špekulacije, izbruh krize oktobra 1929.</p> <p>-Propad bank, brezposelnost, prekinjeno kroženje blaga in denarja.</p> <p>-Dodaten problem v kmetijstvu zaradi suše, kopičenje brezposelnih v mestu.</p>	Poslušá.	Frontal na učna oblika, metoda razlage.	<p>Drsnica 2</p> <p>Drsnica 3</p>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Kakšne občutke vam vzbudi projicirana slika in kaj vam pove o prohibiciji?	<u>Odgovori:</u> Vzbudi mi zanimive občutke, vidim da je bilo v ZDA mnogo nasprotnikov prohibicije.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri	Drsnica 4
-Širitev krize po svetu, 1932 že 30 milijonov brezposelnih. -Iz krize državo uspešno izpeljal novi ameriški predsednik Franklin D. Roosevelt (New Deal). <u>Zunanja politika:</u> odmik od Wilsonove politike, republikanski izolacionizem.	Poslušaj.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	Drsnica 5
Sedaj vas prosim, da dopolnite učno-delovni list v stolpcu 1.) ZDA.	Poslušaj.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	
(Hodim po razredu in preverjam delo)	Rešuje učno-delovni list.	Individualna učna oblika	Učno-delovni list
Sedaj vas prosim, da preverite rešitve s pomočjo drsnice.	Preveri rešitve.	Frontalna in individualna učna oblika, metoda razlage.	Drsnica 6 in 7.

2. VSEBINSKI POUČILNIK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
Velika Britanija med obema vojnama (8 minut)	Prosim vas, da zaprete oči in poslušate naslednje besede, ki jih bom prebral: Največji kolonialni imperij, najmočnejša mornarica, močna industrija.	Poslušaj.	Frontalna učna oblika, metoda razlage,	

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

		sprostitvena vaja	
Na katero državo mislite, da se besede nanašajo?	Odgovori: Veliko Britanijo.	Frontalna učna oblika, asociacija	
<p>Tako je, sedaj bomo spoznali razmere v Veliki Britaniji med obema vojnama.</p> <p><u>Po prvi svetovni vojni</u>: razširitev kolonialnih posesti.</p> <p>-Najmočnejše kolonije (Avstralija, Nova Zelandija, Kanada, Južna Afrika) dobivajo vse več samostojnosti.</p> <p><u>Notranja politika</u>: Prerivanje konservativcev in liberalcev, 1924 vlado sestavijo laburisti.</p> <p>-1931 oblikovanje vlade narodne rešitve.</p>	Poslušaj.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	Drsnica 8
Oglejte si zemljevid na drsnici in mi povejte, kako mislite, da so se počutili Britanci ob pogledu na svoj imperij?	Odgovori na vprašanje: Mislim, da so bili zelo samozavestni, ker so imeli tako veliko kolonij.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora, metoda dela s slikovnimi viri	Drsnica 9
<p><u>Gospodarstvo pred krizo</u>: cvetoča industrija, močno ladjevje, izgubljanje svetovne premoči.</p> <p><u>Gospodarska kriza</u>: močno prizadene industrijo, leta 1931 kar 3 milijone brezposelnih.</p>	Poslušaj.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	Drsnica 10

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>-Številni Britanci so odpravo težav videli v komunizmu, nekateri pa v fašizmu. <u>Zunanja politika</u>: ohranitev konservatizma, prizadevanje za premoč na morju.</p> <p>-Nevtralen odnos do španske državljanske vojne in popuščanje Hitlerju.</p>			
<p>Sedaj pa vas prosim, da dopolnite učno- delovni list v stolpcu 2.) Velika Britanija.</p>	<p>Posluša.</p>	<p>Frontal na učna oblika, metoda razlage</p>	
<p>(Hodim po razredu in preverjam delo)</p>	<p>Rešuje učno- delovni list.</p>	<p>Individ ualna učna oblika</p>	<p>Učno- delovni list</p>
<p>Sedaj pa vas prosim, da preverite rešitve.</p>	<p>Preveri rešitve.</p>	<p>Frontal na in individ ualna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>Drsnica 11 in 12.</p>

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>Francija med obema vojnama (7 minut)</p>	<p>Naslednja država, ki jo bomo spoznali je Francija.</p> <p><u>Po prvi svetovni vojni</u>: Zveza z malo antanto.</p> <p><u>Notranja politika</u>: kriza v notranji politiki, nobena od političnih strank ni bila dovolj močna za sestavo trdne vlade.</p>	<p>Posluša.</p>	<p>Frontal na učna oblika, metoda razlage</p>	<p>Drsnica 13</p>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

-Krepitev skrajnih desničarskih organizacij (Francoska akcija, Ognjeni križ). -1936 zmaga Ljudske fronte, vlado sestavi Leon Blum.			
Ali vam projicirana slika vzbuja pozitiven ali negativen odnos? Tako je, tudi jaz se strinjam z vašim mnenjem.	Ogleda si sliko. Odgovori: vzbuja mi negativen odnos, zaradi lobanje in temnih barv.	Frontal na učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri	Drsnica 14
<u>Gospodarstvo pred krizo:</u> najmočnejša država celinske Evrope. <u>Gospodarska kriza:</u> Počasen odgovor na gospodarsko krizo. -Spremembe: uzakonitev 40 urnega delovnega tedna, plačan dopust, zvišanje plač. <u>Zunanja politika:</u> nevmešavanje v špansko državljansko vojno.	Posluša.	Frontal na učna oblika, metoda razlage	Drsnica 15
Sedaj pa vas prosim, da dopolnite učno- delovni list v stolpcu 3.) Francija.	Posluša.	Frontal na učna oblika, metoda razlage	
(Hodim in preverjam delo)	Rešuje naloge.	Individualna učna oblika	Učno- delovni list
Sedaj vas prosim, da preverite rešitve s pomočjo drsnice.	Preveri rešitve.	Frontal na in individualna učna oblika	Drsnica 16 in 17

4. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
----------------------------------	---------	--------	---------------------------------------	--------------------------

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Nemčija med obema vojnama (12 minut)	Sedaj pa bomo spoznali nekaj novega še o Nemčiji, a tokrat malo drugače.	Poslušā.	Frontalna uĉna oblika, metoda razlage	
	<p><u>Navodilo:</u> vŹivi se v vlogo drŹavljana Nemĉije, piše leto 1919 in imaš jasnovidne sposobnosti. Tvoja naloga je, da s pomoĉjo uĉbenika na straneh 34-37 sestaviš kratko pismo (okrog 100 besed) svojemu vnuku, ki bo to pismo prebral Źele leta 1945.</p> <p>-V pismu moraš predstaviti stanje v Nemĉiji po 1. svetovni vojni, notranjo politiko, gospodarstvo pred svetovno krizo, obdobje gospodarske krize in zunanjo politiko.</p> <p>-Na voljo imaš 8 minut ĉasa, nato pa bo izbran eden izmed vas, ki bo svoje pismo prebral ostalim sošolcem.</p>	Poslušā.	Frontalna uĉna oblika, metoda razlage	Drsnica 18
	(Hodim in preverjam delo)	Prebere besedilo in napiše krajše pismo.	Individualna uĉna oblika, delo s pisnimi viri	Drsnica 18 Uĉbenik
	Tako, ĉas je potekel. Tisti, ki prvi dvigne roko, bo prebral svoje pismo.	Poslušā.	Frontalna uĉna oblika, metoda razlage	
	(Poslušām pismo)	Prebere pismo.	Metoda besedne demonstracije	Primer pisma
	Prepriĉan sem, da ste vsi napisali tako dobra pisma.	Poslušā.	Frontalna uĉna oblika,	

	Zato vas prosim, da si rešitve za stolpec 4.) Nemčija kar prepisete iz drsnice.		metoda razlage	
	(Pregledujem zapisovanje)	Zapisuje rešitve.	Individualna učna oblika	Drsnica 19 in 20 Učno-delovni list

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
(7 minut)	Za zaključek boste rešili še preverjalni list. Na voljo imate 5 minut časa, nato pa bomo preverili rešitve.	Poslušā.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	
	(Hodim in preverjam delo uencev).	Rešuje preverjalni list.	Individualna učna oblika	Preverjalni list
	Preverite rešitve s pomočjo drsnice in se točkujte.	Preveri rešitve.	Frontalna in individualna učna oblika	Drsnica 22 in drsnica 23
	Danes ste se naučili: pojasniti vzroke za nastanek svetovne gospodarske krize, s pomočjo pisnega vira sestaviti krajši pisni sestavek, pojasniti vpliv svetovne gospodarske krize na gospodarstva evropskih držav, pojasniti pomen španske državljanske vojne za Hitlerja...	Poslušā.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Besedilo za uvodno motivacijo
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list (prazen)
PRILOGA 3 :	Učno-delovni list (rešen)
PRILOGA 4 :	Preverjalni list (prazen)
PRILOGA 5 :	Preverjalni list (rešen)
PRILOGA 6:	Primer pisma
PRILOGA 7:	PPT predstavitev

PRILOGA 1: Besedilo za uvodno motivacijo

To je bila najhujša in najobsežnejša recesija v 20. stoletju, ki jo zgodovinarji še vedno uporabljajo kot zgled za to kako drastično lahko pade svetovna ekonomija. Posledice so čutile praktično vse države, še posebej pa [mesta](#), odvisna od težke industrije, in [kmetijska](#) območja zaradi padca cen. V [Združenih državah Amerike](#) je depresija sovpadala s serijo peščenih viharjev, t. i. »[Dust Bowl](#)«, ki so dodatno prizadeli kmetijstvo osrednjega dela države. Obseg mednarodne trgovine se je zmanjšal za polovico do dve tretjini, prav tako pa tudi osebni dohodki, prihodki od [davkov](#), cene in dobički.

Referenca: (velika gospodarska kriza.https://sl.wikipedia.org/wiki/Velika_gospodarska_kriza. 4.11.2016).

PRILOGA 2: Učno-delovni list (prazen)

DEMOKRATIČNI VELIKANI MED OBEMA VOJNAMA

(učni list)

Navodilo: pozorno poslušaj razlago in ustrezno dopolni preglednico!

<u>Država/opis stanja</u>	1.) ZDA	2.) Velika Britanija	3.) Francija	4.) Nemčija
Stanje po 1. svetovni vojni	Prenos gospodarske moči iz Evrope v ZDA			
Notranja politika		Prerivanje konservativcev in liberalcev. 1924 laburisti sestavijo vlado. 1931 oblikovanje vlade narodne rešitve		
Gospodarstvo pred krizo			Najmočnejša država celinske Evrope.	
Gospodarska kriza				Ponovne težave v gospodarstvu povzroči svetovna kriza (znova porast revščine).
Zunanja politika	Politika izolacionizma.			

PRILOGA 3: Učno-delovni list (rešen)

DEMOKRATIČNI VELIKANI MED OBEMA VOJNAMA
(učni list-rešen)

Navodilo: pozorno poslušaj razlago in ustrezno dopolni preglednico!

<u>Država/opis stanja</u>	1.) ZDA	2.) Velika Britanija	3.) Francija	4.) Nemčija
Stanje po 1. svetovni vojni	Prenos gospodarske moči iz Evrope v ZDA	Razširitev kolonialnih posesti. Najmočnejše kolonije dobivajo vse več samostojnosti.	Zveza z malo antanto.	Kaotično stanje, država pred bankrotom. Proti versajski pogodbi, visoka inflacija in rast cen.
Notranja politika	Največji politični stranki demokratična (Roosevelt) in republikanska (Harding, Coolidge in Hoover).	Prerivanje konservativcev in liberalcev. 1924 laburisti sestavijo vlado. 1931 oblikovanje vlade narodne rešitve	Kriza v notranji politiki, nobena stranka ne prevlada. Krepitev skrajnih desničarskih frakcij. 1936 zmaga Ljudske fronte (Leon Blum).	1919 nastanek republike. Nezadovoljstvo in poskusi državnih udarov (1923 Hitler). Vzpon nacistov, 1932 zmaga na volitvah in vzpon Hitlerja.
Gospodarstvo pred krizo	20. leta 20. stoletja razcvet (gospodarska rast, modernizacija, višanje življenjskega standarda). Prohibicija, tihotapstvo, upad zaslužkov kmetov.	Cvetoča industrija, močno ladjevje. Izgubljanje svetovne premoči.	Najmočnejša država celinske Evrope.	Pomoč ZDA in vzpon gospodarstva po vojni.

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>Gospodarska kriza</p>	<p>Izbruh krize oktobra 1929 (delniške špekulacije). Propad bank, brezposelnost, problemi v kmetijstvu.</p> <p>Kopičenje brezposelnih v mestu.</p> <p>Iz krize državo izpelje Roosevelt (New Deal).</p>	<p>Prizadeta industrija, 3 milijone brezposelnih.</p> <p>Številni odpravo težav vidijo v komunizmu in fašizmu.</p>	<p>Počasen odgovor na gospodarsko krizo.</p> <p>Uzakonitev 40 urnega delovnega tedna, plačan dopust, zvišanje plač.</p>	<p>Ponovne težave v gospodarstvu povzroči svetovna kriza (znova porast revščine).</p>
<p>Zunanja politika</p>	<p>Politika izolacionizma.</p>	<p>Ohranjanje konservatizma, prizadevanje za premoč na morju.</p> <p>Nevtralnost do španske vojne in popuščanje Hitlerju.</p>	<p>Nevmešavanje v špansko državljansko vojno.</p>	<p>S Hitlerjem vse glasnejše zahteve po priključitvi nemških ozemelj.</p>

PRILOGA 4: Preverjalni list (prazen)

Demokratski veliki med obema vojnama

1.) Obkroži DA, če trditev velja in NE, če trditev ne velja. (/4t)

- a) Največji politični stranki v ZDA sta laburistična in demokratska DA NE
- b) Prvi demokratski predsednik v ZDA po Wilsonu je bil Franklin D. Roosevelt DA NE
- c) Prohibicija je v ZDA vodila v propad mafije DA NE
- č) Gospodarska kriza je ZDA prizadela oktobra 1929 na tako imenovano »črna nedelja« DA NE

2. Pojasni kje in zakaj je prišlo do svetovne gospodarske krize (navedi vzrok) ? (/2t)

3.) Pojasni vpliv svetovne gospodarske krize na gospodarstva (navedi tri primere) evropskih držav. (/3t)

4.) Dopolni. (/4t)

- a) Preden je kot svetovna velesila prevladala ZDA, je imela največjo mornarico _____.
- b) V Veliki Britaniji je bilo leta 1931 že _____ milijone brezposelnih.
- c) Leta 1924 niso vlado v Veliki Britaniji sestavili ne konservativci in ne liberalci, ampak so jo _____.
- č) Da bi politiki Veliko Britanijo rešili iz krize so sestavili vlado _____.

5.) Številkam v stolpcu pripiši ustrezne črke. (/4t)

- 1.) Mož, ki je sestavil francosko vlado leta 1936 ____
- 2.) Najmočnejša država celinske Evrope ____
- 3.) Ljudska fronta ____
- 4.) Skrajno desničarska organizacija ____

- a) Francija
- b) Leon Blum
- c) Ognjeni križ
- č) 40 urni delovnik, plačan dopust

6.) Kakšen pomen je imela španska državljanska vojna za Hitlerja in kako sta se odzvali Francija in Velika Britanija? (/2t)

PRILOGA 5: Ponovitveno/preverjalni list (rešen)

Demokratski velikani med obema vojnama

1.) Obkroži DA, če trditev velja in NE, če trditev ne velja (4t/4t).

- a) Največji politični stranki v ZDA sta laburistična in demokratska DA **NE**
  - b) Prvi demokratski predsednik v ZDA po Wilsonu je bil Franklin D. Roosevelt **DA NE**
  - c) Prohibicija je v ZDA vodila v propad mafije DA **NE**
  - č) Gospodarska kriza je ZDA prizadela oktobra 1929 na tako imenovano »črno nedeljo« DA **NE**
- Za vsak pravilen odgovor 1 točka.**

2. Pojasni kje in zakaj je prišlo do svetovne gospodarske krize (navedi vzrok) ? (2t/2t)

Svetovna gospodarska kriza je izbruhnila v ZDA zaradi delniških špekulacij.

Za navedbo kje 1 točka in zakaj je prišlo do svetovne gospodarske krize 1 točka.

3.) Pojasni vpliv svetovne gospodarske krize na gospodarstva (navedi tri primere) evropskih držav. (3t/3t)

Svetovna gospodarska kriza je zelo negativno vplivala na gospodarstva evropskih držav, saj je prihajalo do večje brezposelnosti, revščine in nezadovoljstva med prebivalstvom.

Za vsak primer vpliva svetovne gospodarske krize na evropska gospodarstva 1 točka.

4.) Dopolni (4t/4t).

- a) Preden je kot svetovna velesila prevladala ZDA, je imela največjo mornarico **Velika Britanija.**
- b) V Veliki Britaniji je bilo leta 1931 že **3** milijone brezposelnih.
- c) Leta 1924 niso vlado v Veliki Britaniji sestavili ne konservativci in ne liberalci, ampak so jo **laburisti.**
- č) Da bi politiki Veliko Britanijo rešili iz krize so sestavili vlado **narodne rešitve.**

Za vsako pravilno rešitev 1 točka.

5.) Številkam v stolpcu pripiši ustrezne črke (4t/4t).

- 1.) Mož, ki je sestavil francosko vlado leta 1936 **b**
- 2.) Najmočnejša država celinske Evrope **a**
- 3.) Ljudska fronta **č**
- 4.) Skrajno desničarska organizacija **c**

- a) Francija
- b) Leon Blum
- c) Ognjeni križ

č) 40 urni delovnik, plačan dopust

Za vsako pravilno rešitev 1 točka.

6.) Kakšen pomen je imela španska državljanska vojna za Hitlerja in kako sta se odzvali Francija in Velika Britanija? (2t/2t)

Hitlerju je španska državljanska vojna pomenila poligon za preizkušanje orožja ter pripravo na kasnejšo drugo svetovno vojno. Francija in Velika Britanija sta ostali nevtralni kar je odločilno vplivalo na potek vojne.

Za pomen španske državljanske vojne za Hitlerja 1 točka in za odziv Francije in Velike Britanije 1 točka.

PRILOGA 6: primer pisma

Dragi Vnuk!

Pišem ti v času zlomljenih src in jokavih oči, Nemčija je padla v svetovni vojni. Krivično smo bili poraženi in dotolčeni. Želeli smo si pravice, kolonij in močne države, a smo iz vojne izšli kot poraženci zaradi prevelikih pričakovanj.

Stanje v državi je kaotično, podpisali smo poniževalno versajsko pogodbo in ljudstvo je naravnost obupano. Žalostno je biti Nmec v teh časih, prav zares. No pa kaj bi tarnal, ko boš ti bral tole pismo bo Nemčija ponovno vstala iz pepela ponižanja. Ostale države sveta pa bodo trepetale in žal jim bo, da so na kolena spravile takšnega velikana kot je naša prekrasna država. Pa, da se lotim še malo političnih zadev, prepričan sem, da bo Nemčija zopet dobila spoštovanje in ozemlja, ki so nam bila nasilno in krivično odvzeta.

Z ljubeznijo, tvoj dedek.

PRILOGA 7: PPT predstavitev:

Demokracijski velikani med obema vojnama

Avtor: Roman Kralj

1.) ZDA med obema vojnama

- Po prvi svetovni vojni: prenos gospodarske moči iz Evrope v ZDA.
- Notranja politika:
  - Največji politični stranki demokratična in republikanska.
  - Po demokratu Wilsonu, na oblasti republikanci Harding, Coolidge in Hoover. 1932 ponovno demokrat Roosevelt.

- **Gospodarstvo pred krizo:**

-Obdobje razcveta v 20. letih 20. stoletja (gospodarska rast, modernizacija, višanje življenjskega standarda).

-Prohibicija privede do tihotapstva in razcveta mafije, upad zaslužkov kmetov (presežki hrane).

- **Gospodarska kriza:**

-Delniške špekulacije, izbruh krize oktobra 1929.

-Propad bank, brezposelnost, prekinjeno kroženje blaga in denarja.

-Dodaten problem v kmetijstvu zaradi suše, kopičenje brezposelnih v mestu.

- Slika 1: nasprotniki prohibicije v ZDA

-Širitev krize po svetu, 1932 že 30 milijonov brezposelnih.

-Iz krize državo uspešno izpeljal novi ameriški predsednik Franklin D. Roosevelt (New Deal).

- Zunanja politika: odmik od Wilsonove politike, republikanski izolacionizem.

Rešitve učno-delovnega lista

<u>Država/opis stanja</u>	1.) ZDA
Stanje po 1. svetovni vojni	Prenos gospodarske moči iz Evrope v ZDA
Notranja politika	Največji politični stranki demokratična (Roosevelt) in republikanska (<u>Harding</u> , <u>Coolidge</u> in Hoover).
Gospodarstvo pred krizo	20. leta 20. stoletja razcvet (gospodarska rast, modernizacija, višanje življenjskega standarda). Prohibicija, tihotapstvo, upad zaslužkov kmetov.

Gospodarska kriza	Izbruh krize oktobra 1929 (delniške špekulacije). Propad bank, brezposelnost, problemi v kmetijstvu. Kopičenje brezposelnih v mestu. Iz krize državo izpelje Roosevelt (New Deal).
Zunanja politika	Politika izolacionizma.

2. Velika Britanija med obema vojnama

- Po prvi svetovni vojni: razširitev kolonialnih posesti.
  - Najmočnejše kolonije (Avstralija, Nova Zelandija, Kanada, Južna Afrika) dobivajo vse več samostojnosti.
- Notranja politika: Prerivanje konservativcev in liberalcev, 1924 vlado sestavijo laburisti.
  - 1931 oblikovanje vlade narodne rešitve.

- Slika 2: britanski imperij leta 1914

- Gospodarstvo pred krizo: cvetoča industrija, močno ladjevje, izgubljanje svetovne premoči.
- Gospodarska kriza: močno prizadene industrijo, leta 1931 kar 3 milijone brezposelnih.

-Številni Britanci so odpravo težav videli v komunizmu, nekateri pa v fašizmu.

- Zunanja politika: ohranitev konservatizma, prizadevanje za premoč na morju.

-Nevtralen odnos do španske državljanske vojne in popuščanje Hitlerju.

Rešitve učno-delovnega lista

Država/opis stanja	2.) Velika Britanija
Stanje po 1. svetovni vojni	Razširitev kolonialnih posesti. Najmočnejše kolonije dobivajo vse več samostojnosti.
Notranja politika	Prerivanje konservativcev in liberalcev. 1924 laburisti sestavijo vlado. 1931 oblikovanje vlade narodne rešitve
Gospodarstvo pred krizo	Cvetoča industrija, močno ladjevje. Izgubljanje svetovne premoči.

Država/opis stanja	2.) Velika Britanija
Gospodarska kriza	Prizadeta industrija, 3 milijone brezposelnih. Številni odpravo težav vidijo v komunizmu in fašizmu.
Zunanja politika	Ohranjanje konservatizma, prizadevanje za premoč na morju. Nevtralnost do španske vojne in popušcanje Hitlerju.

3. Francija med obema vojnama

- Po prvi svetovni vojni: Zveza z malo antanto.
- Notranja politika: kriza v notranji politiki, nobena od političnih strank ni bila dovolj močna za sestavo trdne vlade.
  - Krepitev skrajnih desničarskih organizacij (Francoska akcija, Ognjeni križ).
  - 1936 zmaga Ljudske fronte, vlado sestavi Leon Blum.

- Slika 3: simbol skrajno desničarskega gibanja Ognjeni križ

- **Gospodarstvo pred krizo:** najmočnejša država celinske Evrope.
- **Gospodarska kriza:** Počasen odgovor na gospodarsko krizo.

-Spremembe: uzakonitev 40 urnega delovnega tedna, plačan dopust, zvišanje plač.
- **Zunanja politika:** nevmešavanje v špansko državljansko vojno.

Rešitve učno-delovnega lista

Država/opis stanja	3.) Francija
Stanje po 1. svetovni vojni	Zveza z malo antanto.
Notranja politika	Kriza v notranji politiki, nobena stranka ne prevlada. Krepitev skrajnih desničarskih frakcij. 1936 zmaga Ljudske fronte (Leon Blum).
Gospodarstvo pred krizo	Najmočnejša država celinske Evrope.

Država/opis stanja	3.) Francija
Gospodarska kriza	Počasen odgovor na gospodarsko krizo. Uzakonitev 40 urnega delovnega tedna, plačan dopust, zvišanje plač.
Zunanja politika	Nevmešavanje v špansko državljansko vojno.

4. Nemčija med obema vojnama

- Navodilo: vživi se v vlogo državljana Nemčije, piše leto 1919 in imaš jasnovidne sposobnosti. Tvoja naloga je, da s pomočjo učbenika na straneh 34-37 sestaviš kratko pismo (okrog 100 besed) svojemu vnuku, ki bo to pismo prebral šele leta 1945.
- V pismu moraš predstaviti stanje v Nemčiji po 1. svetovni vojni, notranjo politiko, gospodarstvo pred svetovno krizo, obdobje gospodarske krize in zunanjo politiko.
- Na voljo imaš 8 minut časa, nato pa bo izbran eden izmed vas, ki bo svoje pismo prebral ostalim sošolcem.

Rešitve učno-delovnega lista

<u>Država/opis stanja</u>	4.) Nemčija
Stanje po 1. svetovni vojni	Kaotično stanje, država pred bankrotom. Proti versajski pogodbi, visoka inflacija in rast cen.
Notranja politika	1919 nastanek republike. Nezadovoljstvo in poskusi državnih udarov (1923 Hitler). Vzpon nacistov, 1932 zmaga na volitvah in vzpon Hitlerja.
Gospodarstvo pred krizo	Pomoč ZDA in vzpon gospodarstva po vojni.

<u>Država/opis stanja</u>	4.) Nemčija
Gospodarska kriza	Ponovne težave v gospodarstvu povzroči svetovna kriza (znova porast revščine).
Zunanja politika	S Hitlerjem vse glasnejše zahteve po priključitvi nemških ozemelj.

Rešitve preverjalnega lista

1.) a-NE) b- DA) c- NE) č- NE)

Za vsako pravilno rešitev 1 točka.

2.) Svetovna gospodarska kriza je izbruhnila v ZDA zaradi delniških špekulacij.

Za navedbo kje 1 točka in zakaj je prišlo do svetovne gospodarske krize 1 točka.

3.) Svetovna gospodarska kriza je zelo negativno vplivala na gospodarstva evropskih držav, saj je prihajalo do večje brezposelnosti, revščine in nezadovoljstva med prebivalstvom.

Za vsak primer vpliva svetovne gospodarske krize na evropska gospodarstva 1 točka.

4.) a- Velika Britanija

b- 3 milijone

c- laburisti

č- narodne rešitve

Za vsako pravilno rešitev 1 točka.

5.) 1-b) 2-a) 3-č) 4-c)

Za vsako pravilno rešitev 1 točka.

6.) Hitlerju je španska državljanska vojna pomenila poligon za preizkušanje orožja ter pripravo na kasnejšo drugo svetovno vojno. Francija in Velika Britanija sta ostali nevtralni kar je odločilno vplivalo na potek vojne.

Za pomen španske državljanske vojne za Hitlerja 1 točka in za odziv Francije in Velike Britanije 1 točka.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine II

**UČNA PRIPRAVA:
TRETJI SVET V ČASU HLADNE VOJNE**

IME IN PRIIMEK: Tilen Jernej Blatnik

DATUM: 15. 12. 2016

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Gimnazija	
Razred:	4. letnik	
Datum:	15. 12. 2016	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Tema iz učnega načrta:	Sodelovanje in konflikti v 20. stoletju <ul style="list-style-type: none"> - Hladna vojna – ne vojna in ne mir - Protislovja hladne vojne - Spremembe in povezovanja po svetu (Afrika, Azija, Latinska Amerika)
	Tema iz učbenika:	Tretji svet
Učna enota – naslov učne ure:	Tretji svet v času hladne vojne	
Učne oblike:	<ul style="list-style-type: none"> - skupinska učna oblika - frontalna učna oblika - individualna učna oblika 	
Učne metode:	<ul style="list-style-type: none"> - metoda razlage - metoda razgovora - metoda slikovne demonstracije - metoda izkustvenega učenja (igra vlog) - metoda dela s pisnimi viri - metoda dela z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (metoda dela z gibljivimi slikami) 	
Učne tehnike:	križanka	
Cilji iz učnega načrta:	<ul style="list-style-type: none"> - »raziščejo in primerjajo različne konflikte, ki jih je povzročila hladna vojna; - analizirajo različne oblike povezovanja tretjega/nerazvitega sveta od druge svetovne vojne dalje; - ključne dogodke, pojave in procese umestijo v ustrezen zgodovinski čas in prostor; - /.../ - oblikujejo svoje sklepe, mnenja, stališča, interpretacije; - /.../ - razvijajo sposobnost različnih oblik komunikacije; - razvijajo socialne spretnosti pri različnih oblikah sodelovalnega učenja;« (referenca: Učni načrt, str. 38, 39) 	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki (operativni učni cilji)	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure dijak zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - naštetih celine na katerih se nahajajo države t. i. tretjega sveta in razloži zakaj jih uvrščajmo v tretji svet - navesti glavne značilnosti Gibanja neuvrščenih - naštetih glavna krizna žarišča v svetu v času hladne vojne ter vsakega na kratko opisati

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

		<p>- s svojimi besedami opisati posamezne etape bližnjevzhodne krize in na zemljevidu pokazati ozemeljske spremembe v posamezni etapi</p> <p>- orisati razmere na Kitajskem v času vladavine Mao Tse Tunga</p>
	Funkcionalni učni cilji	<p>Ob koncu učne ure dijak zna:</p> <p>- razložiti zemljevide, ki prikazujejo ozemeljske spremembe na primeru bližnjevzhodne krize</p> <p>- iz kateregakoli intervjuja pridobiti ključne informacije</p>
	Vzgojni učni cilji	<p>Ob koncu učne ure dijak zna:</p> <p>- opaziti nevarnost, ki jo povzroči zatekanje k posameznim ideologijam</p>
Učne etape:	<p>- Uvajanje</p> <p>- Obravnavanje nove učne snovi</p> <p>- Urjenje</p> <p>- Ponavljanje</p>	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dekolonializacija 2. Gibanje neuvrščenih 3. Krizna žarišča <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Korejska vojna 3.2. Vietnamska vojna 3.3. Kubanska raketna kriza 3.4. Bližnjevzhodna kriza 4. Komunistična Kitajska <p>Zaradi različnih učnih oblik in metod pri izvedbi šolske ure so vsebinski poudarki 1.,2.,3.1.,3.2. in 3.3. združeni kot prvi poudarek. Vsebinska poudarka 3.4. in 4. pa sta drugi in tretji poudarek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skupinsko delo (Dekolonializacija, Gibanje neuvrščenih, Korejska vojna, Vietnamska vojna, Kubanska raketna kriza) 2. Bližnjevzhodna kriza 3. Komunistična Kitajska 	
Učna sredstva:	Učila:	<p>- učno-delovni list</p> <p>- ponovitveni/preverjalni list</p> <p>- PowerPoint predstavitev (z zapisom učne snovi)</p> <p>- učbenik (Gabrič, Režek, 2011, str. 97-107)</p>
	Učni pripomočki:	<p>- LCD projektor</p> <p>- računalnik</p> <p>- diaprojektor</p>
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<p>Geografija: uporaba zemljevidov</p> <p>Sociologija: družbene ideologije</p>	
Novi pojmi s pojasnilom:	<p>Neokolonializem: gospodarsko izkoriščanje manj razvitih držav.</p> <p>Intifada: palestinska vstaja</p>	

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	- Učni načrt. Zgodovina. Gimnazija. Splošna gimnazija. (2008). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo: http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2015/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_zgodovina_280_ur_gimn.pdf (5. 11. 2016)
	Učna priprava	- Gabrič Aleš, Režek Mateja (2011). Zgodovina 4. Učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS. str. 97-107.
	PowerPoint	- DRSNICA 2: Zemljevid: Države tretjega sveta. http://docplayer.net/docs-images/24/4166243/images/12-0.png (5. 11. 2016) - DRSNICA 3: Slika: Naser, Nehru, Tito. https://static.klix.ba/media/images/vijesti/141216122.2_xl.jpg (5. 11. 2016) - DRSNICA 3: Slika: Severnokorejski voditelji. http://northkoreapublicexecutiontimbaek.weebly.com/uploads/3/0/3/2/30326841/4802207_orig.jpg (5. 11. 2016) - DRSNICA 3: Slika: Vietnamska vojna. http://assets.nydailynews.com/polopoly_fs/1.1088185.1338564803!/img/httpImage/image.jpg_gen/derivatives/landscape_1200/napalm2n-1-web.jpg (5. 11. 2016) - DRSNICA 3: Slika: Kennedy, Hruščov. http://www.princip.info/wp-content/uploads/2014/04/kenedi-hruscov1.png (5. 11. 2016) - DRSNICA 3: Slika: Izraelska zastava. http://www.activityvillage.co.uk/sites/default/files/images/israel_flag_printables_av2.jpg (5. 11. 2016) - DRSNICA 3: Slika: Mao Tse Tung. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/94/Mao.jpg (5. 11. 2016) - DRSNICA 4: Slika: Theodor Herzl. http://www.israelvets.com/picts/nation_reborn/full_size_images/HerzlFPO.jpg - DRSNICA 5: Zemljevid-Izrael 1947 http://www.heiorama.com/wp/wp-

	<p>content/uploads/2011/03/IsraelGraphic_26977a.jpg (5. 11. 2016))</p> <p>- DRSNICA 6: Zemljevid-Izrael 1948-1949. http://www.hejorama.com/wp/wp-content/uploads/2011/03/IsraelGraphic_26977a.jpg (5. 11. 2016)</p> <p>- DRSNICA 7: Slika: Abdel Naser. http://www.thefamouspeople.com/profiles/umbnails/gamal-abdel-nasser.jpg</p> <p>- DRSNICA 8: Slika: Jaser Arafat. http://i2.cdn.cnn.com/cnnnext/dam/assets/120704105723-arafat-story-top.jpg</p> <p>- DRSNICA 9: Zemljevid-Izrael 1967. http://www.hejorama.com/wp/wp-content/uploads/2011/03/IsraelGraphic_26977a.jpg (5. 11. 2016)</p> <p>- DRSNICA 12: Zemljevid-Izrael danes. http://ichef.bbci.co.uk/news/560/media/images/54816000/gif/54816428_israel.gif (5. 11. 2016)</p>
Učni listi	<p>- <i>Gabrič Aleš, Režek Mateja (2011). Zgodovina 4. Učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS. str. 97-107.</i></p> <p>- <i>Zemljevid: Ozemeljske spremembe Izraela in Palestine.</i> http://www.hejorama.com/wp/wp-content/uploads/2011/03/IsraelGraphic_26977a.jpg (5. 11. 2016)</p>
Video posnetek	<p>- <i>History of Israel and Palestine (1900-2015).</i> https://www.youtube.com/watch?v=lgCjAo3NT8o (5. 11. 2016)</p> <p>- <i>Komunistična Kitajska.</i> http://www.mojvideo.com/video-komunisticna-kitajska/b036f34ee8a30b8a7441 (5. 11. 2016)</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	DIJAK	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 minut	Lepo pozdravljeni. V današnji uri si bomo ogledali zelo zanimivo a hkrati tudi zelo obsežno temo. Zeto vas vabim k poslušanju in sodelovanju. Najprej lepo prosim dežurnega dijaka, če razdeli učno-delovne liste, katere boste izpolnjevali tekom ure in vam bodo služili kot učno gradivo pred preverjanjem znanja.	<i>Posluša, dežurni dijak razdeli učno-delovne liste.</i>	<i>Frontal na učna oblika, metoda razlage</i>	<i>Računalnik, projektor, platno. Drsnica 1</i>
	Pa si kar pogledjmo kaj je današnja tema. Govorili bomo o tretji skupini držav, ki se poleg zahodnega in vzhodnega bloka oblikuje po drugi svetovni vojni. Imenujemo jih tretji svet. Večinoma gre za manj razvite države, ki so bile v preteklosti kolonije.	<i>Posluša.</i>	<i>Metoda razlage</i>	<i>Drsnica 2</i>
	Zanima me na katerih celinah ležijo te države. Pomagajte si s karto na PPT-ju. To je tudi vaše prvo vprašanje na UDL.	<i>Posluša in odgovori na vprašanje: v Afriki, J Aziji in Latinski Ameriki.</i>	<i>Metoda razgovora.</i>	
	Sedaj pa bomo poskušali s pomočjo projiciranih slik ugotoviti s katerimi vsebinami se bomo ukvarjali. <i>Za vsako vsebino projicira po eno sliko in pomaga z namigi.</i>	<i>Posluša.</i> <i>Si ogleduje slike ter ugotavlja katero tematiko prikazuje vsaka izmed njih.</i>	<i>Metoda razlage</i> <i>Metoda slikovne demonstracije</i>	<i>Drsnica 3</i>
	Odlično, ugotovili smo vse tematike, ki nas čakajo v današnji uri. Prvih pet bomo obravnavali v okviru dela po skupinah, najboljše in najtežje razumljivo, torej bližnjevzhodno krizo vam bom predstavil jaz, komunistično Kitajsko pa bomo	<i>Posluša.</i>	<i>Metoda razlage</i>	

	<p>spoznali preko dokumentarnega prispevka.</p> <p>Naša skupna želja je, da bi ob koncu ure znali: naštetih celin na katerih se nahajajo države t. i. tretjega sveta in razložiti zakaj jih uvrščamo v tretji svet; navesti glavne značilnosti Gibanja neuvrščeni; naštetih glavna krizna žarišča v svetu v času hladne vojne ter vsakega na kratko opisati; s svojimi besedami opisati posamezne etape bližnjevzhodne krize in na zemljevidu pokazati ozemeljske spremembe v posamezni etapi; opisati razmere na Kitajskem v času vladavine Mao Tse Tung; razložiti zemljevide, ki prikazujejo ozemeljske spremembe na primeru bližnjevzhodne krize; iz kateregakoli intervjuja pridobiti ključne informacije; opaziti nevarnost, ki jo povzroči zatekanje k posameznim ideologijam.</p>		
--	---	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	DIJAK	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>Skupinsko delo (Dekolonizacija, Gibanje neuvrščeni, Korejska vojna, Vietnamska vojna, Kubanska raketna kriza)</p>	<p><i>Dijakom, predstavi navodila za skupinsko delo:</i></p> <p>Po skupinah boste obravnavali naslednje tematike: Dekolonizacijo, Gibanje neuvrščeni, Korejsko vojno, Vietnamsko vojno in Kubansko raketno krizo. V skupini boste skupaj prebrali učbeniško besedilo, ki se nanaša na vašo tematiko ter rešili naloge, na UDL, ki se nanašajo na vašo tematiko. Poročanje bo potekalo v obliki intervjuja in sicer bo en dijak igral novinarja, drugi dijak pa vlogo, ki je zapisana v</p>	<p><i>Posluša.</i></p>	<p><i>Frontal na učna oblika, metoda razlage</i></p>	<p><i>List z navodili za skupinsko delo.</i></p>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

(17minut)	<p>navodilih. V intervjuju morajo biti predstavljeni odgovori na vsa vprašanja, tako da si jih lahko zapišejo tudi člani preostalih skupin. Lahko pa dodate še kaj, kar se vam zdi zanimivo. Za pripravo imate 7 minut časa.</p> <p><i>Dijake razdeli v 5 skupin in da vsaki skupini list z navodili.</i></p>			
	<p><i>Nadzoruje delo dijakov in jim nudi pomoč v primeru težav.</i></p>	<p><i>Bere učbeniško besedilo, rešuje naloge ter se pripravlja na igro vlog-intervju.</i></p>	<p><i>Skupinska učna oblika, metoda dela s pisnimi viri.</i></p>	<p><i>Učbenik, list z navodili za skupinsko delo, učno-delovni list</i></p>
	<p>Čas za pripravo je potekel, tako da bi kar začeli z izvajanjem intervjujev. Vrstni red bo takšen kot ga imate na UDL: Dekolonializacija, Gibanje neuvrščenih, Korejska vojna, Vietnamska vojna, Kubanska raketna kriza.</p>	<p><i>Posluša.</i></p>	<p><i>Frontalna učna oblika, metoda razlage</i></p>	
	<p><i>Spremlja igro vlog.</i></p>	<p><i>Izbrani učenci odigrajo intervju na posamezno tematiko, preostali pa si zapisujejo odgovore.</i></p>	<p><i>Metoda izkustvenega učenja (igra vlog)</i></p>	<p><i>Učno-delovni list.</i></p>
	<p>Sedaj pa bi skupaj preverili še pravilnost odgovorov.</p> <p><i>Pokliče učenca, ki pove odgovor, preveri pravilnost odgovorov in po potrebi dopolni razlago.</i></p>	<p><i>Posluša in odgovarja na vprašanja.</i></p>	<p><i>Metoda razgovora.</i></p>	<p><i>Učno-delovni list.</i></p>

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	DIJAK	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
Bližnjevzhodna kriza (10 minut)	<p>V nadaljevanju bomo govorili še zadnjem kriznem žarišču v času hladne vojne in sicer o bližnjevzhodni krizi. Ta kriza je imela svoje začetke že pred vojno in še</p>	<p><i>Posluša.</i></p>	<p><i>Frontalna učna oblika, metoda</i></p>	<p><i>Računalnik, projektor, platno.</i></p>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>danes ni v celoti rešena. Zato je pomembno, da jo obravnavamo sistematično. Ker ste bili v dosedanjem delu ure zelo aktivni, boste sedaj večinoma sledili razlagi. Torej se boste urili v spremljanju bistvenih informacij. Vaša naloga je, da sledite razlagi, ter rešujete nalogo 13 na UDL. Naloga zahteva, da posamezni dogodek uvrstite k pravilni etapi v bližnjevzhodni krizi. Pri uri zadošča, da na pravilno mesto vpišete ustrezno črko, medtem ko boste razlago dopisali doma. V pomoč so vam tudi alineje na PPT predstavitvi.</p>		<p><i>razlage</i></p>	
<p>Ideja o ustanovitvi judovske države je bila stara že več stoletij. V 19. stoletju pa je s sionističnim gibanjem Theodorja Herzla v ospredje prišla ideja, naj bo država ustanovljena v stari domovini Palestini. Leta 1917 so Judje z Balfourjevo deklaracijo dobili podporo Britancev, ki so bili v tistem času kolonizatorji območja Palestine. Območje so v večjem številu poseljevali Arabci, judje se nato preseljujejo po drugi svetovni vojni.</p>	<p><i>Posluša in rešuje nalogo na UDL.</i></p>	<p><i>Frontalna učna oblika, metoda razlage</i></p>	<p><i>Učno-delovni list.</i> <i>Drsnica 4</i></p>
<p>V tem času grozote holokavsta svetovno javno mnenje prevesijo v prid ustanovitve judovske države. Tako novembra 1947 v OZN izglasujejo razdelitev Palestine na judovski in arabski del, Jeruzalem pa naj ostane pod mednarodnim nadzorom. 14. maja 1948 je Izrael ustanovljen, že naslednji dan pa izbruhne prva izraelsko arabska vojna.</p>	<p><i>Posluša in rešuje nalogo na UDL.</i></p>	<p><i>Frontalna učna oblika, metoda razlage</i></p>	<p><i>Učno-delovni list.</i> <i>Drsnica 5</i></p>
<p>1. izraelsko-arabska vojna je prinesla zmago Izraelcev in posledično velike ozemeljske pridobitve. Leta 1949 je</p>	<p><i>Posluša in rešuje nalogo na UDL.</i></p>	<p><i>Frontalna učna oblika,</i></p>	<p><i>Učno-delovni list.</i></p>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>bil Izrael sprejet v OZN in priznано je bilo ozemeljsko stanje ob premirju. Vojna je povzročila val palestinskih beguncev v sosednje države, s čimer je bilo odprto eno najbolj perečih vprašanj bližnjevzhodne krize, t. i. palestinsko vprašanje. Po vojni so Palestinci zamudili priložnost za ustanovitev lastne države, tako da je območja na Zahodnem bregu zasedla Jordanija, Gazo pa Egipt. Na levem zemljevidu lahko vidimo načrt OZN po delitvi ozemlja, na desni pa dejansko stanje po vojni.</p>		<p><i>metoda razlage</i></p>	<p><i>Drsnica 6</i></p>
<p>Po letu 1952 se razmere zopet zaostrijo. Sueški prekop je v lasti Francije in VB, dokler leta 1952 egiptovski oficirji ne odstranijo kralja in izrinejo Britance, ki pa območje hitro znova zasedejo. Leta 1954 pa oficir Naser prekop nacionaliziran do leta 1956 dokončno izžene Britance. Temu takoj sledi britansko-francoski vojaški odgovor, katerim se pridruži še Izrael, ki poskuša zasesti Sinajski polotok. SZ zagrozi z jedrsko silo, zato ZDA napadalce prisilijo k umiku. Na Sinaj pridejo mirovne sile OZN, ki tam ostanejo do 3. izraelsko-arabske vojne.</p>	<p><i>Posluša in rešuje nalogo na UDL.</i></p>	<p><i>Frontal na učna oblika, metoda razlage</i></p>	<p><i>Učno-delovni list.</i> <i>Drsnica 7</i></p>
<p>Namenimo nekaj besed še najmočnejši palestinski politični organizaciji torej Palestinski osvobodilni organizaciji. PLO je bila Ustanovljena leta 1964, njen prvotni cilj pa je bila ustanovitev palestinske države v mejah nekdanjega britanskega protektorata. Od leta 1969 je bil njen voditelj Jaser Arafat in leta 1974 začnejo sodelovati v Generalni skupščini OZN.</p>	<p><i>Posluša in rešuje nalogo na UDL.</i></p>	<p><i>Frontal na učna oblika, metoda razlage</i></p>	<p><i>Učno-delovni list.</i> <i>Drsnica 8</i></p>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>1967 izbruhne 3. izraelsko-arabska vojna oz. šestdnevna vojna. Izrael napade Egipt, Sirijo in Jordanijo ter osvoji: Sinaj, Golansko planoto in Zahodni breg. Po pogajanjih privoli v umik iz Sinaja, ki ga Egiptu vrne do 1982, preostala območja pa obdrži. Na zasedenih območjih začnejo z gradnjo judovskih naselij s čimer kršijo ženevsko konvencijo. Na PPT-ju je prikazano ozemeljsko stanje v tistem času.</p>	<p><i>Poslušaj in rešuj nalogo na UDL.</i></p>	<p><i>Frontalna učna oblika, metoda razlage</i></p>	<p><i>Učnodelovni list.</i> <i>Drsnica 9</i></p>
<p>4. izraelsko-arabska vojna se začne z napadom Egipta in Sirije na Izrael na judovski praznik jom kipur 6.10.1973. Po začetnih porazih si Izrael hitro opomore in sproži protiofenzivo, izraelska vojska prodre proti Kairu, po posredovanju ZDA pa se mora umakniti. Vzrok za posredovanje ZDA je naftna kriza, ki je posledica prenehanja pošiljanja nafte iz arabskih držav. Naftna blokada je bila sicer umaknjena zaradi strahu pred komunizmom.</p>	<p><i>Poslušaj in rešuj nalogo na UDL.</i></p>	<p><i>Frontalna učna oblika, metoda razlage</i></p>	<p><i>Učnodelovni list.</i> <i>Drsnica 10</i></p>
<p>V 70tih letih se kriza preseli v Libanon. Po letu 1949 zasledimo stalno priseljevanje Palestincev v to državo. Osnova za krizo je državljanska vojna med kristjani in muslimani ter šiiti in suniti. Potem pa se leta 1970 v Libanon preseli tudi sedež PLO in začno se vpadi Palestincev iz Libanona v Izrael. Kot odgovor leta 1978 v južni Libanon vdrejo Izraelci in ga zasedejo. Leta 1982 pa izbruhne 5. izraelsko-arabska vojna, v Libanon pridejo mednarodne sile, izraelska vojska pa se umakne do leta 1985.</p>	<p><i>Poslušaj in rešuj nalogo na UDL.</i></p>	<p><i>Frontalna učna oblika, metoda razlage</i></p>	<p><i>Učnodelovni list.</i> <i>Drsnica 11</i></p>
<p>Razmere se po letu 1985 le deloma stabilizirajo. 1987 imamo 1. palestinsko vstajo oz. 1. intifado.</p>	<p><i>Poslušaj in rešuj nalogo na UDL.</i></p>	<p><i>Frontalna učna oblika,</i></p>	<p><i>Učnodelovni list.</i></p>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Leta 1988 Palestinski nacionalni svet razglasi neodvisno državo na Zahodnem bregu in v Gazi, ki ni mednarodno priznana. Leta 1993 se Izrael in PLO medsebojno priznata. Leta 2000 pa izbruhne 2. intifada. Na zemljevidu je prikazano današnje ozemeljsko stanje.		<i>metoda razlage</i>	<i>Drsnica 12</i>
Za ponovitev pa si bomo za lažjo predstavo pogledali kratek videoposnetek, ki prikazuje kompleksnost ozemeljskih sprememb na tem območju. <i>Prižge videoposnetek.</i>	<i>Posluša in si ogleduje videoposnetek.</i>	<i>Frontal na učna oblika, metoda razlage</i> <i>Metoda slikovne demonstracije (video)</i>	<i>Videoposnetek: History of Israel and Palestine (1900-2015).</i>
Sedaj pa bi skupaj preverili rešitve 13. naloge. Prosim, če bi lahko vsak prebral eno trditev.	<i>Posluša in preverja rešitve.</i>	<i>Metoda razgovora.</i>	<i>Učno-delovni list.</i>

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	DIJAK	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
	Našo današnjo zadnjo vsebino pa bomo spoznali s pomočjo izseka iz dokumentarne oddaje. Prosim, da ob ogledu posnetka odgovorite na vprašanja na UDL.	<i>Posluša.</i>	<i>Frontal na učna oblika, metoda razlage</i>	<i>Učno-delovni list.</i> <i>Drsnica 13</i>
	<i>Spremlja delo dijakov.</i>	<i>Si ogleduje videoposnetek in rešuje naloge na UDL.</i>	<i>Metoda dela z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (metoda dela z gibljivi</i>	<i>Učno-delovni list.</i> <i>Videoposnetek: Komunistična Kitajska.</i>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

			<i>mi slikami)</i>	
	<i>Preverja rešitve dijakov in po potrebi dopolni razlago.</i>	<i>Preverjajo rešitve na UDL.</i>	<i>Metoda razgovora.</i>	<i>Učno-delovni list.</i>

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
(7 minut)	Sedaj pa boste za preverjanje snovi današnje ure, rešili nekaj nalog. Za reševanje imate na voljo 5 minut, nato pa bomo preverili rešitve.	<i>Posluša.</i>	<i>Frontal na učna oblika, metoda razlage</i>	
	<i>Spremlja delo dijakov.</i>	<i>Rešuje naloge.</i>	<i>Individualna učna oblika.</i>	<i>Ponavljalni list</i>
	<i>Pokliče učence, da preberejo rešitve.</i>	<i>Prebere in preveri rešitve.</i>	<i>Frontal na učna oblika, metoda razgovora.</i>	<i>Ponavljalni list</i>
	<i>Učence opozori naj seštejejo dosežene točke.</i>	<i>Sešteva točke.</i>	<i>Individualna učna oblika</i>	
	Poglejmo si kaj smo se danes naučili: naštetih celin na katerih se nahajajo države t. i. tretjega sveta in razložiti zakaj jih uvrščamo v tretji svet; navesti glavne značilnosti Gibanja neuvrščanih; naštetih glavna krizna žarišča v svetu v času hladne vojne ter vsakega na kratko opisati; s svojimi besedami opisati posamezne etape bližnjevzhodne krize in na zemljevidu pokazati ozemeljske spremembe v posamezni etapi; orisati razmere na Kitajskem v času vladavine Mao Tse Tunga; razložiti	<i>Posluša</i>	<i>Frontal na učna oblika, Metoda razlage</i>	

zemljevide, ki prikazujejo ozemeljske spremembe na primeru bližnjevzhodne krize; iz kateregakoli intervjuja pridobiti ključne informacije; opaziti nevarnost, ki jo povzroči zatekanje k posameznim ideologijam.			
--	--	--	--

III. SEZNAM PRILOG

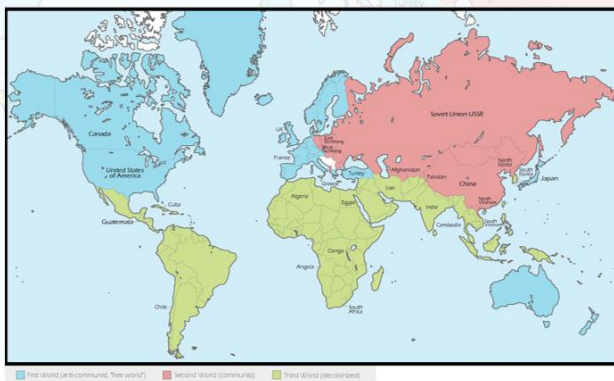
PRILOGA 1 :	PowerPoint (z zapisom učne snovi)
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list - prazen
PRILOGA 3 :	Učno-delovni list - izpolnjen kot zapis učne snovi
PRILOGA 4 :	Preverjalni list - prazen
PRILOGA 5 :	Preverjalni list - izpolnjen
PRILOGA 6:	Navodila za skupinsko delo

PRILOGA 1: PowerPoint (z zapisom učne snovi)

Opredelitev teme

- Po 2. s. v. se poleg zahodnega in vzhodnega bloka oblikuje še t. i. tretji svet
- Tretji svet- gospodarsko manj razvite države, večinoma gre za nekdanje kolonije
- Kje?

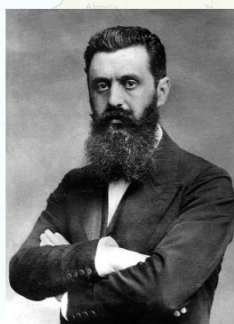
Vsebine

- Dekolonializacija
- Gibanje neuvrščeni
- Krizna žarišča
  - Korejska vojna
  - Vietnamska vojna
  - Kubanska raketna kriza
  - Bližnjevzhodna kriza
- Komunistična Kitajska

Bližnjevzhodna kriza

- Ideja o ustanovitvi judovske države
  - stara že več stoletij
- 19. stoletje-sionistično gibanje Theodorja Herzla: država naj bo ustanovljena v stari domovini Palestini
- Balfourjeva deklaracija iz leta 1917: britanska podpora ustanovitvi judovske države

Bližnjevzhodna kriza

• Ustanovitev Izraela

- Grozote holokavsta svetovno javno mnenje prevesijo v prid ustanovitve judovske države
- November 1947: v OZN izglasujejo razdelitev Palestine na judovski in arabski del, Jeruzalem naj ostane pod mednarodnim nadzorom
- 14.5. 1948 ustanovitev Izraela, 15.5. začetek prve izraelsko arabske vojne

Bližnjevzhodna kriza

• 1. izraelsko-arabska vojna (1948/49)

- Zmaga Izraelcev in velike ozemeljske pridobitve
- 1949 Izrael sprejet v OZN, priznana ozemeljsko stanje ob premirju
- Val palestinskih beguncev v sosednje države-t.i. palestinsko vprašanje
- Palestinci po vojni zamudijo priložnost za ustanovitev države; območja na Zahodnem bregu zasede Jordanija, Gazo pa Egipt

Bližnjevzhodna kriza

• Sueška kriza (1952-56) in 2. izraelsko-arabska vojna (1956)

- Sueški prekop v lasti Francije in VB
- 1952 egiptovski oficirji odstranijo kralja in izrinejo Britance, ki območje znova zasedejo
- 1954 oficir Naser nacionalizira prekop, 1956 izženejo Britance
- 1956 britansko-francoski vojaški odgovor, pridruži se Izrael, ki poskuša zasesti Sinajski polotok
- SZ zagrozi z jedrsko silo, ZDA napadalce prisilijo k umiku
- Na Sinaj pridejo mirovne sile OZN, ki tam ostanejo do 3. izraelsko-arabske vojne

Bližnjevzhodna kriza

• Palestinska osvobodilna organizacija-PLO

- Ustanovljena 1964
- Prvotni cilj je ustanovitev palestinske države v mejah nekdanjega britanskega protektorata
- 1969-voditelj Arafat
- 1974-začnejo sodelovati v Generalni skupščini OZN

Bližnjevzhodna kriza

• 3. izraelsko-arabska vojna (1967)/šestdnevna vojna

- Izrael napade Egipt, Sirijo in Jordanijo ter osvoji: Sinaj, Golansko planoto in Zahodni breg
- Po pogajanjih privoli v umik iz Sinaja, ki ga Egiptu vrne do 1982; preostala območja obdrži
- Na zasedenih območjih začnejo z gradnjo judovskih naselij s čimer kršijo ženevsko konvencijo

Bližnjevzhodna kriza

• 4. izraelsko-arabska vojna/jomkipurska vojna (1973)

- Egipt in Sirija napadeta Izrael na judovski praznik jom kipur 6.10.1973
- Po začetnih porazih si Izrael hitro opomore in sproži protiofenzivo, izraelska vojska prodre proti Kairu, po posredovanju ZDA se umakne
- Vzrok za posredovanje ZDA je naftna kriza, ki je posledica prenehanja pošiljanja nafte iz arabskih držav
- Naftna blokada je bila umaknjena zaradi strahu pred komunizmom

Bližnjevzhodna kriza

• Kriza v Libanonu (1970-85) in 5. izraelsko-arabska vojna (1982)

- Stalno priseljevanje Palestincev v Libanon po letu 1949
- Državljska vojna med kristjani in muslimani ter šiiti in suniti
- 1970 se v Libanon preseli tudi sedež PLO in začno se vpadi Palestincev v Izrael
- 1978 v južni Libanon vdrejo Izraelci in ga zasedejo
- 1982 izbruhne 5. izraelsko-arabska vojna, v Libanon pridejo mednarodne sile, izraelska vojska se umakne 1985

Bližnjevzhodna kriza

• Razmere po letu 1985

- 1987 1. palestinska vstaja/1. intifada
- 1988 Palestinski nacionalni svet razglasi neodvisno državo na Zahodnem bregu in v Gazi
- 1993 Izrael in PLO se medsebojno priznata
- 2000 2. palestinska vstaja/2. intifada

• Ozemeljske spremembe

Komunistična Kitajska

- Ob ogledu [videoposnetka](#) odgovori na vprašanja:
  - Katerega leta na Kitajskem prevzamejo oblast komunisti pod vodstvom Mao Tse Tunga?
  - Katere spremembe v gospodarstvu Kitajske povzročijo konec 50. let 20. stoletja povzročijo lakoto in smrt 45 milijonov prebivalcev?
  - Kdo so bili preganjani v času kulturne revolucije?
  - Kateri dve ideji 20. stoletja sta se na Kitajskem začeli spajati po smrti Mao Tse Tunga in začetku oblasti Deng Xiaopinga?

PRILOGA 2: Učno-delovni list - prazen

TRETJI SVET V ČASU HLADNE VOJNE

(Učbenik¹: str. 97-107)

1. V času hladne vojne so t. i. tretji svet predstavljale gospodarsko manj razvite države, večinoma nekdanje kolonije, ki se nahajajo na treh celinah: v _____, _____ in _____.

I. DEKOLONIALIZACIJA

2. Predstavi razlike v osamosvajanju kolonij od poslednjih treh velikih imperijev:

Angleške kolonije: _____

Francoske kolonije: _____

Portugalske kolonije: _____

3. Kdo je bil duhovni in politični vodja indijskega gibanja za neodvisnost?

_____

4. V kakšno obliko odvisnosti od nekdanjih kolonizatorjev so prešle osamosvojene države in kaj je neokolonializem?

_____

_____

II. GIBANJE NEUVRŠČENIH

5. Kaj je voditelje držav tretjega sveta sililo k povezovanju?

_____

6. Dopolni.

Ustanovna konferenca gibanja neuvrščениh je bila septembra _____ v _____, kjer so se sestali voditelji _____ (število) držav tretjega sveta in Jugoslavije. Vodilno vlogo so odigrali egiptovski predsednik Naser, indijski premier _____, jugoslovanski voditelj _____, indonezijski predsednik _____ in _____ voditelj Nkrumah.

7. Naštej vzroke za zamrtje gibanja neuvrščениh.

- _____
- _____
- _____

III. SVETOVNA KRIZNA ŽARIŠČA V ČASU HLADNE VOJNE

- a) Korejska vojna

_____

¹ Gabrič, Aleš, Režek Mateja (2011). Zgodovina 4. Učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS.

8. Obkroži pravilni odgovor.

Za delitev Koreje na Severno Korejo pod nadzorom Sovjetske zveze in južno Korejo pod nadzorom ZDA, so se zavezniki odločili februarja 1945 na konferenci:

- a) v Potsdamu
- b) v Jalti
- c) v Ženevi

Za mejno črto je bil določen:

- a) 38. vzporednik
- b) 38. poldnevnik
- a) 17. vzporednik

9. Dopolni.

Napetost na meji je leta ____ prerasla v vojno. Začetna ofenziva severnokorejskih čet, ki so med drugim zasedle tudi glavno mesto Južne Koreje _____, je bila kmalu zaustavljena. Protiofenzivo je vodil ameriški general _____, ki se je po velikih uspehih usmeril proti _____, kjer je nameraval uporabiti tudi _____ bombe. Zaradi odpovedane poslušnosti ameriškega predsedniku _____ je bil odstavljen. Vojna se je končala s premirjem leta 1953, prihodnje leto pa je bilo na konferenci v _____ potrjeno predvojno stanje. Na jugu se je utrdil proameriški režim na severu pa _____.

b) **Vietnamska vojna**

10. Dopolni.

Območje nekdanjih francoskih kolonij v Indokini je med 2. svetovno vojno zasedla Japonska. Po koncu 2. svetovne vojne je sledila osamosvojitvena vojna, ki je pripeljala do delitve države po ____ vzporedniku, kar je bilo določeno na konferenci v _____ leta 1954. Na severu je bila ustanovljena komunistična _____ na jugu pa proameriško usmerjena _____.

11. Odgovori na vprašanja.

Kako se imenuje odporiško gibanje v Južnem Vietnamu, ki je privedlo do povečanja števila ameriških vojakov na tem območju in začetka vojne?
_____

Kateri ameriški predsednik je ukazal bombardiranje Severnega Vietnama?
_____

Kaj so Ameriški vojaki preizkušali v Vietnamski vojni?
_____, _____, _____

Kdaj se je začelo pogajanje o miru, kdaj je državo zapustila ameriška vojska in kdaj je bil Vietnam združen?

Pogajanje o miru: _____
Odhod ameriške vojske: _____
Združitev: _____

c) **Kubanska raketna kriza**

12. Obkroži, ali trditev drži ali ne drži. Nepravilne trditve popravi.

Januarja 1959 so kubanski gverilci pod vodstvom Fulgencia Batiste vrgli z oblasti osovraženi režim diktatorja Fidela Castra. Po prevzemu oblasti so izvedli denarno reformo ter poddržavili industrijo in trgovino, ki sta bili prej večinoma v rokah velikih španskih korporacij.

DRŽI NE DRŽI

Kuba je leta 1961 tudi uradno postala komunistična država.

DRŽI NE DRŽI

Navezovanje Kube na sovjetsko zvezo je privedlo do ameriškega izkrcanja v Prašičjem zalivu in do velike zmage napadalcev.

DRŽI NE DRŽI

1962 so ameriška letala na Kubi posnela gradbišča sovjetskih jedrskih raket in predsednik Dwight Eisenhower je ukazal zračno blokado Kube.

DRŽI NE DRŽI

Kriza se je končala konec leta 1962 z dogovorom med Kennedyjem in Hruščovom. V zameno za sovjetski umik jedrskih raket iz Kube, so Američani umaknili svoje rakete iz Turčije. Hladna vojna se je polegla.

DRŽI NE DRŽI

Leta 1965 sta Sovjetska zveza in ZDA vzpostavili neposredno zvezo med Washingtonom in Moskvo, t. i. Telefon v sili.

DRŽI NE DRŽI

---

d) Bližnjevzhodna kriza

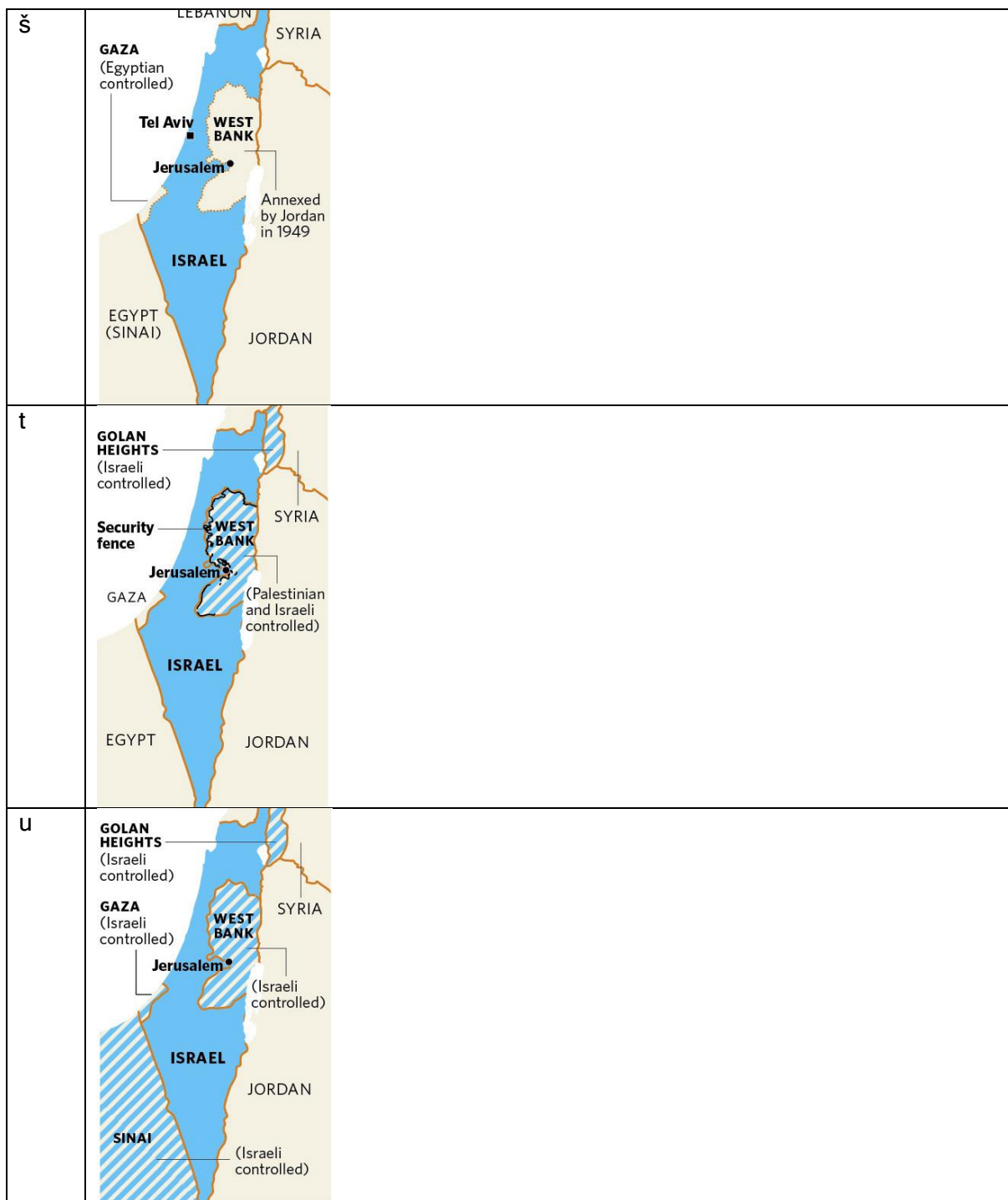
13. Spodnjo preglednico dopolni z dogodki oz. zemljevidi, ki ustrezajo posamezni zgodovinski etapi krize na Bližnjem vzhodu

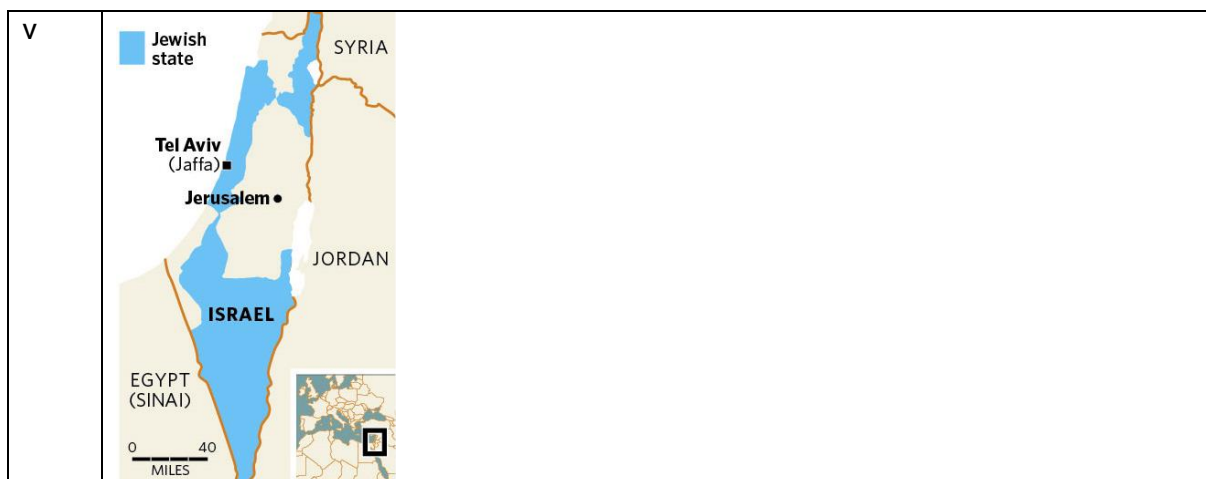
Zgodovinska etapa	Zgodovinski dogodek	
	Črka	Razlaga
Ideja o ustanovitvi judovske države		
Ustanovitev Izraela		
		/
1. izraelsko-arabska vojna (1948/49)		
		/
Sueška kriza (1952-56) in 2. izraelsko-arabska vojna (1956)		

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

3. izraelsko-arabska vojna (1967)/šestdnevna vojna		
		/
4. izraelsko-arabska vojna/jomkipurska vojna (1973)		
Kriza v Libanonu (1970-85) in 5. izraelsko-arabska vojna (1982)		
Razmere po letu 1985		/

Zgodovinski dogodek	
Črka	Razlaga
a	V južni Libanon vdrejo Izraelci in ga zasedejo
b	Egiptovski oficirji odstranijo kralja in izrinejo Britance, ki območje znova zasedejo
c	1. In 2. palestinska vstaja
č	Državljska vojna med kristjani in muslimani ter šiiti in suniti.
d	Sionistično gibanje Theodorja Herzla: država naj bo ustanovljena v stari domovini Palestini
e	Grozote holokavsta svetovno javno mnenje prevesijo v prid ustanovitve judovske države
f	Vzrok za posredovanje ZDA je naftna kriza, ki je posledica prenehanja pošiljanja nafte iz arabskih držav.
g	Balfourjeva deklaracija iz leta 1917: britanska podpora ustanovitvi judovske države
h	Izrael in PLO se medsebojno priznata.
i	Izrael sprejet v OZN
j	V Libanon se preseli sedež PLO in začno se vpadi Palestincev v Izrael
k	V OZN izglasujejo razdelitev Palestine na judovski in arabski del
l	Izraelska vojska prodre proti Kairu, po posredovanju ZDA se umakne
m	Val palestinskih beguncev v sosednje države-t.i. palestinsko vprašanje
n	Izraelci na zasedenih območjih začnejo z gradnjo judovskih naselij
o	Palestinci po vojni zamudijo priložnost za ustanovitev države
p	Egipt in Sirija napadeta Izrael na judovski praznik jom kipur
r	Britansko-francoski vojaški odgovor, pridruži se Izrael, ki poskuša zasesti Sinajski polotok; SZ zagrozi z jedrsko silo, ZDA napadalce prisilijo k umiku
s	Izrael napade Egipt, Sirijo in Jordanijo ter osvoji: Sinaj, Golansko planoto in Zahodni breg

IV. VZPON KOMUNISTIČNE KITAJSKÉ

14. Odgovori na vprašanja.

Katerega leta na Kitajskem prevzamejo oblast komunisti pod vodstvom Mao Tse Tunga?

Katere spremembe v gospodarstvu Kitajske povzročijo konec 50. let 20. stoletja povzročijo lakoto in smrt 45 milijonov prebivalcev?

Kdo so bili preganjani v času kulturne revolucije?

Kateri dve ideji 20. stoletja sta se na Kitajskem začeli spajati po smrti Mao Tse Tunga in začetku oblasti Deng Xiaopinga?
_____ in _____

PRILOGA 3: Učno-delovni list - izpolnjen kot zapis učne snovi

TRETJI SVET V ČASU HLADNE VOJNE

(Učbenik²: str. 97-107)

15. V času hladne vojne so t. i. tretji svet predstavljale gospodarsko manj razvite države, večinoma nekdanje kolonije, ki se nahajajo na treh celinah: v Afriki, Aziji in Latinski Ameriki.

V. DEKOLONIALIZACIJA

16. Predstavi razlike v osamosvajanju kolonij od poslednjih treh velikih imperijev:

Angleške kolonije: Najbolj mirno, povezovanje v Commonwealth.

Francoske kolonije: Poskus ohranitve s silo.

Portugalske kolonije: Osamosvajanje šele po padcu Salazarjeve diktature 1974.

17. Kdo je bil duhovni in politični vodja indijskega gibanja za neodvisnost?

Mahatma Gandhi

18. V kakšno obliko odvisnosti od nekdanjih kolonizatorjev so prešle osamosvojene države in kaj je neokolonializem?

Kolonialno odvisnost je zamenjala posredna odvisnost, predvsem na gospodarskem področju.

Neokolonializem je gospodarsko izkoriščanje manj razvitih držav.

VI. GIBANJE NEUVRŠČENIH

19. Kaj je voditelje držav tretjega sveta sililo k povezovanju?

Krize, vojaški spopadi ter gospodarska in politična odvisnost od razvitega sveta.

20. Dopolni.

Ustanovna konferenca gibanja neuvrščениh je bila septembra 1961 v Beogradu, kjer so se sestali voditelji 25 (število) držav tretjega sveta in Jugoslavije. Vodilno vlogo so odigrali egiptovski predsednik Naser, indijski premier Nehru, jugoslovanski voditelj Tito, indonezijski predsednik Sukarno in ganski voditelj Nkrumah.

21. Naštej vzroke za zamrtje gibanja neuvrščениh.

- Politična nasprotja
- Vojaški spopadi
- Pomankanje karizmatičnih voditeljev

---

² Gabrič, Aleš, Režek Mateja (2011). Zgodovina 4. Učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS.

VII. SVETOVNA KRIZNA ŽARIŠČA V ČASU HLADNE VOJNE

e) Korejska vojna

22. Obkroži pravilni odgovor.

Za delitev Koreje na Severno Korejo pod nadzorom Sovjetske zveze in južno Korejo pod nadzorom ZDA, so se zavezniki odločili februarja 1945 na konferenci:

- a) v Potsdamu
- b) v Jalti
- c) v Ženevi

Za mejno črto je bil določen:

- a) 38. vzporednik
- b) 38. poldnevnik
- a) 17. vzporednik

23. Dopolni.

Napetost na meji je leta 1950 prerasla v vojno. Začetna ofenziva severnokorejskih čet, ki so med drugim zasedle tudi glavno mesto Južne Koreje Seul, je bila kmalu zaustavljena. Protiofenzivo je vodil ameriški general Douglas MacArthur, ki se je po velikih uspehih usmeril proti Kitajski, kjer je nameraval uporabiti tudi atomske bombe. Zaradi odpovedane poslušnosti ameriškemu predsedniku Trumanu je bil odstavljen. Vojna se je končala s premirjem leta 1953, prihodnje leto pa je bilo na konferenci v Ženevi potrjeno predvojno stanje. Na jugu se je utrdil proameriški režim na severu pa komunizem.

f) Vietnamska vojna

24. Dopolni.

Območje nekdanjih francoskih kolonij v Indokini je med 2. svetovno vojno zasedla Japonska. Po koncu 2. svetovne vojne je sledila osamosvojitvena vojna, ki je pripeljala do delitve države po 17. vzporedniku, kar je bilo določeno na konferenci v Ženevi leta 1954. Na severu je bila ustanovljena komunistična Demokratska republika Vietnam na jugu pa proameriško usmerjena Republika Vietnam.

25. Odgovori na vprašanja.

Kako se imenuje odporniško gibanje v Južnem Vietnamu, ki je privedlo do povečanja števila ameriških vojakov na tem območju in začetka vojne?

Vietkong

Kateri ameriški predsednik je ukazal bombardiranje Severnega Vietnama?

Lyndon Jonson

Kaj so Ameriški vojaki preizkušali v Vietnamski vojni?

Biološko in kemično orožje, različne vojaške taktike in množično bombardiranje.

Kdaj se je začelo pogajanje o miru, kdaj je državo zapustila ameriška vojska in kdaj je bil Vietnam združen?

Pogajanje o miru: 1969

Odhod ameriške vojske: 1973

Združitev: 1976

g) Kubanska raketna kriza

26. Obkroži, ali trditev drži ali ne drži. Nepravilne trditve popravi.

- Januarja 1959 so kubanski gverilci pod vodstvom Fulgencia Batiste vrgli z oblasti osovraženi režim diktatorja Fidela Castra. Po prevzemu oblasti so izvedli denarno reformo ter poddržavili industrijo in trgovino, ki sta bili prej večinoma v rokah velikih španskih korporacij.

DRŽI NE DRŽI

Januarja 1959 so kubanski gverilci pod vodstvom Fidela Castra vrgli z oblasti osovraženi režim diktatorja Fulgencia Batiste. Po prevzemu oblasti so izvedli agrarno reformo ter poddržavili industrijo in trgovino, ki sta bili prej večinoma v rokah velikih ameriških korporacij.

- Kuba je leta 1961 tudi uradno postala komunistična država.

DRŽI NE DRŽI

- Navezovanje Kube na sovjetsko zvezo je privedlo do ameriškega izkrcanja v Prašičjem zalivu in do velike zmage napadalcev.

DRŽI NE DRŽI

Navezovanje Kube na sovjetsko zvezo je privedlo do ameriškega izkrcanja v Prašičjem zalivu in do velikega poraza napadalcev.

- 1962 so ameriška letala na Kubi posnela gradbišča sovjetskih jedrskih raket in predsednik Dwight Eisenhower je ukazal zračno blokado Kube.

DRŽI NE DRŽI

1962 so ameriška letala na Kubi posnela gradbišča sovjetskih jedrskih raket in predsednik John F. Kennedy je ukazal pomorsko blokado Kube.

- Kriza se je končala konec leta 1962 z dogovorom med Kennedyjem in Hruščovom. V zameno za sovjetski umik jedrskih raket iz Kube, so Američani umaknili svoje rakete iz Turčije. Hladna vojna se je polegla.

DRŽI NE DRŽI

- Leta 1965 sta Sovjetska zveza in ZDA vzpostavili neposredno zvezo med Washingtonom in Moskvo, t. i. Telefon v sili.

DRŽI NE DRŽI

Leta 1965 sta Sovjetska zveza in ZDA vzpostavili neposredno zvezo med Washingtonom in Moskvo, t. i. Rdeči telefon.

h) Bližnjevzhodna kriza

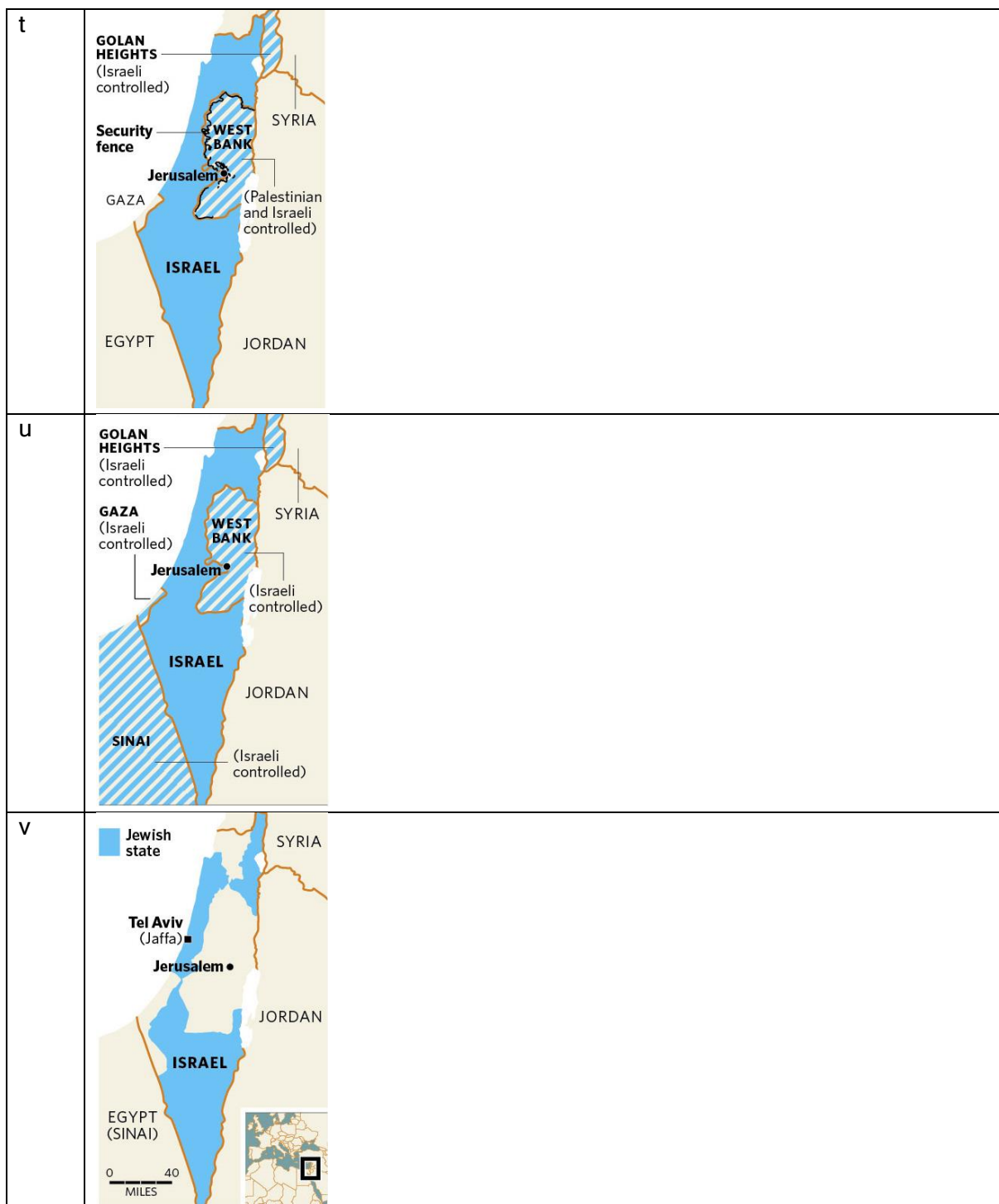
27. Spodnjo preglednico dopolni z dogodki oz. zemljevidi, ki ustrezajo posamezni zgodovinski etapi krize na Bližnjem vzhodu

Zgodovinska etapa	Zgodovinski dogodek	
	Črka	Razlaga
Ideja o ustanovitvi judovske države	d	Sionistično gibanje Theodorja Herzla: država naj bo ustanovljena v stari domovini Palestini
	g	Balfourjeva deklaracija iz leta 1917: britanska podpora ustanovitvi judovske države
Ustanovitev Izraela	e	Grozote holokavsta svetovno javno mnenje prevesijo v prid ustanovitve judovske države
	k	V OZN izglasujejo razdelitev Palestine na judovski in arabski del
	v	/
1. izraelsko-arabska vojna (1948/49)	i	Izrael sprejet v OZN
	m	Val palestinskih beguncev v sosednje države-t.i. palestinsko vprašanje
	o	Palestinci po vojni zamudijo priložnost za ustanovitev države
	š	/
Sueška kriza (1952-56) in 2. izraelsko-arabska vojna (1956)	b	Egiptovski oficirji odstranijo kralja in izrinejo Britance, ki območje znova zasedejo
	r	Britansko-francoski vojaški odgovor, pridruži se Izrael, ki poskuša zasesti Sinajski polotok; SZ zagrozi z jedrsko silo, ZDA napadalce prisilijo k umiku
3. izraelsko-arabska vojna (1967)/šestdnevna vojna	s	Izrael napade Egipt, Sirijo in Jordanijo ter osvoji: Sinaj, Golansko planoto in Zahodni breg
	n	Izraelci na zasedenih območjih začnejo z gradnjo judovskih naselij
	u	/
4. izraelsko-arabska vojna/jomkipurska vojna (1973)	p	Egipt in Sirija napadeta Izrael na judovski praznik jom kipur
	l	Izraelska vojska prodre proti Kairu, po posredovanju ZDA se umakne
	f	Vzrok za posredovanje ZDA je naftna kriza, ki je posledica prenehanja pošiljanja nafte iz arabskih držav.
Kriza v Libanonu (1970-85) in 5. izraelsko-arabska vojna (1982)	č	Državljanska vojna med kristjani in muslimani ter šiiti in suniti.
	j	V Libanon se preseli sedež PLO in začno se vpadi Palestinecev v Izrael
	a	V južni Libanon vdrejo Izraelci in ga zasedejo

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Razmere po letu 1985	c	1. In 2. palestinska vstaja
	h	Izrael in PLO se medsebojno priznata
	t	/

Zgodovinski dogodek	
Črka	Razlaga
a	V južni Libanon vdrejo Izraelci in ga zasedejo
b	Egiptovski oficirji odstranijo kralja in izrinejo Britance, ki območje znova zasedejo
c	1. In 2. palestinska vstaja
č	Državljska vojna med kristjani in muslimani ter šiiti in suniti.
d	Sionistično gibanje Theodorja Herzla: država naj bo ustanovljena v stari domovini Palestini
e	Grozote holokavsta svetovno javno mnenje prevesijo v prid ustanovitve judovske države
f	Vzrok za posredovanje ZDA je naftna kriza, ki je posledica prenehanja pošiljanja nafte iz arabskih držav
g	Balfourjeva deklaracija iz leta 1917: britanska podpora ustanovitvi judovske države
h	Izrael in PLO se medsebojno priznata
i	Izrael sprejet v OZN
j	V Libanon se preseli sedež PLO in začno se vpadi Palestincev v Izrael
k	V OZN izglasujejo razdelitev Palestine na judovski in arabski del
l	Izraelska vojska prodre proti Kairu, po posredovanju ZDA se umakne
m	Val palestinskih beguncev v sosednje države-t.i. palestinsko vprašanje
n	Izraelci na zasedenih območjih začnejo z gradnjo judovskih naselij
o	Palestinci po vojni zamudijo priložnost za ustanovitev države
p	Egipt in Sirija napadeta Izrael na judovski praznik jom kipur
r	Britansko-francoski vojaški odgovor, pridruži se Izrael, ki poskuša zasesti Sinajski polotok; SZ zagrozi z jedrsko silo, ZDA napadalce prisilijo k umiku
s	Izrael napade Egipt, Sirijo in Jordanijo ter osvoji: Sinaj, Golansko planoto in Zahodni breg
š	 <p>The map shows the geographical context of Israel and its occupied territories. It labels Lebanon to the north, Syria to the northeast, Jordan to the east, and Egypt (Sinai) to the southwest. The West Bank is shown as an area annexed by Jordan in 1949, and Gaza is labeled as Egyptian controlled. Major cities like Tel Aviv and Jerusalem are marked within Israel's borders.</p>

VIII. VZPON KOMUNISTIČNE KITAJSKE

28. Odgovori na vprašanja.

Katerega leta na Kitajskem prevzamejo oblast komunisti pod vodstvom Mao Tse Tunga?
1949

Katere spremembe v gospodarstvu Kitajske povzročijo konec 50. let 20. stoletja povzročijo lakoto in smrt 45 milijonov prebivalcev?

Povečanje industrije na račun kmetijstva.

Kdo so bili preganjani v času kulturne revolucije?

Nasprotniki režima, torej ljudje, ki so jim bile blizu ideje kapitalizma.

Kateri dve ideji 20. stoletja sta se na Kitajskem začeli spajati po smrti Mao Tse Tunga in začetku oblasti Deng Xiaopinga?

Kapitalizem in komunizem.

PRILOGA 4: Preverjalni list - prazen

Preverjanje: TRETJI SVET V ČASU HLADNE VOJNE

Reši naloge in seštej dobljene točke.

1. Pravilno poveži zgodovinsko tematiko in njen opis.

Dekolonializacija	Vojna med odporniškimi gibanjem Vietkong in ameriško vojsko.
Gibanje neuvrščenih	Kriza, ki jo povzroči postavitve raketnih oporišč Sovjetske zveze na otoški državi v bližini ZDA.
Korejska vojna	Osamosvajanje držav tretjega sveta izpod kolonialne nadoblasti.
Vietnamska vojna	Vojna med severnim in južnim delom države, ki sta bili od leta 1945 pod nadzorom nasprotnih si blokov.
Kubanska raketna kriza	Povezovanje držav tretjega sveta, z namenom večjega vpliva v svetu.

/5T

2. Besedilo dopolni s ključnimi podatki iz bližnjevzhodne krize.

Ideja o ustanovitvi judovske države je bila stara že več stoletij. V 19. stoletju pa je s _____ gibanjem Theodorja Herzla v ospredje prišla ideja, naj bo država ustanovljena v stari domovini _____. Novembra 1947 v _____ izglasujejo razdelitev Palestine na judovski in _____ del, Jeruzalem pa naj ostane pod mednarodnim nadzorom.

1. izraelsko-arabska vojna je prinesla zmago _____ in posledično velike ozemeljske pridobitve. Vojna je povzročila val palestinskih beguncev v sosednje države, s čimer je bilo odprto eno najbolj perečih vprašanj bližnjevzhodne krize, t. i. _____ vprašanje.

Leta 1967 izbruhne 3. izraelsko-arabska vojna oz. _____ vojna. Izrael napade Egipt, Sirijo in Jordanijo ter osvoji: Sinaj, _____ planoto in _____ breg. 4. izraelsko-arabska vojna se začne z napadom Egipta in Sirije na Izrael na judovski praznik _____ 6.10.1973.

V 70tih letih se kriza preseli v _____, saj se v to državo preseli tudi sedež PLO. Leta 1988 Palestinski nacionalni svet razglasi neodvisno državo na _____ in v _____, ki ni mednarodno priznana. Leta _____ se Izrael in PLO medsebojno priznata.

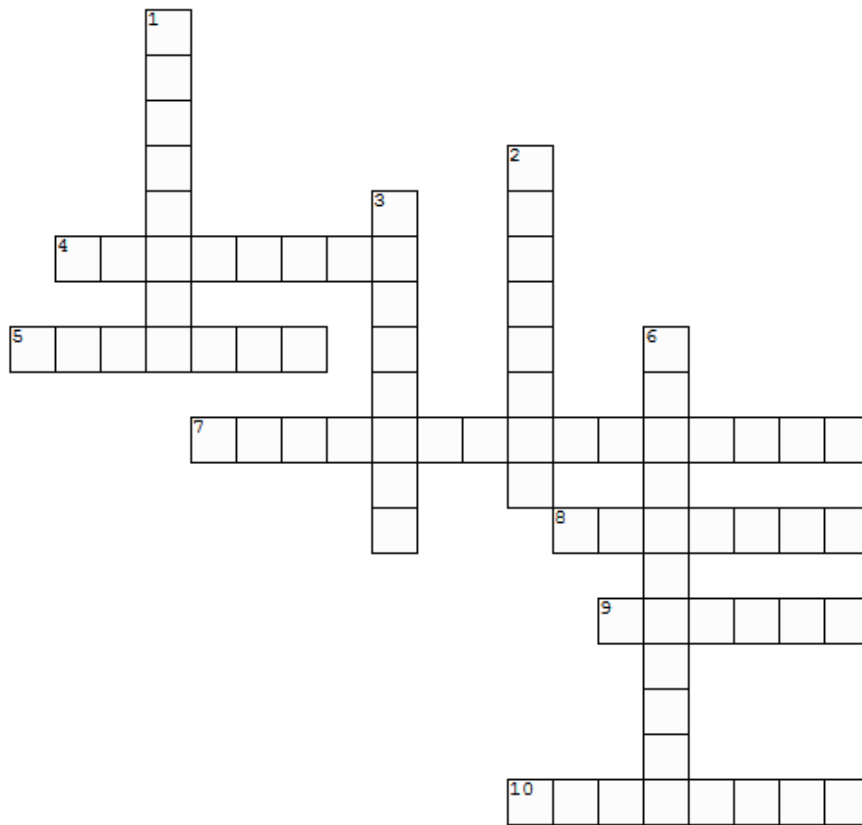
/7T

3. Katera dva najpomembnejša dogodka sta na Kitajskem zaznamovala vladavino Mao Tse Tunga?

_____ in _____

/2T

4. Domača naloga: Reši spodnjo križanko in preveri kaj si si zapomnil pri današnji uri. Na koncu preštej koliko točk si dosegel. Ena beseda je vredna eno točko.

/10T

Navpično

Vodoravno

1	Palestinska vstaja ali	4	Zaliv na Kubi, kjer so Američani organizirali izkrcanje.
2	Poimenovanje za revolucijo na Kitajskem.	5	Država severno od Izraela, kamor se v 70. letih preseli bližnjevzhodna kriza.
3	Odporniško gibanje v Južnem Vietnamu.	7	Gospodarsko izkoriščanje manj razvitih držav.
6	Deklaracija s katero so Britanci obljubili pomoč Judom pri ustanovitvi države.	8	Mesto, kjer je bilo ustanovljeno gibanje neuvrščeni.
		9	Voditelj PLO.
		10	Polotok, ki ga Izrael zasede v šestdnevni vojni.

PRILOGA 5: Preverjalni list - izpolnjen

Preverjanje: TRETJI SVET V ČASU HLADNE VOJNE

Reši naloge in seštej dobljene točke.

1. Pravilno poveži zgodovinsko tematiko in njen opis.

Dekolonializacija	Osamosvajanje držav tretjega sveta izpod kolonialne nadoblasti.
Gibanje neuvrščenih	Povezovanje držav tretjega sveta, z namenom večjega vpliva v svetu.
Korejska vojna	Vojna med severnim in južnim delom države, ki sta bili od leta 1945 pod nadzorom nasprotnih si blokov.
Vietnamska vojna	Vojna med odporniškimi gibanjem Vietkong in ameriško vojsko.
Kubanska raketna kriza	Kriza, ki jo povzroči postavitve raketnih oporišč Sovjetske zveze na otoški državi v bližini ZDA.

Vsaka pravilna povezava je vredna 1 točka. Skupaj je možnih 5 točk.

2. Besedilo dopolni s ključnimi podatki iz bližnjevzhodne krize.

Ideja o ustanovitvi judovske države je bila stara že več stoletij. V 19. stoletju pa je s sionističnim gibanjem Theodorja Herzla v ospredje prišla ideja, naj bo država ustanovljena v stari domovini Palestini. Novembra 1947 v OZN izglasujejo razdelitev Palestine na judovski in arabski del, Jeruzalem pa naj ostane pod mednarodnim nadzorom.

1. izraelsko-arabska vojna je prinesla zmago Izraelcem in posledično velike ozemeljske pridobitve. Vojna je povzročila val palestinskih beguncev v sosednje države, s čimer je bilo odprto eno najbolj perečih vprašanj bližnjevzhodne krize, t. i. palestinsko vprašanje.

Leta 1967 izbruhne 3. izraelsko-arabska vojna oz. šestdnevna vojna. Izrael napade Egipt, Sirijo in Jordanijo ter osvoji: Sinaj, Golansko planoto in Zahodni breg. 4. izraelsko-arabska vojna se začne z napadom Egipta in Sirije na Izrael na judovski praznik jom kipur 6.10.1973.

V 70tih letih se kriza preseli v Libanon, saj se v to državo preseli tudi sedež PLO. Leta 1988 Palestinski nacionalni svet razglasi neodvisno državo na Zahodnem bregu in v Gazi, ki ni mednarodno priznana. Leta 1993 se Izrael in PLO medsebojno priznata.

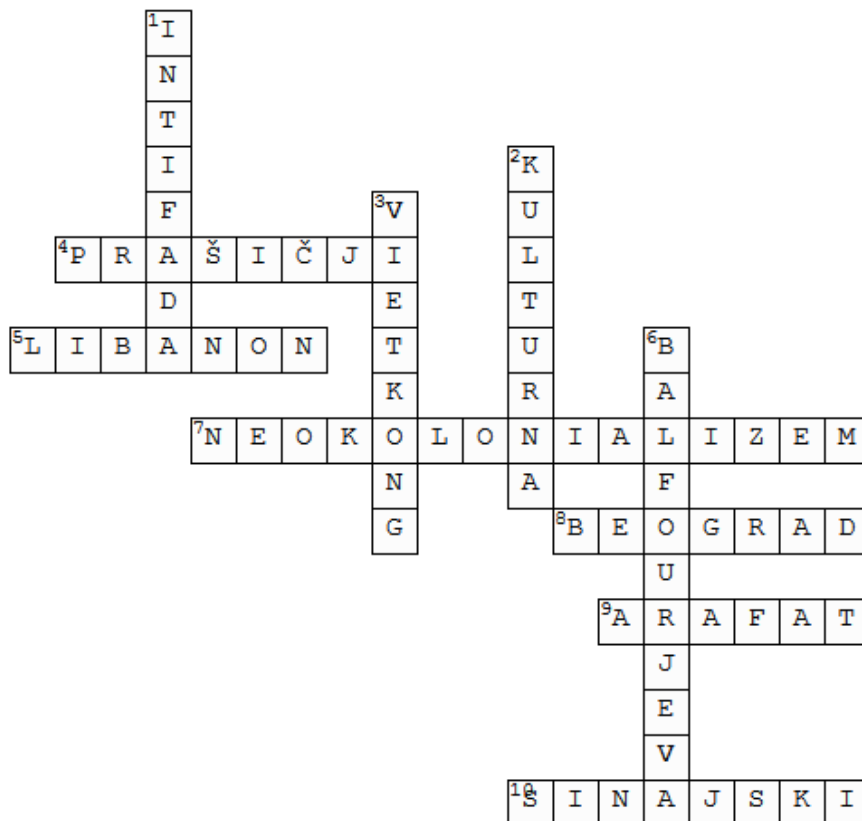
Vsaka pravilna dopolnitev je vredna 0,5 točke. Skupaj je možnih 7 točk.

3. Katera dva najpomembnejša dogodka sta na Kitajskem zaznamovala vladavino Mao Tse Tunga?

Velika lakota v času "velikega skoka naprej" in Kulturna revolucija

Vsak dogodek je vreden 1 točko. Skupaj sta možni 2 točki.

4. Domača naloga: Reši spodnjo križanko in preveri kaj si si zapomnil pri današnji uri. Na koncu preštej koliko točk si dosegel.

Navpično

1 Palestinska vstaja ali

Vodoravno

4 Zaliv na Kubi, kjer so Američani organizirali izkrcanje.

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

2	Poimenovanje za revolucijo na Kitajskem.	5	Država severno od Izraela, kamor se v 70. letih preseli bližnjevzhodna kriza.
3	Odporniško gibanje v Južnem Vietnamu.	7	Gospodarsko izkoriščanje manj razvitih držav.
6	Deklaracija s katero so Britanci obljubili pomoč Judom pri ustanovitvi države.	8	Mesto, kjer je bilo ustanovljeno gibanje neuvrščenih.
		9	Voditelj PLO.
		10	Polotok, ki ga Izrael zasede v šestdnevni vojni.

Vsaka beseda je vredna 1 točko. Skupaj je možnih 10 točk.

PRILOGA 6: Navodila za skupinsko delo

1. Skupina: DEKOLONIALIZACIJA

V vaši skupini boste obravnavali dekolonializacijo. Najprej skupaj natančno preberite učbeniško besedilo, ki se nanaša na vašo tematiko (str. 97, 98) ter rešite naloge. Poročanje bo potekalo v obliki intervjuja in sicer bo en dijak igral izpraševalca/novinarja, drugi dijak pa bo imel vlogo zgodovinarja, ki se ukvarja z dekolonializacijo. V intervjuju morajo biti predstavljeni odgovori na vsa vprašanja, tako da si jih lahko zapišejo tudi člani preostalih skupin. Lahko pa dodate še kaj, kar se vam zdi zanimivo. Za pripravo imate 7 minut časa.

2. Skupina: GIBANJE NEUVRŠČENIH

V vaši skupini boste obravnavali gibanje neuvrščenih. Najprej skupaj natančno preberite učbeniško besedilo, ki se nanaša na vašo tematiko (str. 106) ter rešite naloge. Poročanje bo potekalo v obliki intervjuja in sicer bo en dijak igral izpraševalca/novinarja, drugi dijak pa bo imel vlogo nekdanjega jugoslovanskega politika, ki je sodeloval pri ustanovitvi gibanja neuvrščenih. V intervjuju morajo biti predstavljeni odgovori na vsa vprašanja, tako da si jih lahko zapišejo tudi člani preostalih skupin. Lahko pa dodate še kaj, kar se vam zdi zanimivo. Za pripravo imate 7 minut časa.

3. Skupina: KOREJSKA VOJNA

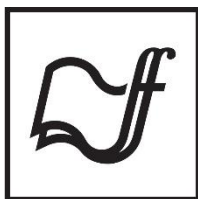
V vaši skupini boste obravnavali korejsko vojno. Najprej skupaj natančno preberite učbeniško besedilo, ki se nanaša na vašo tematiko (str. 98, 99) ter rešite naloge. Poročanje bo potekalo v obliki intervjuja in sicer bo en dijak igral izpraševalca/novinarja, drugi dijak pa bo imel vlogo ameriškega generala Douglasa MacArthurja, ki je vodil ameriško vojsko v protiofenzivi nad Severno Korejo. V intervjuju morajo biti predstavljeni odgovori na vsa vprašanja, tako da si jih lahko zapišejo tudi člani preostalih skupin. Lahko pa dodate še kaj, kar se vam zdi zanimivo. Za pripravo imate 7 minut časa.

4. Skupina: VIETNAMSKA VOJNA

V vaši skupini boste obravnavali vietnamsko vojno. Najprej skupaj natančno preberite učbeniško besedilo, ki se nanaša na vašo tematiko (str. 99, 100) ter rešite naloge. Poročanje bo potekalo v obliki intervjuja in sicer bo en dijak igral izpraševalca/novinarja, drugi dijak pa bo imel vlogo ameriškega vojaka, ki je sodeloval v vietnamski vojni. V intervjuju morajo biti predstavljeni odgovori na vsa vprašanja, tako da si jih lahko zapišejo tudi člani preostalih skupin. Lahko pa dodate še kaj, kar se vam zdi zanimivo. Za pripravo imate 7 minut časa.

5. Skupina: KUBANSKA RAKETNA KRIZA

V vaši skupini boste obravnavali kubansko raketno krizo. Najprej skupaj natančno preberite učbeniško besedilo, ki se nanaša na vašo tematiko (str. 105) ter rešite naloge. Poročanje bo potekalo v obliki intervjuja in sicer bo en dijak igral izpraševalca/novinarja, drugi dijak pa bo imel vlogo ostarelega kubanskega voditelja Fidela Castra. V intervjuju morajo biti predstavljeni odgovori na vsa vprašanja, tako da si jih lahko zapišejo tudi člani preostalih skupin. Lahko pa dodate še kaj, kar se vam zdi zanimivo. Za pripravo imate 7 minut časa.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine II

UČNA PRIPRAVA:

Življenje v zaledju med prvo svetovno vojno in dogajanje ob koncu vojne

IME IN PRIIMEK: Sara Primec

DATUM: 8. 12. 2016

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Srednja šola	
Razred:	4. letnik	
Datum:	8. 12. 2016	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Tema iz učnega načrta:	Razvoj demokracije Civilnodružbena gibanja in človekove pravice
	Tema iz učbenika:	1. svetovna vojna
Učna enota – naslov učne ure:	Življenje v zaledju med prvo svetovno vojni in dogajanje ob koncu vojne	
Učne oblike:	Individualna učna oblika, skupinska učna oblika, frontalna učna oblika	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda zvočne demonstracije, metoda slikovne demonstracije (videoposnetek), metoda slikovne demonstracije.	
Učne tehnike:	/	
Cilji iz učnega načrta:	<p>»Dijaki/-nje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizirajo/ocenijo dosežke v razvoju demokracije v posameznih obdobjih; - /.../ - ključne dogodke, pojave in procese umestijo v ustrezen zgodovinski čas in prostor; - /.../ - oblikujejo svoje sklepe, mnenja, stališča, interpretacije; - /.../ - razvijajo pozitiven odnos do pomena spoštovanja človekovih pravic, enakosti in demokracije;« (Učni načrt. Zgodovina, str. 37–38.) - »primerjajo uspeh gibanj za pravice žensk v posameznih obdobjih 20. stoletja;« (Učni načrt. Zgodovina, str. 41.) 	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki (operativni učni cilji)	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati življenje v zaledju v času prve svetovne vojne, - naštetih posledice vojne za civilno prebivalstvo, - pojasniti vpliv prve svetovne vojne na emancipacijo žensk, - opisati politično dogajanje ob koncu prve svetovne vojne, - opisati novo politično podobo Evrope po koncu vojne,

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

		<ul style="list-style-type: none"> - primerjati podobo predvojne Evrope s povojno Evropo.
	Funkcionalni učni cilji	<p>Ob koncu učne ure učenec zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivno poslušati in opazovati, - samostojno rešiti nalogo, - upoštevati navodila za delo v skupini - aktivno sodelovati s sošolci pri delu v skupini, - iz slišanih informacij izluščiti najpomembnejše in jih zapisati.
	Vzgojni učni cilji	<p>Ob koncu učne ure učenec zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostovoljno delati, - spoštovati osebo ne glede na spol, - vrednotiti preteklost, - kazati ustrezen odnos do preteklosti, - spoštovati sošolce, učitelje in druge ljudi.
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje - Obravnavanje nove učne snovi - Urjenje - Ponavljanje - Preverjanje in ocenjevanje 	
Vsebinski poudarki:	<ul style="list-style-type: none"> - Življenje v zaledju - Vojna in emancipacija žensk - Konec vojne in nova politična podoba Evrope 	
Učna sredstva:	Učila:	PPT predstavitev, učno-delovni list, list s preverjanjem.
	Učni pripomočki:	LCD projektor, računalnik, projekcijsko platno.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Sociologija (položaj in emancipacija žensk), geografija (primerjava politične podobe Evrope pred in po 1. svetovni vojni na zemljevidu), slovenščina (spremljanje interpretativnega branja pesmi v uvodnem delu učne ure, poslušanje razlage in zapisovanje snovi).	
Novi pojmi s pojasnilom:	Zaledje – področje za frontno linijo. Inflacija – padec vrednosti denarja.	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Zgodovina: učni načrt gimnazija. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2008. Dostop: http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_zgodovina_280_ur_gimn.pdf (december 2016)
	Učna priprava	<ul style="list-style-type: none"> - Trškan, Danijela. <i>E-Učbenik za Didaktiko zgodovine II</i>. Filozofska fakulteta Ljubljana: Oddelek za zgodovino, 2014. - Gabrič, Aleš in Režek, Mateja. <i>Zgodovina 4: učbenik za četrti letnik gimnazije</i>. Ljubljana: DZS, 2013.

	<ul style="list-style-type: none"> - Repe, Božo. <i>Sodobna zgodovina: zgodovina za 4. letnik gimnazij</i>. Ljubljana: Modrijan, 2008.
PowerPoint	<p>Slikovno gradivo:</p> <p>PPT 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tečaj pletenja čevljev iz slame: http://www.kamnik.info/wp-content/uploads/2014/10/javno_vodstvo_kamnik_prva_sv_etovna_vojna5.jpg (dostop: december 2016) - Ženske v tovarni: http://eucbeniki.sio.si/admin/documents/learning_unit/2748/gospodarstvo-v-prvi-polovici-izvoz_1412710146/slika_6.jpg (dostop: december 2016) <p>PPT 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izselsjevanje – družina z vozom: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/05/Begunci-zaledje-soska-fronta-ww1-svetovna-vojna-hrani-goriski-muzej.jpg/640px-Begunci-zaledje-soska-fronta-ww1-svetovna-vojna-hrani-goriski-muzej.jpg (dostop: december 2016) - Izselsjevanje – ljudje na vlaku: http://zgodovina.si/wp-content/uploads/2016/03/begunci-900x450.jpg (dostop: december 2016) <p>PPT 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žena tvoja roka skrbi za otroka: https://img.rtv slo.si/_up/upload/2015/01/23/65179829_1-svetovna-vojna-razglednica-zenske.jpg (dostop: december 2016) <p>PPT 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ženske pri varjenju v tovarni: http://assets.nydailynews.com/polopoly_fs/1.2557202.1457469516!/img/httpimage/image.jpg_gen/derivatives/gallery_1200/women-industry-britain-world-war.jpg (dostop: december 2016) - Ženske v rudniku: http://anzacs-roleofwoman-ww1.weebly.com/uploads/1/4/8/8/14886544/3936627.jpg?586 (dostop: december 2016)
Učni listi	<ul style="list-style-type: none"> - Gabrič, Aleš in Režek, Mateja. <i>Zgodovina 4: učbenik za četrti letnik gimnazije</i>. Ljubljana: DZS, 2013, str. 16–17. - 100. obletnica začetka prve svetovne vojne: https://www.youtube.com/watch?v=g7BQOBIMOWg (5:04-7:31) (dostop: november 2016) - Zemljevid povojne Evrope: http://renton.si/velikavojna/zemljevidi-prva-svetovna-vojna/ (dostop: december 2016)
Video posnetek	<ul style="list-style-type: none"> - Vihar sovražen svet pretresa – na bojišče: https://www.youtube.com/watch?v=PAFbcLo1Zfo (dostop: november 2016)

	<ul style="list-style-type: none"> - Slovenci v vojni 1914–1918: https://www.youtube.com/watch?v=hmFCwURQfEo (17:13–18:18) (dostop: november 2016) - 100. obletnica začetka prve svetovne vojne: https://www.youtube.com/watch?v=g7BQOBIMOWg (5:04-7:31) (dostop: november 2016)
Zvočni posnetek	<ul style="list-style-type: none"> - Ženske na fronti – vojno reporterstvo in prva svetovna vojna: http://4d.rtvsllo.si/arhiv/sledi-casa/174382957 (13:05-16:01) (dostop: november 2016) - Soška fronta – ženske v zaledju: http://4d.rtvsllo.si/arhiv/primorski-kraji-in-ljudje/174346928 (11:00-14:10) (dostop: november 2016)
List s propagandnimi letaki iz 1. svetovne vojne: gradivo za skupinsko delo	<ul style="list-style-type: none"> - National service: women’s land army: http://cf.collectorsweekly.com/uploads/2013/11/NationalService.jpg (dostop: december 2016) - The Frenchwoman in war-time: http://www.ww1propaganda.com/sites/default/files/3f04067u-1781.jpg?1311648841 (dostop: december 2016) - Four years in the fight: http://www.ww1propaganda.com/sites/default/files/3f04018u-1709.jpg?1311620697 (dostop: december 2016) - On her their lives depend: http://d.ibtimes.co.uk/en/full/1391473/first-world-war-women.jpg (dostop: december 2016) - Forward: https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/564x/5f/0f/de/5f0fde74930fb81d11734476674ac331.jpg (dostop: december 2016) - At the front: http://www.worldwar1gallery.com/propaganda/enlistnow2.jpg (dostop: december 2016) - We took the Hill: https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/b7/8d/87/b78d8740a33e97eb1e4998b65c657833.jpg (dostop: december 2016) - Heroes of St. Julien: http://ww1.canada.com/wp-content/uploads/2014/07/warposters3.jpg (dostop: december 2016)
Primer rešitve avtentične naloge: propagandi letak	<p>Slika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Delavka: http://i.telegraph.co.uk/multimedia/archive/02994/wwomen-ywca_2994059k.jpg (dostop: december 2016)

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
4 min	Pozdravljeni dijaki. Udobno se namestite na vaših sedežih ter si natančno oglejte in poslušajte video posnetek, ki vam ga bom predvajala. <i>Učencem zavrtim video posnetek s portala youtube:</i> https://www.youtube.com/watch?v=PAFbcLo1Zfo	Dijaki odzdravijo in si ogledajo video posnetek.	Frontalna učna oblika, metoda zvočne demonstracije.	PPT 2 Računalnik, projektor, projekcijsko platno.
	V posnetku ste lahko spremljali pesem in fotografije iz obdobja, ki ga sedaj obravnavamo. O čem torej govori posnetek?	Dijaki odgovorijo, da posnetek govori o prvi svetovni vojni.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	PPT 2
	Tako je, nekaj smo še povedali o povodih za 1. svetovno vojno, državah, ki so v njej sodelovale in dogajanju na frontah. Danes bomo govorili še o tem, kako je vojna vplivala na dogajanje v zaledju ter kakšna je bila politična situacija po koncu vojne. Ob koncu ure boste znali opisati, kakšno je bilo življenje v vojnem zaledju, kako je vojna vplivala na družbeni status žensk, kakšna je bila vizija sveta po koncu vojne ter kakšna je bila nova politična podoba Evrope po vojni.	Dijaki poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	PPT 2

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>Življenje v zaledju 12 min</p>	<p>Odprite svoje zvezke in napišite naslov: Življenje v zaledju. Med razlago si zapisujte glavne poudarke, pomagajte si lahko z opornimi točkami na PPT prezentaciji.</p> <p>Evropa je do začetka 20. stoletja doživela že kar nekaj vojn in bojnih spopadov. Vendar pa v prejšnjih vojnah civilno prebivalstvo v zaledju ni tako močno občutilo vojnega dogajanja, kakor v 1. svetovni vojni. Vojske so bile do tedaj precej manjše, deloma poklice, preživeli vojaki pa so se v nekaj mesecih vrnili domov. Življenje v zaledju je kljub vojni potekalo po ustaljenih tirnicah. 1. svetovna vojna pa je bil spopad veliko večjih razsežnosti, zaradi česar tudi prebivalstvo v zaledju ni ostalo neprizadeto. Države udeleženske so na fronte mobilizirale na milijone vojakov, ki so bili več let zdoma. Doma so njihove žene in otroci ostali sami. Vsa industrija se je usmerila v vzdrževanje vojske. Najbolj so se razvijali obrati težke, kovinskopredelovalne in tekstilne industrije. Oskrba vojske je zahtevala velike finančne izdatke, ki jim države niso mogle zadostiti, zato so začele tiskati denar brez kritja. To je povzročilo padec vrednosti denarja – inflacijo. Inflacija je razvrednotila prihranke in vojna posojila posameznikov, zato so mnogi ob koncu vojne ostali brez vsega. Pomankanje posameznih živil je povzročilo rast njihovih cen.</p>	<p>Dijaki poslušajo, si ogledajo fotografije na PPT prezentaciji in si delajo zapiske v zvezke.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>PPT 3</p> <p>in PPT 4</p>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>Na območjih ravninskih frontnih linij in v njihovi bližini so topniško obstreljevanje in pohodi vojske povsem uničili sicer rodovitne kmetijske površine. Ljudje v bližini frontnih linij so bili prisiljeni zapustiti svoje domove in se zateči v notranjost. Tako je bilo tudi na območju nam najbližje Soške fronte.</p>			
<p><i>Dijakom predvajam odlomek iz dokumentarnega filma Slovinci in prva svetovna vojna:</i> https://www.youtube.com/watch?v=hmFCwURQfEo (17:13–18:18)</p>	<p>Dijaki si ogledajo odlomek dokumentarnega filma.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda demonstracij e videoposnetka.</p>	<p>Računalnik, projektor, projekcijsko platno.</p>
<p>1. svetovna vojna je bila za civilno prebivalstvo težka preizkušnja. Koristi od vojne so imeli le vojni dobičkarji in lastniki podjetij, ki so proizvajali vojaško opremo in poslovali z vojsko. Vse to je pri obupanih vojaki in civilistih vzbujalo neodobravanje, odpor in občutek, da se ne bojujejo za svoje interese. Nezadovoljstvo nad vojnim stanjem je bilo vedno večje, na frontah sta zaradi težkih razmer vladala pesimizem in nejevolja, vedno več je bilo dezerterstva. Država je v odgovor uvedla strogo cenzuro informacij in pisemskih pošilk s fronte. V zaledju si tako marsikdaj niso mogli jasno predstavljati, kakšno je dejansko stanje na fronti, vojaki pa ne, kako se preživljajo njihove družine. Največ informacij o vojnem stanju so v zaledju dobili preko častnikov. O tem, kako resnična in kritična so bila ta poročila, pa boste slišali v posnetku.</p>	<p>Dijaki poslušajo razlago, si ogledajo slikovno gradivo na PPT predstavitvi, delajo zapiske v zvezke.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage, metoda slikovne demonstracij e.</p>	<p>PPT 4</p>
<p><i>Učencem predvajam posnetek:</i></p>	<p>Dijaki poslušajo avdio posnetek.</p>	<p>Frontalna učna oblika,</p>	<p>Računalnik, projektor,</p>

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	http://4d.rtv slo.si/arhiv/sledi-casa/174382957 (13:05-16:01)		metoda zvočne demonstracij e.	projekcijsko platno.
--	---	--	-------------------------------	----------------------

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
Vojna in emancipacija žensk 8 min	Zapišite si nov naslov v svoje zvezke: Vojna in emancipacija žensk. 1. svetovna vojna je večino moških odpeljala na fronto, kmetije so ostale brez gospodarjev, industrija brez delovne sile. Delo, ki so ga do vojne tradicionalno opravljali moški, so sedaj prevzele ženske. Zaposlile so se v tovarnah, delale so na poljih. Izkazalo se je, da so ženske enako učinkovite pri skrbi za družino, fizičnih delih in drugih dejavnostih, ki so do takrat veljala za moška. Ženske so sicer opravljale »moška« dela, vendar plačane niso bile enako. Vse to je vodilo do vedno glasnejših zahtev po enakem plačilu za enako delo. Ženske so med vojno same skrbele za družino, postale so ekonomsko neodvisne in vse to je krepilo njihovo samozavest. Organizirale so demonstracije, pomoč vojakom na frontah in oskrbo ranjencev.	Dijaki poslušajo razlago, si ogledajo slikovno gradivo na PPT prezentaciji, zapisujejo učno snov v zvezke.	Frontalna učna oblika, metoda razlage, metoda slikovne demonstracij e.	PPT 5 in PPT 6
	<i>Dijakom predvajam avdio posnetek o delovanju žensk med 1. svetovno vojno:</i> http://4d.rtv slo.si/arhiv/primorski-kraji-in-ljudje/174346928 (11:00-14:10)	Dijaki poslušajo avdio posnetek.	Frontalna učna oblika, metoda zvočne	Računalnik, projektor, projekcijsko platno.

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

			demonstracij e.	
	Med vojno opogumljene ženske so tudi po vojni vstopale v svet, ki je bil do tedaj namenjen izključno moškim. Zahtevale so izenačitev plač in si zagotovile vedno več pravic na različnih področjih. Najbolj razvidna je bila ženska volilna pravica, ki so jo po koncu vojne uvedli v več državah. Enakopravnost spolov je počasi postajala realnost.	Dijaki poslušajo razlago, delajo zapiske v zvezke.	Frontalna učna oblika, metoda, metoda razlage.	PPT 6

Avtentična naloga	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
8–9 min	Razdelila vas bom v štiri skupine, dekleta skupaj in fante skupaj, tako da bosta nastali dve deklini in dve fantovski skupini. Vaša naloga je, da se čim bolj živite v čas malo pred koncem prve svetovne vojne. Dekleta in ženske so dokazale svojo moč in zmožnost preživeti same, fantje in moške so s pogumom in velikimi žrtvami ubranili domovino. Vsaka skupina naj pripravi propagandi letak, ki predstavlja zasluge nasprotnega spola v 1. svetovni vojni. Skupini fantov torej propagirata zaslужnost žensk in njihovo pravico do enakopravnosti, skupini deklet pa zasluge moških in njihovo pravico do ohranitve prvenstva v družbi. Vsaka skupina dobi list papirja, na katerega lahko rišete, pišete in ustvarjate tako, da bo vaš letak čim bolj prepričljiv. Razdelila vam bom tudi primere propagandnih	Dijaki poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	PPT 7

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

letakov iz prve svetovne vojne, ki so vam lahko v pomoč pri ustvarjanju. Na voljo imate 4 minute časa.			
<i>Dijake razdelim v skupine, razdelim gradivo. Spremljam jih pri delu.</i>	Dijaki po skupinah ustvarjajo propagandi letak.	Skupinska učna oblika.	
Tako, čas je potekel. Sedaj pa prosim, da vsaka skupina določi poročevalca in predstavi svoj letak.	Poročevalci posameznih skupin predstavijo svoje letake.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
Odlično, vidim, da ste se krasno vživeli v čas 1. svetovne vojne in tudi odlično stopili v čevlje nasprotnega spola.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika.	

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
----------------------------------	----------------	---------------	---	----------------------------------

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Konec vojne in nova politična podoba Evrope 6 min	1. svetovna vojna se ni končala nič kaj zmagoslavno, tako pri poraženih državah centralnih sil kakor pri zmagoslavni antanti je pustila grenak priokus. Ogleдали si bomo posnetek o koncu vojne in novi politični podobi Evrope po vojni. Razdelila vam bom delovne liste z besedilom, ki ga boste morali med poslušanjem posnetka dopolniti z manjkajočimi besedami.	Dijaki poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	<i>Dijakom zavrtim video posnetek.</i> https://www.youtube.com/watch?v=g7BQOBIM0Wg (5:04-7:31)	Dijaki si ogledajo posnetek in rešijo delovni list.	Frontalna in individualna učna oblika, metoda dela z IKT (videoposnetkom).	Računalnik, projektor, projekcijsko platno, učno-delovni list.
	Tako, zdaj bomo skupaj pregledali rešitve. Vsak prebere eno poved, začnemo v prvi vrsti.	Dijaki glasno preberejo pravilno dopolnjene povedi.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Učno-delovni list.
	Rešen delovni list vstavite v svoje zvezke poleg vaših zapiskov.	Dijaki shranijo rešene delovne liste.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	Učno-delovni list.

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
6–7 min	Sedaj pa pogledajmo, koliko ste se naučili pri današnji uri. Razdelila vam bom liste s preverjanjem. Za reševanje imate na voljo 4 minute.	Dijaki poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	<i>Razdelim preverjanje. Nadzorujem delo.</i>	Dijaki rešujejo preverjanje.	Individualna učna oblika.	List s preverjanjem.
	Dobro, sedaj prosim odložite pisala. Skupaj bomo preverili rešitve. Gremo kar po vrsti, vsak naj prebere eno vprašanje in odgovor. Svoje odgovore preverite in jih točkujte po navodilih na PPT predstavitvi.	Dijaki prenehajo z reševanjem. Dijaki po vrsti berejo rešitve in odgovore ustrezno točkujejo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	PPT 8, PPT 9, PPT 10, PPT 11, list s preverjanjem.

2017, XV-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Tako, sedaj pa svoje točke seštejte.	Dijaki seštejejo svoje točke.	Individualna učna oblika.	List s preverjanjem.
Kdor je zbral manj kot 10 točk, naj snov za domačo nalogo ponovi, saj se približuje test, mi pa nočemo slabih ocen, kajne?	Dijaki poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Danes smo se torej naučili, kakšno je bilo življenje v vojnem zaledju, kako je vojna vplivala na emancipacijo žensk, kako se je vojna končala in kakšna je bila nova politična podoba Evrope po vojni. Pokazali ste, da se znate tudi sami dobro vživeti v čas prve svetovne vojne. Z izdelavo propagandnih plakatov ste kreativno prikazali tako vlogo žensk kot moških v vojni. Na koncu ste svoje znanje potrdili tudi s krajšim preverjanjem znanja. Nadaljujemo jutri. Hvala za danes! Nasvidenje.	Dijaki odzdravijo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list (nerešen): 3. vsebinski poudarek
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list z rešitvami: 3. vsebinski poudarek
PRILOGA 3 :	List s preverjanjem (nerešen)
PRILOGA 4 :	List s preverjanjem z rešitvami
PRILOGA 5 :	List s propagandnimi letaki iz 1. svetovne vojne: gradivo za skupinsko delo
PRILOGA 6:	Primer rešitve avtentične naloge: propagandni letak
PRILOGA 7:	PPT predstavitev

PRILOGA 1: Učno-delovni list (nerešen): **3. vsebinski poudarek**

Konec vojne in nova politična podoba Evrope

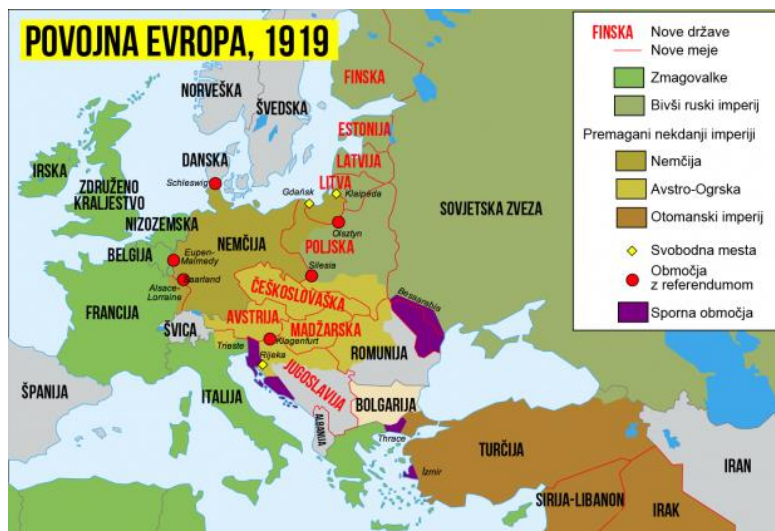
Vojna je močno prizadela tako centralne kot antantne sile. Obe strani sta bili izčrpani do te mere, da sta si želeli premirja, a pogajalci nikakor niso našli skupnega jezika. Pomanjkanje in nezadovoljstvo zaradi izčrpavajoče vojne sta v Rusiji _____ povzročila izbruh revolucije, zaradi česar je Rusija izstopila iz vojne. Revolucija je prerasla v državljansko vojno, ki je trajala še nekaj let. Naslednje leto so ji sledile še _____

Avstro-Ogrsko in Turčijo so zlomili upori vojakov in delavskih strank.

Turčija je podpisala premirje konec oktobra 1918, Avstro-Ogrska _____ in _____ 11. novembra 1918, s čimer se je vojna končala.

Prva svetovna vojna se je uradno končala s podpisom _____ mirovne pogodbe 28. junija 1919. Kljub koncu vojne so se spopadi za razmejitve med državami nadaljevali, pojavljali so se tudi mnogi spopadi zaradi revolucionarnih poskusov prevzema oblasti. Vse to je tlakovalo pot k novi _____ vojni.

Prva svetovna vojna je povzročila razpad štirih velikih cesarstev: _____, _____, _____ in _____.

Na območju nekdanjih cesarstev je nastalo devet novih držav od Finske na severu do _____ na Balkanu. _____ imperij je začel doživljati svoj zaton, medtem ko so na političnem odru vedno močnejše postajale _____.

Vir: <http://renton.si/velikavojna/zemljevidi-prva-svetovna-vojna/> (dostop: december 2016)

Zmagovalna antanta je želela čim bolj izkoristiti zmago in je zanemarila tisto, kar je malim narodom v **štirinajstih točkah** januarja 1918 obljubil ameriški predsednik **Woodrow Wilson** – miroljubno reševanje sporov in upoštevanje narodnega načela pri določanju meja. Svet je bil še en korak bližje k naslednjemu velikemu spopadu, 2. svetovni vojni, ki je bila le nadaljevanje prve.

PRILOGA 2: Učno-delovni list z rešitvami: 3. vsebinski poudarek

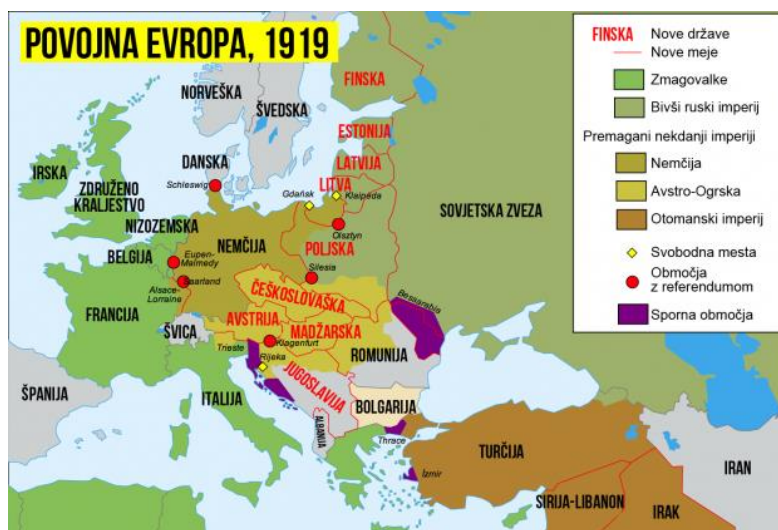
Konec vojne in nova politična podoba Evrope

Vojna je močno prizadela tako centralne kot antantne sile. Obe strani sta bili izčrpani do te mere, da sta si želeli premirja, a pogajalci nikakor niso našli skupnega jezika. Pomanjkanje in nezadovoljstvo zaradi izčrpavajoče vojne sta v Rusiji novembra 1917 povzročila izbruh revolucije, zaradi česar je Rusija izstopila iz vojne. Revolucija je prerasla v državljansko vojno, ki je trajala še nekaj let. Naslednje leto so ji sledile še centralne sile.

Avstro-Ogrsko in Turčijo so zlomili upori vojakov in delavskih strank. Turčija je podpisala premirje konec oktobra 1918, Avstro-Ogrska 4. novembra in Nemčija 11. novembra 1918, s čimer se je vojna končala.

Prva svetovna vojna se je uradno končala s podpisom Versajske mirovne pogodbe 28. junija 1919. Kljub koncu vojne so se spopadi za razmejitve med državami nadaljevali, pojavljali so se tudi mnogi spopadi zaradi revolucionarnih poskusov prevzema oblasti. Vse to je tlakovalo pot k novi druqi svetovni vojni.

Prva svetovna vojna je povzročila razpad štirih velikih cesarstev: Ruskega, Nemškega, Avstro-Ogrskega in Otomanskega.

Na območju nekdanjih cesarstev je nastalo devet novih držav od Finske na severu Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev na Balkanu. Britanski imperij je začel doživljati svoj zaton, medtem ko so na političnem odru vedno močnejše postajale ZDA.

Vir: <http://renton.si/velikavojna/zemlievidi-prva-svetovna-vojna/> (dostop: december 2016)

Zmagovalna antanta je želela čim boljše izkoristiti zmago in je zanemarila tisto, kar je malim narodom v **štirinajstih točkah** januarja 1918 obljubil ameriški predsednik **Woodrow Wilson** – miroljubno reševanje sporov in upoštevanje narodnega načela pri določanju meja. Svet je bil še en korak bližje k naslednjemu velikemu spopadu, 2. svetovni vojni, ki je bila le nadaljevanje prve.

PRILOGA 3: List s preverjanjem (nerešen)

Preverjanje

1. Katere vrste industrije so doživele svoj razcvet v času 1. svetovne vojne?

_____ , _____ , _____

1/

2. Zakaj se je pojavila inflacija?

_____

1/

3. Pojasni, kako je 1. svetovna vojna vplivala na emancipacijo žensk.

_____
_____
_____

3/

4. Številko pred datumom/letnico pripiši ustreznemu dogodku.

1	november 1917	☐	Avstro-Ogrska	podpiše
2	november 1918	☐	premirje	
3	januar 1918	☐	podpis Versajske pogodbe	
4	28. junij 1919	☐	revolucija v Rusiji	
		☐	štirinajst točk Woodrowa	
		☐	Wilsona	

4/

5. Katera država se je po razpadu Avstro-Ogrske izoblikovala na Balkanu?

_____

1/

6. Obkroži pravilni trditvi, nepravilni popravi.
- Da negativne novice s fronte, ki bi lahko povzročile pesimizem med ljudmi, je država cenzurirala.
  - Ljudje v bližini frontnih linij so bili prisiljeni sodelovati v vojaških spopadih.
  - Ženske so si po prvi svetovni vojni v nekaterih državah izborile pravico do izobraževanja.
  - Države centralnih sil so proti koncu vojne zlomili upori vojakov in delavskih strank.

4/

Skupaj doseženih točk: 14/

PRILOGA 4: List s preverjanjem z rešitvami

Preverjanje

- Katere vrste industrije so doživele svoj razcvet v času 1. svetovne vojne?
Težka, kovinskopredelovalna, tekstilna
(vsi trije pravilni odgovori = 1 točka, dva pravilna odgovora = 0,5 točke, en pravilen odgovor = 0 točk) 1/
- Zakaj se je pojavila inflacija?
Ker so države tiskale denar brez kritja.
(pravilen odgovor = 1 točka) 1/
- Pojasni, kako je 1. svetovna vojna vplivala na emancipacijo žensk.
Ženske so začele opravljati dela, ki so jih do tedaj tradicionalno opravljali moški.
(1 točka)
Same so skrbele za družino, postale so ekonomsko neodvisne in bolj samozavestne, zato so začele izražati zahteve po enakopravnosti obeh spolov.
(1 točka)
Zahtevale so enake plače za enako delo ne glede na spol in žensko volilno pravico. (1 točka)

3/

4. Številko pred datumom/letnico pripiši ustreznemu dogodku.

1	november 1917	2	Avstro-Ogrska	podpiše
			premirje	
2	november 1918	4	podpis Versajske pogodbe	
3	januar 1918	1	revolucija v Rusiji	
4	28. junij 1919	3	štirinajst točk	Woodrowa Wilsona

(vsaka pravilno pripisana številka = 1 točka)

4/

(vsaka pravilno pripisana številka = 1 točka)

4/

5. Katera država se je po razpadu Avstro-Ogrske izoblikovala na Balkanu?

Država Srbov, Hrvatov in Slovencev

(pravilen odgovor = 1 točka)

1/

6. Obkroži pravilni trditvi, nepravilni popravi.

- e) Da negativne novice s fronte, ki bi lahko povzročile pesimizem med ljudmi, je država cenzurirala.
- f) Ljudje v bližini frontnih linij so bili prisiljeni ~~sodelovati v vojaških spopadih.~~
zapustiti svoje domove in se zateči v notranjost
- g) Ženske so si po prvi svetovni vojni v nekaterih državah izborile ~~pravico do izobraževanja.~~ *volilno pravico*
- h) Države centralnih sil so proti koncu vojne zlomili upori vojakov in delavskih strank.

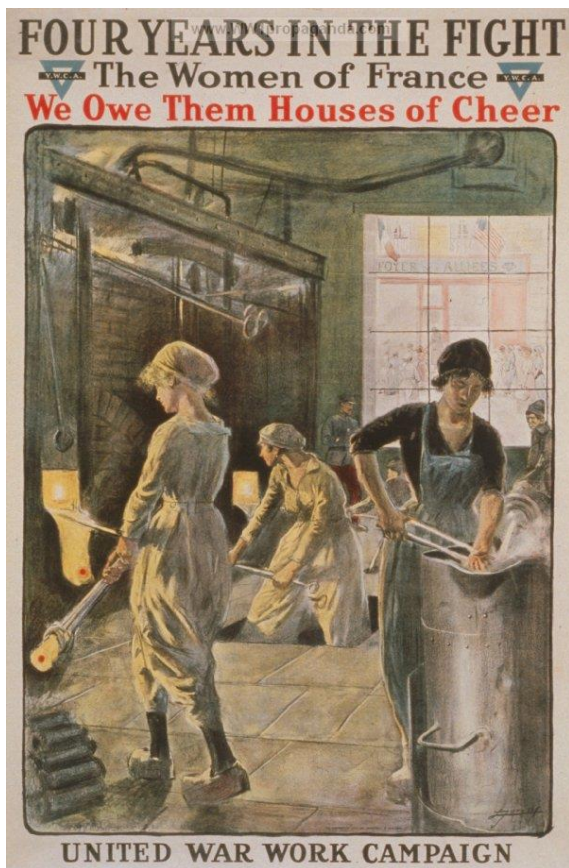
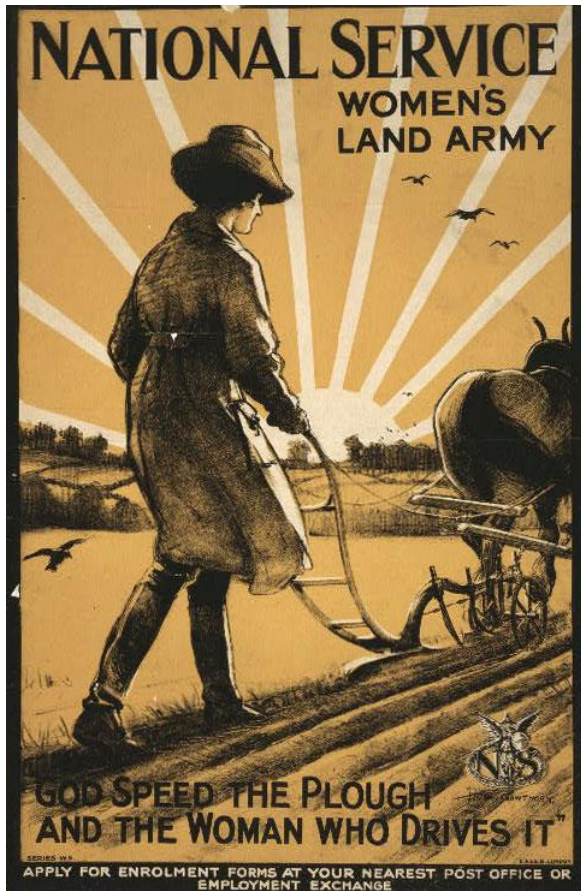
(vsaka pravilno prepoznana trditev = 0,5 točke, pravilno popravljena trditev = 1 točka)

4/

Skupaj doseženih točk: 14/

PRILOGA 5: List s propagandnimi letaki iz 1. svetovne vojne: gradivo za skupinsko delo

www.WW1propaganda.com

FORWARD!

Forward to Victory
ENLIST NOW

AT THE FRONT!

Every fit Briton
should join our brave men
at the Front.

ENLIST NOW.

www.WW1propaganda.com

"We took the Hill,
come and help us
keep it!"

HARRY J. WESTON

HEROES OF ST JULIEN AND FESTUBERT

*Here's to the Soldier who bled
To the Sailor that bravely did fa:
Their fame is alive, though their spirits have fled
On the wings of the Year that's awa'*

SHALL WE FOLLOW THEIR EXAMPLE?

APPLY AT RECRUITING STATION

PPT 1

PPT 2:

KAJ BOMO DELALI DANES?

<https://www.youtube.com/watch?v=PAFbcLo1Zfo>

- življenje v zaledju
- vpliv vojne na družbeni status žensk
- politična podoba Evrope po koncu vojne

PPT 3:

ŽIVLJENJE V ZALEDJU

- vojna močno vpliva na življenje v zaledju
- na fronte je mobiliziranih na milijone vojakov
- industrija se usmeri v vzdrževanje vojske → težka, kovinskopredelovalna in tekstilna industrija
- veliki stroški vzdrževanja vojske → tiskanje denarja brez kritja → inflacija
- rast cen posameznih živil

Tečaj pletenja čevljev iz slame za vojake v Kamniku

PPT 4:

ŽIVLJENJE V ZALEDJU

- izseljevanje ljudi v bližini frontnih linij
- nezadovoljstvo nad vojno, dezerterstvo
- cenzura informacij in pisemskih pošiljk s fronte

<https://www.youtube.com/watch?v=hmFCwURQfEo>

<http://4d.rtvsllo.si/arhiv/sledi-casa/174382957>

PPT 5:

VOJNA IN EMANCIPACIJA ŽENSK

- moški odidejo na fronto
- delo, ki so ga tradicionalno opravljali moški, prevzamejo ženske
- zaposlijo se v tovarnah, vodijo kmetije
- ženske so plačane manj kot moški → zahteve po izenačitvi plač

<http://4d.rtvsllo.si/arhiv/primorski-kraji-in-ljudje/174346928>

PPT 6:

VOJNA IN EMANCIPACIJA ŽENSK

- ženske postanejo ekonomsko neodvisne, samozavestnejše
- organizirajo demonstracije, pomoč vojakom, oskrbo ranjencem
- uvedba ženske volilne pravice po koncu vojne

PPT 7:

AVTENTIČNA NALOGA

- 4 skupine: dve dekliški in dve fantovski skupini
- Vživite se v čas proti koncu prve svetovne vojne – dekleta in ženske so dokazale svojo moč in zmožnost preživeti same, fantje in moške so s pogumom in velikimi žrtvami ubranili domovino. Vsaka skupina naj pripravi propagandni letak, ki predstavlja zasluge nasprotnega spola v 1. svetovni vojni. Skupini fantov torej propagirata zaslužnost žensk in njihovo pravico do enakopravnosti, skupini deklet pa zasluge moških in njihovo pravico do ohranitve prvenstva v družbi. Dobili boste list papirja, na katerega lahko rišete, pišete in ustvarjate tako, da bo letak čim bolj prepričljiv.
- Čas: 4 minute

PPT 8:

PREVERJANJE ZNANJA - REŠITVE

1. Katere vrste industrije so doživele svoj razcvet v času 1. svetovne vojne?

Težka, kovinskopredelovalna, tekstilna

(vsi trije pravilni odgovori = 1 točka, dva pravilna odgovora = 0,5 točke, en pravilen odgovor = 0 točk)

2. Zakaj se je pojavila inflacija?

Ker so države tiskale denar brez kritja.

(pravilen odgovor = 1 točka)

PPT 9:

3. Pojasni, kako je 1. svetovna vojna vplivala na emancipacijo žensk.

Ženske so začele opravljati dela, ki so jih do tedaj tradicionalno opravljali moški. (1 točka)

Same so skrbele za družino, postale so ekonomsko neodvisne in bolj samozavestne, zato so začele izražati zahteve po enakopravnosti obeh spolov. (1 točka)

Zahtevale so enake plače za enako delo ne glede na spol in žensko volilno pravico. (1 točka)

PPT 10:

4. Številko pred datumom/letnico pripiši ustreznemu dogodku.

1 november 1917	2 Avstro-Ogrska podpiše premirje
2 november 1918	4 podpis Versajske pogodbe
3 januar 1918	1 revolucija v Rusiji
4 28. junij 1919	3 štirinajst točk Woodrowa Wilsona

(vsaka pravilno pripisana številka = 1 točka)

5. Katera država se je po razpadu Avstro-Ogrske izoblikovala na Balkanu?

Država Srbov, Hrvatov in Slovencev.

(pravilen odgovor = 1 točka)

PPT 11:

6. Obkroži pravilni trditvi, nepravilni popravi.

a) Negativne informacije s fronte, ki bi lahko povzročile pesimizem med ljudmi, je država cenzurirala.

b) Ljudje v bližini frontnih linij so bili prisiljeni ~~sedelevati v vojaških spopadih~~. *zapustiti svoje domove in se zateči v notranjost*

c) Ženske so si po prvi svetovni vojni v nekaterih državah izborile ~~pravice do izobraževanja~~. *volilno pravico*

d) Države centralnih sil so po koncu vojne zlomili upori vojakov in delavskih strank.

(vsaka pravilno prepoznana trditev = 0,5 točke, pravilno popravljena trditev = 1 točka)

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine II

UČNA PRIPRAVA:
Slovenci in prva svetovna vojna

IME IN PRIIMEK: Tadej Madjar

DATUM: 22. 12. 2016

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Gimnazija	
Razred:	4. letnik	
Datum:	22. 12. 2016	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Tema iz učnega načrta:	Razvoj slovenskega naroda v 20. stoletju
	Tema iz učbenika:	Razvoj slovenskega naroda v 20. stoletju
Učna enota – naslov učne ure:	Slovenci in prva svetovna vojna	
Učne oblike:	-frontalna -individualna	
Učne metode:	-metoda razlage -metoda razgovora -metoda slikovne demonstracije -metoda izkustvenega učenja -metoda dela s slikovnimi viri -metoda dela z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo	
Učne tehnike:		
Cilji iz učnega načrta:	<p>»-Analizirajo in primerjajo položaj slovenskega naroda v različnih obdobjih/državah 20. Stoletja; /.../ -ključne dogodke, pojave in procese iz slovenske zgodovine 20. stoletja umestijo v ustrezen zgodovinski čas in prostor; /.../ -oblikujejo svoje sklepe, mnenja, stališča, interpretacije; /.../ -razvijejo pozitiven odnos do slovenske narodne identitete in državnosti.«</p> <p>(Učni načrt gimnazija zgodovina: http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_zgodovina_280_ur_gimn.pdf (4. 12. 2016)), str. 40</p>	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki (operativni učni cilji)	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -našteti značilnosti življenja na Slovenskem v času prve svetovne vojne -opisati zakaj je prišlo do odprtja soške fronte in glavne značilnosti soške fronte -opisati glavne značilnosti niške deklaracije -opisati glavne značilnosti krfske deklaracije

		-opisati glavne značilnosti majniške deklaracije -našteti vzroke za nastanek Države Slovencev, Hrvatov in Srbov
	Funkcionalni učni cilji	Ob koncu učne ure učenec zna: -aktivno poslušati, opazovati in sodelovati -odgovarjati na različne vrste vprašanj -upoštevati navodila -napisati krajši sestavek na zgodovinsko vsebino
	Vzgojni učni cilji	Ob koncu učne ure učenec zna: -kazati pozitiven odnos do slovenske narodne identitete in državnosti -kazati ustrezen odnos do preteklosti
Učne etape:	- Uvajanje - Obravnavanje nove učne snovi - Urjenje - Ponavljanje - Preverjanje	
Vsebinski poudarki:	1. Pritisk oblasti na slovanske narode 2. Soška fronta 3. Predlog za ustanovitev jugoslovanske države 4. Politični preobrat proti jugu	
Učna sredstva:	Učila:	-Učno-delovni list -Preverjalni list -PowerPoint predstavitev -Avtentična naloga
	Učni pripomočki:	-LCD projektor -računalnik
Medpredmetne povezave z vsebinami:	-Geografija (razlaga ob zemljevidu, iz kart je potrebno določene podatke izluščiti, poznavanje lege držav), -Slovenščina (govorjenje in pisanje v slovenskem jeziku, pisanje govora), -Likovna umetnost (opisovanje in opazovanje slike v etapi uvajanja), -Glasba (poslušanje pesmi Regiment po cesti gre),	
Novi pojmi s pojasnilom:	-Zeleni kader: »vojaki, ki se niso hoteli več bojevati in so dezertirali ter se skrivali po gozdovih«. (dr. Dolenc Ervin in dr. Aleš Gabrič. Zgodovina 4, učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS, 2002, 200). -Begunec: »kdor (z)beži pred nevarnostjo ali neprijetnostjo (Primer: goriški begunci v prvi svetovni vojni, vojaški begunec = dezertar, kdor se izseli v tujino iz političnih vzrokov = emigrant). (ZRC SAZU: Slovar slovenskega knjižnega jezika: begunec: http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sskj_testa&expression=begunec (2. 12. 2016)).	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Zgodovina. Gimnazija. Splošna gimnazija. (2008). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo:

	<p>http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2015/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_zgodovina_280_ur_qimn.pdf (2. 12. 2016).</p>
Učna priprava	<p><i>100 let prve svetovne vojne: Prva svetovna vojna:</i> http://www.100letprve.si/i_svetovna_vojna/ (6. 12. 2016)</p> <p><i>dr. Dolenc Ervin in dr. Aleš Gabrič. Zgodovina 4, učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS, 2002.</i></p> <p><i>dr. Gabrič Aleš in dr. Mateja Režek. Zgodovina 4, učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS, 2011.</i></p> <p><i>Ivanič Martin. Kratka ilustrirana zgodovina Slovencev. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002.</i></p> <p><i>Nećak Dušan in Božo Rep. Oris sodobne obče in slovenske zgodovine, učbenik za študente 4. letnika. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, 2003.</i></p>
PowerPoint	<p><i>drsnica 1:</i> <i>Slika, prikazuje soško fronto</i> <i>Kranjska v prvem letu velike vojne: Nova vojna se začinja:</i> http://www2.sistory.si/publikacije/razstave/Kranjska_v_prvem_letu_velike_vojne/ch16.html (14. 12. 2016).</p> <p><i>drsnica 6:</i> <i>Fotografija zgradbe Slovenske matice</i> <i>Wikimapia: Slovenska Matica:</i> http://wikimapia.org/18505618/Slovenska-Matica (14. 12. 2016).</p> <p><i>drsnica 7:</i> <i>Fotografija Bogumila Vošnjaka</i> <i>Časnik: Na današnji dan: Bogumil Vošnjak</i> http://www.casnik.si/index.php/2015/06/18/na-danasnji-dan-bogumil-vosnjak/ (8. 12. 2016).</p> <p><i>drsnica 8:</i> <i>Fotografija prikazuje kolono avstro-ogrskih mobilizirancev v Ljubljani leta 1914</i> <i>Wikipedija: Avstro-Ogrska</i></p>

	<p>https://sl.wikipedia.org/wiki/Avstro-Ogrska (8. 12. 2016).</p> <p><i>Fotografija beguncev iz Čepovana na vagonih poljske železnice</i> <i>V zaledju soške fronte: Vojna pregnala množice ljudi</i> http://www2.sistory.si/publikacije/razstave/V_zaledju_soske_fronte/ch13.html (8. 12. 2016).</p> <p><i>drsnica 9:</i> <i>Fotografija skupine Slovencev iz 1. jugoslovanskega polka v Tomsku</i> <i>Novo o dobrovoljcih: Novi podatki o delovanju in borbah slovenskih dobrovoljcev v Rusiji 1917-1920</i> http://freeweb.t-2.net/Vojastvo/dok/Novo_o_dobrovoljcih.pdf (10. 12. 2016).</p> <p><i>drsnica 12:</i> <i>Zemljevid italijanske fronte s poudarkom na soški fronti</i> <i>Zgodovina 4: Soška fronta</i> http://mss.svarog.si/zgodovina/4/econtent/multimedia/46/7832/prva_sv_vojna_italijansko_soska_frontend.jpg (9. 12. 2016).</p> <p><i>drsnica 13:</i> <i>Fotografija iz soške fronte.</i> <i>I. svetovna vojna: Soška fronta:</i> http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zqo/1-svetovna-vojna/fronta_soska.html (12. 12. 2016).</p> <p><i>drsnica 14:</i> <i>Fotografija iz soške fronte.</i> <i>I. svetovna vojna: Soška fronta:</i> http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zqo/1-svetovna-vojna/fronta_soska.html (12. 12. 2016).</p> <p><i>drsnica 15:</i> <i>Fotografija uničenega naselja na soški fronti.</i> <i>National geographic Slovenija: Soška fronta:</i> http://www.nationalgeographic.si/index.php?i=260 (12. 12. 2016).</p> <p><i>Fotografija Avstro-Ogrskih žrtev v jarku Primorske novice: Smrt se pri Soči ni raznežila:</i></p>
--	--

<http://www.primorske.si/Plus/7--Val/Smrt-se-pri-Soci-ni--raznezila> (12. 12. 2016).

Fotografija beguncev, ki odhajajo iz domov ob soški fronti

RTV SLO: Svetovna vojna 1914-1918: Na tisoče beguncev je pred 100 leti zapuščalo Posočje. Niso bili sprejeti odprtih rok:

<http://www.rtv slo.si/prva-svetovna-vojna/na-tisoce-beguncev-je-pred-100-leti-zapuscalo-posocje-niso-bili-sprejeti-odprtih-rok/371170> (12. 12. 2016).

drsnica 18:

Karta prikazuje zavezništva držav v prvi svetovni vojni

Wikimedia: Map Europe alliances

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_Europe_alliances_1914-hr.svg (13. 12. 2016).

drsnica 19:

Slika prikazuje sestavljanje niške deklaracije

Niške vesti: ta je Srbija dobila Niškom deklaracijom:

<http://niskevesti.rs/7058-sta-je-srbija-dobila-niskom-deklaracijom/> (13. 12. 2016).

drsnica 20:

Fotografija Jugoslovanskega odbora in srbske vlade ob podpisu Krfske deklaracije

Dnevno.RS: Podpisana Krfska deklaracija:

<http://www.dnevno.rs/istorijski-zabavnik/nadanasnji-dan/62821/potpisana-krfska-deklaracija-o-stvaranju-zajednicke-drzave-srba-hrvata-i-slovenaca-1917-godine> (14. 12. 2016).

drsnica 23:

Fotografija krste Franca Jožefa

Wikipedija: Franjo Josip I od Austro-Ugarske

https://sh.wikipedia.org/wiki/Franjo_Josip_I_od_Austro-Ugarske (14. 12. 2016).

Fotografija cesarja Karla I.

Wikipedija: Karel I. Habsburško-Lotarinški:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Karel_I._Habsbur%C5%A1ko-Lotarin%C5%A1ki (14. 12. 2016).

drsnica 24:

	<p>Razglednica na kateri ženske izročajo zbrane podpise za majniško deklaracijo dr. Antonu Korošču RTV SLO: "Očiščeni in pomlajeni" Ivan Cankar - večni prerok slovenskih političnih strank: https://www.rtv slo.si/kultura/razglednice-preteklosti/ocisceni-in-pomlajeni-ivan-cankar-vecni-prerok-slovenskih-politichnih-strank/281624 (14. 12. 2016).</p> <p>drsnica 27: Fotografija objave manifesta »mojim narodom« Slovenec: Cesarjev manifest: file:///C:/Users/Tadej/Downloads/Slovenec-URN-NBN-SI-doc-Z104B6YE.pdf (15. 12. 2016).</p> <p>drsnica 28: Fotografija manifestacije v Ljubljani ob razglasitvi države SHS Zgodovina na dlani: Država SHS in slovenska suverenost: http://zgodovinanadlani.si/drzava-shs-in-slovenska-suverenost/ (15. 12. 2016).</p>
Učni listi – učno-delovni listi	<p>Fotografija Svetozarja Borojevića von Bojne I. svetovna vojna: Soška fronta: http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zgo/1-svetovna-vojna/fronta_soska.html (10. 12. 2016).</p>
Video posnetek	<p>1. Youtube, Regiment po cesti gre/Regiment marches along the street: https://www.youtube.com/watch?v=sIMwAHalcuQ (8. 12. 2016).</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 minut	<p>Na začetku si bomo ogledali sliko.</p> <p><i>Gledamo (30 sekund)</i></p>	Gledajo sliko.	Frontaln a učna oblika, metoda slikovne demonstracije.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 1.

<p>Kaj ste najprej opazili na sliki?</p> <p>Morda prepoznate osebi, ki sta izpostavljeni na sliki?</p> <p>Kakšne barve je uporabil avtor in kakšni občutki se vam porajajo ob gledanju slike?</p> <p>Kaj je umetnik likovno izpostavil na sliki?</p> <p>A morda veste, na podlagi Svetozarja Borojeviča von Bojne in Simona Gregorčiča, katero fronto je upodobil umetnik?</p>	<p>Vojake, reko, gore, vojaške rove, generala, duhovnika, ogromno skalo.</p> <p>Simon Gregorčič (desno) in Svetozar Borojevič von Bojna (levo).</p> <p>Avtor je uporabil temne, sive barve. Občutki ob gledanju so temačni, vzbujajo grozo, pesimistični.</p> <p>Umetnik je izpostavil kako podobi Simona Gregorčiča in Svetozarja Borojeviča von Bojno, kako z resnim pogledom opazujeta vojake na fronti.</p> <p>Soško fronto.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri.</p>	
<p>Bi sedaj lahko sklepali s katero temo se bomo danes ukvarjali?</p> <p>Naslov današnje učne ure je Slovenci in prva svetovna vojna.</p>	<p>S soško fronto, prvo svetovno vojno na Slovenskem.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 2.</p>

	<p>S pomočjo PPT predstavitve, učno-delovnega lista in učbenika bomo danes obravnavali snov razdeljeno na naslednje štiri vsebinske poudarke:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pritisk oblasti na slovenske narode 2. Soška fronta 3. Predlogi za ustanovitev jugoslovanske države 4. Politični preobrat proti jugu. <p>Na koncu učne ure boste znali:</p> <ul style="list-style-type: none"> -našteti značilnosti življenja na Slovenskem v času prve svetovne vojne -opisati zakaj je prišlo do odprtja soške fronte in glavne značilnosti soške fronte -opisati glavne značilnosti niške deklaracije -opisati glavne značilnosti krfske deklaracije -opisati glavne značilnosti majniške deklaracije -našteti vzroke za nastanek Države Slovencev, Hrvatov in Srbov <p>Sedaj si razdelite učno-delovne liste, naloge bomo reševali sproti. Pravila obnašanja med poukom pa so ista, kot doslej.</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 3, drsnica 4.
--	---	------------	--	---

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
1. Pritisk oblasti na slovenske narode (? minut)	-Po atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Sarajevu so avstrijske oblasti poostriale nadzor na slovenske organizacije in jugoslovansko usmerjene posameznike.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 5,

<p>-Zaprli veliko duhovnikov, učiteljev in slovenskih kulturnih ustvarjalcev.</p> <p>-Avstro-Ogrska je uvedla izredne zakone, ki so omejevali državljanske svoboščine.</p> <p>-Prepovedali so izhajanje nekaterih socialdemokratskih časopisov, razpustili najstarejše znanstveno društvo Slovenska matica, prepovedali delovanje sokolskih društev, prenehala sta delovati parlament in politične stranke.</p> <p>-Vojska je dobila velika pooblastila.</p> <p>Na fotografiji vidite zgradbo Slovenske matice.</p>	<p>Gledajo fotografijo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage ni slikovne demonstracije.</p>	<p>drsnica 6.</p>
<p>Kakšen odnos do avstrijske oblasti so po vašem mnenju ti ukrepi zbudili pri Slovencih?</p>	<p>Razočaranje, niso bili zadovoljni s sprejetimi ukrepi, postali so nezaupljivi do avstrijske oblasti.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p>	
<p>- Čedalje več Slovencev je menilo, da morajo po vojni dobiti enake pravice, kot drugi narodi v monarhiji.</p> <p>-Del slovanskih politikov je zaradi povečanega pritiska odšel v tujino in začel razmišljati o drugih možnostih.</p> <p>Na sliki vidite Bogumila Vošnjaka, pomembnega politika, ki je emigriral v Ženevo.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Gledajo fotografijo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 7.</p>
<p>-Vpoklic na tisoče moških povzroči gospodarsko stagnacijo. Dolga vojna je povzročila vsesplošno pomanjkanje (hrane, obleke).</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 8,</p>

	<p>- Problem tudi begunci s frontnih območij, ki so prihajali na Slovensko in jih je bilo potrebno preskrbeti z najosnovnejšim za preživetje.</p> <p>Na zgornji fotografiji vidite mobilizirance v avstro-ogrsko vojsko leta 1914 v Ljubljani. Spodnja fotografija pa prikazuje begunce iz Čepovana, ki se s svojim premoženjem peljejo na poljski železnici.</p> <p>-Na bojiščih je veliko slovenskih vojakov prestopilo na nasprotno stran. Sestavljali so vojaške enote v ruski, srbski in italijanski vojski.</p> <p>-Proti koncu vojne je vedno več vojakov dezertiralo.</p>	<p>Gledajo fotografijo.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>drsnica 9.</p>
	<p>Mogoče kdo ve, kako so imenovali te vojake, ki so dezertirali in se skrivali po gozdovih?</p>	<p>Zeleni kader.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p>	
	<p>Sedaj bomo rešili prvo in drugo nalogo na učno-delovnih listih.</p>	<p>Odgovarjajo, rešujejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p>	<p>Priloga 2: Učno-delovni list – izpolnjen, računalnik, LCD projektor, drsnica 10, 11.</p>

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>2. Soška fronta (9 minut)</p>	<p>-Po podpisu londonskega pakta aprila 1915 je Italija vstopila v vojno na strani antante in maja 1915 napadla Avstro-Ogrsko. V londonskem paktu so antantne sile ponudile Italiji velik del slovenskega in hrvaškega ozemlja, če ta vstopi v vojno na njihovi strani.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 12,</p>

<p>-Italija je odprla novo fronto, ki je bila dolga 600 kilometrov in je potekala od Švice do Tržaškega zaliva. Del je potekal tudi ob slovenski narodnostni meji in so jo poimenovali soška fronta.</p> <p>Na zemljevidu je prikazano italijansko bojišče in v rdečem pravokotniku soška fronta.</p> <p>-Od maja 1915 do oktobra 1917 je na soški fronti potekalo 12 bitk. Prvih enajst bitk so vodili Italijani, vendar neuspešno. Dvanajsto bitko pa so oktobra 1917 vodile avstrijsko-nemške enote ter pri Kobaridu prebile italijansko obrambno črto in fronto porinile na reko Piavo. -Dvanajsta soška bitka je znana tudi kot čudež pri Kobaridu.</p> <p>Različne fotografije prikazujejo težke razmere na soški fronti.</p> <p>Na fotografiji je prikazan poveljnik soške fronte Svetozar Borojević von Bojna.</p>	<p>Gledajo zemljevid.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Gledajo fotografije.</p> <p>Gledajo fotografijo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.</p>	<p>drsnica 13,</p> <p>drsnica 14.</p>
<p>Kaj so po vašem mnenju bile največje težave vojskovanja na soški fronti?</p> <p>Tako je.</p>	<p>Zelo mrzle zime, ni bilo cest, vse so morali ročno prinesiti na fronto, veliko snega pozimi, snežni plazovi.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p>	

	<p>-Soška fronta je po številu vojakov in žrtvah največji vojni spopad na slovenskem ozemlju. Skupno število smrtnih žrtev na obeh straneh, ocenjujejo na 700 000.</p> <p>-Skoraj 100 000 pretežno slovenskih prebivalcev ob Soči so ob začetku vojne preselili v notranjost obeh vojskujočih se držav. Številne vasi so bile povsem izpraznjene in se po vojni niso obnovile.</p> <p>Zgornja fotografija prikazuje umrle v frontnem jarku, spodnja leva fotografija prikazuje čisto porušeno vas ob soški fronti in spodnja desna fotografija prikazuje begunce, ki so se selili v zaledje.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Gledajo fotografijo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 15.</p>
	<p>Sedaj si oglejmo videoposnetek s fotografijami iz soške fronte.</p> <p><i>Gledamo videoposnetek. (4 minute)</i></p>	<p>Gledajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije (videoposnetek).</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, priloga 3.</p>
	<p>Sedaj bomo rešili nalogi 3 in 4 na učno-delovnih listih, ki se nanašata na videoposnetek.</p>	<p>Odgovarjajo, pišejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda dela z IKT.</p>	<p>Priloga 2: Učno-delovni list-izpolnjen, LCD projektor, računalnik, drsnica 16, 17.</p>

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>3. Predlogi za ustanovitev jugoslovanske države (5 minut)</p>	<p>-Ob začetku vojne večina Slovencev lojalna Avstro-Ogrski.</p> <p>-Ob porazih na bojiščih se stopnjeval pritisk na slovenske izobražence in društva.</p> <p>-Proti koncu se odnos začne spreminjati. Za slovensko narodno preživetje so začela prevladovati stališča o povezovanju s sorodnimi južnoslovanskimi narodi na Balkanu.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 18,</p>

<p>-Pomembno vlogo je imela Kraljevina Srbija, ki je bila članica antante. Že od balkanskih vojn težila k povezovanju vseh Srbov v eno državo.</p> <p>Na karti Evrope lahko vidimo kakšen obseg je takrat imela Kraljevina Srbija in kakšno razširitev bi dobila ob priključitvi ozemelj Avstro-Ogrske.</p> <p>-Poleti 1914 se srbski parlament preseli iz Beograda v Niš in tam 7. decembra 1914 sprejel niško deklaracijo. V deklaraciji so razširili združitev poleg Srbov še na Hrvate in Slovence. Osnovni cilj je bil oslabiti Avstro-Ogrsko državo in razširiti srbsko državo.</p> <p>Na sliki vidimo člane srbskega parlamenta pri pisanju niške deklaracije.</p>	<p>Gledajo zemljevid.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Gledajo sliko.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.</p>	<p>drsnica 19.</p>
<p>Ali lahko sklepate, zakaj so južni Slovani v Avstro-Ogrski bili zadržani pri povezovanju s Kraljevino Srbijo?</p>	<p>Različni zgodovinski razvoj, različna vera (Srbi so pravoslavci, Slovenci in Hrvati pa katoliki), jezik, pisava.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p>	
<p>-Del slovenskih in hrvaških politikov je po začetku vojne odšel v tujino. Ti politiki so aprila 1915 v Parizu ustanovili Jugoslovanski odbor, ki naj bi predstavljal Slovence, Hrvate in Srbe v Avstro-Ogrski. Vodil ga je Dalmatinec Ante Trumbić.</p> <p>-Propagirali so združitev Kraljevine Srbije, Kraljevine Črne gore ter južnih Slovanov iz Avstro-Ogrske.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 20.</p>

	<p>-Julija 1917 zastopniki Jugoslovanskega odbora in vlada Kraljevine Srbije na otoku Krfu podpišejo krfsko deklaracijo. Glavni cilj je bil ustanovitev Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev kot demokratične parlamentarne monarhije pod dinastijo Karađorđević.</p> <p>-Ustava naj bi zagotavljala enakopravnost jezikov, pisav in ver jugoslovanskih »plemen«.</p> <p>Na fotografiji so člani Jugoslovanskega odbora in srbska vlada leta 1917 na Krfu</p>	Gledajo fotografijo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.	
	Rešimo nalogo 5, vrstici, ki se nanašata na Niško deklaracijo in Krfsko deklaracijo.	Odgovarjajo, pišejo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Priloga 2: Učnodelovni listizpolnjen, LCD projektor, računalnik, drsnica 21, 22.

4. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
4. Politični preobrat proti jugu (14 minut)	<p>-Po dveh letih vojne je v monarhiji naraščalo nezadovoljstvo zaradi omejevanja osebne svobode, svobode združevanja, zborovanja, tiska. Naraščal je tudi nemški pritisk na Slovanske narode.</p> <p>-Jeseni 1916 umre stari cesar Franc Jožef, nasledil ga je pranečak Karel.</p> <p>-Karel je hotel doseči mir in preurediti monarhijo. Obnovil je parlamentarno življenje in 30. maja 1917 sklical državni zbor.</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 23,

<p>Na zgornji desni fotografiji je krsta cesarja Franca Jožefa. Na spodnji levi fotografiji je novi cesar Karel I.</p> <p>-Prvega dne zasedanja državnega zbora, 30. maja 1917, je vodja Slovenske ljudske stranke dr. Anton Korošec prebral Majniško deklaracijo, kot vodja novoustanovljenega Jugoslovanskega kluba, v katerem so bili združeni vsi slovenski, hrvaški in srbski poslanci.</p> <p>-Zahteval je , da se v okviru habsburške monarhije in pod njenim žezlom združijo vse dežele, kjer prebivajo Slovenci, Hrvati in Srbi, v posebno državno tvorbo.</p> <p>-Ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič je dal pobudo za deklaracijsko gibanje, v katerem so zbirali podpise v podporo majniške deklaracije in do spomladi 1918 zbrali okoli 200 000 podpisov.</p> <p>Na sliki je prikazano, kako ženske izročajo podpise za deklaracijo dr. Antonu Korošču.</p>	<p>Gledajo fotografiji.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Gledajo sliko.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.</p>	<p>drsnica 24.</p>
<p>Rešimo še pri 5. nalogi vrstico Majniška deklaracija.</p>	<p>Odgovarjajo, pišejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p>	<p>Priloga 2: Učno-delovni list-izpolnjen, računalnik, LCD projektor, drsnica 25, 26.</p>
<p>-Avstrijska vlada je spomladi 1918 prepovedala deklaracijsko gibanje.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika,</p>	<p>Računalnik, LCD</p>

<p>-Deklaracijsko gibanje je postopoma opustilo privrženost habsburški monarhiji in začelo zagovarjati pravico do narodne samoodločbe.</p> <p>-Deklaracijsko gibanje so do maja 1918 podprle vse politične stranke in začele nastopati enotno.</p> <p>-Za pripravo neodvisne jugoslovanske države so Slovenci 16. avgusta 1918 v Ljubljani ustanovili predstavniško državno telo Narodni svet za Slovenijo in Istro iz predstavnikov vseh treh slovenskih strank.</p> <p>-6. oktobra 1918 so predstavniki vseh treh jugoslovanskih narodov v Avstro-Ogrski ustanovili skupno vrhovno politično predstavništvo Narodni svet (vijeće) Slovencev, Hrvatov in Srbov v Zagrebu.</p> <p>-Cesar Karel je še zadnjič poskusil ohraniti državo z manifestom »mojim narodom« 16. oktobra 1918, v katerem je obljubil preureditev monarhije v zvezno državo. Narodni svet je manifest zavrnil.</p>		metoda razlage.	projektor, drsnica 27,
<p>Na drsnici je objavljen manifest cesarja v časopisu Slovenec.</p>	Gledajo fotografijo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.	
<p>-Na pritisk ameriškega predsednika Wilsona je cesar Karel 27. oktobra narodom Avstro-Ogrske priznal pravico do samoodločbe.</p> <p>-28. oktobra 1918 neodvisnost razglasi Češkoslovaška republika.</p> <p>-29. oktobra 1918 sta potekali v Ljubljani in Zagrebu slovesnosti ob razglasitvi Države Slovencev, Hrvatov in Srbov. V Ljubljani je na Kongresnem trgu množica 30 000 ljudi spremljala slavnostni akt</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	drsnica 28.

ustanovitve nove države in prisego nove vojske.			
<p>Sedaj si prosim razdelite liste z navodili za avtentično nalogo, ki jo boste sedaj naredili.</p> <p><i>Povem navodila.</i></p> <p><i>Preverjam, če rešujejo in ali kdo potrebuje pomoč.</i></p> <p><i>Če jim pisanje avtentične naloge ne gre, jim dam primer rešene naloge.</i></p> <p>Sedaj bomo pogledali, kaj ste napisali.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Pišejo.</p> <p>Preberejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika, metoda izkustvenega učenja.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda, razgovor.</p>	<p>Priloga 7: Avtentična naloga, LCD projektor, računalnik, drsnica 29,</p> <p>(drsnica 30).</p>

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
7 minut	<p>Sedaj bomo preverili vaše znanje s pomočjo preverjalnega lista. Za reševanje ima 5 minut, nato bomo skupaj preverili odgovore.</p> <p><i>Spremljam reševanje.</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Rešujejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Priloga 4: Preverjalni list.</p>
	<p>Sedaj pa še preverimo vaše odgovore. <i>Za vsako nalogo določim enega, da prebere odgovor in pojasnim točkovanje.</i></p>	<p>Odgovarjajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda</p>	<p>Priloga 5: Preverjalni list-izpolnjen, računalnik,</p>

		razgovor a.	LCD projektor, drsnice od 31 do 38.
<p>Kot sem ugotovil, ste se danes naučili:</p> <ul style="list-style-type: none"> -da je Avstro-Ogrska v začetku vojne sprejela izredne zakone, ki so zelo vplivali na življenje na Slovenskem -da se je življenje v času vojne na Slovenskem spremenilo -da je soška fronta potekala ob slovenski narodnostni meji in je vplivala na življenje v zaledju -glavne značilnosti niške, krfske in majniške deklaracije -da je bila 29. oktobra 1918 razglašena Država Slovencev, Hrvatov in Srbov, zaradi nepripravljenosti oblasti po reorganizaciji monarhije 	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list-prazen
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list-izpolnjen
PRILOGA 3 :	Videoposnetek 1
PRILOGA 4 :	Preverjalni list-prazen
PRILOGA 5 :	Preverjalni list-izpolnjen
PRILOGA 6:	Avtentična naloga
PRILOGA 7:	Avtentična naloga-primer rešitve
PRILOGA 8:	PowerPoint predstavitev

SLOVENCİ IN PRVA SVETOVNA VOJNA

1. PRITISK OBLASTI NA SLOVANSKE NARODE

1. naloga Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Napačne trditve popravi!

Po atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda se je povečal nemški pritisk na slovenske organizacije.	DA	NE
V času prve svetovne vojne so bila zelo aktivno sokolska društva.	DA	NE
Zaradi vpoklica velikega števila moških v vojno je gospodarstvo stagniralo.	DA	NE
Slovenski vojaki, ki so prebežali na nasprotno stran, so sestavljali vojaške enote v angleški, ameriški in francoski vojski.	DA	NE

2. naloga Napiši kaj pomeni besedna zveza »zeleni kader«.

2. SOŠKA FRONTA

3. naloga Dopolni manjkajoče besede.

Italija je stopila v prvo svetovno vojno leta _____ na strani _____ sil. Italija je podpisala _____, ki ji je obljubljal veliko ozemelj _____. Frontna črta je potekala od Švice do Tržaškega zaliva. Del fronte, ki je potekal ob slovenski narodnostni meji imenujemo _____. Skupno je bilo 12 ofenziv, 11 italijanskih in ena avstrijsko-nemška. Avstrijsko-nemška ofenziva je znana pod imenom _____.

4. naloga Poimenuj na spodnji sliki prikazanega feldmaršala avstro-ogrske vojske, ki je bil vrhovni poveljnik na soški fronti.

Vir: http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zgo/1-svetovna-vojna/fronta_soska.html

3. PREDLOG ZA USTANOVITEV JUGOSLOVANSKE DRŽAVE in 4. POLITIČNI PREOBRAT PROTI JUGU

5. naloga Dopolni preglednico.

	Kdaj je bila deklaracija sprejeta?	Kdo je sprejel deklaracijo?	Kaj je bil glavni cilj deklaracije?
Niška deklaracija			
Krfska deklaracija			
Majniška deklaracija			

SLOVENCİ IN PRVA SVETOVNA VOJNA

1. PRITISK NA SLOVANSKE NARODE

1. naloga Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Napačne trditve popravi!

Po atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda se je povečal nemški pritisk na slovenske organizacije.	☒ DA	☐ NE
V času prve svetovne vojne ~~so bila zelo aktivno~~ sokolska društva. ~~Prepovedana so bila.~~	☐ DA	☒ NE
Zaradi vpoklica velikega števila moških v vojno je gospodarstvo stagniralo.	☒ DA	☐ NE
Slovenski vojaki, ki so prebežali na nasprotno stran, so sestavljali vojaške enote ~~angleški, ameriški in francoski vojski.~~ ~~– V ruski, srbski in italijanski vojski.~~	☐ DA	☒ NE

2. naloga Napiši kaj pomeni besedna zveza »zeleni kader«.

Zeleni kader so vojaki, ki se niso hoteli več bojevati in so dezertirali ter se skrivali v gozdovih.

2. SOŠKA FRONTA

3. naloga Dopolni manjkajoče besede.

Italija je stopila v prvo svetovno vojno leta 1915 na strani antantnih sil.

Italija je podpisala Londonski sporazum, ki ji je obljubljal veliko ozemelj

Avstro-Ogrske monarhije. Frontna črta je potekala od Švice do Tržaškega zaliva. Del

fronte, ki je potekal ob slovenski narodnostni meji imenujemo Soška fronta.

Skupno je bilo 12 ofenziv, 11 italijanskih in ena avstrijsko-nemška. Avstrijsko-nemška

ofenziva je znana pod imenom Čudež pri Kobaridu.

4. naloga Poimenuj na spodnji sliki prikazanega feldmaršala avstro-ogrške vojske, ki je bil vrhovni poveljnik na soški fronti.

Svetozar Borojević von Bojna

3. PREDLOG ZA USTANOVITEV JUGOSLOVANSKE DRŽAVE in 4. POLITIČNI PREOBRAZ PROTI JUGU

5. naloga Dopolni preglednico.

	Kdaj je bila deklaracija sprejeta?	Kdo je sprejel deklaracijo?	Kaj je bil glavni cilj deklaracije?
Niška deklaracija	Decembra 1914	Srbski parlament	-slabitev Avstro-Ogrske -širitev ozemlja na Balkanu -združitev Srbov, Hrvatov in Slovencev
Krfska deklaracija	Julija 1917	Jugoslovanski odbor in srbska vlada	-ustanovitev Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev kot parlamentarne monarhije pod dinastijo Karađorđević
Majniška deklaracija	Maja 1917	Jugoslovanski klub	-zahteva po združitvi dežel južnih Slovanov znotraj Avstro-Ogrske

SLOVENCİ IN PRVA SVETOVNA VOJNA

1. Dopolni manjkajoče besede.

Avstro-Ogrska je na začetku prve svetovne vojne uvedla izredne zakone, po katerih je _____ dobila velika pooblastila. Prepovedali so izhajanje jugoslovansko usmerjenih _____ in razpustili najstarejše znanstveno društvo na Slovenskem _____. Vpoklic velikega števila moških je vplival tudi na gospodarstvo, ki je začelo v tem času _____.

5T/____

2. Obkroži črko pred pravilnima odgovoroma.

- a) Italija si je od vojne na strani antantnih sil obetala velike ozemeljske koristi na račun Avstro-Ogrske.
- b) Skupno je od leta 1915 do 1917 potekalo na soški fronti 13 bitk.
- c) Oktobra 1917 so italijanske enote pri Kobaridu prebile avstrijsko-nemško obrambno črto.
- d) Soška fronta je bila po pomenu, številu vojakov in smrtnih žrtvah največji spopad na Slovenskem.
- e) Italija in Avstrija sta izselili civilno prebivalstvo iz zaledja fronte, vendar so vse vasi po vojni obnovili.

2T/____

3. Navedi vsaj dva vzroka, zakaj je imela Srbija najpomembnejšo vlogo pri združevanju južnoslovanskih narodov.

2T/____

4. Poveži deklaracijo z ustrežno letnico njenega nastanka.

Majniška deklaracija   december 1914

Niška deklaracija   julij 1917

Krfska deklaracija   maj 1917

3T/____

5. V besedilu prečrtaj napake in nad napakami napiši pravilno rešitev.

Poleti 1914 se je srbski parlament preselil iz Beograda v Niš, kjer so oktobra 1915 sprejeli niško deklaracijo. V kateri so se zavzeli za združitev vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Politiki, ki so ob začetku vojne zapustili Avstro-Ogrsko so ustanovili Jugoslovanski odbor. Zavzemali so se za združitev južnih Slovanov z Italijo, zato so skupaj z njeno vlado podpisali krfsko deklaracijo. Krfska deklaracija je predvidevala združitev vseh južnih Slovanov v eni državi. Južno Slovanski politiki, ki pa so ostali v Avstro-Ogrski so s povezali v Jugoslovanski poslanski klub in sestavili majniško deklaracijo. V majniški deklaraciji so zahtevali združitev vseh južnih Slovanov zunaj Avstro-Ogrske.

3T/_____

6. Napiši kakšno vlogo je imel škof A. B. Jeglič v deklaracijskem gibanju?

2T/_____

7. Navedi vzrok, zakaj je deklaracijsko gibanje opustilo privrženost habsburški monarhiji in začelo zagovarjati pravico do samoodločbe narodov.

1T/_____

8. V pravilnem vrstnem redu razvrsti dane dogodke na časovni trak od najstarejšega do najmlajšega. Pri vsakem dogodku pripiši celoten datum dogodka.

Razglasitev države SHS, Narodni svet za Slovenijo in Istro, manifest cesarja Karla, Narodni svet SHS,

---

4T/_____

SLOVENCİ IN PRVA SVETOVNA VOJNA

1. Dopolni manjkajoče besede.

Avstro-Ogrska je na začetku prve svetovne vojne uvedla izredne zakone, po katerih je vojska dobila velika pooblastila. Prepovedali so izhajanje jugoslovansko usmerjenih časopisov in razpustili najstarejše znanstveno društvo na Slovenskem Slovenska matica. Vpoklic velikega števila moških je vplival tudi na gospodarstvo, ki je začelo v tem času stagnirati, upadati. 4T/_____

Rešitve:

Vojska 1 točka,
Časopisov 1 točka
Slovenska matica 1 točka,
stagnirati/upadati 1 točka
Skupaj 4 točke.

2. Obkroži črko pred pravilnima odgovoroma.

- a) Italija si je od vojne na strani antantnih sil obetala velike ozemeljske koristi na račun Avstro-Ogrske.
  - b) Skupno je od leta 1915 do 1917 potekalo na soški fronti 13 bitk.
  - c) Oktobra 1917 so italijanske enote pri Kobaridu prebile avstrijsko-nemško obrambno črto.
  - d) Soška fronta je bila po pomenu, številu vojakov in smrtnih žrtvah največji spopad na Slovenskem.
  - e) Italija in Avstrija sta izselili civilno prebivalstvo iz zaledja fronte, vendar so vse vasi po vojni obnovili.
- 2T/_____

Rešitve: obkrožena trditev a – 1 točka, obkrožena trditev d – 1 točka. Skupaj 2 točki.

3. Navedi dva vzroka, zakaj je imela Srbija najpomembnejšo vlogo pri združevanju južnoslovanskih narodov.

_____

_____ 2T/_____

Rešitve: Bila je članica antantnih sil – 1točka, bila je samostojna kraljevina/zmagovala proti centralnim silam – 1 točka. Skupaj 2 točki.

4. Poveži deklaracijo z ustrežno letnico njenega nastanka.

Majniška deklaracija december 1914

Niška deklaracija julij 1917

Krfska deklaracija maj 1917

3T/_____

Rešitve:

Majniška deklaracija – maj 1917 1 točka

Niška deklaracija – december 1914 1 točka

Krfska deklaracija – julij 1917 1 točka

Skupaj 3 točke.

5. V besedilu prečrtaj napake in nad napakami napiši pravilno rešitev.

Poleti 1914 se je srbski parlament preselil iz Beograda v Niš, kjer so ~~oktobra 1915~~ sprejeli niško deklaracijo. V kateri so se zavzeli za združitev vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Politiki, ki so ob začetku vojne zapustili Avstro-Ogrsko so ustanovili Jugoslovanski odbor. Zavzemali so se za združitev južnih Slovanov z ~~Italije~~, zato so skupaj z njeno vlado podpisali krfsko deklaracijo. Krfska deklaracija je predvidevala združitev vseh južnih Slovanov v eni državi. Južno Slovanski politiki, ki pa so ostali v Avstro-Ogrski so s povezali v Jugoslovanski poslanski klub in sestavili marčevsko deklaracijo. V majniški deklaraciji so zahtevali združitev vseh južnih Slovanov ~~zunaj~~ Avstro-Ogrske.

3T/_____

Rešitve:

Oktober 1915 – decembra 1914 1 točka

Italijo – Srbijo 1 točka

Zunaj – znotraj 1 točka

Skupaj 3 točke.

6. Napiši kakšno vlogo je imel škof A. B. Jeglič v deklaracijskem gibanju?

2T/_____

Rešitve:

Dal je pobudo za samo deklaracijsko gibanje 1 točka
Zavzemal se za enotno vodstvo deklaracijskega gibanja 1 točka
Skupaj 2 točki.

7. Navedi vzrok, zakaj je deklaracijsko gibanje opustilo privrženost habsburški monarhiji in začelo zagovarjati pravico do samoodločbe narodov.

1T/____

Rešitve: Ker je avstrijska vlada prepovedala deklaracijsko gibanje. 1 točka

8. V pravilnem vrstnem redu razvrsti dane dogodke na časovni trak od najstarejšega do najmlajšega. Pri vsakem dogodku pripiši celoten datum dogodka.

Razglasitev države SHS, Narodni svet za Slovenijo in Istro, manifest cesarja Karla, Narodni svet SHS,

---

4T/____

Rešitve:

16. 8. 1918	6. 10. 1918	16. 10. 1918	29. 10. 1918
Narodni svet Slovenijo in Istro	Narodni svet SHS	manifest cesarja Karla	Razglasitev države SHS
1 točka	1 točka	1 točka	1 točka

Skupaj 4 točke.

Priloga 6: Avtentična naloga

Vživi se v vlogo glavnega govornika ob razglasitvi Države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki je potekala na Kongresnem trgu v Ljubljani in napiši kratek sestavek, ki ga boš prebral zbrani množici. Sestavek naj bo dolg med 5 in 8 povedi. Sestavek mora vsebovati uvodni pozdrav, datum ustanovitve in vsaj 3 razloge zakaj je prišlo do razpada Avstro-Ogrske oziroma ustanovitve nove države. Časa za pisanje imate 5 minut.

Priloga 7: Avtentična naloga-primer rešitve

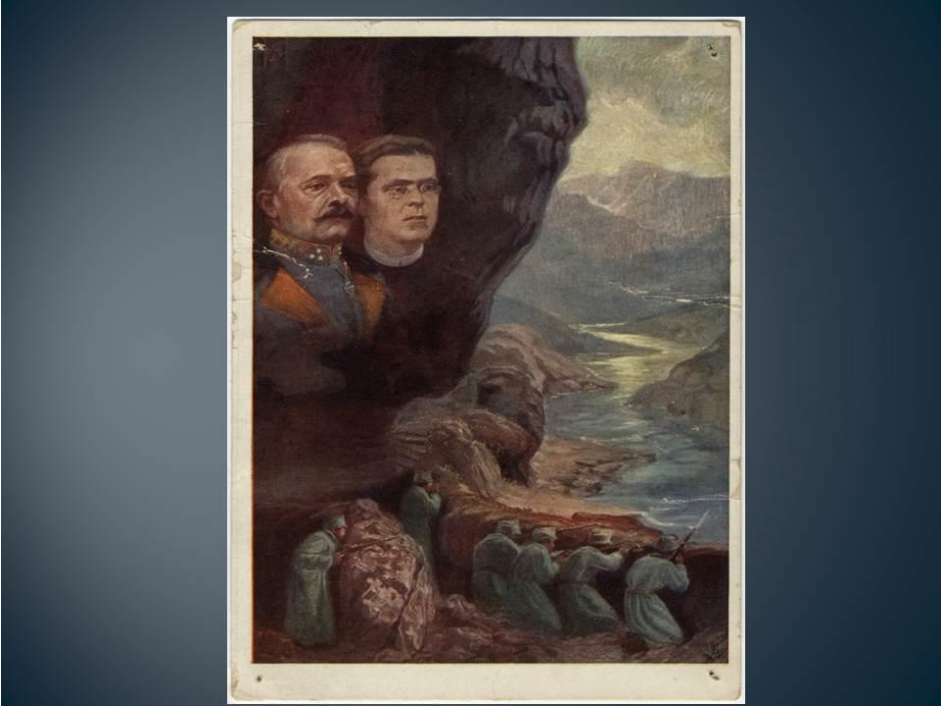
Vživi se v vlogo glavnega govornika ob razglasitvi Države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki je potekala na Kongresnem trgu v Ljubljani in napiši kratek sestavek, ki ga boš prebral zbrani množici. Sestavek naj bo dolg med 5 in 8 povedi. Sestavek mora vsebovati uvodni pozdrav, datum ustanovitve in vsaj 3 razloge zakaj je prišlo do razpada Avstro-Ogrske oziroma ustanovitve nove države. Časa za pisanje imate 5 minut.

Dragi sonarodnjaki Slovenci!

Danes 29. oktobra 1918 je sonce zopet posijalo za nas, saj smo ustanovili svojo lastno državo skupaj z brati Hrvati in Srbi. Dolgo časa smo trpeli mačehovski odnos Habsburške monarhije, ki nam ni hotela dati svoje države pod njenim žezlom. Od danes naprej ne bomo več trpeli zaradi omejevanja osebne svobode, svobode združevanja, zborovanja in tiska. Od danes naprej je konec nemškega pritiska na Slovanske narode.

Živela Država Slovencev, Hrvatov in Srbov!

Priloga 8: PowerPoint predstavitev

Drsnica1

SLOVENCİ IN PRVA SVETOVNA VOJNA

Tadej Madjar

22. 12. 2016

Drsnica2

Vsebinski poudarki:

- Pritisk na slovanske narode
- Soška fronta
- Predlogi za ustanovitev jugoslovanske države
- Politični preobrat proti jugu

Drsnica3

Cilji:

- naštetiti značilnosti življenja na Slovenskem v času prve svetovne vojne
- opisati zakaj je prišlo do odprtja soške fronte in glavne značilnosti soške fronte
- opisati glavne značilnosti niške deklaracije
- opisati glavne značilnosti krfske deklaracije
- opisati glavne značilnosti majniške deklaracije
- naštetiti vzroke za nastanek Države Slovencev, Hrvatov in Srbov

Drsnica4

1. Pritisk oblasti na slovanske narode

- Nadzor nad slovenske organizacije se poostri
- Zapirali duhovnike, učitelje in kulturnike
- Izredni zakoni omejevali državljanske svoboščine

Drsnica5

- Prepoved socialdemokratskih časopisov
- Razpustitev Slovenske matice
- Prepoved delovanja sokolskih društev
- Prepoved delovanja političnih strank
- Preneha delovati parlament

Drsnica6

- Slovenci želeli enake pravice za vse narode v monarhiji
- Del slovenskih politikov odide v tujino

Bogumil Vošnjak

Drsnica7

- Vpoklic moških na fronto

gospodarska stagnacija

Mobiliziranci leta 1914 v Ljubljani

- Dolga vojna povzroči vsesplošno pomanjkanje
- Problem beguncev s frontnih območij

Begunci iz Čepovana na vagonih poljske železnice

Drsnica8

- Prestop slovenskih vojakov na nasprotno stran
- Sestavljali vojaške enote v ruski, srbski in italijanski vojski
- **Zeleni kader:** vojaki, ki so dezertirali in se skrivali po gozdovih

Skupina Slovencev iz 1. jugoslovanskega polka v Tomsku (Življenje in svet, 1927, J. G. v članku Jugoslovanski prostovoljci v Sibiriji)

Drsnica9

SLOVENCİ IN PRVA SVETOVNA VOJNA

1. naloga Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Napačne trditve popravi!

Po atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda se je povečal nemški pritisk na slovenske organizacije.	DA	NE
V času prve svetovne vojne so bila zelo aktivno sokolska društva.	DA	NE
Zaradi vpoklica velikega števila moških v vojno je gospodarstvo stagniralo.	DA	NE
Slovenski vojaki, ki so prebežali na nasprotno stran, so sestavljali vojaške enote v angleški, ameriški in francoski vojski.	DA	NE

2. naloga Napiši kaj pomeni besedna zveza »zeleni kader«.

Drsnica10

1. naloga Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Napačne trditve popravi!

Po atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda se je povečal nemški pritisk na slovenske organizacije.	☒ DA	NE
V času prve svetovne vojne ~~so bila zelo aktivno~~ sokolska društva. ~~Prepovedana so bila.~~	DA	☒ NE
Zaradi vpoklica velikega števila moških v vojno je gospodarstvo stagniralo.	☒ DA	NE
Slovenski vojaki, ki so prebežali na nasprotno stran, so sestavljali vojaške enote ~~v angleški, ameriški in francoski vojski.~~ – V ruski, srbski in italijanski vojski.	DA	☒ NE

2. naloga Napiši kaj pomeni besedna zveza »zeleni kader«.

Zeleni kader so vojaki, ki se niso hoteli več bojevati in so dezertirali ter se skrivali v gozdovih.

Drsnica11

2. Soška fronta

- Italija aprila 1915 prestopi na stran antante
- Maja 1915 Italija napade Avstro-Ogrsko
- Odpre se nova fronta od Švice do Tržaškega zaliva
- Del potekal ob slovenski narodnostni meji

Soška fronta

↓
Soška fronta

Drsnica12

- 11 italijanskih bitk in ena bitka avstrijsko-nemških enot
- 12. bitka „čudež pri Kobaridu“
- Fronta prestavljena na reko Piavo

Drsnica13

Svetozar Borojević von Bojna

Drsnica14

- 700 000 smrtnih žrtev
- Veliko prebivalcev ob fronti morali preseliti
- Številne vasi so propadle

Drsnica15

3. naloga Dopolni manjkajoče besede.

Italija je stopila v prvo svetovno vojno leta _____ na strani _____ sil. Italija je podpisala _____, ki ji je obljubljal veliko ozemelj _____. Frontna črta je potekala od Švice do Tržaškega zaliva. Del fronte, ki je potekal ob slovenski narodnostni meji imenujemo _____. Skupno je bilo 12 ofenziv, 11 italijanskih in ena avstrijsko-nemška. Avstrijsko-nemška ofenziva je znana pod imenom _____.

4. naloga Poimenuj na spodnji sliki prikazanega feldmaršala avstro-ogrške vojske, ki je bil vrhovni poveljnik na soški fronti.

Vir: http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zgo/1-svetovna-vojna/fronta_soska.html

Drsnica16

3. naloga Dopolni manjkajoče besede.

Italija je stopila v prvo svetovno vojno leta 1915 na strani antantnih sil. Italija je podpisala Londonski sporazum, ki ji je obljubljal veliko ozemelj Avstro-Ogrske monarhije. Frontna črta je potekala od Švice do Tržaškega zaliva. Del fronte, ki je potekal ob slovenski narodnostni meji imenujemo Soška fronta. Skupno je bilo 12 ofenziv, 11 italijanskih in ena avstrijsko-nemška. Avstrijsko-nemška ofenziva je znana pod imenom Čudež pri Kobaridu.

4. naloga Poimenuj na spodnji sliki prikazanega feldmaršala avstro-ogrške vojske, ki je bil vrhovni poveljnik na soški fronti.

Svetozar Borojević von Bojna

Vir: http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zgo/1-svetovna-vojna/fronta_soska.html

Drsnica17

3. Predlogi za ustanovitev jugoslovanske države

- Proti koncu vojne prevladujejo ideje o povezovanju južnoslovanskih narodov
- Pomembna vloga Kraljevine Srbije

članica antantnih sil

Drsnica18

- Poleti 1914 se srbski parlament preseli v Niš
- Decembra 1914 niška deklaracija
- Zavzeli za združitev Srbov, Hrvatov in Slovencev
- Hoteli oslabiti Avstro-Ogrsko

Drsnica19

- April 1915
Jugoslovanski odbor

- Julija 1917 krfska deklaracija

- Glavni cilj je ustanovitev Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev kot parlamentarne monarhije pod dinastijo Karađorđević

Drsnica20

5. naloga Dopolni preglednico.

	Kdaj je bila deklaracija sprejeta?	Kdo je sprejel deklaracijo?	Kaj je bil glavni cilj deklaracije?
Niška deklaracija			
Krfska deklaracija			
Majniška deklaracija			

Drsnica21

5. naloga Dopolni preglednico.

	Kdaj je bila deklaracija sprejeta?	Kdo je sprejel deklaracijo?	Kaj je bil glavni cilj deklaracije?
Niška deklaracija	Decembra 1914	Srbski parlament	-slabitev Avstro-Ogrske -širitev ozemlja na Balkanu -združitev Srbov, Hrvatov in Slovencev
Krfska deklaracija	Julija 1917	Jugoslovanski odbor in srbska vlada	-ustanovitev Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev kot parlamentarne monarhije pod dinastijo Karađorđević

Drsnica22

4. Politični preobrat proti jugu

- Jeseni 1916 umre cesar Franc Jožef, nasledi ga cesar Karel
- Obnovljeno parlamentarno življenje

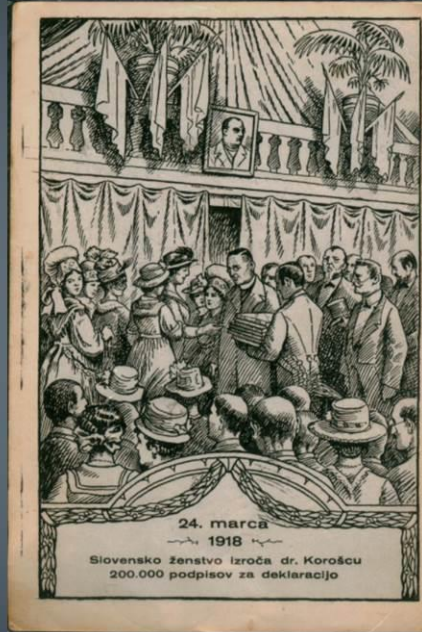
Krsta cesarja Franca Jožefa

Cesar Karel I.

Drsnica23

- Jugoslovanski klub
- 30. maja 1917 majniška deklaracija
- Zahteva po združitvi dežel južnih Slovanov znotraj Avstro-Ogrske
- Deklaracijsko gibanje – Škof A. B. Jeglič

Drsnica24

5. naloga Dopolni preglednico.

	Kdaj je bila deklaracija sprejeta?	Kdo je sprejel deklaracijo?	Kaj je bil glavni cilj deklaracije?
Niška deklaracija			
Krfska deklaracija			
Majniška deklaracija			

Drsnica25

5. naloga Dopolni preglednico.

	Kdaj je bila deklaracija sprejeta?	Kdo je sprejel deklaracijo?	Kaj je bil glavni cilj deklaracije?
Niška deklaracija	Decembra 1914	Srbski parlament	-slabitev Avstro-Ogrske -širitev ozemlja na Balkanu -združitev Srbov, Hrvatov in Slovencev
Krfska deklaracija	Julija 1917	Jugoslovanski odbor in srbska vlada	-ustanovitev Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev kot parlamentarne monarhije pod dinastijo Karadorđević
Majniška deklaracija	Maja 1917	Jugoslovanski klub	-zahteva po združitvi dežel južnih Slovanov znotraj Avstro-Ogrske

Drsnica26

- Spomladi 1918 prepoved deklaracijskega gibanja

konec privrženosti
habsburški monarhiji

- 16. avgust 1918 Narodni svet za Slovenijo in Istro
- 6. oktober 1918 Narodni svet Slovencev, Hrvatov in Srbov
- 16. oktober 1918 manifest cesarja Karla

Cesarjev manifest.

MOJIM ZVESTIM AVSTRIJSKIM NARODOM!

Odkar sem zasedel prestol, stremim uočmalno za tem, da bi vsem svojim narodom priboril zabljeni mir ter narodom Avstrije kazal poti, po katerih bi brez zaprek in spovov blagovito razvili moč svoje narodnosti in jo mogli uspešno uporabljati za svoje doblavne in gospodarske blađanja.

Strašna borba svetovne vojske je doslej otvrla mirovno delo. Junaštvo in zvestoba, požrtvovalno prenašanje nadlog in stisk, vse to je v tem budem času zmagoslavno branilo domovino. Težke vojne žrtve so nam morale zagotoviti častni mir, na čigar pragu, z božjo pomočjo, stojimo danes.

Sedaj se je treba nemudoma lotiti obnovitve domovine na njenih prirodah in zategadel najzanesljivejših temeljih. Zelle avstrijskih narodov je treba pri tem skrbno spraviti v sklad in jih izpolniti.

Odlotem nam, to delo ob svobodnem sodelovanju Svojih narodov izvesti v duhu onih načel, ki so jih zvezni vladarji v svoji mirovni ponudbi sprejeli za svoje. Avstrija naj postane po volji svojih narodov zvezna država, v kateri tvorijo vsako narodno pleme na ozemlju, kjer je naseljeno, svojo lastno državnost.

V združitve poljskih ozemelj avstrijskih z neodvisno poljsko državo se s tem nikakor ne posega.

Tržaško mesto s svojim okoljem dobi po želji svojeje prebivalstva posebno stanje.

Ta nova uredba, ki se nikakor ne dotika celovitosti dežel ogleke svete krone, naj vsaki narodni posamezni državi zjzami njeno samostojnost. Uspešno pa bo tudi skhila skupne koristi in jih uveljavljala povsed ondi, kjer je skupnost življenska potreba posameznih državnosti. Zlasti bo treba združitve vseh moči, da se po pravičnosti in primernosti uspešno rešijo velike nalože, ki izvirajo iz vojnih posledic.

Dokler ta prenosna ne bo zakonito izvedena, ostanejo sedanje naprave za varstvo splošnih koristi neizpremenjeno veljavne. Moji vladji je naročeno, da nemudoma pripravi vsa dela za obnovitev Avstrije.

Do narodov, na katerih samoodločbi bo osnovana nova država, se obračam s pozivom, naj pri velikem delu sodelujejo z narodnimi sveti, ki naj — sestavljeni iz državnih poslancev vsakega naroda — uveljavljajo koristi narodov med seboj kakor tudi v občevanju z Mojo vlado.

Tako naj naša domovina, utrjena po sloji narodov, ki jih oklepa, kot zveza svobodnih narodov izide iz vojnih viharjev.

Vsemogočni naj blagoslovi naš trud, da bo veliko mirovno delo, ki ga gradimo, na srečo vsem Mojim narodom.

Na Dunaju, dne 16. oktobra 1918.

KAREL, s. r.

HUSSAREK, s. r.

Drsnica27

- 29. oktober 1918 razglasitev Države Slovencev, Hrvatov in Srbov
- V Ljubljani na Kongresnem trgu

Drsnica28

Avtentična naloga

- Vživi se v vlogo glavnega govorca ob razglasitvi Države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki je potekala na Kongresnem trgu v Ljubljani in napiši kratek sestavek, ki ga boš prebral zbrani množici. Sestavek naj bo dolg med 5 in 8 povedi. Sestavek mora vsebovati uvodni pozdrav, datum ustanovitve in vsaj 3 razloge zakaj je prišlo do razpada Avstro-Ogrske oziroma ustanovitve nove države. Časa za pisanje imate 5 minut.

Drsnica29

- Dragi sonarodnjaki Slovenci!

Danes 29. oktobra 1918 je sonce zopet posijalo za nas, saj smo ustanovili svojo lastno državo skupaj z brati Hrvati in Srbi. Dolgo časa smo trpeli mačehovski odnos Habsburške monarhije, ki nam ni hotela dati svoje države pod njenim žezlom. Od danes naprej ne bomo več trpeli zaradi omejevanja osebne svobode, svobode združevanja, zborovanja in tiska. Od danes naprej je konec nemškega pritiska na Slovanske narode.

Živela Država Slovencev, Hrvatov in Srbov!

Drsnica30

1. Dopolni manjkajoče besede.

Avstro-Ogrska je na začetku prve svetovne vojne uvedla izredne zakone, po katerih je vojska dobila velika pooblastila. Prepovedali so izhajanje jugoslovansko usmerjenih časopisov in razpustili najstarejše znanstveno društvo na Slovenskem Slovenska matica. Vpoklic velikega števila moških je vplival tudi na gospodarstvo, ki je začelo v tem času stagnirati, upadati. 4T/ ____

Rešitve: vojska-1 točka, časopisov-1 točka, Slovenska matica-1 točka, stagnirati/upadati-1 točka. Skupaj 4 točke.

Drsnica31

2. Obkroži črko pred pravilnima odgovoroma.

- a) Italija si je od vojne na strani antantnih sil obetala velike ozemeljske koristi na račun Avstro-Ogrske.
- b) Skupno je od leta 1915 do 1917 potekalo na soški fronti 13 bitk.
- c) Oktobra 1917 so italijanske enote pri Kobaridu prebile avstrijsko-nemško obrambno črto.
- d) Soška fronta je bila po pomenu, številu vojakov in smrtnih žrtvah največji spopad na Slovenskem.
- e) Italija in Avstrija sta izselili civilno prebivalstvo iz zaledja fronte, vendar so vse vasi po vojni obnovili.

2T/____

Rešitve: obkrožena trditev a – ena točka, obkrožena trditev d – ena točka. Skupaj 2 točki.

Drsnica32

3. Navedi vsaj dva vzroka, zakaj je imela Srbija najpomembnejšo vlogo pri združevanju južnoslovanskih narodov.

_____

_____

2T/____

Rešitve: Bila je članica antantnih sil – 1točka, bila je samostojna kraljevina/zmagovala proti centralnim silam – 1 točka. Skupaj 2 točki.

Drsnica33

4. Poveži deklaracijo z ustrežno letnico njenega nastanka.

Majniška deklaracija   december 1914

Niška deklaracija   julij 1917

Krfska deklaracija   maj 1917

3T/ ____

Rešitve:

Majniška deklaracija – maj 1917   1 točka

Niška deklaracija – december 1914   1 točka

Krfska deklaracija – julij 1917   1 točka

Skupaj 3 točke.

Drsnica34

5. V besedilu prečrtaj napake in nad napakami napiši pravilno rešitev.

Poleti 1914 se je srbski parlament preselil iz Beograda v Niš, kjer so ~~oktobra 1915~~ sprejeli niško deklaracijo. V kateri so se zavzeli za združitev vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Politiki, ki so ob začetku vojne zapustili Avstro-Ogrsko so ustanovili Jugoslovanski odbor. Zavzemali so se za združitev južnih Slovanov z ~~Italije~~, zato so skupaj z njeno vlado podpisali krfsko deklaracijo. Krfska deklaracija je predvidevala združitev vseh južnih Slovanov v eni državi. Južno Slovanski politiki, ki pa so ostali v Avstro-Ogrski so s povezali v Jugoslovanski poslanski klub in sestavili marčevsko deklaracijo. V majniški deklaraciji so zahtevali združitev vseh južnih Slovanov ~~zunaj~~-Avstro-Ogrske.

3T/ ____

Rešitve:

Oktober 1915 – decembra 1914   1 točka

Italijo – Srbijo   1 točka

Zunaj – znotraj   1 točka

Skupaj 3 točke.

Drsnica35

6. Napiši kakšno vlogo je imel škof A. B. Jeglič v deklaracijskem gibanju?

2T/___

Rešitve:

Dal je pobudo za samo deklaracijsko gibanje 1 točka

Zavzemal se za enotno vodstvo deklaracijskega gibanja 1 točka

Skupaj 2 točki.

Drsnica36

7. Navedi vzrok, zakaj je deklaracijsko gibanje opustilo privrženost habsburški monarhiji in začelo zagovarjati pravico do samoodločbe narodov.

1T/___

Rešitve: Ker je avstrijska vlada prepovedala deklaracijsko gibanje. 1 točka

Drsnica37

8. V pravilnem vrstnem redu razvrsti dane dogodke na časovni trak od najstarejšega do najmlajšega. Pri vsakem dogodku pripiši celoten datum dogodka.

Razglasitev države SHS, Narodni svet za Slovenijo in Istro, manifest cesarja Karla, Narodni svet SHS,

---

4T/_____

Rešitve:	16. 8. 1918	6. 10. 1918	16. 10. 1918	29. 10. 1918
	Narodni svet Slovenijo in Istro	Narodni svet SHS	manifest cesarja Karla	Razglasitev države SHS
	1 točka	1 točka	1 točka	1 točka

Skupaj 4 točke.

Drsnica38

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine II

**UČNA PRIPRAVA:
VOJNE V NEKDANJI JUGOSLAVIJI**

IME IN PRIIMEK: Katarina Rudolf

DATUM: 21. december 2016

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	GIMNAZIJA JOŽETA PLEČNIKA	
Razred:	4. letnik	
Datum:	21. 12. 2016	
Predmet:	ZGODOVINA	
Učna tema	Tema iz učnega načrta:	20. STOLETJE IN ZAČETEK 21. STOLETJA
	Tema iz učbenika:	SODELOVANJE IN KONFLIKTI
Učna enota – naslov učne ure:	VOJNE V NEKDANJI JUGOSLAVIJI	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika. Individualna učna oblika.	
Učne metode:	Metoda razgovora. Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije. Metoda izkustvenega učenja (igra vlog – vloga novinarja). Metoda dela z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (metoda dela z gibljivimi slikami).	
Učne tehnike:	Pouk ob glasbi.	
Cilji iz učnega načrta:	<p>»Razložijo in ocenijo vplive evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.«³</p> <p>»Razlikujejo vzroke, povode in posledice ter ugotavljajo soodvisnost različnih pojavov in procesov, kontinuitete in sprememb v razvoju«⁴</p> <p>»Razvijajo sposobnosti različnih oblik komunikacije (pisno, ustno, debatne tehnike, z uporabo IKT ...).«⁵</p> <p>»Ključne dogodke, pojave in procese umestijo v ustrezen zgodovinski čas in prostor.«⁶</p> <p>»Razvijajo spretnost zbiranja in izbiranja informacij iz različnih medijev, kritično presodijo njihovo uporabno vrednost.«⁷</p> <p>»Oblikujejo svoje zaključke, mnenja, stališča, interpretacije.«⁸</p>	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki (operativni učni cilji)	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> Razložiti pojma demagog in modre čelade. Našteti vsaj 4 države, ki so nastale po razpadu Jugoslavije. Našteti posledice vojne.

3

Učni

načrt:

http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2010/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_zgo_klasicna_gimnazija_350_ur_gimn.pdf str. 8, (23. 11. 2016)

⁴ Prav tam.

⁵ Prav tam.

⁶ Prav tam, str. 39.

⁷ Prav tam.

⁸ Prav tam.

		Našteti vzroke, zakaj ZDA niso posegle v vojno. Primerjati vojne med seboj. Kronološko razvrstiti potek dogodkov.
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> Slediti učiteljevim navodilom. Samostojno reševati naloge za preverjanje. Samostojno napisati učno snov v zvezek. Komunicirati in odgovarjati na učiteljeva vprašanja.
	Vzgojni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> Pokazati spoštljiv odnos do različnih kultur, vir, ras in skupnosti.
Učne etape:	Uvajanje, obravnavanje nove učne snovi, urjenje ali vadenje, preverjanje.	
Vsebinski poudarki:	Začetek konca Vojna na hrvaškem ter Bosni in Hercegovini Pot do Daytonu	
Učna sredstva:	Učila:	PowerPoint predstavitev. MP3 zvok List za preverjanje Zapis učne snovi: drugi in tretji vsebinski poudarek Pismo - Dženita Fakić
	Učni pripomočki:	Računalnik, platno, LCD projektor, zvezek.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Angleščina – v videu je uporabljen angleški jezik. Geografija – spoznavanje krajev in mest, kjer se je odvijala vojna. Slovenščina – uporaba pri branju in pisanju, razlaganje v slovenskem jeziku. Pisanje krajšega prispevka za poročila. Sociologija – izzivi sodobnega sveta, multikulturalizem.	
Novi pojmi s pojasnilom:	Demagog - nekdo, ki si z lažnimi obljubami, trditvami želi pridobiti zaupanje ljudi in s tem politično moč. UNPROFOR - (The United Nations Protection Force) je bila mirovna misija na Hrvaškem in v Bosni med letoma 1992 in 1995. Modre čelade – pripadniki mirovnih operacij OZN. Tako jih imenujemo, zaradi svetlo modrih pokrival, ki jih nosijo vojaki	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Program Klasična gimnazija. Zgodovina. (2008). Ljubljana: Ministrstvo za šolo in šport: Zavod RS za šolstvo: http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2010/programi/media/pdf/un_qimnazija/un_zgo_klasic_na_qimnazija_350_ur_qimn.pdf (23. 11. 2016)
	Učna priprava	- Biserko, Sonja (ur). <i>Bosna i Hercegovina – jezgro velikosrpskog projekta</i> . Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, Beograd 2006. - Gabrič, Aleš, Režek Mateja (2011). <i>Zgodovina 4</i> . Učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS.

	<ul style="list-style-type: none"> - Glenny, Misha. <i>The fall of Yugoslavia</i>. London: Penguin books, 1992. - Pirjevec, Jože. <i>Jugoslovanske vojne 1991 – 2001</i>. Cankarjeva založba, Ljubljana 2003. - Žigon, Tanja in Boštjan Udovič. <i>Uvod v mednarodne organizacije</i>. Ljubljana: Filozofska fakulteta, 2013.
PowerPoint	<p>SLIKA ZA OZADJE https://www.google.si/search?q=vojne+jugoslavije&client=firefox-b&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwityYnWr4LRAhWQKCwKHUSoBAAQ_AUICCGb&biw=1467&bih=725#tbm=isch&q=razpad+jugoslavije&imgc=jVc3KANRSfDx3M%3A</p> <p>PODPISI DAYTONSKEGA SPORAZUMA (drsnica 18) http://preporodbn.com/wp-content/uploads/2013/11/192952_tmb_75853972_Dejtovski-sporazum-potpisan-u-parizu-14-decembra-95.jpg</p> <p>PODPISNIKI DAYTONSKEGA SPORAZUMA (drsnica 18) http://www.nap.ba/new/vijest.php?id=18614</p> <p>VUKOVAR 1 (drsnica 9) http://mediaobservatory.net/radar/vukovar-life-size-monument-dead-city</p> <p>VUKOVAR2 (drsnica 9) http://www.hrhb.info/archive/index.php/t-73.html</p> <p>OSAMOSVOJITEV (drsnica 7) http://www.rtvlo.si/slovenija/pred-21-leti-se-je-slovenija-odlocila-za-samostojnost/273168</p> <p>PLEBISCIT (drsnica 7) https://prezi.com/9dty3xi47r-l/osamosvojitvev-slovenije/</p> <p>MOSTAR (drsnica 15) http://twoupriders.com/old-bridge-of-mostar-bosnia-herzegovina/</p> <p>UNPROFOR (drsnica 11) http://www.telegram.hr/politika-kriminal/otkrivena-najveca-misterija-o-padu-srebrenice-sad-francuska-i-velika-britanija-imali-sutajni-sporazum/</p>

	<p>UNPROFOR NAPIS (drsnica 12) http://www.telegram.hr/politika-kriminal/otkrivena-najveca-misterija-o-padu-srebrenice-sad-francuska-i-velika-britanija-imali-su-tajni-sporazum/</p> <p>SREBRENICA (drsnica 17) https://www.britannica.com/event/Srebrenica-massacre</p> <p>MILOŠEVIĆ SLOBODAN (drsnica 6) http://www.nspm.rs/prikazi/prikaz-knjige-slobodana-antonica-milosevic-jos-nije-gotovo.html</p> <p>TUĐMAN FRANJO (drsnica 6) http://hu-benedikt.hr/?p=4972</p> <p>BEGOVIĆ ALIJA (drsnica 6) http://bosnjaci.net/prilog.php?pid=50401</p>
Video posnetek	<p>Dnevnik, 22. 11. 1991 http://4d.rtv slo.si/arhiv/dnevnik-1991/51058924</p> <p>The Bosnian War And The Dayton Accords https://www.youtube.com/watch?v=Bp9rfZOLSc4</p>
Zvočni posnetek	<p>MP3 Zvok vojne War sounds https://www.youtube.com/watch?v=T9JMGZPXLpw</p> <p>The End Of The World - Dramatic Instrumental https://www.youtube.com/watch?v=q0KHS-AD14w</p>
List preverjanje znanja	<p>Zemljevid BIH: http://popotovanjepobosni.blogspot.si/</p> <p>PODPISNIKI DAYTONSKEGA SPORAZUMA http://www.nap.ba/new/vijest.php?id=18614</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 minut	Za začetek si boste razdelili kuverte, v katerih se nahaja pismo. Na vrhu imate napisano, kdo je avtor besedila in koliko je star. Poleg imate zapisanih še nekaj drugih podatkov. Poskušajte se vživeti v tisto osebo in počasi preberite besedilo.	Dijaki si razdelijo kuverte.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	Kuverte z besedilom.
	Zavrtil glasbo.	Preberejo besedilo.	Individualna učna oblika. Metoda dela s pisnimi viri	MP3 zvok Kuverte z besedilom, računalnik, zvočniki.
	Kdo je avtor besedila? Kdaj je besedilo nastalo? Kakšne občutke je v vas sprožilo besedilo? O katerem dogodku pripoveduje avtorica besedila? O čem mislite, da se bomo torej, danes pogovarjali? Pomagajte si s sliko, ki je na PPT.	Dženita Fakić. Besedilo je nastalo med vojno v BiH. Občutke groze, strahu, bolečine,.. Besedilo pripoveduje o 19 letnem dekletu, ki je bilo ranjen, ko je šla po vodo. O vojnah v nekdanji Jugoslaviji.	Frontalna učna oblika. Razgovor in metoda dela s pisnimi viri.	PPT (drsnica 1), LCD projektor, računalnik, platno. PPT (drsnica 2), LCD projektor, računalnik, platno.
	Napišite glavni naslov Vojne v nekdanji Jugoslaviji.	V zvezek si napišejo naslov.	Individualna učna oblika.	PPT (drsnica 3), LCD projektor, računalnik, platno.

	<p>Učna ura se bo delila na tri vsebinske poudarke. Prvi je Začetek konca, v drugem poudarku bomo pregledali Vojno na Hrvaškem in v BIH, tretji poudarek pa nosi naslov Pot do Daytonu.</p> <p>Na koncu današnje učne ure boste znali pojasniti pojme demagog, Modre čelade in UNPROFOR. Znali boste naštetih vsaj 4 države, ki so nastale po razpadu Jugoslavije. Znali boste naštetih vzroke zakaj ZDA niso posegale v dogajanje na Balkanu. Znali boste naštetih tudi posledice vojn. Poleg tega pa boste znali razvrstiti vse dogodke po kronološkem redu.</p> <p>Prosim, da me poslušate, ker bomo na koncu ure tudi preverili ali ste se kaj naučili, če ima kdo kakšna vprašanja pa naj dvigne roko.</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT (drsnica 4), LCD projektor, računalnik, platno.
--	---	------------	--	---

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
	Napišite podnaslov Začetek konca.	Pišejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage Individualna učna oblika.	PPT (drsnica 5), LCD projektor, računalnik, platno.
ZAČETEK KONCA 5 minut	Po Titovi smrti 4. maja 1980 lahko rečemo, da se je začel počasen razkroj Jugoslavije. Na spremembe začnejo kazati protesti na Kosovu že leto po Titovi smrti. Albanci so že takrat zahtevali, da Kosovo postane republika. V državi se je začel pojavljati močan nacionalizem in poudarjanje velikosrbske ideje. Prav ta	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PPT(drsnica 5), LCD projektor, računalnik, platno.

večnacionalna struktura Jugoslavije je različnim demagogom ponujala veliko možnosti za nagovarjanje ljudstva k upor.			
Ali veste, kaj pomeni bit demagog?	Nekdo od dijakov poskuša pojasniti. Demagog je nekdo, ki si z lažnimi obljubami, trditvami želi pridobiti zaupanje ljudi in s tem politično moč.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	PPT (drsnica 5), LCD projektor, računalnik, platno.
V Srbiji je bil eden izmed takšnih demagogov Slobodan Milošević, na Hrvaškem pa Franjo Tuđman. Tudi v Bosni imamo demagoga in sicer Alija Izetbegovića. Miloševića je podpirala tudi jugoslovanska vojska. Njegovi privrženci so organizirali različne Mitinge resnice, zlasti v Vojvodini in Krajini, kjer je živel srbsko prebivalstvo. Na teh mitingih se je poudarjala velikosrbska ideja ter zatiranje srbskega naroda v Vojvodini in Krajini. V Novem Sadu je prišlo celo do Jogurtne revolucije, kjer so Miloševićevi privrženci metali jogurte in kamenje v partijske uslužbenke.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PTT (drsnica 6), LCD projektor, računalnik, platno.
Kaj pa mislite, da se je dogajalo v Sloveniji?	Nekdo od dijakov poskuša odgovoriti. Želeli so si osamosvojitve.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	
Tudi slovenski politiki so si tako kot politiki iz ostalih republik želeli suverenosti. Niso želeli srbskega centralizma. V zadnjih šestih mesecih življenja Jugoslavije je prišlo do vrste dramatičnih dogodkov. Zakoličili so jih	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PPT (drsnica 7), LCD projektor, računalnik, platno.

Slovinci s plebiscitom, organiziranim 23. 12. 1990, na katerem so se z absolutno večino izjavili za samostojnost in neodvisnost. 26. 12. 1990 je bil nato razglašen izid plebiscita.			
Kateri praznik, torej danes v Sloveniji praznujemo 26. 12.?	Nekdo od dijakov poskuša odgovoriti. Dan samostojnosti in enotnosti.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	
25. 6. 1991 je Slovenija razglasila neodvisnost, prav tako tudi Hrvaška. Sledila je vojna. Jugoslovanska armada je najprej napadla Slovenijo. Slovensko osamosvojitveno vojno poznamo tudi pod imenom desetdnevna vojna. Vojna je bila kratka, potekala pa je med 27. 6. 1991 in 7. 7. 1991. V tej vojni je bilo malo žrtev. Čisto drugače pa je to bilo na Hrvaškem in v Bosni.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PPT (drsnica 7), LCD projektor, računalnik, platno.

2. VSEBINSKI POUK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
VOJNA NA HRVAŠKEM TER BOSNI IN HERCEGOVINI 20 minut	Naslednji podnaslov: Vojna na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini.	Pišejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage Individualna učna oblika.	PPT (drsnica 8), LCD projektor, računalnik, platno.
	Da boste lažje sledili razlagi sem vam pripravila liste, ki jih morate dopolnjevati.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	Zapis učne snovi za drugi vsebinski poudarek.
	Po umiku JNA iz Slovenije je vojska aktivno sodelovala v napadih na Hrvaškem. Da bi armada zavarovala ostanke Jugoslavije in srbsko prebivalstvo na Hrvaškem, je v Dalmaciji in na meji z Bosno ter Srbijo	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PPT (drsnica 8), LCD projektor,

začela s serijo ofenziv. Ofenzive so zaznamovali obsežni in krvavi spopadi za: Dubrovnik, Šibenik, Zadar, Gospić, Karlovac, Sisak, Slavonski Brod, Osijek, Vinkovce in Vukovar.			računalnik, platno.
Ali mogoče kdo od vas ve, kaj se je zgodilo v Vukovarju?	Nekdo od dijakov poskuša odgovoriti. Vojni zločini, izgon prebivalstva, ...	Frontalna učna oblika. Razgovor.	PPT (drsница 8), LCD projektor, računalnik, platno.
Prav v Vukovarju je potekala ena izmed najbolj krvavih bitk. Mesto so 87 dni oblegali Srbi ter ga 18. 11. 1991 tudi zavzeli. V mestu in okolici je nato srbska vojska izvajale vojne zločine nad civilnim prebivalstvom in vojnimi ujetniki.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PPT (drsница 8), LCD projektor, računalnik, platno.
Na PPT imate še dve sliki, ki prikazujeta porušeni Vukovar.		Frontalna učna oblika. Metoda slikovne demonstracije.	PPT (drsница 9), LCD projektor, računalnik, platno.
Sedaj pa sledi naloga za vas. Ogleдали si boste izsek Dnevnika, ki je bil predvajan na RTV SLO, 22. 11. 1991. Prispevek si bomo ogledali brez zvoka. Vaša naloga bo, da se vživite v vlogo poročevalca/poročevalke in o videnem dogajanju napišete krajši prispevek, v 4-6 povedih, za večerna poročila. Nekaj osnovnih podatkov za lažje pisanje imate napisanih na PPT. Ostale informacije pa boste lahko razbrali iz podnapisov. Časa imate približno 5 minut..	Poslušajo navodila.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PPT (drsница 10)
Zavrti posnetek http://4d.rtv slo.si/arhiv/dnevniki-1991/51058924 (0:33-2:25 min.)	Dijaki si ogledajo posnetek in se poskušajo vživeti v vlogo poročevalca/poročevalke.	Metoda dela z informacij sko-komunikacijsko tehnologij	Videoposnetek, LCD projektor, računalnik, platno, PPT (drsница 10)

			o (metoda dela z gibljivimi slikami).	
	Preverja ali vsi delajo nalogo.	Dijaki pišejo.	Individualna oblika. Metoda izkustvene ga učenja.	Zvezek in pisala.
	Sedaj bom določila nekoga, ki bo prebral svoj prispevek.	Izbrani dijaki preberejo svoj prispevek. Primer odgovora: Vukovar 22. 11. 1991. v Vukovarju še vedno potekajo boji. 2000 prebivalcev je ostalo v mestu. 300 beguncev je bilo sprejetih v Zbirni center v Zagrebu. V pogovoru z eno od starejših begunk smo izvedeli, da so hiše v Vukovarju požgane ter da ljudje ne vedo kje se nahajajo svojci.	Frontalna, metoda razgovora.	
	V vso to krvavo dogajanje je v začetku leta 1992 končno posegla tudi mednarodna skupnost in OZN, ki je na to območje poslal mirovne sile – UNPROFOR. UNPROFOR (The United Nations Protection Force) je bila	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PPT (drsnica 11), LCD projektor, računalnik, platno.

mirovna misija na Hrvaškem in v Bosni. Misija se je začela februarja 1992 končala pa marca 1995. Pripadnike mirovni sil imenujemo modre čelade.			
Zakaj se imenujejo modre čelade?	Nekdo od dijakov poskuša odgovoriti. Tako jih imenujemo, zaradi svetlo modrih pokrival, ki jih nosijo vojaki.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	PPT (drsnica 11), LCD projektor, računalnik, platno.
Po posredovanju je bilo med Hrvati in Srbi krhko premirje. Eno izmed določil premirja je bilo tudi to, da se je lahko izgnano hrvaško prebivalstvo lahko vrnilo na svoje domove. Naloga modrih čelad pa je bila ta, da bi razorožili Srbe, a so bili pri tem neuspešni, zato se je vojna nadaljevala. Istega leta (1992) je mednarodna skupnost priznala neodvisnost držav, ki so nastale na ozemlju nekdanje Jugoslavije. V te zaplete na Balkanu pa se niso želele vključiti ZDA, saj jih je bolj zanimal Bližnji vzhod.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PTT (drsnica 12), LCD projektor, računalnik, platno.
Vemo zakaj?	Nekdo od dijakov poskuša odgovoriti. Ker so tam velika nahajališča nafte.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	
Poleg tega je potrebno omeniti še to, da je po koncu hladne vojne, Jugoslavija izgubila geopolitični pomen. Kljub mednarodni priznavi držav, je vojna divjala naprej. Med letoma 1992 in 1994 so bili Hrvati posredno vpleteni v še en konflikt, ki je potekal v BIH med tam živečimi Hrvati in Bošnjaki. Spopadi so se končali februarja 1994 s podpisom premirja v Washingtonu, marca istega leta pa sta Hrvaška ter BIH	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PTT (drsnica 13), LCD projektor, računalnik, platno.

sklenili zavezništvo v boju proti skupnemu sovražniku.			
Kaj mislite, kakšne pa so bile razmere v Bosni in Hercegovini? Zakaj pa so bile razmere slabše?	Nekdo od dijakov poskuša odgovoriti. Še veliko slabše. Nekdo od dijakov poskuša odgovoriti. Ker v Bosni živijo vse narodne skupnosti od Srbov, Hrvatov in muslimanov.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	
Bosna je bila in je še danes nacionalno zelo pisana, kar pa pri vzniku nacionalizma ni dobro. Večino prebivalstva predstavljajo Bošnjaki, ki so muslimani. Leta 1992 so bosanski Hrvati in Bošnjaki na referendumu izglasovali svojo samostojnost. Temu so nasprotovali bosanski Srbi, ki so razglasili svojo Republiko srbsko znotraj države BIH.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PTT (drsница 13, LCD projektor, računalnik, platno.
Na PPT imate zemljevid Bosne in Hercegovine ter Republiko srbsko znotraj nje.	Ogledajo si zemljevid.	Frontalna učna oblika. Razlaga in slikovna demonstracija.	PTT (drsница 14), LCD projektor, računalnik, platno.
Sledila je vojna. Bošnjaška vojska je bila v začetku neuspešna. Da se navežem nazaj na začetek ure, ko ste prebrali pismo, to pismo je napisala mlada Sarajevčanka. Sarajevo je bilo med vojno obkoljeno in razdeljeno na dva dela, in sicer na bošnjaški in srbski del.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga	
Ali pozna kdo skupino Zabranjeno pušenje?	Odgovorijo. Da.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	

Njihova pesem Boško i Admira govori o dveh zaljubljenih, ki sta nesrečno končala pod ostrostrelskimi streli.		Frontalna učna oblika. Razlaga.	
Bošnjaki so se borili proti Hrvatom in proti Srbom. Leta 1993 je bošnjaška vojska prešla v ofenzivo. Izjemno odmevni so bili ulični boji za strateško pomembna mesta, kot so Vitez, Novi Travnik in Mostar.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PTT (drsnica 15), LCD projektor, računalnik, platno.
Katero prebivalstvo je bilo, po vašem mnenju, večinsko v teh mestih?	Nekdo od dijakov poskuša odgovoriti. Hrvaško.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	
Omenili smo že, da je leta 1992 v vojno posegel tudi OZN. Varnostni svet Združenih narodov je: Sarajevo, Goražde, Srebrenico, Tuzlo, Žep in Bihać razglasil za varna območja pod nadzorom Združenih narodov. To so storili zato, da bi prebivalce obvarovali pred srbskim etničnim čiščenjem.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PTT (drsnica 16), LCD projektor, računalnik, platno.
Katere vojne zločine je zagrešila srbska stran?	Nekdo od dijakov poskuša odgovoriti. Množični poboji, posilstva, mučenja, deportacije itn.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	
OZN je srbskega voditelja Slobodana Miloševića poskušala prisiliti h končanju vojne tudi z gospodarskimi sankcijami, a to ni zadoščalo. OZN in modre čelade se v Bosni doživele veliko sramoto.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	
Ali morda veste, kaj se je zgodilo v Srebrenici?	Odgovorijo. V Srebrenici, ki je veljalo za varno območje, se je leta 1995 zgodil pokol več kot 8.000	Frontalna učna oblika. Razgovor.	PTT (drsnica 16) LCD projektor, računalnik, platno.

		muslimanov, ki so se zatekli v mesto pred srbsko vojsko. Takratni voditelj srbske vojske je bil Ratko Mladić, ki je bil kasneje obtožen vojnih zločinov		
	Na PPT imate prizore iz Srebrenice. Vidite lahko množična grobišča. OZN se je šele leta 1994 odločil za ostrejša ukrepa. NATO je pričel z bombardiranjem srbskih položajev. Tudi hrvaška in bošnjaška vojska sta leta 1995 začeli z ofenzivo proti Srbiji. Tu je pomembno tudi to, da so se vojni zločini vršili tudi nad srbskim prebivalstvom. NATO-vo bombardiranje in gospodarske sankcije so Miloševića prisilile k predaji. Mirovni sporazum je bil sklenjen leta 1995 v Daytonu in podpisan v Parizu.	Gledajo slike.	Frontalna učna oblika. Razlaga in slikovna demonstracija.	PTT (drsnica 17), LCD projektor, računalnik, platno.
	Prosim, da preverite pravilne rešitve na svojih listih. Na prvo črto ste morali napisati številko 87. vojni zločini: poboji, genocid, posilstva,... Pripadniki mirovnih sil se imenujejo modre čelade. Na četrto črto ste morali zapisati ZDA. Peta črta: Bošnjaki, naslednja bosanski Srbi in na zadnji dve črti ste morali napisati Združeni narodi.	Preverijo rešitve.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
POT DO DAYTONA	Naslednji podnaslov je Pot do Daytonu.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PPT (drsnica 18), LCD projektor,

5 minut

Pogajanja o končanju vojne so potekala pod ameriškim pokroviteljstvom v Daytonu, kjer so se srečali voditelji treh držav			računalnik, platno.
Katerih treh?	Odgovorijo. Slobodan Milošević – Srbija, Franjo Tuđman - Hrvaška ter Alija Izetbegović – BIH.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	PTT (drsnica 18), LCD projektor, računalnik, platno.
S podpisom je bila vojna na Hrvaškem in v Bosni zaključena. Sporazum je določal, da BiH ostane mednarodno pravno ena država, ki bo razdeljena na federacijo Bošnjakov in Hrvatov. Kritiki sporazuma pa opozarjajo na dejstvo, da bila Srbiji podeljena legitimnost glede ozemeljskih teženj s pomočjo etničnega čiščenja, saj je bilo veliko krajev kjer so živeli muslimani, podeljeno Republiki Srbski. Primer Srebrenice. Kljub zaključku vojne, pa se je novo krizno žarišče pojavilo na Kosovu. Kosovski Albanci so si tako kot ostali želeli samostojnosti, zato so ustanovili Osvobodilno vojsko Kosova. Ponovno je prišlo do konflikta in novih vojnih zločinov, tako nad albanskim kot tudi nad srbskim prebivalstvom. V tem primeru ja NATO takoj začel z mirovno misijo, kljub temu, da sta v Varnostnem svetu OZN Rusija in Kitajska temu nasprotovali. Leta 2000 je Milošević izgubil na volitvah, nova srbska vlada ga je predala Mednarodnemu sodišču za vojne zločine v Haagu. Leta 2008 pa so albanske oblasti razglasile neodvisnost Kosova, ki je le delno mednarodno priznana.	Poslušajo in si zapisujejo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	PTT (drsnica 19), LCD projektor, računalnik, platno. PPT Drsnica 20
Ali je Slovenija priznala Kosovo?	Odgovorijo. Da.	Frontalna učna oblika. Razgovor.	

Sedaj pa si pogledajmo še en kratek video potem pa gremo na preverjanje vašega znanja.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	
Zavrti video https://www.youtube.com/watch?v=Bp9rfZOLSc4	Gledajo video.	Metoda demonstracije video posnetka.	PTT (drsnica 20), LCD projektor, računalnik, platno.
Poglejmo še kaj ste napisali na svoje liste pod naslov Pot do Daytona. Gremo kar po vrsti. Začeli bomo spredaj. Vsak prebere eno nalogo in pove pravilno rešitev.	Preverijo rešitve. Prva črta – Milošević. Druga – Tuđman. Tretja - Izetbegović, peta - federacija, šesta - Kosovo sedma- Osvobodilna vojska Kosova. Mirovni misiji pa sta nasprotovali kitajska in Rusija.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	Zapis učne snovi za tretji vsebinski poudarek.

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
10 minut	Sedaj pa bomo vse skupaj preverili. Razdelila vam bom naloge, ki jih boste rešili vsak zase. Nato pa bomo rešitve skupaj pregledali. Časa za reševanje imate približno 4-5 minut. Razdeli preverjalne liste.	Poslušajo navodila.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	Preverjalni listi.
	Gleda ali vsi rešujejo preverjalne liste.	Rešujejo liste.	Individualna oblika.	Preverjalni listi.

Sedaj pa gremo kar po vrsti. Začeli bomo zadaj. Vsak prebere eno nalogo in pove pravilno rešitev. Pojasnim tudi število možnih točk.	Berejo pravilne odgovore.	Frontalna učna oblika. Razlaga in razgovor.	Preverjalni listi.
"V tej učni uri ste pokazali, da znate pojasniti pojma demagog in Modre čelade, naštetih vsaj 4 države, ki so nastale po razpadu Jugoslavije, naštetih vzroke zakaj ZDA niso posegale v dogajanje na Balkanu, naštetih posledice vojn in znate razvrstiti vse dogodke po kronološkem redu. ...	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Razlaga.	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Zapis učne snovi: drugi in tretji vsebinski poudarek
PRILOGA 2 :	Pismo - Dženita Fakić
PRILOGA 3 :	Preverjalni list
PRILOGA 4 :	Rešen preverjalni list
PRILOGA 5 :	PPT

PRILOGA 1:

VOJNE V NEKDANJI JUGOSLAVIJI

Vojna na Hrvaškem in Bosni in Hercegovini

- JNA želela zavarovati ostanke Jugoslavije in srbsko prebivalstvo na Hrvaškem.
  - Serija ofenziv za: Dubrovnik, Šibenik, Zadar, Gospić, Karlovac, Sisak, Slavonski Brod, Osijek, Vinkovce in Vukovar.
  - Vukovar – Mesto so ___ dni oblegali Srbi (18. 11. 1991)
  - Vojni zločini nad civilnim prebivalstvom in vojnimi ujetniki. Zapiši nekaj vojnih zločinov
-
- **UNPROFOR** (The United Nations Protection Force) je bila mirovna misija na Hrvaškem in v Bosni. Misija se je začela februarja 1992 končala pa marca 1995.
  - Pripadnike mirovnih sil imenujemo _____.
  - **Modre čelade** → razorožiti Srbe. Pri tem neuspešni!
  - 1992 mednarodna skupnost prizna države, ki so nastale na ozemlju nekdanje Jugoslavije.
  - _____ → se ne vključijo v vojno. Zanima jih Bližnji vzhod. Jugoslavija izgubi geopolitični pomen.
  - Med letoma 1992 in 1994 so bili Hrvati posredno vpleteni v še en konflikt, ki je potekal v BIH med tam živečimi Hrvati in _____.
  - Spopadi so se končali februarja 1994.
  - Leta 1992 so bosanski Hrvati in Bošnjaki na referendumu izglasovali svojo samostojnost.
  - Temu so nasprotovali _____, ki so razglasili svojo Republiko srbsko znotraj države BIH.
  - 1993 → ulični boji za strateško pomembna mesta, kot so Vitez, Novi Travnik in Mostar.
  - Varnostni svet Združenih narodov je: Sarajevo, Goražde, Srebrenico, Tuzlo, Žep in Bihać razglasil za varna območja pod nadzorom _____.
  - V Srebrenici, ki je veljalo za varno območje, se je leta 1995 zgodil pokol več kot 8.000 muslimanov.

Pot do Daytonu

- Ameriško pokroviteljstvo v Daytonu.
  - Slobodan _____, Franjo _____ ter Alija _____.
  - Sporazum je določal, da BIH ostane mednarodno pravno ena država, ki bo razdeljena na _____ Bošnjakov in Hrvatov.
  - Novo krizno žarišče se je pojavilo na _____.
  - Kosovski Albanci so si tako kot ostali želeli samostojnosti, zato so ustanovili _____
  - NATO takoj začel z mirovno misijo. Kdo je temu nasprotoval?
-
- Leta 2000 je Milošević izgubil na volitvah.
  - Leta 2008 albanske oblasti razglasile neodvisnost Kosova.

PRILOGA 2: Pismo

Dženita Fakić

Rojena sem v Sarajevu 25. 5. 1973. Ranjena sem bila 23. 8. 1992, v Dairami na Baščaršiji, ko sem točila vodo. Granata je eksplodirala pred menoj in ostala sem brez obeh nog, pod kolenom. Takrat sem imela 19 let. Umrlo je osem ljudi, ranjenih pa je bilo še veliko več ljudi, med njimi tudi moja sestra in dve sorodnici.

Dragi tata

23. 08 je dan, ko se je moje življenje v trenutku spremenilo. Takrat so se sanje devetnajstletnice spremenile v borbo za življenje. Bolečina je moj stalni spremljevalec, a zaradi nje sem postala močnejša. Niti predstavlja si nisem, da imam takšno moč, da lahko prenašam takšno trpljenje. Zdi se mi, da sem zaradi tega postala drugačna, boljša oseba. Dogodki iz tega dneva se mi vedno vračajo pred oči. Vidim sebe z Lejlo, Almo in Fatimo ter sosede, ko gremo po vodo, kako se smejimo. A že v naslednjem trenutku tečem, da bi se skrila pred granatami, ki padajo na nas. Potem tema. Tišina. Mrtva. Okoli mene razmesarjena telesa. Alma leži ob meni in jaz gledam, kako umira. Malo naprej vidim Meliho in njeno hčerko Esmo, kako se držita za roke. Skupaj tudi v smrti. Poskušam vstati pa ne morem. Pogledam navzdol in vidim, da nimam več nog. A me nič ne boli. Na misel mi pade neumna ideja, danes imamo za kosilo stročji fižol z vrta, a jaz ga ne bom jedla. Lejla, ki se ji je uspelo vsaj malo skriti, pokuka iz skrivališča in vidi mene. Od šoka se skriva nazaj, nato pa ponovno pogleda ven in si sleče majico, šepa, poveže mi noge, da ne izkravim. Vse bi dala, da bi izbrisala bolečino in trpljenje iz modrih oči moje sestre. V tem trenutku pripelje kombi in nepoznan mladenič nas odpelje v bolnišnico. Lejli govorim: Jaz bom umrla. A ona meni nazaj: Ne skrbi, ne boš. Tvoja sestra te bo vedno čuvala. Šele sedaj vidim, da je tudi ona ranjena na glavi. Od kje ji takšna moč, da je še meni povezala noge! Prispemo do bolnišnice in zopet tema. Zbudim se in vidim tebe tata. Prišel si, da me vidiš še zadnji krat. Ljubim te, a ti jokaš. Ostala sem živa. Vse sem pretrpela. Zaradi tebe, mame, Lejle in vseh ljudi, ki so mi dajali podporo. Ni bilo lahko, veliko sem jokala. Prikrto. A z vsakim korakom sem bila odločnejša, da se borim, da ne obupam. Shodila sem in živim normalno življenje, kolikor je to mogoče. A brez vas ne bi uspela. Brez vaše ljubezni in podpore. Zato se zahvaljujem Bogu, ker ste moji starši. Ljubim vas. Dženita.

Vir: Sonja Biserko (ur): *Bosna i Hercegovina – jezgro velikosrpskog projekta*. Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, Beograd 2006, str. 616.

PRILOGA 3:

LIST ZA PREVERJANJE ZNANJA

- 1. Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Vsak pravičen odgovor šteje 0,5 točke. ___/2**

Demagog je nekdo, ki si z lažnimi obljubami, trditvami želi pridobiti zaupanje ljudi in s tem politično moč. DA NE

Jogurtno revolucijo so zanetili Tuđmanovi privrženci. DA NE

Modre čelade imenujemo pripadnike ameriške vojske. DA NE

V Srebrenici se je zgodil pokol več kot 8.000 muslimanov. DA NE

- 2. Nariši časovni trak ter pravilno razvrsti dane dogodke po kronološkem redu od najstarejšega do najmlajšega. Pri vsakem dogodku dopiši še letnico. Vsaka pravilna rešitev ti prinese pol točke.**

___/2

Osamosvojitve Slovenije, razglasitev neodvisnosti Kosova, pokol muslimanov v Srebrenici, Daytonski sporazum.

- 3. Zakaj se ZDA niso želele vključiti v vojne, ki so potekale v nekdanji Jugoslaviji? Odgovor utemelji. ___/2**

4. Konec vojne je prinesel šele Daytonski sporazum. Na fotografiji so trije podpisniki. Poimenuj jih in zraven dopiši katero državo je, kdo zastopal.

___/3

Vir: <http://www.nap.ba/new/vijest.php?id=18614>

5. Naštej 4 države, ki so nastale po razpadu Jugoslavije.

___/2

6. Na spodnji zemljevid vrši mejo med BIH kot enovito državo ter Republiko Srbsko.

___/1

Vir: <http://popotovanjepobosni.blogspot.si/>

7. Trditve z levega stolpca poveži s pravilno trditvijo v desnem stolpcu. Vsaka pravilna rešitev ti prinese 0,5 točke. ___/3

Slobodan Milošević izgubi na volitvah.	2008
Razglasitev rezultatov izida plebiscita v Sloveniji.	26. 12. 1990
Referendum v BIH za neodvisnost BIH.	Narod, ki živi v BIH, kjer so poleg Srbov in Hrvatov eden izmed treh konstitutivnih narodov.
Razglasitev neodvisnosti Slovenije.	1992
Bošnjaki	2000
Albanci razglasijo neodvisnost Kosova.	25. 6. 1991

8. Posledice vojn v nekdanji Jugoslaviji so bile velike. Obkroži, pravilni trditvi, ki se navezujeta na posledice vojn. ___/2

- a) Nastanek novih držav na ozemlju nekdanje Jugoslavije.
- b) Sprememba ustave v Srbiji.
- c) Veliko število mrtvih.

PRILOGA 4: Rešeno preverjanje znanja

LIST ZA PREVERJANJE ZNANJA

1. Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Vsak pravičen odgovor šteje 0,5 točke. ___/2

Demagog je nekdo, ki si z lažnimi obljubami, trditvami želi pridobiti zaupanje ljudi in s tem politično moč. **DA** NE

Jogurtno revolucijo so zanetili Tuđmanovi privrženci. DA **NE**

Modre čelade imenujemo pripadnike ameriške vojske. DA **NE**

V Srebrenici se je zgodil pokol več kot 8.000 muslimanov. **DA** NE

Rešitve: vsak pravičen odgovor po 0,5 točke, skupaj 2. točki.

2. Nariši časovni trak ter pravilno razvrsti dane dogodke po kronološkem redu od najstarejšega do najmlajšega. Pri vsakem dogodku dopiši še letnico. Vsaka pravilna rešitev ti prinese pol točke.

___/2

Osamosvojitve Slovenije, razglasitev neodvisnosti Kosova, pokol muslimanov v Srebrenici, Daytonski sporazum.

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1997 2000 2005 2008 2010 →

Osamosvojitve SLO 1991

Srebrenica in Daytonski sporazum 1995

Neodvisnost Kosova 2008

Rešitve: 2 točki: 4 pravilni odgovori

1.5 točke: 3 pravilni odgovori

1 točka: 2 pravilna odgovora

0.5 točke: 1 pravičen odgovor

3. Zakaj se ZDA niso želele vključiti v vojne, ki so potekale v nekdanji Jugoslaviji? ___/2

Rešitve:

1 točka:

ZDA se niso hotele vključiti v vojno zato, ker je bil njihov pogled usmerjen na, z nafto bogat, Bližnji Vzhod.

2 točki:

ZDA se niso hotele vključiti v vojno zato, ker je bil njihov pogled usmerjen na, z nafto bogat, Bližnji Vzhod. Poleg tega je po razpadu Sovjetske zveze, Jugoslavija izgubila geopolitični pomen.

4. Konec vojne je prinesel šele Daytonski sporazum. Na fotografiji so trije podpisniki. Poimenuj jih in zraven dopiši katero državo je, kdo zastopal. ___/3

Rešitve:

Iz leve proti desni:
Slobodan Milošević – Srbija
Alija Izetbegović – Bosna in Hercegovina
Franjo Tuđman - Hrvaška

Vir: <http://www.nap.ba/new/vijest.php?id=18614>

Rešitve: za navedbo pravilnega imena in države dobiš 1 točko. Za navedbo dveh pravilnih rešitev dobiš 2 točke in za navedbo vseh pravilnih odgovorov dobiš 3 točke. Če je ime ali država navedena nepravilno potem je odgovor točkovan z 0 točkami.

5. Naštej 4 države, ki so nastale po razpadu Jugoslavije. ___/2

Rešitve: Hrvaška, Slovenija, Bosna in Hercegovina, Srbija.

Vsaka pravilna rešitev 0,5 točke.

6. Na spodnji zemljevid vriši mejo med BIH kot enovito državo ter Republiko Srbsko. ___/1

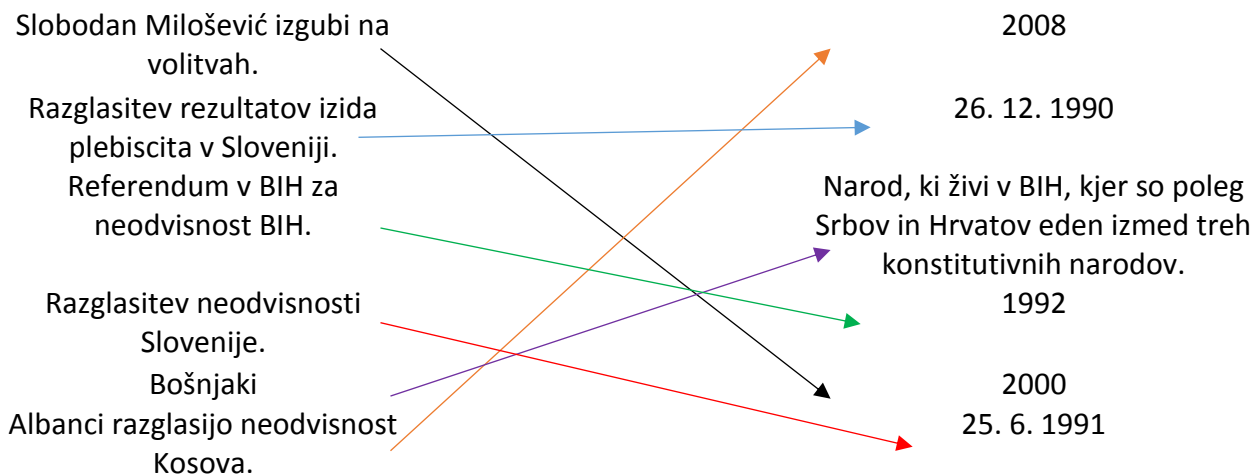

Vir: <http://popotovanjepobosni.blogspot.si/>

Pravilno zarisana meja 1 točka.

7. Trditve z levega stolpca poveži s pravilno trditvijo v desnem stolpcu. Vsaka pravilna rešitev ti prinese 0,5 točke. ___/3

Rešitve:

Vsaka pravilna rešitev 0.5 točke

8. Posledice vojn v nekdanji Jugoslaviji so bile velike. Obkroži, pravilni trditvi, ki se navezujeta na posledice vojn. ___/2

- a) Nastanek novih držav na ozemlju nekdanje Jugoslavije.
- b) Sprememba ustave v Srbiji.
- c) Veliko število mrtvih.

1 točka: 1pravilen odgovor
2 točki: 2 pravilna odgovora.

PRILOGA 5: PPT

PPT 1

- Kdo je avtor besedila?
- Kdaj je besedilo nastalo?
- Kakšne občutke je v vas sprožilo besedilo?
- O katerem dogodku pripoveduje avtorica besedila?

PPT 2

O čem mislite, da se bomo torej, danes pogovarjali?

PPT 3

VOJNE V NEKDANJI
JUGOSLAVIJI

PPT 4

Znali boste: ...

- razložiti pojme demagog, modre čelade in UNPROFOR.
- naštetih vsaj 4 države, ki so nastale po razpadu Jugoslavije.
- kronološko razvrstiti potek dogodkov.
- naštetih posledice vojne.
- naštetih vzroke, zakaj ZDA niso posegle v vojno.

PPT 5

Začetek konca

- Smrt Tita - 4. maj 1980.
- Pojav nacionalizma.
- Pojavljati se začnejo **DEMAGOGI** – nekdo, ki si z lažnimi obljubami, trditvami želi pridobiti zaupanje ljudi in s tem politično moč.

PPT 6

Srbija – Slobodan Milošević

Hrvaška – Franjo Tuđman

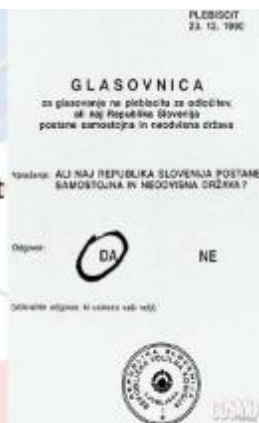

BIH – Alija Izetbegović

PPT 7

- Slovenci želeli osamosvojitve.
- 23. 12. 1990 PLEBISCIT.
- **26. 12. 1990** razglašen izid plebiscita.
- **25. 6. 1991** Slovenija razglasi neodvisnost
- Slovenska osamosvojitvena vojna
27. 6. 1991 in 7. 7. 1991.

PPT 8

Vojna na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini

- JNA želela zavarovati ostanke Jugoslavije in srbsko prebivalstvo na Hrvaškem.
- Serija ofenziv za: Dubrovnik, Šibenik, Zadar, Gospić, Karlovac, Sisak, Slavonski Brod, Osijek, Vinkovce in Vukovar.
- **Vukovar** – Mesto so 87 dni oblegali Srbi (18. 11. 1991)
- **Vojni zločini** nad civilnim prebivalstvom in vojnimi ujetniki.

PPT 9

PPT 10

Naloga....

- Dnevnik RTV SLO, 22. 11. 1991
- Vaša naloga je, da se vživite v vlogo poročevalca/poročevalke in o videnem dogodku napišete krajši prispevek (4-6 povedi) za večerna poročila. Časa imate približno 5 minut.
- INFO: **Vukovar, boji, 2000 prebivalcev ostane v mestu, begunci, Zbirni center v Zagrebu.**

• <http://4d.rtvsllo.si/arhiv/dnevnik-1991/51058924> (0:33-2:25 min.)

PPT 11

- **UNPROFOR** (The United Nations Protection Force) je bila mirovna misija na Hrvaškem in v Bosni. Misija se je začela februarja 1992 končala pa marca 1995.
- Pripadnike mirovnih sil imenujemo modre čelade.

PPT 12

- Med Hrvati in Srbi je bilo sklenjeno premirje.
- Modre čelade → razorožiti Srbe. Pri tem neuspešni!
- Nadaljevanje vojne.
- 1992 mednarodna skupnost prizna države, ki so nastale na ozemlju nekdanje Jugoslavije.
- **ZDA** → se ne vključijo v vojno. Zanima jih Bližnji vzhod.

PPT 13

- Med letoma 1992 in 1994 so bili Hrvati posredno vpleteni v še en konflikt, ki je potekal v BIH med tam živečimi Hrvati in Bošnjaki.
- Spopadi so se končali februarja 1994.
- Leta 1992 so bosanski Hrvati in Bošnjaki na referendumu izglasovali svojo samostojnost.
- Temu so nasprotovali bosanski Srbi, ki so razglasili svojo Republiko srbsko znotraj države BIH.

PPT 14

PPT 15

- Bošnjaki so se borili proti Hrvatom in proti Srbom.
- 1993 → ulični boji za strateško pomembna mesta, kot so Vitez, Novi Travnik in Mostar.

PPT 16

- Varnostni svet Združenih narodov je: Sarajevo, Goražde, Srebrenico, Tuzlo, Žep in Bihać razglasil za varna območja pod nadzorom Združenih narodov.
- V Srebrenici, ki je veljalo za varno območje, se je leta 1995 zgodil pokol več kot 8.000 muslimanov.
- NATO je pričel z bombardiranjem srbskih položajev.
- Tudi hrvaška in bošnjaška vojska sta leta 1995 začeli z ofenzivo proti Srbiji.

PPT 17

PPT 18

Pot do Daytonu

- Ameriško pokroviteljstvo v Daytonu.
- Slobodan Milošević, Franjo Tuđman ter Alija Izetbegović.

PPT 19

- Sporazum je določal, da BIH ostane mednarodno pravno ena država, ki bo razdeljena na federacijo Bošnjakov in Hrvatov.
- Novo krizno žarišče pojavilo na Kosovu.
- Kosovski Albanci so si tako kot ostali želeli samostojnosti, zato so ustanovili Osvobodilno vojsko Kosova.

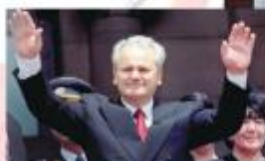
PPT 20

- NATO takoj začel z mirovno misijo.
- Leta 2000 je Milošević izgubil na volitvah.
- Leta 2008 albanske oblasti razglasile neodvisnost Kosova.

PPT 21

Hitra ponovitev...

- <https://www.youtube.com/watch?v=Bp9rfZOLSc4>

PPT 22

Preverjanje znanja ...

1. Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Vsak pravilen odgovor šteje 0,5 točke. ___/2

Demagog je nekdo, ki si z lažnimi obljubami, trditvami želi pridobiti zaupanje ljudi in s tem politično moč.	☒ DA	☐ NE
Jogurtno revolucijo so zanetili Tuđmanovi privrženci.	☐ DA	☒ NE
Modre čelade imenujemo pripadnike ameriške vojske.	☐ DA	☒ NE
V Srebrenici se je zgodil pokol več kot 8.000 muslimanov.	☒ DA	☐ NE

PPT 23

Nariši časovni trak ter pravilno razvrsti dane dogodke po kronološkem redu od najstarejšega do najmlajšega. Pri vsakem dogodku dopiši še letnico. Vsaka pravilna rešitev ti prinese pol točke. ___/2

Osamosvojitve Slovenije, razglasitev neodvisnosti Kosova, pokol muslimanov v Srebrenici, Daytonski sporazum.

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1997 2000 2005 2008 2010 →

Osamosvojitve SLO 1991
Srebrenica in Daytonski sporazum 1995
Neodvisnost Kosova 2008

2 točki: 4 pravilni odgovori
1 točka: 2 pravilna odgovora

PPT 24

Zakaj se ZDA niso želele vključiti v vojne, ki so potekale v nekdanji Jugoslaviji? ___/2

1 točka:

- ZDA se niso hotele vključiti v vojno zato, ker je bil njihov pogled usmerjen na, z nafto bogat, Bližnji Vzhod.

2 točki:

- ZDA se niso hotele vključiti v vojno zato, ker je bil njihov pogled usmerjen na, z nafto bogat, Bližnji Vzhod. Poleg tega je po razpadu Sovjetske zveze, Jugoslavija izgubila geopolitični pomen.

PPT 25

Konec vojne je prinesel šele Daytonski sporazum. Na fotografiji so trije podpisniki. Poimenuj jih in zraven dopiši katero državo je, kdo zastopal. ___/3

Vir: <http://www.nap.ba/new/vijest.php?id=18614>

Iz leve proti desni:
 Slobodan Milošević – Srbija
 Alija Izetbegović – Bosna in Hercegovina
 Franjo Tuđman - Hrvaška

PPT 26

Naštej 4 države, ki so nastale po razpadu Jugoslavije. ___/2

- Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija.

Na spodnji zemljevid vriši mejo med BIH kot novito državo ter Republiko Srbsko. ___/1

PPT 27

Slobodan Milošević izgubi na volitvah.	2008
Razglasitev rezultatov izida plebiscita v Sloveniji.	26. 12. 1990
Referendum v BIH za neodvisnost BIH.	Narod, ki živi v BIH, kjer so poleg Srbov in Hrvatov eden izmed treh konstitutivnih narodov.
Razglasitev neodvisnosti Slovenije.	1992
Bošnjaki	2000
Albanci razglasijo neodvisnost Kosova.	25. 6. 1991

PPT 28

Posledice vojn v nekdanji Jugoslaviji so bile velike. Obkroži, pravilni trditvi, ki se navezujeta na posledice vojn. ___/2

- a) Nastanek novih držav na ozemlju nekdanje Jugoslavije.
- b) Sprememba ustave v Srbiji.
- c) Veliko število mrtvih.

Univerza v Ljubljani
**EILOZOESKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine II

UČNA PRIPRAVA:
POPULARNA KULTURA

IME IN PRIIMEK: Nina Vidic

DATUM: 20. 11. 2016

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Srednja šola (gimnazija)	
Razred:	4. razred	
Datum:	20. 12. 2016	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Tema iz učnega načrta:	<p>IZBIRNE ŠIRŠE TEME</p> <p>Spreminjajoči se načini na Slovenskem po drugi svetovni vojni (vsebina: popularna kultura)</p> <p>Znanost in tehnologija v 20. stoletju (vsebina: naraščanje pomena izobrazbe, družbene spremembe, prosti čas)</p>
	Tema iz učbenika:	Sodelovanje in konflikti
Učna enota – naslov učne ure:	Popularna kultura	
Učne oblike:	<ul style="list-style-type: none"> - frontalna učna oblika - individualna učna oblika - parna učna oblika 	
Učne metode:	<ul style="list-style-type: none"> - metoda razlage - metoda razgovora - metoda besedne demonstracije - metoda demonstracije (video posnetek) - metoda dela s slikovnimi viri - metoda slikovne demonstracije - metoda dela z IKT 	
Učne tehnike:	- iskalnica besed na črko (alternativna naloga)	
Cilji iz učnega načrta:	<p>»Dijaki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>pojasnijo značilnosti potrošniške družbe in njen vpliv na današnje življenje,</i> - <i>pojasnijo, kako so bile socialne dobrine dostopne vsem,</i> - <i>ključne spremembe iz zgodovine načinov življenja na Slovenskem po drugi svetovni vojni umestijo v ustrezen zgodovinski čas in prostor.</i>« (referenca: Učni načrt, str. 44, 45) <p>»Dijaki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>raziščejo spremembe v izrabi prostega časa,</i> - <i>razvijajo sposobnost različnih oblik komunikacije, razvijajo socialne spretnosti pri različnih oblikah sodelovalnega učenja.</i>« (referenca: Učni načrt, str. 43, 44) 	

Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki (operativni učni cilji)	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojasniti pojem popularna kultura in njene sestavne dele, - razložiti pomen amerikanizacije, - navesti materialne dobrine, za katere ljudje zapravljajo denar, - opisati način oblačenja pri mladih med leti 1950 – 1980, - naštetih nove zvrsti glasbe in naštetih vsaj enega predstavnika, - pojasniti razlog omejevanja popularne kulture v Sovjetski zvezi in ostalih komunističnih državah.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rešiti učno-delovni list na temo Popularne kulture, - zapisati učno snov iz PPT ter ostale zanimivosti, - sodelovati v parnem delu, - individualno reševati naloge, - iz video posnetka izluščiti informacije. - odgovoriti na različne vrste vprašanj, - slediti razlagi in navodilom, - v tišini spremljati video posnetke.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - spoštovati preteklost, - spoštovati mnenja drugih v razredu, - usklajevati različne ideje pri parnem delu, - kazati zavedanje za nižjo raven življenja v obdobju po drugi svetovni vojni.
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - uvajanje v novo učno snov, - obravnavanje nove učne snovi, - urjenje ali vadenje, - preverjanje. 	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaj je popularna kultura? 2. Družbene razmere 3. Popularna kultura na drugih področjih <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Moda 3.2. Glasba 3.3. Film 3.4. Šport 4. Komunistične države in Slovenija 	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> - Preverjalni list (Priloga 1). - PPT (Popularna kultura z zapisom učne snovi, Priloga 3).
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - Računalnik - LCD projektor - Projekcijsko platno

<p>Medpredmetne povezave z vsebinami:</p>	<p>Geografija: povezava z geografijo je, ko morajo dijaki na učno-delovnem listu ugotoviti, katero mesto je označeno na zemljevidu.</p> <p>Slovenščina: povezava s slovenščino je, ko morajo dijaki odgovarjati na zastavljena vprašanja in pri reševanju učno-delovnega ter preverjalnega lista. Razlaga snovi poteka v slovenskem jeziku. Zapisovanje učne snovi iz PPT poteka v slovenskem jeziku. Pri avtentični se morajo izražati v slovenskem jeziku (lahko tudi angleški).</p> <p>Angleščina: povezava z angleščino je v pesmih in video posnetkih, ki so predvajane ter pri branju besedila pesmi Yesterday, skupine The Beatles. Povezava s tem predmetom je tudi pri prevodu nekaterih pojmov, ki so se zasedli v naš vsakdan v angleškem jeziku. Pri avtentični se lahko izražajo tudi v angleškem jeziku.</p> <p>Glasba: povezava s tem predmetom je pri poslušanju pesmi ter pri branju besedila pesmi Yesterday, skupine The Beatles.</p> <p>Športna vzgoja: povezava s tem predmetom je pri obravnavi športnih dogodkov, ki so se zgodili na OI. Iz videoposnetka je tudi razvidno na kakšen način so včasih igrali košarko.</p>	
<p>Novi pojmi s pojasnilom:</p>	<p>Popularna kultura - skupna kultura, ki je imela izvor v različnih kulturah, med katero prištevamo: glasbo, šport, filme, modo, prehrano in prosti čas.</p> <p>Subkultura - posebna kultura kake skupine ljudi, drugačna od kulture, katere del je.</p>	
<p>Viri in literatura za učno pripravo:</p>	<p>Učni načrt</p>	<p><i>Učni načrt. Zgodovina. Gimnazija. Splošna gimnazija. (2008).</i> Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo: http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2015/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_zgodovina_280_ur_gimn.pdf (Dostopno dne, 20. 11. 2016).</p>
	<p>Učna priprava</p>	<p>Brake M. <i>Sociologija mladinske kulture in mladinske subkulture.</i> Ptuj: Republiška konferenca ZSMS in Univerzitetna konferenca, 1984.</p> <p>Burkeljca M. in sod. <i>Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole.</i> Ljubljana: Rokus, 2005.</p> <p>Dobnik J. in sod. <i>Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje.</i> Ljubljana: Rokus, 2006.</p>

	<p>Gabrič A. in sod. <i>Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole</i>. Ljubljana: DZS, 2013.</p> <p>Gabrič, A., Režek M. <i>Zgodovina 4. Učbenik za četrti letnik gimnazije</i>. Ljubljana: DZS, 2011.</p> <p>Globočnik J., Globočnik M., Segalla A. <i>Zgodovina na maturi 2003</i>. Ljubljana: Gyrus, 2002.</p> <p>Pavliha B. <i>Zgodovina na maturi 2010</i>. Mengeš: Ico, 2009.</p> <p>Repe B. <i>Sodobna zgodovina. Zgodovina za 4. letnik gimnazij</i>. Ljubljana: Modrijan, 2007.</p> <p>Razpotnik J., Snoj D. <i>Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus Klett, 2008.</p> <p>Razpotnik J., Snoj D. <i>Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus Klett, 2013.</p> <p>Tomc G. in sod. <i>Urbana plemena subkulture v Sloveniji</i>. Ljubljana: ŠOU, študentska založba, 1999.</p>
PowerPoint	<p>Gabrič, A., Režek M. <i>Zgodovina 4. Učbenik za četrti letnik gimnazije</i>. Ljubljana: DZS, 2011.</p> <p>Naslovnica (drsnica 1). https://www.youtube.com/watch?v=wFWDGTVYqE8 (Dostopno dne, 20. 11. 2016).</p> <p>Coca cola (drsnica 3). https://www.google.si/search?q=coca+cola&espv=2&biw=2133&bih=1055&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjuto_XybzQAhUGuRoKHZOUAQcQ_AUIBigB&dpr=0.9#imgsrc=wWnIG1iSYb8xXM%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).</p> <p>Hladilnik (drsnica 5b). https://www.google.si/search?q=old+refrigerator+from+1970&espv=2&biw=1366&bih=638&tbm=isch&imgil=VUHb4hUH3m5EyM%253A%253BsmWgJSR_Sgu-1_M%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.de</p>

nisbyrne.com%25252Ffridge.html&source=iu&pf=m&fir=VUHb4hUH3m5EyM%253A%252CsmWgJSRSgu-1_M%252C_&usg=__aal0pKeLj7aJKdXrldV0TZw6Wi0%3D&ved=0ahUKEwi9hpzUuqvQAhVIbhQKHxOxDm4QyicIKA&ei=6lwrWL3pFcicUfPiuvAG#imgrc=VUHb4hUH3m5EyM%3APomivalPrd (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

Pralni stroj (drsnica 5c).
<http://udaipurtimes.com/report-hot-diwali-market-of-electronic-appliances/> (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

Televizija (drsnica 5d).
https://www.google.si/search?q=old+tv&espv=2&biw=1366&bih=638&tbm=isch&imgil=2pOb4YX41mct7M%253A%253BdFtpFTMPSjldM%253Bhttps%25253A%25252F%25252Fthekenyonthrill.com%25252Fold-tv%25252F&source=iu&pf=m&fir=2pOb4YX41mct7M%253A%252CdFtpFTMPSjldM%252C_&usg=__IEIS510XzBOj4nBn_VXto37egVY%3D&ved=0ahUKEwjlOZXdvavQAhVL7xQKHbQTDGoQyicIJA&ei=ImArWMIIGsveU7SnsNAG#tbm=isch&q=old+tv+from+the+70th&imgdii=iolybJKEUip5QM%3A%3BiolybJKEUip5QM%3A%3Br2sJGythXc_R3M%3A&imgrc=iolybJKEUip5QM%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

Avto (drsnica 5e).
https://www.google.si/search?q=FORD+MUSTANG&espv=2&biw=1366&bih=638&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwii86W8wKvQAHVgtxQKHwImBmlQ_AUIBigB#tbm=isch&q=ford+mustang+67&imgrc=tY5u8mLhhwY_mM%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

Moda (drsnica 6).
https://www.google.si/search?biw=1366&bih=662&noj=1&tbm=isch&sa=1&q=MODA+IN+70TH&oq=MODA+IN+70TH&gs_l=img.3...1431.3362.0.3751.11.8.0.0.0.0.299.785.7j0j1.8.0....0...1c.1.64.img..5.3.211...0i8i30k1j0i8i7i30k1.txmPSyBpr38#imgrc=n6CZnyQb3Lv_nM%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

Rock'n'roll (drsnica 7).
<https://www.google.si/search?q=rock+n+roll&espv=2&biw=2133&bih=1055&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ve>

[d=0ahUKEwig0aijy7zQAhVE1BoKHVjADPwQ_AUIBigB&dpr=0.9#imgrc=fihn85cf9oZ5QM%3A](https://www.google.si/search?biw=1366&bih=662&tbm=isch&q=elvis+presley+suit&sa=X&ved=0ahUKEwig0aijy7zQAhVE1BoKHVjADPwQ_AUIBigB&dpr=0.9#imgrc=fihn85cf9oZ5QM%3A) (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

Elvis Presley (drsnica 8a).

https://www.google.si/search?biw=1366&bih=662&tbm=isch&q=elvis+presley+suit&sa=X&ved=0ahUKEwigsb-ckqTQAhUGXBoKHaudD3MQhyYllw&bav=on.2,or.r_cp.&bvm=bv.138493631,d.d2s&dpr=1&ech=1&psi=YYnWKC_N4a4aau7vpgH.1478985471993.5&ei=YYnWKC_N4a4aau7vpgH&emsg=NCSR&noj=1#imgrc=6AgCFpManf_l-M%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

Pismo predsedniku (drsnica 8b).

Burkeljca M. in sod. *Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole*. Ljubljana: Rokus, 2005.

James Dean (drsnica 9).

https://www.google.si/search?q=james+dean&source=lms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiO4uLKIKTQAhWD_OBoKHSleCLcQ_AUICCGB#tbm=isch&q=james+dean+rebel+without+a+cause&imgrc=QGvRCRebDJ_zM%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

Marilyn Monroe (drsnica 9).

<http://www.biography.com/news/marilyn-monroe-seven-year-itch-dress-photos> (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

OI - košarka (drsnica 9a).

https://www.google.si/search?q=olympic+games+in+munchen+basketball&espv=2&biw=2133&bih=1055&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiYo8LnlzQAhXGnRoKHaDhDNwQ_AUIBigB&dpr=0.9#imgrc=ZGJKeCJcu8W2gM%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

The Beatles (drsnica 10).

https://www.google.si/search?q=beatles&source=lms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjF_NyohqTQA_hUDahoKHcyZDLAQ_AUICCGB&biw=1366&bih=662#imgrc=vddDX8bOdnVPMM%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).

	<p>Maxi (drsnica 11a). https://www.google.si/search?q=otvoritev+maximarket+a+ljubljana&espv=2&biw=1366&bih=662&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiwmMS7w6bQAhXL2RoKHUwKBroQ_AUIBygC#tbm=isch&q=otvoritev+maximarket+a&imgdii=RpedOV2Q4kVleM%3A%3BRpedOV2Q4kVleM%3A%3BibIJHjbq6doeIM%3A&imgrc=RpedOV2Q4kVleM%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).</p> <p>Ilustracija mode (drsnica 12). Burkeljca M. in sod. <i>Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus, 2005.</p>
Učni listi	<p>PREVERJALNI LIST: Ilustracija mode (slika 1). Burkeljca M. in sod. <i>Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus, 2005.</p> <p>Predstavniki zvrsti (slika 2). https://www.google.si/search?q=elvis+presley&espv=2&biw=1366&bih=662&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwi_o8TEkaTQAhXJqxoKHRbCA7AQ_AUIBigB&dpr=1#imgdii=k2ivg3lwxYaKXM%3A%3Bk2ivg3lwxYaKXM%3A%3BUWJ4cR-hiOO_UM%3A&imgrc=k2ivg3lwxYaKXM%3A (Dostopno dne, 20. 11. 2016).</p>
Video posnetek	<p>Footloose. https://www.youtube.com/watch?v=wFWDGTVYqE8 (Dostopno dne, 20. 11. 2016). Jailhouse Rock. https://www.youtube.com/watch?v=gjORz-uP4Mk (Dostopno dne, 20. 11. 2016). OI – košarka. https://www.youtube.com/watch?v=aTGYcCLVMuY (Dostopno dne, 20. 11. 2016). Oglas – Zastava 101. https://www.youtube.com/watch?v=1BhppJ_PeFc (Dostopno dne, 20. 11. 2016).</p>
Zvočni posnetek	<p>Yesterday - The Beatles. https://www.youtube.com/watch?v=jo505ZyaCbA (Dostopno dne, 20. 11. 2016).</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
Uvodna motivacija in napoved teme (4 min)	Za začetek si bomo pogledali video posnetek - Footloose. Vaša naloga je, da posnetek pozorno spremljate. Osredotočite se na glasbo, oblačila, obutev in ples. Po končanem video posnetku, mi boste odgovorili na zastavljena vprašanja.	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>(gledajo video posnetek: https://www.youtube.com/watch?v=wFWDGTVYqE8) do prve minute</i>	Gledajo.	Metoda demost racije (video posnet ek).	Računalni k, LCD projektor, video.
	<ol style="list-style-type: none"> Kaj počnejo osebe, ki nastopajo v videospotu? Kateremu delu obleke/obutve videospot nameni največ pozornosti? Katero zvrst glasbe je moč slišati? 	Gledajo in odgovarjajo: 1. Plešejo. 2. Obutvi. 3. Rock'n'rolll.	Frontal na učna oblika. Metoda dela z IKT.	PPT, drsnica 1/ računalnik , LCD projektor.
	Footloose ima prenesen pomen. Mladi na ta način pokažejo upor prosti sistemu, upor proti staršem,... Želijo biti svobodni, želijo se rešiti bremen.	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 1/ računalnik , LCD projektor.
	Današnji naslov učne ure se glasi Popularna kultura. V zvezek napišite ta naslov. Učna ura se bo delila na štiri vsebinske poudarke. Prvi je Kaj je to popularna kultura?, drugi so Družbene razmere, tretji Popularna kultura na drugih področjih in zadnji Komunistične države in Slovenija.	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 1a/ računalnik , LCD projektor.

	<p>V učni uri boste videli nekaj videoposnetkov, slik, izvedli bomo avtentično nalogo in na koncu bo sledilo pisno preverjanje.</p> <p>Spremljajte mojo razlago v tišini in si sproti delajte zapiske.</p>			
	<p>Ob koncu učne ure boste znali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojasniti pojem popularna kultura in njene sestavne dele, - razložiti pomen amerikanizacije, - navesti materialne dobrine, za katere ljudje zapravljajo denar, - opisati način oblačenja pri mladih med leti 1950 – 1980, - naštetih nove zvrsti glasbe in naštetih vsaj enega predstavnika, - pojasniti razlog omejevanja popularne kulture v Sovjetski zvezi in ostalih komunističnih državah. 	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 2/ računalnik, LCD projektor.

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVALJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUKAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Kaj je popularna kultura? (2,30 min)</p>	<p>Najprej napišite naslov prvega vsebinskega poudarka, ki je tudi napisan na PPT Kaj je popularna kultura?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popularna kultura = pojem, ki opisuje skupno kulturo, ki je imela izvor v zelo različnih kulturah, med katero prištevamo: glasbo, šport, film, modo, prehrano in načine preživljanja prostega časa. • Najbolj razširjena v 2/2 20. stoletja. • Razvije se v ZDA; zahodna kultura postane prevladujoča po svetu. 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 3/ računalnik, LCD projektor.

	<ul style="list-style-type: none"> • Širjenje preko medijev (radio, televizija, film). • Na TV so bili ljudem preko novic in oddaj približani svetovni dogodki; TV postane sinonim za okno v svet; spremljali so naravne katastrofe, vojne, politične in športne dogodke; TV - najpomembnejši dejavnik za razvoj popularne kulture. 			
	Ali ste že slišali kdaj za izraz homogenizacija družbe? Če ja, kaj to pomeni?	Odgovorijo: Da/ne. Ljudje poslušajo isto glasbo, enako se oblačijo.	Frontal na učna oblika. Metoda razgovora.	
	<ul style="list-style-type: none"> • Privede do HOMOGENIZACIJE DRUŽBE (ljudje poslušajo isto glasbo, enako se oblačijo). • na Z privede do AMERIKANIZACIJE (način življenja iz Amerike), prostovoljna. • v SZ in na še nekaterih območjih do RUSIFIKACIJE (način življenja v SZ), ni bila vedno prostovoljna. • Upor mladih se je odražal v glasbi, filmu, literaturi, mladinskih gibanjih, uživanju mamil. 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 4/ računalnik, LCD projektor.

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
2. Družbene razmere (2,30 min)	Sedaj si zapišite naslov drugega vsebinskega poudarka, in sicer Družbene razmere. <ul style="list-style-type: none"> • Porast prebivalstva (BABY BOOM). • Baby boom generacija v 60. letih stopi v najstniška leta; zaveda se družbenih 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 5/ računalnik, LCD projektor.

	<p>sprememb, politika in zakoni naj se temu prilagodijo; zahteve: več svobode.</p> <ul style="list-style-type: none"> • V 50. letih nastane nov sloj, ki pred tem ni obstajal – mladina oziroma “teenage generacija”. Mladina se upira tradiciji. Značilnosti: <ul style="list-style-type: none"> ✓ svoj način oblačenja, vedenja, kajenje, uporaba kozmetičnih preparatov, vožnja z avti ✓ obiskovanje filmskih predstav ✓ ustvarili so si posebno kulturo • Na Z se krepi gospodarstvo → nova delovna mesta, višje plače, naraščanje kupne moči,... • Rast plač je pomenila, da so najstniki lahko tisto, kar so zaslužili ali žepnino, ki so jo dobili od staršev zapravili zase. • Ljudje so imeli več denarja → zapravljali so. 			
	Mogoče veste, kaj so ljudje množično kupovali v tem času?	Odgovorijo: avtomobile, hladilnike, pralne stroje, TV.	Metoda razgovora.	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kupovali so: avtomobile, hladilnike, pralne stroje, TV, privoščili so si počitnice, kulturne prireditve. • Mladi veliko dlje časa obiskujejo šolo, študirajo na univerzah. • Ljudje so si privoščili potovanja na počitnice, ki so postajala vse pogostejša. 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.	PPT, drsnica 5a, b, c, d, e, f/ računalnik, LCD projektor.

3. VSEBINSKI POUKAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
3. Popularna kultura na	Sedaj si zapišite naslov tretjega vsebinskega poudarka, in sicer	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontalna učna oblika.	PPT, drsnica 6/ računalnik

drugih področjih (14 min) 3.1. Moda	Popularna kultura na drugih področjih. Začnimo z modo. <ul style="list-style-type: none"> Po vojni se spremeni slog oblačenja. Na prodor mode vplivajo različni mediji. Moda najbolj vpliva na mlade, za kar tudi zapravljajo denar in na ta način kažejo svojo potrošniško moč. Nakazujejo upor in neodvisnost. Nosili so usnjene jakne, mini krila,... Pozorno si oglejte sliko na PPT, jaz pa vam bom zastavila nekaj vprašanj glede na sliko.		Metoda razlage.	, LCD projektor.
	<ol style="list-style-type: none"> V kakšne hlače (material) je oblečena punca na levi strani slike? Kakšne so te hlače po obliki? Kakšne frizure so značilne za moške v tistih časih? Kakšne vrste čevljev nosi punca, ki je oblečena v obleko? 	Odgovorijo: <ol style="list-style-type: none"> Jeans. Na zvonec. Daljše frizure. Čevlje s polno peto. 	Frontal na učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	PPT, drsnica 6a, b, c,d/ računalnik, LCD projektor.
	3.2. Glasba Nadaljujemo z glasbo. <ul style="list-style-type: none"> Glasba ima velik vpliv na mlade. Mlade pritegnejo novi stili glasbe: rock'n'roll, ki se razvije v poznih 50. tih, rock v 50. tih in 60. tih, punk v poznih 70. tih in kasneje hard rock ter heavy metal. Rock postane prevladujoča zvrst po svetu in simbol upora mladih; razvoj več smeri rockovske glasbe; 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 7/ računalnik, LCD projektor.

<ul style="list-style-type: none"> • Rock'n'roll – zlitje country glasbe in črnkega bluesa – predstavnik Elvis Presley. 			
Ali mogoče poznate kakšen band v Sloveniji, ki izvaja rock'n'roll glasbo?	Odgovorijo: Rok'n'bend.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
<ul style="list-style-type: none"> • Mladina preko glasbe zavrača družbene vrednote (50. ta), začne načenjati tudi pereča družbena vprašanja (60. ta) • V poznih 70. tih, razvoj punka in sprva tudi rap-a, potisk v kulturno podzemlje (subkultura = posebna kultura kake skupine ljudi, drugačna od kulture, katere del je). • Trendi iz sveta mode in glasbe prihajajo iz ZDA po celem svetu, zato mladinska popularna kultura postaja nadnacionalna. 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 8/ računalnik, LCD projektor.
<ul style="list-style-type: none"> • Najbolj znan predstavnik rock'n'rolla je bil Elvis Presley – Kralj. Prodal je 500.000 zlatih in 1 milijon platinastih plošč. • Kot vidite na PPT pa si lahko preberete, kaj so oboževalke napisale predsedniku, ko je moral v vojsko. • <i>/.../moje prijateljice in jaz Vam pišemo iz daljne Montane. Precej grozno se nam zdi, da mora Elvis Presley v vojsko, če pa mu še obrijete zalizce, bomo kar umrle. Nimate pojma, kako nam je všeč, res ne razumemo, zakaj ga sploh morate pošiljati v vojsko, lepo prosimo, vsaj ne ostrizite ga na krtačko/.../</i> 	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije, metoda besedne demonstracije.	PPT, drsnica 8a, b/ računalnik, LCD projektor.

	<p>Pogledali si bomo video posnetek nastopa Elvisa Presleya skladbe Jailhouse Rock. Skladba je znana, zato upam, da ste jo že kdaj slišali. Bodite pozorni predvsem na to kakšen je stil oblačenja, gibanja, plesanja, obnašanja, kakovosti video posnetka, postavljene scene,...</p>	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 7/ računalnik , LCD projektor.
	<p><i>(gledajo video posnetek: https://www.youtube.com/watch?v=gjORz-uP4Mk) do prve minute</i></p>	Gledajo.	Metoda demost racije (video posnet ek).	
3.3. Film	<p>Nadaljujemo s filmi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Najbolj so gledani ameriški filmi, zaradi finančne moči ameriške filmske industrije, nastajali v Hollywoodu, pogled na svet se preko filmov širi po vsem svetu. • IDOL MLADIH: James Dean; z uporniškim vedenjem poosebljala upor zoper stare navade staršev. • James Dean, film Upornik brez razloga 1955, uprl se je staršem, umrl je v prometni nesreči star komaj 24 let. • Marilyn Monroe – igralka, fotomodel; filmi Moški imajo radi plavolaske, Nekateri so za vroče; označili so jo za nesmrten seks simbol in za pop ikono 20. stoletja. 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 9/ računalnik , LCD projektor.
3.4. Šport	<p>Nadaljujemo s športom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • V času hladne vojne je bil se je marsikateri boj namesto na bojišču odvil na športnem igrišču. • Košarka - OI v Münchnu, 1972 • SZ v finalu 1 točko premaga ZDA, ki na OI do sedaj še ni bilo poraženo. 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 9a/ računalnik , LCD projektor.

(8 min)

<ul style="list-style-type: none"> Američani niso prišli na podelitev odličij, ker so bili prepričani v pristransko sojenje.			
Pogledali si bomo video posnetek tekme iz Ol v Münchnu.	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 9a/ računalnik , LCD projektor.
<i>(gledajo video posnetek: https://www.youtube.com/watch?v=aTGYcCLVMuY)</i> <i>Čas posnetka: 1:35 – 1:49 in 3:25 do 4:12.</i>	Gledajo.	Metoda demonstracije (video posnetek).	Računalnik, LCD projektor, video.
Izvedli bomo krajšo avtentično nalogo, pri kateri boste morali vključiti svojo domišljijo. Poslušali boste pesem Yesterday, ki jo izvaja skupina The Beatles, na PPT bo projicirano besedilo pesmi. Besedilo je ljubezensko in govori o včerajšnjem času. O času, ki je že minilo. Prav tako je tudi čas v katerem danes mi živimo, drugačen od povojnega časa, ko se je širila popularna kultura. Danes si ne znamo predstavljati življenja brez avtomobilov, televizije, mobilnih telefonov in interneta. Vse nam je na dosegu roke. Ko boste poslušali pesem, razmišljajte o tem času, ki se je že zgodil, kaj je bilo za ta čas značilno. Lahko se navezujete na družbene razmere, šport, modo, filme oziroma karkoli kar menite, da je bilo včasih in za današnji čas ni več to nekaj novega ali pa na splošno danes ne obstaja več. Med poslušanjem pesmi boste v svoje zvezke napisali črke besede YESTERDAY, vsako v svojo vrstico.	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 10/ računalnik , LCD projektor.

<p>Poleg vsake črke boste napisali eno besedo, ki označuje popularno kulturo.</p> <p>Besede, ki jih boste zapisovali so lahko v angleškem ali slovenskem jeziku, pogoj je samo to, da poveste besedo tudi v prevodu, da vas bodo sošolci razumeli. Črko Y lahko zamenjate z črko J.</p> <p>Delo naj poteka v paru – šepetaje.</p> <p>Po predvajani pesmi bomo vaše delo pregledali, vsak par mi bo povedal svojo rešitev.</p>			
<p><i>(poslušajo skladbo:</i> https://www.youtube.com/watch?v=jo505ZyaCbA <i>)</i></p>	<p>Poslušajo pesem YESTERDAY – The Beatles in rešujejo avtentično nalogo.</p>	<p>Parna učna oblika. Metoda demonstracije (zvočni posnetek).</p>	<p>PPT, drsnica 10/ računalnik, LCD projektor, video, zvezek.</p>
<p>No sedaj pa preverimo kaj ste napisali v zvezke za vsako črko posebej.</p> <p>Po eden izmed dvojice naj mi prebere besedo. Najprej mi boste brali besede za črko Y =J, potem za črko E, itn. Tiste črke, ki se ponovijo bomo prebrali samo enkrat.</p> <p><i>(Za vsako črko pokličem nekaj parov učencev.)</i></p>	<p>Učenci berejo besede.</p> <p>Odgovori: Y = J: jeans, Jugoslavija, Yugo, jakne (usnjene), James (Dean); E: ekonomija, estrada, ekipni šport (košarka), Elvis Presley; S: stil, slog, stanovanjska gradnja, SZ, Slovenija, Svobodna Evropa (radio), Stonesi (The Rolling Stones), subkultura; T: trendi, The Beatles, TV, teeneage generacija;</p>	<p>Frontalna učna oblika. Učna metoda razgovora.</p>	<p>PPT, drsnica 10/ računalnik, LCD projektor, video, zvezek.</p>

		R: rock, rock'n'roll, radio, rusifikacija, rap; D: denar, dolar, dobiček, Dean (James), droga; A: amerikanizacija, avto;		
	Naj vas vprašam, če mogoče veste, katera je največkrat predvajana skladba in katera največkrat predvajana in zaigrana instrumentalna skladba ter kdo so avtorji?	Odgovorijo: Največkrat predvajana skladba: Yesterday – The Beatles. Največkrat predvajana in zaigrana instrumentalna skladba: Na Golici – Avseniki.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
	Še ena zanimivost je ta, da so Avseniki imeli istočasno koncert v Nemčiji kot Rolling Stones (1974). Avseniki so imeli skoraj še enkrat toliko publike, kot Rolling Stones, saj so napolnili olimpijski stadion z 90 tisoč ljudi.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

4. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
4. Komunistične države in Slovenija (2,30 min)	<p>Sedaj si zapišite naslov četrtega vsebinskega poudarka, in sicer Komunistične države in Slovenija.</p> <p>Najprej si bomo pogledali razmere v Komunističnih državah, predvsem Sovjetsko zvezo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • SZ razvija "klasično kulturo" (balet). • Stroga cenzura medijev; subkulture preganjane s strani oblasti. 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT, drsnica 11/ računalnik, LCD projektor.

<ul style="list-style-type: none"> • Prek radijskih postaj Svobodna Evropa in Glas Amerike so v vzhodnoevropske države prodirali zahodni glasbeni trendi. 			
<p>Nadaljujemo z razmerami v Sloveniji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delavska družina si je lahko privoščila nove gospodinjske stroje (hladilnik, zamrzovalnik, pralni stroj), TV, avto, počitnice, kulturne prireditve ali nadaljnje šolanje otrok,... • Porast stanovanjske gradnje; stanovanja so imela lastno kopalnico in stranišče. Pojav nakupovalnih središč – Maxi v LJ – prvi moderni supermarket v SLO. • Najvidnejši znaki spreminjajočega načina življenja so bile ceste, polne avtomobilov: sprva so bili domače proizvodnje – 101 Zastava. 	Poslušajo in si zapisujejo snov iz PPT.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.	PPT, drsnica 11a/ računalnik, LCD projektor.
Sedaj si bomo pogledali oglas za avto Zastava 101-ka. Verjetno so ga imeli tudi vaši starši. Izdelani so bili v Jugoslaviji in hitro je postal zelo priljubljen.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
(gledajo video posnetek: https://www.youtube.com/watch?v=1BhppJ_PeFc)	Gledajo.	Metoda demonstracije (video posnetek).	Računalnik, LCD projektor, video.

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
(11,30 min)	<p>Razdelila vam bom list, na katerem je krajše preverjanje znanja.</p> <p>Pri reševanju se osredotočite na informacije, ki ste jih prejeli v tej učni uri.</p> <p>Rešuje naj vsak sam – individualno. Prepisovanje je prepovedano! Vse pripomočke – zvezke/učbenike zaprite.</p> <p>Zahtevam popolno tišino.</p> <p>Ob koncu si boste v dvojicah pregledali in točkovali odgovore.</p> <p>Časa za reševanje imate 4 minut. Začnete, ko vam bom rekla, to takrat lista ne obračajte.</p>	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>(razdelim učno-delovne liste)</i>			
	Začnite!	Učenci rešujejo preverjanje znanja.	Individualna učna oblika.	Preverjalni list – (priloga 1).
	<p>Zaključite. Odložite pisala, čas je potekel.</p> <p>Sedaj bi vas prosila, da vsak zamenja svoj učni list s sosedom, da preverimo in točkujemo odgovore. Ob koncu boste vaše točke prešteli.</p>	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage.	
	<p>Poglejmo vaše rešitve. <i>(Preberem nalogo in odgovor, ki ga prikazan na PPT in obrazložim točkovanje. Če je čas, odgovore berejo učenci.)</i></p> <p>Sedaj seštejte točke.</p>	Poslušajo.	Frontal na učna oblika. Metoda razlage <i>(razgovor, v primeru, če je dovolj časa).</i>	Preverjalni list – izpolnjen (priloga 2), PPT, drsnica 12, 13/ računalnik, LCD projektor.
Pokazali ste, da znate:	Poslušajo.	Frontal na učna		

	<ul style="list-style-type: none"> - pojasniti pojem popularna kultura in njene sestavne dele, - razložiti pomen amerikanizacije, - navesti materialne dobrine, za katere ljudje zapravljajo denar, - opisati način oblačenja pri mladih med leti 1950 – 1980, - naštetih nove zvrsti glasbe in naštetih vsaj enega predstavnika, - pojasniti razlog omejevanja popularne kulture v Sovjetski zvezi in ostalih komunističnih državah,... <p>Poglobili ste sodelovanje v parnem delu.</p>		oblika. Metoda razlage.	
--	--	--	-------------------------------	--

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Preverjalni list - prazen
PRILOGA 2 :	Preverjalni list - izpolnjen
PRILOGA 3 :	Popularna kultura – PPT predstavitev
PRILOGA 4 :	Footloose.mp4 Video
PRILOGA 5 :	Košarka 1.mp4 Video
PRILOGA 6 :	Košarka 2.mp4 Video
PRILOGA 7 :	The Beatles – Yesterday.mp3
PRILOGA 8 :	Zastava 101.mp4 Video
PRILOGA 9 :	Jailhouse Rock.mp4 Video

POPULARNA KULTURA – Preverjanje znanja

Skupno število točk: 15
Doseženo število točk: ____

1. Moderni mediji so širili popularno kulturo po svetu. Kaj prištevamo k pojmu popularna kultura? Naštej štiri stvari:

- _____ - _____
- _____ - _____

_/ 4 T

2. Obkroži pravilno trditev. Če bo obkroženih več odgovorov, bo vprašanje točkovano z nič točkami.

Popularna kultura privede do homogenizacije družbe. Na svetu je prevladovala predvsem zahodna kultura življenja, predvsem način življenja iz Amerike, kar imenujemo:

- a.) popularizacija
b.) amerikanizacija
c.) pozahodnjačenje
d.) rusifikacija

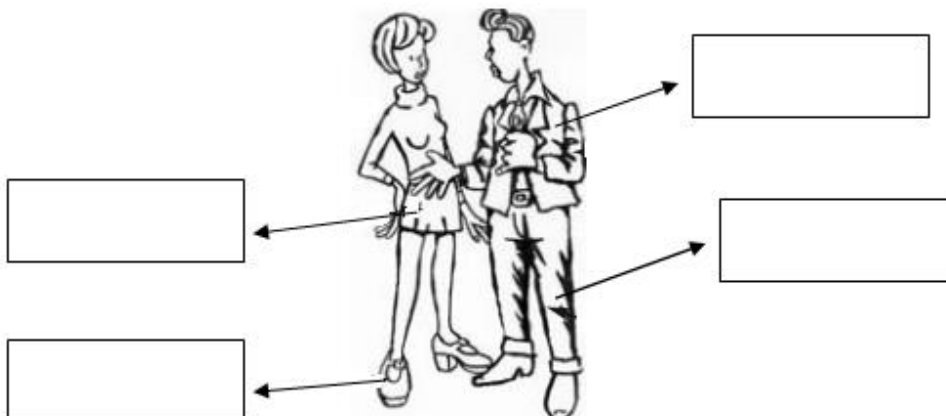
_/ 1 T

3. Dopolni.

Na zahodu se krepi gospodarstvo, kar posledično privede do naraščanja kupne moči. Ljudje svoj denar zapravljajo za nakup: _____, _____, _____, _____.

_/ 2 T

4. S pomočjo ilustracije opiši, kateri kosi obleke in obutve so bili v modi v 60. letih.

_/ 4 T **Slika 1: Ilustracija mode**

5. Kako se imenuje vrsta glasbe, ki se je razvila v 50. in 60. letih 20. stoletja kot izraz upora mladih proti takratnemu povojnemu stanju?

Obkroži en pravilen odgovor. Če bo obkroženih več odgovorov, bo vprašanje točkovano z nič točkami.

- a.) Blues.
 b.) Rock.
 c.) Jazz.
 d.) Punk.

_ / 1 T

6. Dopolni!

V poznih 50. letih je nastal nov glasbeni slog, ki je bil mešanica črnega bluesa in country glasbe. Imenoval se je _____. Na sliki je viden najbolj poznan predstavnik te zvrsti glasbe _____ Presley.

_ / 2 T

Slika 2: Predstavnik zvrsti

7. Popularna kultura se je začela širiti iz ZDA po svetu. Kaj je oviralo njen razvoj v Sovjetski zvezi in v ostalih komunističnih državah?

_ / 1 T

PRILOGA 2: PREVERJALNI LIST – izpolnjen

POPULARNA KULTURA – Preverjanje znanja

Skupno število točk: 15
Doseženo število točk: ____

1. Moderni mediji so širili popularno kulturo po svetu. Kaj prištevamo k pojmu popularna kultura? Naštej štiri stvari: **Možne rešitve:**
- glasba	- film	- prehrana
- šport	- moda	- prosti čas
- Vsak odgovor 1 točka. Skupaj 4 točke. _ / 4 T

2. Obkroži pravilno trditev. Če bo obkroženih več odgovorov, bo vprašanje točkovano z nič točkami.
- Popularna kultura privede do homogenizacije družbe. Na svetu je prevladovala predvsem zahodna kultura življenja, predvsem način življenja iz Amerike, kar imenujemo:
a.) popularizacija	c.) <u>pozahodnjačenje</u>
b.) <u>amerikanizacija</u>	d.) rusifikacija
- Pravilen odgovor 1 točka. _ / 1 T

3. Dopolni.
- Na zahodu se krepi gospodarstvo, kar posledično privede do naraščanja kupne moči. Ljudje svoj denar zapravljajo za nakup: (možni odgovori) televizije, hladilnikov, pralnih strojev, avtomobilov, vstopnic na kulturne prireditve, vstopnic za kino predstave, počitnic, obleke,...
- _ / 2 T

Za vsako pravilno izpolnjeno črtico dijak prejme 0,5 točke. Skupaj 2 točki.

4. S pomočjo ilustracije opiši, kateri kosi obleke in obutve so bili v modi v 60. letih.

_/ 4 T

Za vsak pravilno izpolnjen okvirček dijak prejme 1 točko.

Slika 1: Ilustracija mode

5. Kako se imenuje vrsta glasbe, ki se je razvila v 50. in 60. letih 20. stoletja kot izraz upora mladih proti takratnemu povojnemu stanju?
Obkroži en pravilen odgovor. Če bo obkroženih več odgovorov, bo vprašanje točkovano z nič točkami.

a.) Blues.
b.) Rock.

c.) Jazz.
d.) Punk.

Pravilen odgovor 1 točka.

_/ 1 T

6. Dopolni!

V poznih 50. letih je nastal nov glasbeni slog, ki je bil mešanica črnega bluesa in country glasbe. Imenoval se je rock'n'roll. Na sliki je viden najbolj poznan predstavnik te zvrsti glasbe Elvis Presley.

_/ 2 T

Za vsako pravilno izpolnjeno črtico dijak prejme 1 točko. Skupaj 2 točki.

7. Popularna kultura se je začela širiti iz ZDA po svetu. Kaj je oviralo njen razvoj v Sovjetski zvezi in v ostalih komunističnih državah?

Možni odgovori. Če dijak navede karkoli od napisanega, prejme 1 točko. Sovjetska zveza je krepila klasično kulturo (balet). Nadzorovala je medije, ki so bili izpostavljeni strogi cenzuri. Možnosti za razmah mladinskih subkultur so bile omejene, saj so bile preganjane s strani oblasti, zaradi drugačnih političnih razmer.

_/ 1 T

PRILOGA 3: **POPULARNA KULTURA - PPT predstavitev**

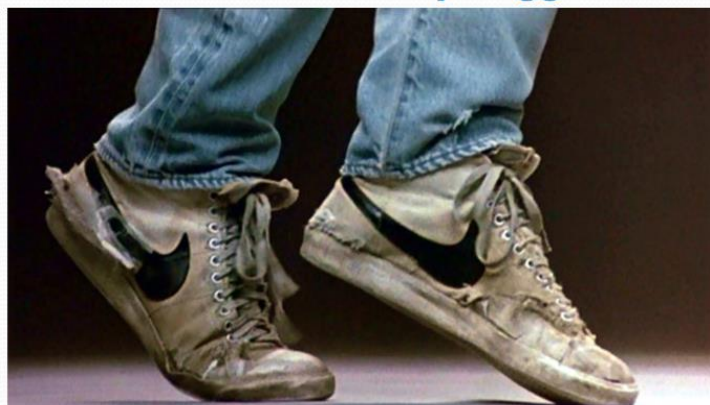

<https://www.youtube.com/watch?v=wFWDGTVYqE8>

Drsnica 1

POPULARNA KULTURA

Footloose – Kenny Loggins

<https://www.youtube.com/watch?v=wFWDGTVYqE8>

Drsnica 1a

ZNALI BOSTE:

- pojasniti pojem popularna kultura in njene sestavne dele,
- razložiti pomen amerikanizacije,
- navesti materialne dobrine, za katere ljudje zapravljajo denar,
- opisati način oblačenja pri mladih med leti 1950 – 1980,
- naštetih nove zvrsti glasbe in navesti vsaj enega predstavnika,
- pojasniti razlog omejevanja popularne kulture v Sovjetski zvezi in ostalih komunističnih državah.

Drsnica 2

1. KAJ JE POPULARNA KULTURA?

- Popularna kultura = skupna kultura, ki je imela izvor v različnih kulturah, med katero prištevamo: glasbo, šport, filme, modo, prehrano in prosti čas.
- 2/2 20. stoletja v ZDA.
- Širjenje preko medijev:
  - ✓ radio
  - ✓ TV – okno v svet,
  - ✓ film

Drsnica 3

- Privede do **HOMOGENIZACIJE DRUŽBE**
(ljudje poslušajo isto glasbo, enako se oblačijo)
  - **AMERIKANIZACIJA**
  - **RUSIFIKACIJA**
- Upor mladih se odraža v: glasbi, filmu, literaturi, mladinskih gibanjih, uživanju mamil.

Drsnica 4

2. DRUŽBENE RAZMERE

- Porast prebivalstva (BABY BOOM).
- Nov sloj mladina oz. "teenage generacija".
- ✓ svoj način oblačenja, kajenje, kozmetika, vožnja z avti

Drsnica 5

2. DRUŽBENE RAZMERE

- Porast prebivalstva (BABY BOOM).
  - Nov sloj mladina oz. **“teenage generacija”**.
  - ✓ svoj način oblačenja, kajenje, kozmetika, vožnja z avti
-
- Na Z se krepi gospodarstvo (nova delovna mesta, višje plače) → ljudje zapravljajo.

Drsnica 5a

2. DRUŽBENE RAZMERE

- Porast prebivalstva (BABY BOOM).
  - Nov sloj mladina oz. **“teenage generacija”**.
  - ✓ svoj način oblačenja, kajenje, kozmetika, vožnja z avti
-
- Na Z se krepi gospodarstvo (nova delovna mesta, višje plače) → ljudje zapravljajo.

Drsnica 5b

2. DRUŽBENE RAZMERE

- Porast prebivalstva (BABY BOOM).
- Nov sloj mladina oz. **“teenage generacija”**
- ✓ svoj način oblačenja, kajenje, kozmetika, vožnja z avti

- Na Z se krepi gospodarstvo (nova delovna mesta, višje plače) → ljudje zapravljajo.

Drsnica 5c

2. DRUŽBENE RAZMERE

- Porast prebivalstva (BABY BOOM).
- Nov sloj mladina oz. **“teenage generacija”**.
- ✓ svoj način oblačenja, kajenje, kozmetika, vožnja z avti

- Na Z se krepi gospodarstvo (nova delovna mesta, višje plače) → ljudje zapravljajo.

Drsnica 5d

2. DRUŽBENE RAZMERE

- Porast prebivalstva (BABY BOOM).
- Nov sloj mladina oz. **“teenage generacija”**.
- ✓ svoj način oblačenja, kajenje, kozmetika, vožnja z avti

- Na Z se krepi gospodarstvo (nova delovna mesta, višje plače) → ljudje zapravljajo.

Drsnica 5e

2. DRUŽBENE RAZMERE

- Porast prebivalstva (BABY BOOM).
  - Nov sloj mladina oz. **“teenage generacija”**.
  - ✓ svoj način oblačenja, kajenje, kozmetika, vožnja z avti
-
- Na Z se krepi gospodarstvo (nova delovna mesta, višje plače) → ljudje zapravljajo.
  - Potovanja na počitnice.

Drsnica 5f

3. POPULARNA KULTURA NA DRUGIH PODROČJIH

3.1. MODA

- Vpliv medijev
- Nakazujejo upor, neodvisnost
- Mini krila, usnjene jakne, polne pete

Drsnica 6

3. POPULARNA KULTURA NA DRUGIH PODROČJIH

3.1. MODA

- Vpliv medijev
- Nakazujejo upor, neodvisnost
- Mini krila, usnjene jakne, polne pete

- V kakšne hlače (material) je oblečena punca na levi strani slike?

Drsnica 6a

3. POPULARNA KULTURA NA DRUGIH PODROČJIH

3.1. MODA

- Vpliv medijev
- Nakazujejo upor, neodvisnost
- Mini krila, usnjene jakne, polne pete

- Kakšne so te hlače po obliki?

Drsnica 6b

3. POPULARNA KULTURA NA DRUGIH PODROČJIH

3.1. MODA

- Vpliv medijev
- Nakazujejo upor, neodvisnost
- Mini krila, usnjene jakne, polne pete

- Kakšne frizure so značilne za moške v tistih časih?

Drsnica 6c

3. POPULARNA KULTURA NA DRUGIH PODROČJIH

3.1. MODA

- Vpliv medijev
- Nakazujejo upor, neodvisnost
- Mini krila, usnjene jakne, polne pete

- Kakšne vrste čevljev nosi punca, oblečena v obleko?

Drsnica 6d

3.2. GLASBA

- Novi stili:

- ✓ rock'n'roll (Elvis Presley) - pozna 50. leta,
- ✓ rock (The Beatles) - 50. in 60. leta,
- ✓ punk,
- ✓ heavy metal.

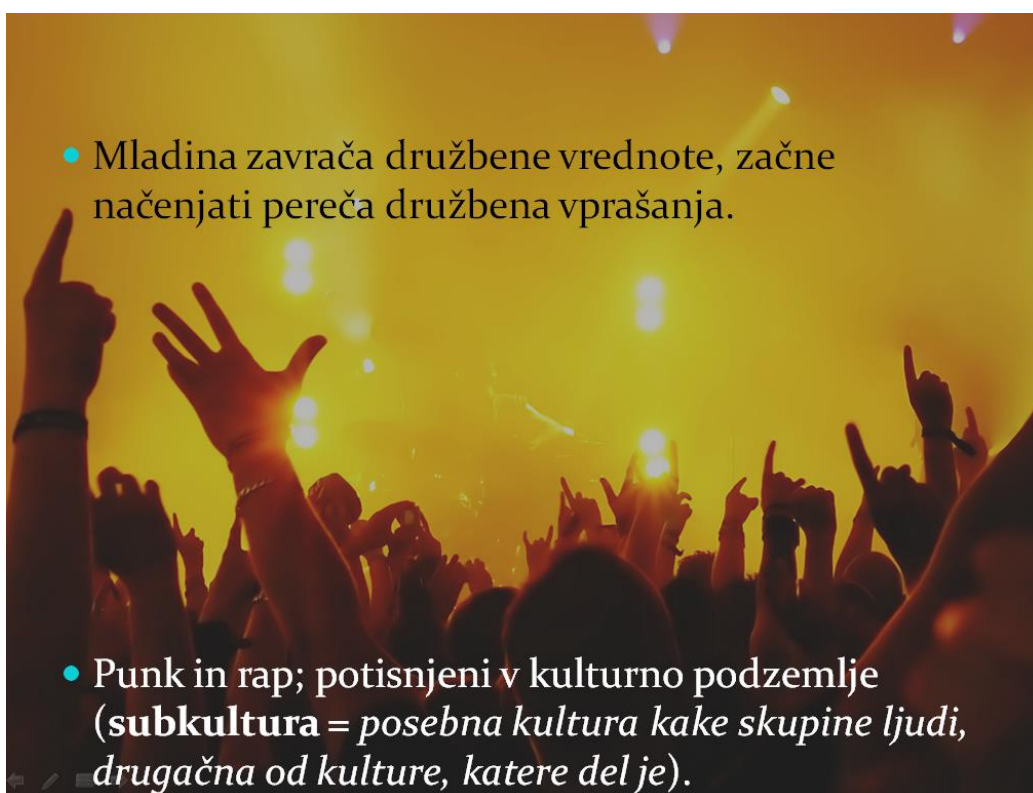
- Rock - simbol upora mladih.
- Rock'n'roll - zlitje country glasbe in črnskega bluesa.

Drsnica 7

Drsnica 8

Drsnica 8a

- Mladina zavrača družbene vrednote, začne načenjati pereča družbena vprašanja.

/.../moje prijateljice in jaz Vam pišemo iz daljne Montane. Precej grozno se nam zdi, da mora Elvis Presley v vojsko, če pa mu še obrijete zalizce, bomo kar umrle. Nimate pojma, kako nam je všeč, res ne razumemo, zakaj ga sploh morate pošiljati v vojsko, lepo prosimo, vsaj ne ostrizite ga na krtačko/.../

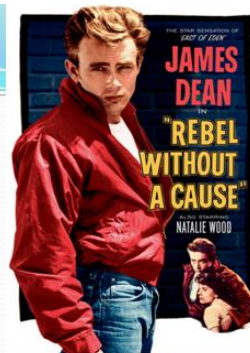

- Punk in rap; potisnjeni v kulturno podzemlje (**subkultura** = posebna kultura kake skupine ljudi, drugačna od kulture, katere del je).

Drsnica 8b

3.3. FILM

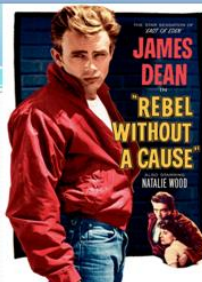
- **James Dean** – (Upornik brez razloga).
- **Marilyn Monroe** – (Nekateri so za vroče,...); pop ikona 20. stoletja.

Drsnica 9

3.3. FILM

- Hollywood.
- **James Dean** – (Upornik brez razloga).
- **Marilyn Monroe** – (Nekateri so za vroče,...); pop ikona 20. stoletja.

3.4. ŠPORT

- **Košarka** - **OI** v **Münchnu**, 1972.
- SZ v finalu 1 točko premaga ZDA.
- Američani niso prišli na podelitev odličij.

Drsnica 9a

AVTENTIČNA NALOGA

- Pesem: **YESTERDAY** – The Beatles poslušajte in berite besedilo pesmi.
- Na začetnice naslova **YESTERDAY** boste v parih v zvezek napisali besede, s katerimi opišete popularno kulturo.

YESTERDAY – THE BEATLES

Yesterday all my troubles seemed so far away.
Now it looks as though they're here to stay.
Oh, I believe in yesterday.

Suddenly I'm not half the man I used to be.
There's a shadow hanging over me.
Oh, yesterday came suddenly.

Why she had to go, I don't know, she wouldn't say.
I said something wrong, now I long for yesterday.

Yesterday love was such an easy game to play.
Now I need a place to hide away.
Oh, I believe in yesterday.

Why she had to go, I don't know, she wouldn't say.
I said something wrong, now I long for yesterday.

Yesterday love was such an easy game to play.
Now I need a place to hide away.
Oh, I believe in yesterday.

Y = J _____
E _____
S _____
T _____
E _____
R _____
D _____
A _____
Y = J _____

Drsnica 10

4. KOMUNISTIČNE DRŽAVE IN SLO

KOMUNISTIČNE DRŽAVE

- SZ razvija "**klasično kulturo**".
- Stroga cenzura medijev.
- Preko radijskih postaj Svobodna Evropa, Glas Amerike → prodor Z glasbenih trendov.

Drsnica 11

4. KOMUNISTIČNE DRŽAVE IN SLO

KOMUNISTIČNE DRŽAVE

- SZ razvija "**klasično kulturo**".
- Denar v razvoj OI športov.
- Stroga cenzura medijev.
- Preko radijskih postaj Svobodna Evropa, Glas Amerike → prodor Z glasbenih trendov.

SLOVENIJA

- Gospodarsko zaostajanje za ZDA.
- Novi gospodinjski stroji v delavskih družinah.
- Porast stanovanj.
- Nakupovalna središča – Maxi.
- Ceste polne avtomobilov ([101 Zastava](#)).

Drsnica 11a

PREVERJANJE ZNANJA

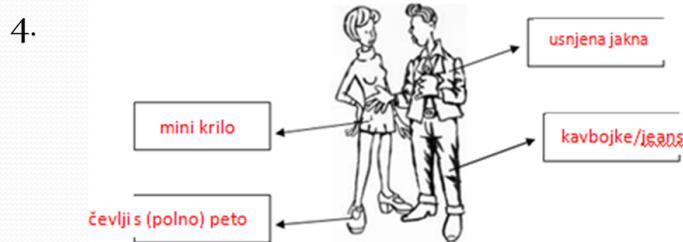
1. - glasba - film - prehrana
- šport - moda - prosti čas

Vsak odgovor 1 T. Možno število točk: 4 T.

2. b.) amerikanizacija Pravilen odgovor: 1 T.

3. Televizije, hladilnikov, pralnih strojev, avtomobilov, vstopnic na kulturne prireditve, vstopnic za kino predstave, počitnic, obleke,...

Vsak odgovor je vreden 0,5 T. Možno število točk: 2 T.

Vsak odgovor je vreden 1 T. Možno število točk: 4 T.

Drsnica 12

5. b.) Rock. Pravilen odgovor 1 T.

6. **rock'n'roll; Elvis** Vsak odgovor je vreden 1 T. Možno število točk: 2 T.

7. Sovjetska zveza je krepila klasično kulturo (balet). Nadzorovala je medije, ki so bili izpostavljeni strogi cenzuri. Možnosti za razmah mladinskih subkultur so bile omejene, saj so bile preganjane s strani oblasti, zaradi drugačnih političnih razmer. Možnih več različnih odgovorov. Če je napisano karkoli od tega, potem 1 T.

Skupno število točk: 15 T.

Drsnica 13

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine II

**UČNA PRIPRAVA:
PADEC KOMUNIZMA V VZHODNI EVROPI**

IME IN PRIIMEK: SARA BERTALANIČ

DATUM: 20. 12. 2016

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana	
Razred:	4. F	
Datum:	20. 12. 2016	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Tema iz učnega načrta:	Razvoj demokracije
	Tema iz učbenika:	Padec komunizma v vzhodni Evropi
Učna enota – naslov učne ure:	Padec komunizma v vzhodni Evropi	
Učne oblike:	-frontalna -individualna	
Učne metode:	-metoda razlage -metoda razgovora -metoda slikovne demonstracije -metoda dela s slikovnimi viri -metoda dela z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo -metoda izkustvenega učenja	
Učne tehnike:		
Cilji iz učnega načrta:	»-Raziščejo posledice razširitve demokracije po padcu berlinskega zidu -ključne dogodke, pojave in procese umestijo v ustrezen zgodovinski čas in prostor -razvijajo pozitiven odnos do pomena spoštovanja človekovih pravic, enakosti in demokracije« (Učni načrt gimnazija zgodovina: http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_zgodovina_280_ur_gimn.pdf (14. 11. 2016)).	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki (operativni učni cilji)	Izobraževalni učni cilji	Ob koncu učne ure učenec zna: -opisati, kaj je pomembno vplivalo na to, da so vzhodnoevropske države opustile komunistični sistem -opisati, kaj je vplivalo na to, da je prišlo do padca komunizma na Poljskem, na Madžarskem, v Vzhodni Nemčiji in na Češkoslovaškem -opisati kdaj in kako je prišlo do padca komunizma na Poljskem, Madžarskem, v Vzhodni Nemčiji in na Češkoslovaškem -našteti pomembne osebe, ki so vplivale na padec komunizma na Poljskem, Madžarskem, v Vzhodni Nemčiji in na Češkoslovaškem -opisati zakaj, kdaj in kako je prišlo do padca komunizma v Romuniji

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

		-opisati zakaj, kako in kdaj je prišlo do razpada Sovjetske zveze in padca komunizma -našteti glavne značilnosti demonstracij na Kitajskem in njihove posledice
	Funkcionalni učni cilji	Ob koncu učne ure učenec zna: -aktivno poslušati, opazovati -odgovarjati na različne vrste vprašanj -upoštevati navodila -izbirati podatke -napisati kratko časopisno novico z zgodovinsko tematiko
	Vzgojni učni cilji	Ob koncu učne ure učenec zna: -kazati ustrezen odnos do preteklosti -kazati pozitiven odnos do pomena spoštovanja človekovih pravic, enakosti in demokracije
Učne etape:	-Uvajanje -Obravnavanje nove učne snovi -Urjenje -Ponavljjanje -Preverjanje	
Vsebinski poudarki:	1. Miren in hiter prehod iz komunizma na Poljskem, Madžarskem, v Vzhodni Nemčiji in na Češkoslovaškem 2. Romunija 3. Razpad Sovjetske zveze 4. Kitajska	
Učna sredstva:	Učila:	-Učno-delovni list -Preverjalne pisne naloge -Avtentična naloga -PowerPoint predstavitev
	Učni pripomočki:	-LCD projektor -računalnik
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Glasba (poslušanje skladbe za uvodno motivacijo), slovenščina (govorjenje v slovenščini, pisanje v slovenščini, pisanje časopisne novice), sociologija (politični sistemi).	
Novi pojmi s pojasnilom:	-Avtokracija: »Politična ureditev, v kateri ima neomejeno, samovoljno oblast en človek ali majhna skupina, samodržstvo« (ZRC SAZU: Slovar slovenskega knjižnega jezika: avtokracija: http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sski_testa&expression=avtokracija&hs=1 (20. 11. 2016). -Nepotizem: »dajanje dobrih služb, družbenih položajev sorodnikom« (ZRC SAZU: Slovar slovenskega knjižnega jezika: nepotizem: http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sski_testa&expression=nepotizem&hs=1 (20. 11. 2016)).	

	<p>-Perestrojka: »perestrojka je gospodarska, politična ureditev, s katero je želel Gorbačov prenoviti okostenelo državno gospodarstvo, odpreti možnosti za zasebno dejavnost in sprostiti delovanje trga, ki naj bi ločil sposobnejše od nesposobnejših« (dr. Dolenc Ervin in dr. Aleš Gabrič. <i>Zgodovina 4, učbenik za četrti letnik gimnazije</i>. Ljubljana: DZS, 2002, 200).</p>	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p>Učni načrt gimnazija zgodovina: http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_qimnazija/un_zgodovina_280_ur_qimn.pdf (14. 11. 2016)</p>
	Učna priprava	<p>about education: Communist Countries: http://geography.about.com/od/lists/tp/communistcountries.htm (18. 11. 2016).</p> <p>dr. Gabrič Aleš in dr. Mateja Režek. <i>Zgodovina 4, učbenik za četrti letnik gimnazije</i>. Ljubljana: DZS, 2011.</p> <p>dr. Dolenc Ervin in dr. Aleš Gabrič. <i>Zgodovina 4, učbenik za četrti letnik gimnazije</i>. Ljubljana: DZS, 2002.</p> <p>Mladina: Ozadje revolucije 1956: http://www.mladina.si/97071/ozadje-revolucije-1956/ (14. 11. 2016).</p> <p>Republika Slovenija Ministrstvo za zunanje zadeve Veleposlaništvo Republike Slovenije v Pragi: 2016 – Leto Vaclava Havla: http://praga.veleposlanistvo.si/index.php?id=5108 (16. 11. 2016).</p>
	PowerPoint	<p>Drsnica 2: Slika zemljevida, ki prikazuje komunistične države v vzhodni Evropi leta 1989 BBC News: 1989-Europe's revolution: http://news.bbc.co.uk/2/hi/in_depth/europe/2009/1989_europes_revolution/default.stm (28. 11. 2016).</p> <p>Drsnica 5: Fotografija govora Lecha Walesa delavcem v Gdanku med stavko leta 1980 The Atlantic: Polish democracy icon Lech Walesa speaks to workers at Gdansk shipyard during a strike in 1980: http://www.theatlantic.com/international/archive/</p>

2016/02/lech-walesa-law-and-justice-poland/471366/ (15. 11. 2016).

Drsnica 7:

*Fotografija Tadeusza Mazowieckiego
ECS europejskie centrum solidarności: Galerie:
<http://www.solidarity.org.pl/galleries/show/2935>
(15. 11. 2016).*

Drsnica 8:

*Fotografija pogreba Imreya Nagya
Alamy: Stock Photo – funeral of imre nagy pm
executed in 1958 for leading 1956 uprising in
heroes square budapest hungary 1989:
<http://www.alamy.com/stock-photo-funeral-of-imre-nagy-pm-executed-in-1958-for-leading-1956-uprising-3582166.html>
(15. 11. 2016).*

Drsnica 9:

*Fotografija spomenika Imreya Nagya
visit budapest.travel: Statue of Imre Nagy:
<http://visitbudapest.travel/local-secrets/statue-of-imre-nagy/>
(15. 11. 2016).*

Drsnica 12:

*Fotografija Vaclava Havla
Britannica: Václav Havel:
<https://www.britannica.com/biography/Vaclav-Havel>
(15. 11. 2016).*

Drsnica 16:

*Fotografija demonstracij
Deano's Travels: Mountains, bears, palaces, castles
and mad dictators....Romania has something for
everyone!:
<https://deanoworldtravels.wordpress.com/2011/12/26/retrospective-travels-romania-mountains-bears-palaces-castles-and-mad-dictators-%E2%80%8B-romania-has-something-for-everyone-2010/>
(16. 11. 2016).*

Fotografija demonstrantov

*Deliberatelyconsidered:
<http://www.deliberatelyconsidered.com/wp-content/uploads/2012/02/485522-protestatari.jpg>
(16. 11. 2016).*

	<p><i>Drsnica 20:</i> <i>Fotografija Gorbačova</i> <i>BIO. Mikhail Sergejevich Gorbacev biography:</i> http://www.biography.com/people/mikhail-sergejevich-gorbachev-9315721 (28. 11. 2016).</p> <p><i>Drsnica 22:</i> <i>Fotografija demonstracij</i> <i>BBC: Timeline: Tiananmenprotests:</i> http://www.bbc.com/news/world-asia-china-27404764 (16. 11. 2016).</p> <p><i>Office of the Historian: Tiananmen Square, 1989:</i> https://history.state.gov/milestones/1989-1992/tiananmen-square (16. 11. 2016).</p> <p><i>Drsnica 24:</i> <i>Slika zastave Kitajske</i> <i>Zastave držav sveta: Kitajska:</i> http://zastave.vlajky.org/vzhodna_azija/kitajska.php <u>p</u> (18. 11. 2016).</p> <p><i>Fotografija Mao Cetunga</i> <i>RTV SLO: Mao Cetung – večni revolucionar:</i> https://www.rtv slo.si/svet/mao-cetung-vecni-revolucionar/59661 (18. 11. 2016).</p> <p><i>Slika zastave Kube</i> <i>Zastave držav sveta: Kuba:</i> http://zastave.vlajky.org/srednja_amerika/kuba.php <u>p</u> (18. 11. 2016).</p> <p><i>Fotografija kubanskih avtomobil</i> <i>Oskar: Štiri kubanska potovanja za štiri okuse:</i> https://www.agencija-oskar.si/kuba/chejeva-zgodba/ (18. 11. 2016).</p> <p><i>Drsnica 25:</i> <i>Slika zastave Laosa</i> <i>Zastave držav sveta: Laos:</i> http://zastave.vlajky.org/vzhodna_azija/laos.php (18. 11. 2016).</p> <p><i>Buddha Park in Vientiane</i> <i>ThousandWonders: Laos in Asia:</i> http://www.thousandwonders.net/Laos (18. 11. 2016).</p>
--	---

	<p><i>Slika zastave Severne Koreje</i> <i>Zastave držav sveta: Severna Koreja:</i> http://zastave.vlajky.org/vzhodna_azija/severna_koreja.php (18. 11. 2016).</p> <p><i>Fotografija Kim Džong Una</i> <i>Duhoviti smešna strana sveta:</i> http://www.duhoviti.com/zanimljivosti/zanimljivosti-o-severnoj-koreji.html (18. 11. 2016).</p> <p><i>Drsnica 26:</i> <i>Slika zastave Vietnama</i> <i>Zastave držav sveta: Vietnam:</i> http://zastave.vlajky.org/vzhodna_azija/vietnam.php (18. 11. 2016).</p> <p><i>Fotografija Vietnama</i> <i>Indochina charm travel: Vietnam tour operator:</i> http://vietnamtravel.indochinacharm.com/ (18. 11. 2016).</p> <p><i>Drsnica 27:</i> <i>Fotografija Fidela Castra</i> <i>RTV SLO: Poslovil se je Fidel Castro, dolgoletni kubanski vodja:</i> https://www.rtv slo.si/svet/poslovil-se-je-fidel-castro-dolgoletni-kubanski-vodja/408494 (28. 11. 2016).</p>
Učni listi	<p><i>Fotografija demonstrantov</i> <i>Deliberatelyconsidered:</i> http://www.deliberatelyconsidered.com/wp-content/uploads/2012/02/485522-protestatari.jpg (16. 11. 2016).</p>
Video posnetek	<p>1. Youtube. David Hasselhoff at Berlin Wall 1989: https://www.youtube.com/watch?v=0zXiClnK8oE (14. 11. 2016).</p> <p>2. Youtube: The fall of the Berlin Wall in 1989: https://www.youtube.com/watch?v=zmRPP2WXXOU (15. 11. 2016).</p> <p>3. Youtube. Inside Ceausescu's palace: https://www.youtube.com/watch?v=NS3KdnrNHBw (15. 11. 2016).</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
6 min	Ogledali si bomo posnetek. <i>Gledamo (2 min).</i>	Gledajo posnetek.	Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije.	Računalnik, LCD projektor, priloga 8.
	Kaj ste najprej opazili na posnetku? Kaj ste prepoznali?	Pevca, množico ljudi, Berlinski zid, Brandenburška vrata.	Frontalna učna oblika, metoda dela z IKT.	
	O čem je govorilo besedilo pesmi, ki jo je pel? Kdaj mislite, da je David Hasselhoff zapel to pesem na Berlinskem zidu? Zapel jo je na silvestrski večer leta 1989.	O svobodi. Ob padcu zidu itd.		
	Bi vedel mogoče kdo povedati, s katero temo se bomo danes ukvarjali? Naslov današnje učne ure je Padec komunizma v vzhodni Evropi.	Konec hladne vojne, padec komunizma v vzhodni Evropi.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 1.
	S pomočjo PPT predstavitve in učno-delovnih listov se bomo ukvarjali s sledečimi vsebinskimi poudarki:	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 2,

<p>1. MIREN IN HITER PREHOD IZ KOMUNIZMA NA POLJSKEM, MADŽARSKEM, V VZHODNI NEMČIJI IN NA ČEŠKOSLOVAŠKEM</p> <p>2. ROMUNIJA</p> <p>3. RAZPAD SOVJETSKE ZVEZE</p> <p>4. KITAJSKA</p> <p>Na koncu učne ure boste znali:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opisati, kaj je pomembno vplivalo na to, da so vzhodnoevropske države opustile komunistični sistem -opisati, kaj je vplivalo na to, da je prišlo do padca komunizma na Poljskem, na Madžarskem, v Vzhodni Nemčiji in na Češkoslovaškem -opisati kdaj in kako je prišlo do padca komunizma v teh državah ter naštetih pomembne osebe, ki so vplivale na to -opisati zakaj, kdaj in kako je prišlo do padca komunizma v Romuniji -opisati zakaj in kdaj je prišlo do razpada Sovjetske zveze in padca komunizma -našteti glavne značilnosti demonstracij na Kitajskem in njihove posledice <p>Prosila bi vas, da si razdelite učno-delovne liste. Na učno-delovnih listih sem vam pripravila tabelo, v katero bomo zapisali bistvene podatke, ki si jih morate zapomniti, zato si prosim pišite sproti v vaše zvezke. Na koncu vsakega vsebinskega poudarka pa bomo ponovili in izpolnili učno-delovne liste.</p>			<p>drsnica 3.</p>
---	--	--	-------------------

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO
PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. MIREN IN HITER PREHOD IZ KOMUNIZM A NA POLJSKEM, MADŽARSKE M, V VZHODNI NEMČIJI IN NA ČEŠKOSLOVA ŠKEM (20 min)</p>	<p>-Sovjetska zveza pod vodstvom Mihaila Gorbačova je po letu 1985 postopoma opuščala neposreden nadzor nad satelitskimi državami, -Gorbačov je javno poudarjal, da Sovjetska zveza ne bo stala na poti reformam in da za ohranitev komunističnih vlad ne bo uporabila sile.</p> <p>1. 1 POLJSKA -Prva država, ki je šla po svoji poti, -sindikata Solidarnost, ustanovljen leta 1980, pomemben dejavnik, -tega leta delavska stavka v ladjedelnici v Gdansku, zaradi nezadovoljstva z življenjskimi razmerami, -pridružili so se izobraženci, zlasti politični oporečniki, ustanovili so Solidarnost, prvi neodvisni sindikat v komunistični državi, -sindikata je med drugim zahteval politično demokratizacijo.</p> <p>-Na fotografiji vidite voditelja Solidarnosti Lecha Waleso med govorom v Gdansku.</p> <p>-V letih 1980 in 1981 so bile razmere zelo zaostrene, -Solidarnost bila prepovedana, nadaljevala v ilegali, -leta 1988 so organizirali stavke -komunistična partija je privolila v pogajanja,</p>	<p>Poslušajo, opazujejo.</p> <p>Opazujejo fotografijo.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 5,</p> <p>drsnica 5,</p> <p>drsnica 6,</p>

<p>-aprila 1989 je bil sklenjen sporazum o volitvah v skupščino -parlamentarne volitve so potekale junija 1989, zmagala je Solidarnost -prvi nekomunistični premier eden izmed ustanoviteljev Solidarnosti Tadeusz Mazowiecki, predsednik njen voditelj Lech Walesa.</p> <p>Na fotografiji je Tadeusz Mazowiecki.</p>	Opazujejo.	Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije.	drsnica 7.
<p>1.2 MADŽARSKA -Maja 1989 je kot prva začela odstranjevati žične ovire ob železni zavesi, odprli so mejo z Avstrijo, -to je povzročilo, da so pribežali na Madžarsko številni Vzhodni Nemci in preko Avstrije nadaljevali pot proti Zahodni Nemčiji, -eden osrednjih dogodkov mirnega prevrata je bil junija 1989 slovesen državniški pogreb nekdanjega madžarskega premiera Imreja Nagya.</p> <p>-To nam prikazuje fotografija na PPT predstavitvi.</p> <p>-Nagy je bil po zadušitvi vstaje leta 1956 obsojen na smrt, obešen in pokopan v neoznačen grob.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Opazujejo.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 8,</p> <p>drsnica 8,</p> <p>drsnica 8.</p>

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

A mi ve kdo povedati, zakaj je Nagya doletela takšna usoda?	Odgovarjajo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
-Nagy je bil madžarski premier. Leta 1956 je hotel na Madžarskem uvesti velike reforme sistema. To Sovjetski zvezi seveda ni ustrezalo. Nagy je marca 1956 odstopil. Oktobra 1956 so je začela revolucija-zahtevali so reforme, višje plače, bolj demokratičen partijski vrh. -Prve večstrankarske volitve so potekale marca 1990, komunisti so bili poraženi.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 8, drsnica 9.
Je bil že kdo v Budimpešti? Prepoznate mogoče kaj nam prikazuje fotografija? Na fotografiji je: Spomenik Imreya Nagya, ki gleda proti parlamentu.	Da, ne. Odgovarjajo: Spomenik, palačo, most.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnim gradivom	Računalnik, LCD, projektor, drsnica 9.
1. 3 VZHODNA NEMČIJA -Odstranjene žične ovire so poskušali množično izkoristiti Vzhodni Nemci, ki so želeli na Zahod, to med drugim prisililo državno vodstvo, da so začeli razmišljati o reformah, -državo je vodil ostareli Erich Honecker, ki je zavračal reforme, -oktobra 1989 so v Berlinu in Leipzigu izbruhnile demonstracije, -Honecker jih je mislil nasilno razgnati, zato so ga partijski tovariši odstavili,	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 10.

<p>-demonstranti so zahtevali združitev z Zahodno Nemčijo, -9.11. 1989 je padel Berlinski zid, -3. 10.1990 je bila Nemčija združena -z združitvijo so se strinjale tudi zmagovalke druge svetovne vojne, ki so Nemčijo leta 1945 razdelile.</p>			
<p>Pogledali si bomo kratek posnetek, ki prikazuje dogajanje ob padcu Berlinskega zidu.</p> <p><i>Gledamo posnetek.(01: 50)</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Gledajo posnetek.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, priloga 9.</p>
<p>Za vas imam pripravljene liste z navodili za nalogo, ki jo boste naredili.</p> <p><i>Povem navodila.</i></p> <p><i>Spremljam reševanje.</i></p> <p>Bodo sedaj nekateri prebrali. Se mogoče kdo javi?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Pišejo.</p> <p>Preberejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika, metoda izkustvenega učenja.</p>	<p>Avtentična naloga-priloga 3.</p>
<p>1. 4 ČEŠKOSLOVAŠKA -Komunisti so v drugi polovici osemdesetih let uspešno ohranjali nadzor nad državo, -politični oporečniki so imeli malo možnosti za delovanje,</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, drsnica 11,</p>

	<p>-Vaclav Havel je bil eden izmed ustanoviteljev opozicijskega gibanja za človekove pravice Listina 77, -januarja 1989 je bila zaprt -teden dni po padcu Berlinskega zidu so v Pragi izbruhnile množične demonstracije -konec novembra so komunisti sestopili z oblasti, Havel je postal predsednik, -prevrat se zaradi mehke imenuje Žametna revolucija, -Čehi in Slovaki so se s 1. 1. 1993 sporazumno razšli, nastali sta Češka in Slovaška.</p> <p>-Na fotografiji je Havel.</p> <p>-Kot zanimivost: letos mineva 5 let od smrti Havla, na Češkem je bilo to Havlovo leto; Havel je bil sprva režiser, prva njegova drama je bila v Sloveniji uprizorjena Obvestilo leta 1969.</p>	Opazujejo.	Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije, metoda razlage.	drsnica 12.
	Izpolnili bomo naloge na učno-delovnem listu, ki se nanašajo na obravnavano vsebino.	Odgovarjajo, pišejo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Priloga 2: Učno-delovni list-izpolnjen, računalnik, LCD projektor, drsnica 13, 14.

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
2. ROMUNIJA (5min)	-Razvila se je avtokracija z globoko zakoreninjenim nepotizmom.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 15.

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

-Poznamo pojma avtokracija in nepotizem?	Odgovarjajo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
-Avtokracija: Politična ureditev, v kateri ima neomejeno, samovoljno oblast en človek ali majhna skupina, samodržstvo. -Nepotizem: dajanje dobrih služb, družbenih položajev sorodnikom.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
-Oblast neučinkovita, tajna policija Securitate je delovala, -voditelj države Nicolaej Ceausescu, -prebivalstvo živelo v skrajni bedi in strahu, družina voditelja pa v neizmernem razkošju. -Pogledali si bomo posnetek, ki prikazuje palačo, ki jo je dal zgraditi Ceausescu, danes pa je v njej parlament in druge ustanove. <i>Gledamo videoposnetek. (01: 20)</i>	Poslušajo. Gledajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 15, priloga 10.
-Decembra 1989 so v Temišvaru in v Bukarešti izbruhnile demonstracije proti režimu, Ceausescu je pobegnil iz palače, -vojska je bila na strani ljudstva, tajna policija pa na strani diktatorja. -Dogajanje nam prikazujeta fotografiji na PPT predstavitvi.	Poslušajo, opazujejo. Opazujejo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 16,

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>-Oblast so prevzeli navidezno reformirani komunisti, ki so ustanovili Fronto narodne rešitve</p> <p>-spopadi so se nadaljevali, popoln kaos je bil na ulicah, številne smrtne žrtve</p> <p>-vojska je zajela zakonca Ceausescu, jima po hitrem postopku sodila in ju 25. 12. 1989 usmrtila,</p> <p>-v naslednjih letih se je ohranilo veliko elementov starega režima.</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	drsnica 17.
	Rešimo vrstico, ki se nanaša na Romunijo.	Odgovarjajo, pišejo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Priloga 2: Učno-delovni list-izpolnjen, računalnik, LCD projektor, drsnica 18.

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
3. RAZPAD SOVJETSKE ZVEZE (2 min)	<p>-Gorbačovu ni uspelo vzpostaviti reformiran, demokratičen in gospodarsko učinkovit socializem,</p> <p>-nenehno je bil prisiljen sklepati kompromise in zaveznitva med partijskimi konzervativci in radikalnimi reformisti,</p> <p>-perestrojka ni prinesla pričakovanih gospodarskih sadov</p> <p>-perestrojka je gospodarska, politična ureditev, s katero je želel Gorbačov prenoviti okostenelo državno gospodarstvo, odpreti možnosti za zasebno dejavnost in sprostiti delovanje trga, ki naj bi ločil sposobnejše od nesposobnejših</p> <p>-državljeni so bili vse bolj nezadovoljni, navajeni so bili avtokratskih vladarjev, njegova spravljalnost je vzbujala občutek, da je šibak,</p> <p>-poskus udara pravovernih komunistov avgusta leta 1991,</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 19,

	<p>-republike so razglašale neodvisnost, najprej Baltske države, prva Litva 11. 3. 1990,</p> <p>-septembra 1991 je razglasila neodvisnost največja, Rusija,</p> <p>-Gorbačov je decembra 1991 odstopil z mesta sovjetskega predsednika, Zveza socialističnih republik je prenehala obstajati s 1. 1. 1992.</p> <p>Gorbačova vidite na fotografiji.</p>	Opazujejo.	Frontalna učna oblika, metoda slikovne demonstracije.	drsnica 20.
	Rešimo vrstico, ki se nanaša na Razpad Sovjetske zveze.	Odgovarjajo, pišejo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Priloga 2: Učno-delovni list-izpolnjen, računalnik, LCD projektor, drsnica 21.

4. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
4. KITAJSKA (4 min)	<p>-V komunističnih državah zunaj Evrope ni prišlo do demokratizacije političnega sistema,</p> <p>-za spremembe so se najodločneje zavzeli kitajski študentje,</p> <p>-spomladi 1989 so demonstrirali in zahtevali demokratizacijo,</p> <p>-oblasti so poslale vojsko, ki je obkolila demonstrante in jih več tisoč pobila,</p> <p>-veliko študentov je bilo aretiranih, obsojenih in usmrčenih,</p> <p>-Kitajska še vedno ohranja komunizem kot politični sistem, gospodarstvo pa je tržno naravnano.</p> <p>-Fotografiji nam prikazujeta dogajanje na Kitajskem.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Opazujejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda</p>	Računalnik, LCD projektor, drsnica 22.

		slikovne demonstracije.	
Izpolnili bomo še polje za Kitajsko. Kaj se je zgodilo na Kitajskem leta 1989 in kakšne so bile posledice?	Odgovarjajo, pišejo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Priloga 2: Učno-delovni list-izpolnjen, računalnik, LCD projektor, drsnica 23.
Za konec bi si pogledali katere so države, ki ohranjajo komunizem kot svojo politično ureditev. Na PPT imam zastave držav in po eno fotografijo, ki prikazuje nekaj iz te države. Bomo šli po vrsti in boste povedali za katero državo gre. <i>Kažem države in jih sprašujem.</i>	Poslušajo. Odgovarjajo: Kitajska Kuba Laos Severna Koreja Vietnam	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnim gradivom.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 24, drsnica 25, drsnica 26.
Še ena fotografija. Koga prikazuje? Mogoče veste kaj o dogajanju na Kubi v zadnjih tednih?	Fidel Castro. Odgovarjajo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Računalnik, LCD projektor, drsnica 27.

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
8 min	Za konec bomo preverili vaše znanje s preverjalnimi listi. Pripravila sem vam 7 nalog, ob nalogah imate zapisane tudi točke. Časa za reševanje imate 5 min. Potem bomo preverili odgovore. <i>Spremljam reševanje.</i>	Poslušajo. Rešujejo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Individualna učna oblika.	Priloga 5: Preverjalne pisne naloge-prazen

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Preverimo rešitve. <i>Kličem za vsako nalogo enega.</i>	Odgovarjajo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Priloga 6: Preverjalne pisne naloge-rešene, računalnik, LCD projektor, drsnice 28–35.
Kot sem opazila, ste se naučili: -da je Sovjetska zveza po letu 1985 opuščala neposreden nadzor nad satelitskimi državami -da se je na Poljskem za demokratizacijo zavzemala Solidarnost -da je Madžarska prva odprla mejo z Avstrijo, prišlo je do velikega števila migrantov iz Vzhodne v Zahodno Nemčijo -da je 9. 11. 1989 padel Berlinski zid, 3. 10. 1990 je bila Nemčija združena -da so na Češkem komunisti novembra 1989 sestopili z oblasti -da je v Romuniji prišlo do usmrtitve voditelja Ceausesca in žene -da so bile reforme Gorbačova v Sovjetski zvezi neučinkovite, republike so razglašale neodvisnost -da so na Kitajskem nad demonstrante poslali vojsko -naučili ste se tudi zapisati kratko časopisno novico z zgodovinsko vsebino.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list-prazen
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list-izpolnjen
PRILOGA 3 :	Avtentična naloga
PRILOGA 4:	Avtentična naloga-primer rešitve
PRILOGA 5 :	Preverjalne pisne naloge-prazen
PRILOGA 6 :	Preverjalne pisne naloge-rešene
PRILOGA 7:	PowerPoint predstavitev-Padec komunizma v vzhodni Evropi
PRILOGA 8:	Videoposnetek 1
PRILOGA 9:	Videoposnetek 2
PRILOGA 10:	Videoposnetek 3

Priloga 1: Učno-delovni list-prazen

PADEC KOMUNIZMA V VZHODNI EVROPI

Kaj je pomembno vplivalo na to, da je prišlo do padca komunizma v državah vzhodne Evrope?

	Kaj je pripeljalo do padca komunizma?	Kako je prišlo do padca komunizma?	Kdaj je prišlo do padca komunizma?	Pomembne osebe, ki so vplivale na padec komunizma.
POLJSKA				
MADŽARSKA				
VZHODNA NEMČIJA				
ČEŠKOSLOVAŠKA				
ROMUNIJA				
RAZPAD SOVJETSKE ZVEZE				

Kaj se je zgodilo na Kitajskem leta 1989 in kakšne so bile posledice?

Priloga 2: Učno-delovni list-izpolnjen

PADEC KOMUNIZMA V VZHODNI EVROPI

Kaj je pomembno vplivalo na to, da je prišlo do padca komunizma v državah vzhodne Evrope?

Sovjetska zveza je po letu 1985 postopoma opuščala neposreden nadzor na satelitskimi državami. Gorbačov je javno poudarjal, da Sovjetska zveza ne bo stala na poti reformam in da za ohranitev komunističnih vlad ne bo uporabila sile.

	Kaj je pripeljalo do padca komunizma?	Kako in kdaj je prišlo do padca komunizma?	Pomembne osebe, ki so vplivale na padec komunizma.
POLJSKA	Leta 1980 stavke. Ustanovljen sindikat Solidarnost. Zahteval demokratizacijo. Leta 1988 so organizirali stavke.	Parlamentarne volitve junija 1989, zmagala Solidarnost.	Tadeusz Mazowiecki (postal premier), Lech Walesa (postal predsednik)
MADŽARSKA	Eden osrednjih dogodkov mirnega prevrata slovesen državniški pogreb Imreya Nagya. Kot prvi odprli mejo z Avstrijo.	Večstrankarske volitve marca 1990.	
VZHODNA NEMČIJA	Migracije Vzhodnih Nemcev v Zahodno Nemčijo. Voditelj Honecker je zavračal reforme. Demonstracije.	Honecker je bil odstavljen. 9. 11. 1989 je padel Berlinski zid. 3. 10. 1990 je bila Nemčija združena.	
ČEŠKOSLOVAŠKA	Omejene možnosti za delovanje za politične oporečnike. Gibanje za človekove pravice Listina 77.	Konec novembra 1989 komunisti sestopili z oblasti. Žametna revolucija. 1. 1. 1993 ločitev Češke in Slovaške.	Vaclav Havel (postal predsednik)
ROMUNIJA	Neučinkovita, avtokratična oblast Nicolaeja Ceausesca. Ljudje živeli v bedi, strahu.	Demonstracije proti režimu. Usmrtnitev zakoncev Ceausescu 25. 12. 1989. Oblast prevzeli navidezno reformirani komunisti.	
RAZPAD SOVJETSKE ZVEZE	Reforme Gorbačova neuspešne. Državljeni nezadovoljni.	Sovjetske republike so razglašale neodvisnost. Septembra 1991 Rusija. SZ prenehala obstajati 1. 1. 1992.	

Kaj se je zgodilo na Kitajskem leta 1989 in kakšne so bile posledice?

Prišlo je do demonstracije študentov. Kitajske oblasti so poslale vojsko. Več tisoč je bilo mrtvih.

Priloga 3: Avtentična naloga

Predstavljaljaj si, da si novinar/ka enega izmed slovenskih časopisov in si dobil/a nalogo, da napišeš kratek članek ob prvi obletnici padca Berlinskega zidu. Dolžina članka je med 5 do 10 povedi. Pri tem lahko vključiš zakaj je prišlo do tega, datum padca, kako se reagirali ljudje, kdaj je prišlo do združitve Nemčije, dogajanje v drugih državah. Časa imate 5 min.

Priloga 4: Avtentična naloga-primer rešitve**MINEVA ENO LETO OD VELIKEGA DOGODKA**

Točno pred enim letom, 9. 11. 1989 je prišlo do padca Berlinskega zidu. Madžarska je maja 1989 začela z odstranjevanjem žičnatih ovir, odprla je mejo z Avstrijo. Zaradi tega je prišlo do velikega števila migrantov iz Vzhodne v Zahodno Nemčijo. To in pa nezadovoljstvo množic, ki se je izrazilo v demonstracijah, je vplivalo, da je prišlo do padca tega simbola razdeljenosti sveta na dva dela. Veselje ljudi ob tem dogodku je bilo nepopisno. Pred dobrim mesecem dni pa je prišlo še do združitve Nemčije.

Priloga 5-Preverjalne pisne naloge-prazen

1. Dopolni povedi.

Sovjetska zveza je po letu _____ postopoma opuščala neposreden nadzor nad satelitskimi državami. _____ je javno poudarjal, da Sovjetska zveza ne bo stala na poti _____ in da za ohranitev komunističnih vlad ne bo uporabila _____ .

2/

2. Poveži ime osebe z državo, v kateri je delovala.

Vaclav Havel	Romunija
Nicolaej Ceausescu	Češkoslovaška
Gorbačov	Poljska
Lech Walesa	Sovjetska zveza

2/

3. Napiši, kaj pomeni besedna zveza Listina 77. V kateri državi je bilo ustanovljeno?

2/

4. Kateri dogodek nam predstavlja spodnja fotografija? Katerega leta je prišlo do njega? Napiši v dva vzroka, ki sta pripeljala do njega. Napiši eno posledico tega dogodka.

Vir: Deliberatelyconsidered: <http://www.deliberatelyconsidered.com/wp-content/uploads/2012/02/485522-protestatari.jpg>.

5/

5. Opiši kdaj je bil ustanovljen sindikat Solidarnost, njegovo delovanje in njegovo vlogo pri demokratizaciji Poljske?

3/

6. Dogodke razvrsti po vrstnem redu, tako da zapišeš številke, ki so pred njimi na črtice ob strani. Najzgodnejši dogodek je na prvi črtici in najpoznejši na zadnji.

1. Združitev Nemčije.

_____

2. Sovjetska zveza je formalno prenehala obstajati.

_____

3. Demonstracije v Leipzigu.

_____

4. Češkoslovaška se je razdelila na Češko in Slovaško.

_____

5. Padec Berlinskega zidu.

_____

6. Na Češkoslovaškem so komunisti sestopili z oblasti, Havel je postal predsednik države.

_____

3/

7. Kako so dogodki na Madžarskem vplivali na padec komunizma v Vzhodni Nemčiji?

2/

8. Označi napake in nad njimi napiši pravilno rešitev. Vsaka popravljena napaka in pravilna rešitev je pol točke.

V komunističnih državah zunaj Evrope ni prišlo do demokratizacije političnega sistema. Za spremembe so se najodločneje zavzeli kubanski študentje. Spomladi 1992 so množično demonstrirali in zahtevali demokratizacijo Kitajske. Kitajske oblasti na demonstracije niso reagirale z vojsko. Veliko študentov je bilo aretiranih, obsojenih in mučenih, nekaterim je uspelo pobegniti v tujino. Kitajska ima danes demokratični politični sistem in tržno naravnano gospodarstvo.

2/

Priloga 6-Preverjalne pisne naloge-rešene

1. Dopolni povedi.

Sovjetska zveza je po letu _____ postopoma opuščala neposreden nadzor nad satelitskimi državami. _____ je javno poudarjal, da Sovjetska zveza ne bo stala na poti _____ in da za ohranitev komunističnih vlad ne bo uporabila _____ .

2/

Rešitve:

1985. 0,5 točke.

Gorbačov. 0, 5 točke.

Reformam. 0, 5 točke.

Sile. 0, 5 točke.

Skupaj 2 točki.

2. Poveži ime osebe z državo, v kateri je delovala.

Vaclav Havel

Nicolaej Ceausescu

Gorbačov

Lech Walesa

Romunija

Češkoslovaška

Poljska

Sovjetska zveza

2/

Rešitve:

Vaclav Havel – Češkoslovaška. 0, 5 točke.

Nicolaej Ceausescu – Romunija. 0, 5 točke.

Gorbačov – Sovjetska zveza. 0, 5 točke.

Lech Walesa – Poljska. 0, 5 točke.

Skupaj 2 točki.

3. Napiši, kaj pomeni besedna zveza Listina 77. V kateri državi je bilo ustanovljeno?

2/

Rešitve:

Opozicijsko gibanje za človekove pravice. 1 točka.

Na Češkoslovaškem. 1 točka.

Skupaj 2 točki.

4. Kateri dogodek nam predstavlja spodnja fotografija? Katerega leta je prišlo do njega?

Napiši dva vzroka, ki sta pripeljala do njega. Napiši eno posledico tega dogodka.

Vir: *Deliberatelyconsidered*: <http://www.deliberatelyconsidered.com/wp-content/uploads/2012/02/485522-protestatari.jpg>.

5/

Rešitve:

Demonstracije proti režimu v Romuniji. 1 točka.

Leta 1989. 1 točka.

Avtokratično vodenje države, nepotizem, skrajna beda prebivalstva, strah prebivalstva, delovanje tajne policije, razkošno življenje voditelja. Za dva pravilna argumenta 2 točki, za enega 1 točka.

Usmrnitev zakoncev Ceausescu, prevzem oblasti s strani navidezno reformiranih komunistov. Za en pravilen argument 1 točka.

Skupaj 5 točk.

5. Opiši kdaj je bil ustanovljen sindikat Solidarnost, njegovo delovanje in njegovo vlogo pri demokratizaciji Poljske?

3/

Rešitve:

Ustanovljen je bila leta 1980. 1 točka.

Zahteval je demokratizacijo. Aktivisti so leta 1988 organizirali stavke po državi. Za en pravilen odgovor 1 točka.

Leta 1989 so potekale parlamentarne volitve, na njih je zmagala Solidarnost. 1 točka.

Skupaj 3 točke.

6. Dogodke razvrsti po vrstnem redu, tako da zapišeš številke, ki so pred njimi na črtice ob strani. najzgodnejši dogodek je na prvi črtici in najpoznejši na zadnji.

1. Združitev Nemčije.

2. Sovjetska zveza je formalno prenehala obstajati.

3. Demonstracije v Leipzigu.

4. Češkoslovaška se je razdelila na Češko in Slovaško.
5. Padec Berlinskega zidu.
6. Na Češkoslovaškem so komunisti sestopili z oblasti, Havel je postal predsednik države.

3/

Rešitve:

3. 0, 5 točke,
  5. 0, 5 točke.
  6. 0, 5 točke.
  1. 0, 5 točke.
  2. 0, 5 točke.
  4. 0, 5 točke.
- Skupaj 3 točke.

7. Kako so dogodki na Madžarskem vplivali na padec komunizma v Vzhodni Nemčiji?

2/

Rešitve:

Zaradi odstranitve žičnatih ovir in odprtja meje z Avstrijo je veliko ljudi iz Vzhodne Nemčije šlo preko Madžarske in Avstrije v Zahodno Nemčijo. 1 točka.
Zaradi tega so Vzhodni Nemčiji začeli razmišljati o spremembah. 1 točka.
Skupaj 2 točki.

8. Označi napake in nad njimi napiši pravilno rešitev. Vsaka popravljena napaka in pravilna rešitev je vredna pol točke.

V komunističnih državah zunaj Evrope ni prišlo do demokratizacije političnega sistema. Za spremembe so se najodločneje zavzeli kubanski študentje. Spomladi 1992 so množično demonstrirali in zahtevali demokratizacijo Kitajske. Kitajske oblasti na demonstracije niso reagirale z vojsko. Veliko študentov je bilo aretiranih, obsojenih in mučenih, nekaterim je uspelo pobegniti v tujino. Kitajska ima danes demokratični politični sistem in tržno naravnano gospodarstvo.

2/

Rešitve:

- Prečrtano kubanski in napisano kitajski. 0, 5 točke.
Prečrtano 1992 in napisano 1989. 0, 5 točke.
Prečrtano niso in napisano so. 0, 5 točke.
Prečrtano demokratični in napisano komunistični. 0, 5 točke.
Skupaj 2 točki.

Priloga 7-PowerPoint predstavitev: Padeč komunizma v vzhodni Evropi

PADEC KOMUNIZMA V VZHODNI EVROPI

Sara Bertalanč
20. 12. 2016

fppt.com

DRSNICA1

VSEBINSKI POUDARKI

1. Miren in hiter prehod iz komunizma na Poljskem, Madžarskem, v Vzhodni Nemčiji in na Češkoslovaškem
2. Romunija
3. Razpad Sovjetske zveze
4. Kitajska

fppt.com

DRSNICA2

CILJI

- Opisati , kaj je pomembno vplivalo na to, da so vzhodnoevropske države opustile komunistični sistem
- Opisati, kaj je vplivalo na to, da je prišlo do padca komunizma na Poljskem, na Madžarskem, v Vzhodni Nemčiji in na Češkoslovaškem
- Opisati kdaj in kako je prišlo do padca komunizma v teh državah ter naštetih pomembne osebe, ki so vplivale na to
- Opisati zakaj, kdaj in kako je prišlo do padca komunizma v Romuniji
- Opisati zakaj in kdaj je prišlo do razpada Sovjetske zveze in padca komunizma
- Našteti glavne značilnosti demonstracij na Kitajskem in njihove posledice

fppt.com

DRSNICA3

1. MIREN IN HITER PREHOD IZ KOMUNIZMA NA POLJSKEM, MADŽARSKEM, V VZHODNI NEMČIJI IN NA ČEŠKOSLOVAŠKEM

fppt.com

DRSNICA4

1. 1 POLJSKA

- Prva država, ki je šla po svoji poti
- Pomemben dejavnik sindikat Solidarnost-ustanovljen leta 1980

fppt.com

DRSNICA5

- Solidarnost je 1988 organizirala stavke po državi
- Komunistična partija je privolila v pogajanja s Solidarnostjo → sporazum o volitvah v skupščino aprila 1989
- Volitve junija 1989
- Premier Tadeusz Mazowiecki, predsednik Lech Walesa

fppt.com

DRSNICA6

fppt.com

DRSNICA7

1.2 Madžarska

- Eden osrednjih dogodkov prevrata slovesen državniški pogreb nekdanjega premiera Imreja Nagya junija 1989

fppt.com

DRSNICA8

- Prve večstrankarske volitve so potekale marca 1990 → komunisti poraženi

fppt.com

DRSNICA9

1. 3 VZHODNA NEMČIJA

- Oktobra 1989 v Berlinu in Leipzigu množične demonstracije
- 9. 11. 1989 je padel Berlinski zid
- 3. 10. 1990 je bila Nemčija združena

fppt.com

DRSNICA10

1. 4 ČEŠKOSLOVAŠKA

- Politični oporečniki so imeli omejene možnosti za delovanje
- Opozicijsko gibanje za človekove pravice-
Listina 77-eden izmed ustanoviteljev
Vaclav Havel
- Teden dni po padcu berlinskega zidu so v
Pragi izbruhnile množične demonstracije

fppt.com

DRSNICA11

- Konec novembra
1989 komunisti
sestopili z oblasti,
predsednik je postal
Havel
- Žametna revolucija
- 1. 1. 1993 so se Čehi
in Slovaki razšli,
nastali sta Češka in
Slovaška

fppt.com

DRSNICA12

Kaj je pomembno vplivalo na to, da je prišlo do padca komunizma v državah vzhodne Evrope?

Sovjetska zveza je po letu 1985 postopoma opuščala neposreden nadzor na satelitskimi državami. Gorbačov je javno poudarjal, da Sovjetska zveza ne bo stala na poti reformam in da za ohranitev komunističnih vlad ne bo uporabila sile.

fppt.com

DRSNICA13

	Kaj je pripeljalo do padca komunizma?	Kako in kdaj je prišlo do padca komunizma?	Pomembne osebe, ki so vplivale na padec komunizma.
POLJSKA	Leta 1980 stavke. Ustanovljen sindikat Solidarnost. Zahteval demokratizacijo. Leta 1988 so organizirali stavke.	Parlamentarne volitve junija 1989, zmagala Solidarnost.	Tadeusz Mazowiecki (postal premier), Lech Walesa (postal predsednik)
MADŽARSKA	Eden osrednjih dogodkov mirnega prevrata slovesen državniški pogreb Imreya Nagya. Kot prvi odprli mejo z Avstrijo.	Večstrankarske volitve marca 1990.	
VZHODNA NEMČIJA	Migracije Vzhodnih Nemcev v Zahodno Nemčijo. Voditelj Honecker je zavračal reforme. Demonstracije.	Honecker je bil odstavljen. 9. 11. 1989 je padel Berlinski zid. 3. 10. 1990 je bila Nemčija združena.	
ČEŠKOSLOVAŠKA	Omejene možnosti za delovanje za politične oporečnike. Gibanje za človekove pravice Listina 77.	Konec novembra 1989 komunisti sestopili z oblasti. Žametna revolucija. 1. 1. 1993 ločitev Češke in Slovaške.	Vaclav Havel (postal predsednik)

fppt.com

DRSNICA14

2. ROMUNIJA

- Sprijena avtokracija, nepotizem, neučinkovitost, tajna policija Securitate
- Voditelj Nicolaej Ceausescu
- Brutalen režim

fppt.com

DRSNICA15

- Decembra 1989 so v Temišvaru in Bukarešti izbruhnile demonstracije proti režimu

fppt.com

DRSNIC16

- Oblast so prevzeli navidezno reformirani komunisti → ustanovili so Fronto narodne rešitve
- Spopadi so se nadaljevali
- Vojska je zajela zakonca Ceausescu, na Božič so jima sodili in ju še isti dan usmrtili

fppt.com

DRSNICA17

ROMUNIJA	Neučinkovita, avtokratična oblast Nicolaeja Ceausesca. Ljudje živeli v bedi, strahu.	Demonstracije proti režimu. Usmrnitev zakoncev Ceausescu 25. 12. 1989. Oblast prevzeli navidezno reformirani komunisti.	
----------	--	---	--

fppt.com

DRSNICA18

3. RAZPAD SOVJETSKE ZVEZE

- Gorbačovu ni uspelo vzpostaviti reformiran, demokratičen in gospodarsko učinkovit socializem
- Državljeni so bili vse bolj nezadovoljni
- Poskus državnega udara t. i. pravovernih komunistov avgusta 1991
- Republike so razglašale neodvisnost

fppt.com

DRSNICA19

- Gorbačov je decembra 1991 odstopil z mesta sovjetskega predsednika, Zveza socialističnih držav je prenehala obstajati s 1. 1. 1992

fppt.com

DRSNICA20

RAZPAD SOVJETSKE ZVEZE	Reforme Gorbačova neuspešne. Državljeni nezadovoljni.	Sovjetske republike so razglašale neodvisnost. Septembra 1991 Rusija. SZ prenehala obstajati 1. 1. 1992.	
---------------------------------------	--	---	--

fppt.com

DRSNICA21

4. KITAJSKA

- Za spremembe so se najodločneje zavzeli študentje

→ množične demonstracije v Pekingu spomladi 1989

fppt.com

DRSNICA22

Kaj se je zgodilo na Kitajskem leta 1989 in kakšne so bile posledice?

Prišlo je do demonstracije študentov. Kitajske oblasti so poslale vojsko. Več tisoč je bilo mrtvih.

fppt.com

DRSNICA23

KOMUNISTIČNE DRŽAVE

fppt.com

DRSNICA24

fppt.com

DRSNICA25

fppt.com

DRSNICA26

DRSNICA27

1. Dopolni povedi.

Sovjetska zveza je po letu _____ postopoma opuščala neposreden nadzor nad satelitskimi državami. _____ je javno poudarjal, da Sovjetska zveza ne bo stala na poti _____ in da za ohranitev komunističnih vlad ne bo uporabila _____.

2/

Rešitve:
1985. 0,5 točke.
Gorbačov. 0,5 točke.
Reformam. 0,5 točke.
Sile. 0,5 točke.
Skupaj 2 točki.

fppt.com

DRSNICA28

2. Poveži ime osebe z državo, v kateri je delovala.

Vaclav Havel

Nicolaej Ceausescu

Gorbačov

Lech Walesa

Romunija

Češkoslovaška

Poljska

Sovjetska zveza

2/

Rešitve:

Vaclav Havel – Češkoslovaška. 0, 5 točke.

Nicolaej Ceausescu – Romunija. 0, 5 točke.

Gorbačov – Sovjetska zveza. 0, 5 točke.

Lech Walesa – Poljska. 0, 5 točke.

Skupaj 2 točki.

fppt.com

DRSNICA29

3. Napiši, kaj pomeni besedna zveza Listina 77. V kateri državi je bilo ustanovljeno?

2/

Rešitve:

Opozicijsko gibanje za človekove pravice. 1 točka.

Na Češkoslovaškem. 1 točka.

Skupaj 2 točki.

fppt.com

DRSNICA30

4. Kateri dogodek nam predstavlja spodnja fotografija? Katerega leta je prišlo do njega? Napiši dva vzroka, ki sta pripeljala do njega. Napiši eno posledico tega dogodka.

Vir: *Deliberatelyconsidered*: <http://www.deliberatelyconsidered.com/wp-content/uploads/2012/02/485522-protestatari.jpg>.

5/

Rešitve:

Demonstracije proti režimu v Romuniji. 1 točka.

Leta 1989. 1 točka.

Avtokratsko vodenje države, nepotizem, skrajna beda prebivalstva, strah prebivalstva, delovanje tajne policije, razkošno življenje voditelja. Za dva pravilna argumenta 2 točki, za enega 1 točka.

Usmrnitev zakoncev Ceausescu, prevzem oblasti s strani navidezno reformiranih komunistov. Za en pravilen argument 1 točka.

Skupaj 5 točk.

fppt.com

DRSNICA31

5. Opiši kdaj je bil ustanovljen sindikat Solidarnost, njegovo delovanje in njegovo vlogo pri demokratizaciji Poljske?

3/

Rešitve:

Ustanovljen je bila leta 1980. 1 točka.

Zahteval je demokratizacijo. Aktivisti so leta 1988 organizirali stavke po državi. Za en pravilen odgovor 1 točka.

Leta 1989 so potekale parlamentarne volitve, na njih je zmagala Solidarnost. 1 točka.

Skupaj 3 točke.

fppt.com

DRSNICA32

6. Dogodke razvrsti po vrstnem redu, tako da zapišeš številke, ki so pred njimi na črtice ob strani. najzgodnejši dogodek je na prvi črtici in najpoznejši na zadnji.

1. Združitev Nemčije.
2. Sovjetska zveza je formalno prenehala obstajati.
3. Demonstracije v Leipzigu.
4. Češkoslovaška se je razdelila na Češko in Slovaško.
5. Padec Berlinskega zidu.
6. Na Češkoslovaškem so komunisti sestopili z oblasti, Havel je postal predsednik države.

3/

Rešitve:

3. 0, 5 točke,
  5. 0, 5 točke.
  6. 0, 5 točke.
  1. 0, 5 točke.
  2. 0, 5 točke.
  4. 0, 5 točke.
- Skupaj 3 točke.

fppt.com

DRSNICA33

7. Kako so dogodki na Madžarskem vplivali na padec komunizma v Vzhodni Nemčiji?

2/

Rešitve:

Zaradi odstranitve žičnatih ovir in odprtja meje z Avstrijo je veliko ljudi iz Vzhodne Nemčije šlo preko Madžarske in Avstrije v Zahodno Nemčijo. 1 točka.

Zaradi tega so Vzhodni Nemčiji začeli razmišljati o spremembah. 1 točka.

Skupaj 2 točki.

fppt.com

DRSNICA34

8. Označi napake in nad njimi napiši pravilno rešitev. Vsaka popravljena napaka in pravilna rešitev je vredna pol točke.

V komunističnih državah zunaj Evrope ni prišlo do demokratizacije političnega sistema. Za spremembe so se najodločneje zavzeli kubanski študentje. Spomladi 1992 so množično demonstrirali in zahtevali demokratizacijo Kitajske. Kitajske oblasti na demonstracije niso reagirale z vojsko. Veliko študentov je bilo aretiranih, obsojenih in mučenih, nekaterim je uspelo pobegniti v tujino. Kitajska ima danes demokratični politični sistem in tržno naravnano gospodarstvo.

2/

Rešitve:

Prečrtano kubanski in napisano kitajski. 0, 5 točke.

Prečrtano 1992 in napisano 1989. 0, 5 točke.

Prečrtano niso in napisano so. 0, 5 točke.

Prečrtano demokratični in napisano komunistični. 0, 5 točke.

Skupaj 2 točki.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

**UČNA PRIPRAVA:
TERORIZEM**

IME IN PRIIMEK: Aleksander Stojnšek

DATUM: 21. 12. 2016

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana	
Razred:	4. letnik	
Datum:	21. 12. 2016	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Tema iz učnega načrta:	Obvezna širša tema: Sodelovanje in konflikti v 20. stoletju (Vsebine: Teroristična gibanja in njihov vpliv na svet).
	Tema iz učbenika:	Sodelovanje in konflikti v 20. stoletju: Terorizem- <i>Enota iz učbenika.</i>
Učna enota – naslov učne ure:	Terorizem.	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, individualna učna oblika in skupinska učna oblika.	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda dela besedne demonstracije, metoda slikovne demonstracije, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela s slikovnimi viri, metoda grafičnih izdelkov.	
Učne tehnike:	Asociacija.	
Cilji iz učnega načrta:	»raziščejo različne cilje in oblike terorizma ter poglede nanj« Učni načrt za gimnazije 2011, str. 38.	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki (operativni učni cilji)	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - navesti kje se je po drugi svetovni vojni najprej razmahnil terorizem - navesti kje je delovala ETA - navesti zakaj se je ETA borila - pojasniti pomen kratice IRA - navesti proti komu se je IRA borila - naštetih vsaj štiri lokacije, kjer teroristi pogosto izvajajo svoje napade - pojasniti vzroke za vedno večje število žrtev terorističnih napadov - navesti teroristično organizacijo odgovorno za napade 11. septembra 2001 - navesti voditelja organizacije odgovorne za napade 11. septembra 2001 - navesti dve ameriški mesti, ki so ju teroristi napadli 11. septembra - navesti teroristično skupino, ki je vdrla v beslansko osnovno šolo -navesti koliko talcev je bilo zajetih v beslanski osnovni šoli - pojasniti razplet beslanske krize s talci

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

		-našteti najbolj znane islamske teroristične organizacije -navesti razloge za neuspeh osvobajanja talcev na osnovni šoli v Beslanu -kronološko razporediti teroristične napade v Evropi v 21. stoletju
	Funkcionalni učni cilji	Ob koncu učne ure učenec zna: -s pomočjo skupinskega dela predstaviti svoje poglede na to, kako bi preprečil oz. zmanjšal terorizem v Evropi.
	Vzgojni učni cilji	Ob koncu učne ure učenec zna: -obsoditi teroristične napade.
Učne etape:	Uvajanje Obravnavanje nove učne snovi Urjenje Preverjanje	
Vsebinski poudarki:	Zgodovina terorizma Terorizem in teroristi 11. september Terorizem v 21. stoletju	
Učna sredstva:	Učila:	-učno-delovni list -PPT predstavitev.
	Učni pripomočki:	Alkoholno pisalo, računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Geografija (Prikaz lokacij terorističnih napadov v Evropi in po svetu s pomočjo PowerPointa). Angleščina (Besede v angleškem jeziku). Slovenščina (Slovenski jezik uporabljen pri razlagi, delovnih listih in PPT-ju)	
Novi pojmi s pojasnilom:	Džihad- Sveta vojna ETA- Baskovska teroristična/separatistična organizacija IRA- Irska republikanska armada PLO- Palestinska osvobodilna organizacija (teroristična organizacija) WTC- World trade center (svetovni trgovinski center) HAMAS- Islamsko gibanje odpora (teroristična organizacija- danes največja politična stranka v palestinskem parlamentu) HEZBOLAH- libanonska politična in paravojaška organizacija AL KAIDA- Mednarodna islamska teroristična organizacija IS, ISIS ali ISIL- Džihadistična vojaška skupina v Iraku in Siriji BOKO HARAM- veja ISISA, ki deluje v zahodni Afriki	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Program gimnazija. Zgodovina. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

	<p>http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_zgodovina_280_ur_gimn.pdf</p>
Učna priprava	<p>Gabrič, Aleš, Režek, Mateja. Zgodovina 4. Učbenik za četrty letnik gimnazije. Ljubljana: DZS, 2011, str. 132-135.</p> <p>Smolej, Gregor. »Kaj je Terorizem?«. Diplomsko delo, Fakulteta za družbene vede UL, 2003.</p> <p>Dostič, Nemanja. »Pojavne oblike mednarodnega terorizma«. Diplomsko delo, Fakulteta za varnostne vede UM, 2012.</p> <p>Peklaj, Matjaž. »Spremembe v strategiji delovanja sodobnih terorističnih organizacij«. Diplomsko delo, Fakulteta za družbene vede UL, 2005.</p>
PowerPoint	<p>DRSNICA 2 http://povijest.hr/wp-content/uploads/sites/2/2016/06/Zelote1465469479836.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 3 http://www.emersonkent.com/images/quillotine.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 4 https://ionenewsone.files.wordpress.com/2013/04/kkk.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 5 http://www.casnik.si/wp-content/uploads/2014/12/atentat-franc-ferdinand.png (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 6 http://glasbrotnja.net/wp-content/uploads/2015/05/kralj-aleksandar-marseile-atentat-600x393.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 7 http://www.mintpressnews.com/wp-content/uploads/2015/10/MSNBC_Map_Cropped.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 8</p>

	<p>https://tsahal.fr/files/2013/12/Hamas-vs.-Hezbollah.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 9 http://www.bdtorino.net/files/briqate_rosse_PCC_615842948.jpg IN https://i.ytimg.com/vi/tt39Cd7Cxro/maxresdefault.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 10 http://i52.tinypic.com/ftokug.jpg IN http://orig14.deviantart.net/8cac/f/2010/214/b/b/ira_quote_by_ookami_no_getsuei.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 11 http://news.bbc.co.uk/media/images/38222000/gif/38222042_spain_france_eta2_300map.gif (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 12 https://static.independent.co.uk/s3fs-public/thumbnails/image/2016/01/25/20/7-IRA-gunmen-PACEMAKERBELFAST.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 14 http://www.state.gov/img/14/58455/2013_ctreport_figure2_537_1.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 16 http://images.indianexpress.com/2015/11/paris-attack-media759.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 17 http://www.wall321.com/thumbnails/detail/20121209/atomic%20nuclear%20biohazard%20warfare%20chemical%20weapons%20typography%20abc%20biological%20warfare%20biological%201 www.wall321.com 31.jpg (6. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 18 https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/2c/b0/37/2cb037800510551060c58460fbc73015.jpg (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 19</p>
--	--

	<p>http://kourdistoportocali.com/wp-content/uploads/2016/11/019013-31e62706-fc06-11e3-8184-7d8b4f4697c9.jpg (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 20 https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/fd/Pentaqon_on_9.11_-_2.jpg (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 21 https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/ec/8b/8b/ec8b8bff4e4372fcc0c44d005647ade.jpg (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 23 http://www.avaz.ba/storage/2016/01/11/thumbs/56937ece-aff4-481f-b251-2c390a0a0a64-al-qaeda-718x446.jpg (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 24 http://media.washtimes.com.s3.amazonaws.com/media/image/2015/05/21/67bc416a8b3f0716770f6a706700f359.jpg (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 25 https://metrouk2.files.wordpress.com/2015/09/911.jpg?quality=80&strip=all (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 27 https://i.quim.co.uk/img/static/sys-images/Guardian/Pix/pictures/2010/04/21/Beslan-anniversary.jpg?w=620&q=55&auto=format&usm=12&fit=max&s=9da66f05be9b15ab36b5a27e6555af5a (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 28 http://image.guardian.co.uk/sys-images/Guardian/Pix/pictures/2004/09/01/ossetia_map2.gif (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 29 http://elderhsquill.org/wp-content/uploads/2013/12/doku-umarov.jpg (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 30</p>
--	--

	<p>http://www.reyndar.org/~reyndar1/bel/68Foto_05.jpg (7. 12. 2016)</p>
	<p>DRSNICA 31 http://www.combataircraft.com/aircraft/hmi24_p02_l.jpg IN http://www.army-technology.com/projects/t72/images/t-72_9.jpg (7. 12. 2016)</p>
	<p>DRSNICA 32 http://i2.cdn.cnn.com/cnnnext/dam/assets/140203165229-beslan-russia-special-forces-horizontal-large-gallery.jpg (7. 12. 2016)</p>
	<p>DRSNICA 33 http://i2.cdn.cnn.com/cnnnext/dam/assets/140131161913-beslan-siege-6-horizontal-large-gallery.jpg (7. 12. 2016)</p>
	<p>DRSNICA 34 http://counterjihad.com/wp-content/uploads/2016/06/vlcsnap-2016-06-29-12h59m01s200.png (7. 12. 2016)</p>
	<p>DRSNICA 35 http://images.f169bbs.com/content/2014-08/current-events-quiz-religion-of-peace-3011.jpg (7. 12. 2016)</p>
	<p>DRSNICA 36 https://viralplanetextra.com/wp-content/uploads/2015/03/isis-army-700x430.png (7. 12. 2016)</p>
	<p>DRSNICA 37 https://si.wsj.net/public/resources/images/BN-GI006_0107fr_J_20150107152158.jpg IN http://i.telegraph.co.uk/multimedia/archive/03366/seven-archive-bomb_3366149k.jpg (7. 12. 2016)</p>
	<p>DRSNICA 38 https://localtvwqad.files.wordpress.com/2016/07/s066912803.jpg?quality=85&strip=all&w=770&strip=all (7. 12. 2016)</p>
	<p>DRSNICA 39</p>

	<p>http://media2.s-nbcnews.com/i/msnbc/components/video/_new/ots_paris_cell_150107.nbcnews-ux-1080-600.jpg IN</p> <p>http://www.ifrc.org/Global/Photos/Europe/201511/p-FRA0021-Main-9.jpg (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 40</p> <p>http://i.dailymail.co.uk/i/pix/2016/03/22/07/3272581400000578-3503928-Two_explosions_have_been_heard_at_Brussels_Airport_it_was_claime-a-15_1458632082516.jpg IN</p> <p>http://a.abcnews.com/images/International/rtr_nice_truck_attack_02_jc_160714_4x3_992.jpg (7. 12. 2016)</p> <p>DRSNICA 41</p> <p>http://www.billionbibles.org/photos/Sharia-law-in-Europe.jpg IN</p> <p>http://image.b4in.net/resources/2013/09/16/1379301323-sharia4franceburqas.jpg (7. 12. 2016)</p>
Učni listi	<p>DELOVNI IN PREVERJALNI LISTI</p> <p>Gabrič, Aleš, Režek, Mateja. Zgodovina 4. Učbenik za četrto letnik gimnazije. Ljubljana: DZS, 2011, str. 132-135.</p> <p>Sodelovanje in konflikti v 20. stoletju: Terorizem- Enota iz učbenika.</p> <p>Smolej, Gregor. »Kaj je Terorizem?«. Diplomsko delo, Fakulteta za družbene vede UL, 2003. http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Smolej-Gregor.PDF</p> <p>Dostič, Nemanja. »Pojavne oblike mednarodnega terorizma«. Diplomsko delo, Fakulteta za varnostne vede UM, 2012. file:///C:/Users/stojnsek/Downloads/UNI_Dostic_Nemanja_1986%20(1).pdf</p> <p>Peklaj, Matjaž. »Spremembe v strategiji delovanja sodobnih terorističnih organizacij«. Diplomsko delo, Fakulteta za družbene vede UL, 2005. http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Peklaj-Matjaz.PDF</p>
Video posnetek	<p>Topic: Terrorism https://www.youtube.com/watch?v=Y2voqdMH18E 10. 12. 2016</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
3 minute	Danes bomo govorili o terorizmu, pri tem pa bomo poseben poudarek namenili terorističnim napadom v 21. stoletju.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT Drsnica 1.
	Za uvod pa si bomo ogledali krajši video posnetek.	Gledajo video-posnetek.	Metoda demonstracij e video posnetka	Računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno (uporabljen o do preverjanja na koncu ure.)
	Zvezkov danes ne potrebujete, ker bomo vse ključne podatke zapisali na učno-delovne liste, ki ji bomo reševali sproti in po koncu vsakega vsebinskega poudarka tudi preverili. <i>Razdeli liste.</i> Vsebinski poudarki današnje učne ure pa so: Zgodovina terorizma, Terorizem in teroristi, Napad na WTC in Terorizem v 21. stoletju.	Poslušajo.	Metoda razlage.	Drsnica 1.
	V TEJ UČNI URI SE BOSTE NAUČILI: Opisati kratko zgodovino terorizma, naštetih glavne teroristične skupine, ki so v 20. stoletju delovale v Evropi, naštetih najbolj znane teroristične organizacije, opisati teroristične napade na ZDA, naštetih nekaj največjih terorističnih napadov v Evropi v 21. stoletju...	Poslušajo.	Metoda razlage.	

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO
PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
Zgodovina terorizma 5 minut	Terorizem ni le pojav, značilen za današnji sodobni čas. Saj so se namreč že v prvem stoletju v Judeji zeloti s terorističnimi akcijami upirali rimski nadoblasti. Podobnih sredstev so se v zgodovini posluževale številne nedržavne skupine pa tudi vladarji oz. državne oblasti.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 2.
	Tako so tudi francoski Jakobinci v obdobju »velikega terorja« pobili na tisoče resničnih in domnevnih nasprotnikov revolucije in tako sejali strah med državljani. Ali morda veste kako so Jakobinci pobijali svoje nasprotnike?	Poslušajo. Odgovorijo: Obligavili so jih z giljotino.	Metoda razlage. Metoda razgovora in slikovne demonstracije.	Drsnica 3.
	Tako je. V ZDA pa so bile po ameriški državljanski vojni dejavne tudi organizacije kot so Ku-klux-klan. Ali morda veste proti komu je bila usmerjena organizacija Ku-klux-klan?	Poslušajo. Odgovorijo: Proti temnopoltim.	Metoda razlage in slikovne demonstracije. Metoda razgovora.	Drsnica 4.
	Tako je organizacija Ku-klux-klan je z linčanjem zastraševala temnopolte Američane in bele zagovornike njihovih pravic. Teroristično dejanje oz. atentat izveden junija 1914 pa je bil tudi povod za izbruh prve svetovne vojne. Ali morda veste kdo, je bil žrtev tega atentata?	Poslušajo. Odgovorijo: Franc Ferdinand.	Metoda razlage. Metoda razgovora in slikovne demonstracije.	Drsnica 5.

<p>Tako je. V obdobju med obema vojnama, je v Franciji v Marseillesu leta 1934, ponovno prišlo do zelo odmevnega atentata, ali veste kdo je bil žrtev tega atentata?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Jugoslovanski kralj Aleksander.</p>	<p>Metoda razgovora in slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 6.</p>
<p>Tako je. Po drugi svetovni vojni pa se je terorizem razmahnil na Bližnjem vzhodu, zlasti med Palestinci, ki so se v boju za lastno državo in proti Izraelcem oprijeli tudi terorističnih akcij. S serijo napadov na izraelske civiliste, so pozornost zbujali zlasti v sedemdesetih in osemdesetih letih 20. stoletja.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Metoda razlage in slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 7.</p>
<p>Osrednja palestinska organizacija PLO je pozneje prenehala z terorističnimi napadi, vendar so jo pri tem kmalu zamenjale nove organizacije ali morda poznate kakšno?</p>	<p>Odgovorijo: Hezbollah v Libanonu, Hamas v Palestini, mednarodna teroristična mreža Al Kaida itd.</p>	<p>Metoda razgovora in slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 8.</p>
<p>Tako je. V sedemdesetih letih 20. stoletja pa se je terorizem razmahnil tudi po Evropi.</p> <p>Ali morda poznate katero teroristično skupino, ki je v tistem času delovala v Evropi?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Frakcija Rdeče armade (RAF) v Zahodni Nemčiji in Rdeče Brigade v Italiji.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora in slikovne demonstracije</p>	<p>Drsnica 9.</p>
<p>Tako je, obe teroristični skupini pa sta si za cilj postavili zrušenje državnega sistema in kapitalizama. Resen problem pa je bil tudi nacionalistični terorizem oz. terorizem manjšin, ki so se bojevale za lastno državo.</p> <p>Ali morda veste, v katerih dveh evropskih državah so se manjšine s pomočjo terorizma borile za svojo lastno državo?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Irska republikanska armada (IRA) v Veliki Britaniji in organizacija</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora in slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 10.</p>

		Baskovska domovina in svoboda (ETA) v Španiji.		
	Tako je. V Španiji se je Baskovska teroristična/separatistična organizacija bolj znana pod kratico ETA, zavzemala za ustanovitev neodvisne baskovske države. Svoje zahteve pa je skušala doseči z nasiljem. ETA naj bi bila tako odgovorna za kar 1000 mrtvih, se je pa v zadnjih letih situacija umirila, saj je ETA leta 2006 podpisala trajen mir s špansko vlado.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 11.
	Še bolj krvav od etinega, pa je bil boj IRE za nedvisnost Severne Irske. V bojih med IRO in britansko ter irsko vojsko, je od šestdesetih let 20. stoletja pa do leta 1998, ko je IRA podpisala premirje, umrlo več kot 3500 ljudi o tega 1800 civilistov, približno 50.000 pa je bilo ranjenih. Boji so sprva potekali na Severnem Irskem, vendar je kasneje IRA, ki je bila bistveno šibkejša od britanske vojske, pričela s terorističnimi napadi po celotni Veliki Britaniji. IRA je praviloma za cilje svojih napadov izbirala območja, kjer so bili prisotni vojaki in policisti, vendar so bili žrtve pogosto tudi civilisti, ki so bili v času napadov v neposredni bližini.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 12.
	Preverimo kako ste izpolnili naloge na učno-delovnem listu, ki se nanašajo na prvi vsebinski poudarek. <i>Določim učence, da preberejo rešitve.</i>	Učenci povedo svoje odgovore (glej učno delovni list).	Metoda razgovora.	Učno-delovni list, 1 poudarek.

2. VSEBINSKI POUKAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
Terorizem in teroristi 4 minute	Terorizem je eden najbolj perečih problemov sodobnega sveta, učinkovita mednarodna obramba pred njim, pa se zdi kot oddaljen cilj.	Poslušajo.	Frontalna učna oblikain metoda razlage.	Drsnica 13.

<p>Danes je vedno bolj pogost tako imenovani mednarodni terorizem, pred katerim ni več varna nobena država.</p> <p>Ali morda veste kaj je mednarodni terorizem?</p>	<p>Odgovorijo: Terorizem, ki se širi zunaj meja matične države.</p>	<p>Metoda razgovora.</p>	
<p>Tako je. S pojmom terorizem pa v najširšem pomenu označujemo uporabo nasilja za doseg političnih namenov.</p> <p>Ali morda veste katere nasilne akcije so značilne za terorizem?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Bombni napadi, ugrabitve in umori.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora in slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 13.</p> <p>Drsnica 14.</p>
<p>Tako je. Teroristi pa svoje napade izvajajo na skrbno izbranih lokacijah.</p> <p>Ali bi znali naštetati nekaj lokacij, ki jih teroristi izberejo za svoje napade?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Železnice, avtobusi, letala.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 15.</p>
<p>Tako je, teroristi za svoje tarče pogosto izberejo podzemne železnice, avtobuse, letala, nakupovalna središča, šole, restavracije in nočne klube.</p> <p>Ali veste kaj skupnega imajo vse te naštetje lokacije:</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Tam je veliko ljudi.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 15.</p>
<p>Tako je, na lokacijah kjer je veliko ljudi se le ti počutijo razmeroma varni, namen teroristov pa je razbliniti občutek varnosti kjerkoli in kadarkoli.</p> <p>Ali morda veste, zakaj se teroristi odločajo za teroristične napade?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Zato, da vzbudijo pozornost.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora in slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 15.</p> <p>Drsnica 16.</p>
<p>Tako je, teroristi upajo, da bodo s svojimi akcijami javnost opozorili nase in na svoje zahteve, hkrati pa</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 16.</p>

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

zбудili strah, ki bo politične voditelje prisilil k ukrepom v njihov prid.	Odgovorijo: Zaradi tehnološkega napredka orožja.	Metoda razgovora.	Drsnica 17.
Ali morda veste zakaj teroristični napadi zahtevajo vedno večje število žrtev?	Poslušajo.	Metoda razgovora.	Drsnica 17.
Tako je, učinkovitost terorizma narašča z razvojem sodobnega orožja, zlasti prenosnih visokoeksplozivnih sredstev, ki posameznikom in majhnim skupinam omogočajo povzročitev velike škode. Raste pa tudi strah pred uporabo orožja za množično uničevanje.	Odgovorijo: Jedrsko, biološko in kemično orožje.	Metoda razgovora in slikovne demonstracije.	Drsnica 17.
Ali veste kakšne vrste orožje za množično uničevanje poznamo?	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 17.
Tako je učinkovitost sodobnega terorizma pa povečuje tudi razvoj medijev in informacijske tehnologije, saj teroristi s široko publiciteto med ljudi zasejejo več strahu.	Učenci povedo svoje odgovore (glej učno delovni list).	Metoda razgovora.	Učno-delovni list, 2 poudarek.
Preverimo kako ste izpolnili naloge na učno-delovnem listu, ki se nanašajo na drugi vsebinski poudarek. <i>Določim učence, da preberejo rešitve.</i>			

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
11. september 6 minut	Ali morda veste kateri teroristični napad je najbolj zaznamoval 21. stoletje?	Odgovorijo: Teroristični napadi na ZDA 11. septembra 2001.	Frontalna učna oblika (do konca poudarka) in metoda razgovora.	Drsnica 18.
	Takoj je, 11. septembra 2001 je prišlo do terorističnih napadov na WTC (world trade center-svetovni trgovinski center) v New Yorku in Pentagonu v Washingtonu.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 18.

Ali bi vedeli kako so teroristi izvedli napade na ZDA 11. septembra 2001.	Odgovorijo: Z ugrabljenimi letali.	Metoda razgovora.	
Tako je, štiri ločene teroristične skupine, so ugrabile štiri komercialna potniška letala in s pomočjo žepnih nožev prevzela nadzor nad njimi. Ali morda veste, katere cilje so napadli teroristi s pomočjo ugrabljenih letal?	Poslušajo. Odgovorijo: Z dvema letaloma so napadli WTC, z enim pa Pentagon.	Metoda razlage in slikovne demonstracije. Metoda razgovora in slikovne demonstracije	Drsnica 18.
Tako je, Z dvema letaloma so napadli WTC v New Yorku, kjer se je po eno letalo zaletelo v vsakega izmed nebotičnikov (znana tudi pod imenom »Dvojčka«). Tretje letalo pa so usmerili nad Washington, kjer se je zaletelo v stavbo Pentagona. Ali bi morda vedeli kaj se je zgodilo z četrtem ugrabljenim letalom?	Poslušajo. Odgovorijo: Letalo je strmoglavilo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije. Metoda razgovora.	Drsnica 19.
Tako je, četrto letalo, ki so ga teroristi nameravali uporabiti za napad na belo hišo, naj bi potniki potem, ko so slišali za dogodke v New Yorku, namenoma strmoglavili nad nenaseljenim delom Pensilvanije. Ali bi morda vedeli zakaj, so teroristi letala usmerili ravno na WTC in Pentagon?	Poslušajo. Odgovorijo: Zaradi simbolnega pomena stavb.	Metoda razlage in slikovne demonstracije. Metoda razgovora.	Drsnica 20. Drsnica 21.
Tako je, WTC je namreč predstavljal neizmerno ekonomsko moč zahodnega sveta, še posebej ZDA, Pentagon pa predstavlja vojaško moč ZDA. Teroristi so z napadom na dve tako simbolni tarči, zadali hud udarec ZDA, hkrati pa pritegnili pozornost povsod po svetu.	Poslušajo.	Metoda razlage.	Drsnica 21.

Ali bi morda vedeli katera teroristična skupina je odgovorna za napade 11. septembra?	Odgovorijo: Al Kaida.	Metoda razgovora.	
Tako je, napad je izvedlo 19 islamskih skrajnežev, ki so pripadali teroristični organizaciji Al Kaida. Napade izvedene 11. septembra pa prištevamo med samomorilske napade, če smo natančnejši je v tem primeru šlo za skupinski samomorilski napad, v katerem je umrlo vseh 19 izvajalcev napada.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 22.
Ali veste kdo naj bi bil glavni snovalec napadov izvedenih 11. septembra?	Odgovorijo: Osama bin Laden.	Metoda razgovora.	
Tako je, ZDA so zato tudi napadle Afganistan, kjer naj bi se Osama bin Laden skrival. Bin Laden pa so Američani izsledili in ubili leta 2011 v Pakistanu.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 23.
Ali bi morda vedeli, koliko žrtev so povzročili napadi izvedeni 11. septembra.	Odgovorijo: 3000.	Metoda razgovora.	
Napadi 11. septembra veljajo za največji samomorilski teroristični napad v zgodovini. V napadu naj bi umrlo vseh 265 ljudi na ugrabljenih letalih, 125 vojakov in civilistov naj bi umrlo pri napadu na Pentagon, pri napadu na WTC pa naj bi umrlo kar 2600 ljudi, vključno z 340 gasilci in 60 policisti.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 24.

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>V povezavi z napadi 11. septembra pa obstajajo tudi številne teorije zarote, ki namigujejo, da naj bi bili napadi na ZDA del skrbno pripravljene zarote, ki naj bi opravičevala kasnejšo ameriško vojno proti terorizmu ter tudi vse druge vojne, ki jim vojna proti terorizmu služi kot krinka (recimo napad na Irak leta 2003.) Napade 11. septembra pa naj bi izrabili tudi za povečanje nadzora nad Američani in ljudmi po svetu ter omejevanje svobode ter osnovnih pravic. Zagovorniki zarote tako namigujejo, da piloti ugrabitelji, ki so se po nekaterih informacijah šolali le na majhnih letalih, ne bi bili sposobni tako natančno leteti z velikimi potniškimi letali, ki so trčila v stavbe WTC-ja in Pentagon-ja. Pa tudi »dvojčka« naj bi bila zasnovana dovolj močno, da bi preživela udarec večjega letala. Nekateri tako celo namigujejo na prisotnost eksploziva na kritičnih delih nosilne konstrukcije. Dejstvo je, da obstaja možnost, da so napadi izvedeni 11. septembra 2001 delo ameriške vladajoče elite, navsezadnje so ZDA leta 1962 načrtovale napad na ameriške civiliste za katerega bi okrivile Kubo, ki bi jo posledično tudi napadle.</p>	Poslušajo.	Metoda razlage.	Drsnica 25.
	<p>Preverimo kako ste izpolnili naloge na učno-delovnem listu, ki se nanašajo na tretji vsebinski poudarek. <i>Določim učence, da preberejo rešitve.</i></p>	Učenci povedo svoje odgovore (glej učno delovni list).	Metoda razgovora.	Učno-delovni list, 3 poudarek.

4. VSEBINSKI POUKAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
Terorizem v 21. stoletju 8 minut	Eden izmed najbolj krvavih terorističnih napadov v 21. stoletju, se je je zgodil na prvi šolski dan 1. septembra 2004.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika (do konca poudarka) in	Drsnica 26.

Ali morda veste kje se je zgodil ta napad?	Odgovorijo: V Rusiji na osnovni šoli v Beslanu.	metoda razlage in slikovne demonstracije Metoda razgovora in slikovne demonstracije.	Drsnica 27.
Tako je 1. septembra 2004, so oboroženi čečenski teroristi, ki si prizadevajo za neodvisnost od Rusije, vdrl v beslansko osnovno šolo in za talce zajeli več kot 1000 otrok in učiteljev. Ali morda veste kakšen je bil razplet te teroristične akcije.	Poslušajo. Odgovorijo: ruska vojska je napadla šolo in osvobodila talce, vendar je pri tem ogromno talcev umrlo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije. Metoda razgovora.	Drsnica 28.
Tako je. Ruske posebne enote so po neuspešnih pogajanjih z ugrabitelji, ki so zahtevali umik ruskih enot iz Čečenije in izpustitev somišljenikov v Ingušetiji, 3. septembra 2004 ob eksploziji vdrl v poslopje šole in sledil je spopad. Glavno sporno vprašanje je še vedno, kdo je odgovoren za eksplozijo, ki je sprožila vdor ruskih posebnih enot. Ruske oblasti trdijo, da so bili za eksplozijo odgovorni ugrabitelji, mnogi preživeli in neodvisni preiskovalci pa menijo, da so ruske posebne enote namenoma sprožile spopad z ugrabitelji.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 29.
Osvoboditev talcev pa ni tekla po načrtih, saj je med ruskimi silami vladala popolna zmeda, tako je ruska vojska ob napadu kar s tanki in	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 30.

helikopterji obstreljevala dele šole, iz katerih so teroristi streljali na ruske sile.			
Pri osvobajanju talcev pa so sodelovali tudi številni neizurjeni domačini, ki so bili oboroženi kar z osebnim orožjem in pa starši ugrabljenih otrok, ki so med spopadom kar neoboroženi skušali priti do svojih otrok. Zaradi zmede je lokalna policija, streljala kar na ruske specialce, ki so jih zamenjali s teroristi, pa tudi številni civilisti, ki so skušali pomagati, so bili žrtve navkrižnega ognja med teroristi in ruskimi silami.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 31.
Ali morda veste, koliko ljudi je umrlo v terorističnem napadu na šolo v Beslanu?	Odgovorijo: Več kot 300.	Metoda razgovora.	
Tako je, v napadih naj bi umrlo skoraj 400 ljudi, od tega kar 335 talcev, izmed teh je bilo 186 otrok, umrlo pa je tudi več kot 10 pripadnikov ruskih oboroženih sil in 31 čečenskih teroristov, eden terorist pa je bil zajet živ.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 32.
Večino samomorilskih terorističnih napadov v 21. stoletju so izvedli pripadniki islamske vere. Islamske teroristične organizacije si prizadevajo za popolno odstranitev zunanjih vplivov v državah z muslimanskim prebivalstvom. Islamski teroristi verjamejo, da bojujejo sveto vojno proti domnevnim sovražnikom Islama, se pravi vsem, ki niso islamske vere.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 33.
Ali morda veste kako se ta sveta vojna imenuje?	Odgovorijo: Džihad.	Metoda razgovora in slikovne demonstracije.	
Tako je, v nasprotju z drugimi teroristi pa so pripravljani tudi	Poslušajo.	Metoda razlage.	Drsnica 34.

<p>žrtvovati svoja življenja, saj naj bi jim »mučeniška smrt« odprla vrata v raj.</p> <p>Teroristi tudi verjamejo, da jih v raju čakajo device, ali morda veste koliko devic naj bi jih v raju čakalo?</p>	Odgovorijo. 72.	Metoda razgovora.	
<p>Tako je, danes največjo teroristično grožnjo predstavljajo islamske teroristične organizacije.</p> <p>Ali morda poznate kakšno?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Al Kaida, ISIS, Hamas, Hezbolah, Boko Haram, Talibani...</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora in slikovne demonstracije.</p>	Drsnica 34.
<p>Tako je, izmed naštetih pa za najnevarnejšo velja Islamska država Iraka in Levanta-bolj znana pod imeni ISIL, ISIS, Daesh, ki je odgovorna za številne zločine na bližnjem vzhodu. Številni njeni pripadniki pa so se v zadnjih letih tudi pomešali med begunce in migrante in se tako izmuznili v Evropo, kjer izvajajo teroristične napade.</p> <p>Ali morda poznate katerega izmed terorističnih napadov, ki so ga islamski skrajneži pred letom 2010 izvedli v Evropi?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Madrid, London.</p>	<p>Metoda razlage in slikovne demonstracije.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 35.</p> <p>Drsnica 36.</p>
<p>Tako je, Islamisti so leta 2004 izvedli bombne napade v Madridu in pri tem ubili 191 ljudi, istega leta so izvedli tudi napad na šolo v Beslanu, leta 2005 je v bombnih napadih v Londonu umrlo 56 ljudi.</p>	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 36.
<p>Po krajšem zatišju, pa so leta 2015 Evropo ponovni pretresli teroristični napadi.</p> <p>Ali morda veste, katero državo, so napadi leta 2015 in 2016 najbolj prizadeli?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: Francijo.</p>	Metoda razgovora in slikovne demonstracije.	Drsnica 37.
<p>Tako je, v Parizu je bilo leta 2015 napadeno uredništvo satiričnega časnika Charlie Hebdo, pri tem pa je</p>	Poslušajo.	Metoda razlage in	Drsnica 38.

6 minut	umrlo 12 oseb, novembra 2015 je prišlo do novih napadov v Parizu, ki so zahtevali 137 žrtev.		slikovne demonstracije.	
	Leta 2016 je prišlo tudi do napadov v Bruslju v katerih je bilo ubitih 35 ljudi, istega leta pa je v Nici simpatizer islamske države z tovornjakom do smrti povozil 87 ljudi, v zadnjih mesecih pa so številni teroristični napadi pretresli tudi Nemčijo.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 39.
	Še posebej pa nas lahko skrbi dejstvo, da so v napadih v Franciji, Belgiji in Nemčiji sodelovali tudi državljani teh držav, ki so praviloma potomci muslimanskih migrantov iz afriških in bližnje vzhodnih držav. Ugotovimo torej lahko, da je bila integracija mnogih migrantov islamske vere neuspešna in zelo verjetno bodo takšni teroristični napadi v Evropi postali vedno pogostejši.	Poslušajo.	Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 40.
	Preverimo kako ste izpolnili naloge na učno-delovnem listu, ki se nanašajo na četrti vsebinski poudarek. <i>Določim učence, ki preberejo rešitve.</i>	Učenci povedo svoje odgovore (glej učno delovni list).	Metoda razgovora.	Učno-delovni list, 4 poudarek.
	AVTENTIČNA NALOGA.			
	Navodila: 1. Učenci zdaj vas bom razdelil v pare po dva. Vsak par bo dobil list papirja na katerega bo zapisal svoje predloge o tem kako bi se lotil preprečevanja terorističnih napadov v Evropi . Za to boste imeli na voljo 5 minut časa, po pretečenem času pa bom izžrebal 5 parov (vsak list, ki ga bo dobila dvojica bo oštevilčen z števili od ena naprej, sam pa si bom pripravil toliko odrezkov z števili od ena naprej kot je parov in ob koncu izžrebal pet	Poslušajo navodila.	Metoda razlage.	

	<p>števil, pet izžrebanih parov pa bo predloge tudi na glas prebralo.), ki bodo morali svoje predloge tudi na glas prebrati.</p> <p>2. Učence razdelim v pare po dva, jim razdelim liste na katere zapisujejo svoje predloge in jih opomnim, da imajo za delo na voljo 5 minut časa.</p> <p>3. Učenci 3 minute so potekle zato prosim zaključite s pisanjem predlogov. Zdaj bom izžrebal 5 parov, ki bodo na glas prebrali svoje predloge. Prvi izžreban par je... Vsak član prvega izžrebanega para naj prebere nekaj predlogov itd.</p> <p>Na koncu komentiram predloge učencev.</p>	<p>Pripravijo se na delo v parih/dvojicah in izmenjujejo svoja mnenja ter jih zapisujejo na list papirja.</p> <p>Člani petih izžrebanih dvojic na glas preberejo svoje predloge.</p>	<p>Delo v parih/dvojicah.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda besedne demonstracije.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>List z navodili na katerega zapisujejo svoje predloge.</p>
--	--	--	---	---

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
12 minut	<p>Učenci, zdaj pa vam bom razdelil preverjalne liste, da preverim koliko ste se naučili v tej učni uri. Za preverjanje imate na voljo 10 minut časa, potem pa bomo preverjanje tudi preverili.</p> <p><i>Učencem razdelim preverjalne liste.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Preverjalni list.
	Hodim po razredu in spremljam učence med reševanjem preverjanja,	Rešujejo.	Individualna učna oblika.	Preverjalni list.

po potrebi pa tudi pomagam, če so kakšne nejasnosti.			
Učenci 10 minut je poteklo, zato prosim zaključite z izpolnjevanjem preverjanja. Zdaj pa si s svojim sosedom izmenjate preverjanje in ga drug drugemu preverite. Rešitve preverjanja pa so prikazane na projekcijskem platnu.	Preverjajo.	Individualna učna oblika.	Preverjalni list.
PREVERJANJE: S preverjanjem sem ugotovil, da znate: - navesti kje se je po drugi svetovni vojni najprej razmahnil terorizem - navesti kje je delovala ETA - navesti proti komu se je IRA borila - navesti teroristično organizacijo odgovorno za napade 11. septembra 2001 - navesti dve ameriški mesti, ki so ju teroristi napadli 11. septembra - naštetih najbolj znane islamske teroristične organizacije	Poslušajo.	Metoda razlage.	Rešen preverjalni list.
Za konec pa samo še na hitro ustno ponovimo to kar smo se danes naučili. Kdo se je že v prvem stoletju v Judeji s terorističnimi akcijami upiral rimski nadoblasti? Kje je bila dejavna organizacija Ku-klux-klan? Kaj se je leta 1934 zgodilo z jugoslovanskim kraljem Aleksandrom? Kdo je z giljotino pobijal svoje nasprotnike? Zakaj se je zavzemala Baskovska domovina in svoboda (ETA) v Španiji.	Odgovorijo: Zeloti. Odgovorijo: V ZDA. Odgovorijo: Bil je žrtev atentata v Marseillesu v Franciji. Odgovorijo: Jakobinci. Odgovorijo: Za ustanovitev neodvisne baskovske države.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	/

PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Koliko žrtev je bilo v bojih med IRO in britansko ter irsko vojsko?	Odgovorijo: 3500 mrtvih in 50.000 ranjenih.		
Kako se imenuje terorizem, ki se širi zunaj meja matične države.	Odgovorijo: Mednarodni terorizem.		
Med katere teroristične napade, prištevamo napade izvedene 11. septembra 2001.	Odgovorijo: Med skupinske samomorilske napade.		
Kdaj in kje so so Američani izsledili in ubili Osamo bin Ladna.	Odgovorijo: Leta 2011 v Pakistanu.		
Kdaj in kje so oboroženi čečenski teroristi, ugrabili talce v beslanski osnovni šoli?	Odgovorijo: 1. septembra 2004 v Rusiji.		
Pripadniki katere religije so v 21. stoletju izvedli večino samomorilskih terorističnih napadov.	Odgovorijo: Muslimanske/ Islamske.		
Kaj je Džihad?	Odgovorijo: Sveta vojna.		

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list - prazen
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list - izpolnjen kot zapis učne snovi
PRILOGA 3 :	Video posnetek
PRILOGA 4 :	PPT
PRILOGA 5 :	Ponovitveni (preverjalni) list - prazen
PRILOGA 6:	Ponovitveni (preverjalni) list - izpolnjen

PRILOGA 1: Zapis učne snovi – neizpolnjen učno-delovni list

UČNO-DELOVNI LIST: TERORIZEM

1. Zgodovina terorizma

Kje je bila dejavna organizacija Ku-klux-klan in proti komu je bila usmerjena?

Kaj se je leta 1934, zgodilo z jugoslovanskim kraljem Aleksandrom?

Dopolni:

Po drugi svetovni vojni se je terorizem razmahnil na _____, zlasti med _____. V _____ se je baskovska teroristična/separatistična organizacija bolj znana pod kratico _____, zavzemala za ustanovitev neodvisne baskovske države.

IRA (Irska republikanska armada) se je borila za nedvisnost _____. V bojih med IRO in _____ ter _____ vojsko je od šestdesetih let 20. stoletja pa do leta 1998, ko je IRA podpisala premirje, umrlo več kot 3500 ljudi, od tega 1800 civilistov, približno 50.000 pa je bilo ranjenih.

2. Terorizem in teroristi

Kako se imenuje terorizem, ki se širi zunaj meja matične države?

Naštejte nekaj nasilnih akcij, ki so značilne za terorizem?

Dopolni:

Učinkovitost terorizma narašča z razvojem _____ zlasti prenosnih visokoeksplozivnih sredstev, ki posameznikom in majhnim skupinam omogočajo povzročitev velike škode. Raste pa tudi strah pred uporabo orožja za _____.

3. Napad na WTC

Dopolni:

Enajstega septembra 2001, je prišlo do terorističnih napadov v _____. Teroristi so z dvema letaloma napadli _____ v New Yorku, kjer sta se dve letali zaleteli v vsakega izmed nebotičnikov (znana tudi pod imenom »Dvojčka«). Tretje letalo pa so usmerili nad Washington, kjer se je zaletelo v stavbo _____. Četrto letalo, ki so ga teroristi nameravali uporabiti za napad na _____, naj bi potniki potem, ko so slišali za dogodke v New Yorku, namenoma strmoglavili nad nenaseljenim delom Pensilvanije.

Napad je izvedlo 19 islamskih skrajnežev, ki so pripadali teroristični organizaciji _____ . Glavni organizator napadov je bil _____ , ki so ga američani izsledili in ubili leta 2011 v _____ .

4. Terorizem v 21. stoletju.

DOPOLNI:

Prvega septembra 2004, so oboroženi _____ teroristi, ki si prizadevajo za neodvisnost od _____, vdrli v beslansko osnovno šolo in za talce zajeli več kot _____ otrok in učiteljev. Ruske posebne enote, so po neuspešnih pogajanjih z ugrabitelji, ki so zahtevali umik ruskih enot iz _____, 3. septembra 2004 ob eksplozijah vdrle v poslopje šole in sledil je spopad.

Osvoboditev talcev pa ni tekla po načrtih, saj je med ruskimi silami vladala popolna zmeda, tako je ruska vojska ob napadu kar s _____ in _____ obstreljevala dele šole, iz katerih so teroristi streljali na ruske sile.

Pri osvobajanju talcev so sodelovali tudi številni neizurjeni _____, ki so bili oboroženi kar z _____ orožjem in pa _____ ugrabljenih otrok.

Zaradi zmede je lokalna _____, streljala kar na ruske specialce, ki so jih zamenjali s teroristi.

Pripadniki katere vere so izvedli večino samomorilskih terorističnih napadov v 21. stoletju?

Naštajte nekaj še delujočih islamskih terorističnih skupin?

Katera teroristična skupina v zadnjem obdobju velja za najnevarnejšo?

Dopolni:

Islamisti so leta 2004 izvedli bombne napade v _____ in pri tem ubili 191 ljudi. Leta 2005 je v bombnih napadih v _____ umrlo 56 ljudi.

V Parizu je bilo leta 2015 napadeno uredništvo satiričnega časnika _____, pri tem pa je umrlo 12 oseb. Novembra 2015 je prišlo do novih napadov v _____, ki so zahtevali 137 žrtev, leta 2016 je prišlo do napadov v _____ v katerih je bilo ubitih 35 ljudi, istega leta pa je v _____ simpatizer islamske države s tovornjakom do smrti povozil 87 ljudi.

PRILOGA 2: Zapis učne snovi – izpolnjen učno-delovni list

UČNO-DELOVNI LIST: TERORIZEM

REŠITVE

1. Zgodovina terorizma

Kje je bila dejavna organizacija Ku-klux-klan in proti komu je bila usmerjena?

Delovala je v ZDA, usmerjena pa je bila proti temnopoltim.

Kaj se je leta 1934 zgodilo z jugoslovanskim kraljem Aleksandrom?

Odgovorijo: Bil je žrtev atentata v Marseillesu v Franciji.

Dopolni:

Po drugi svetovni vojni se je terorizem razmahnil na **Bližnjem vzhodu**, zlasti med **Palestinci**.

V **Španiji** se je Baskovska teroristična/separatistična organizacija bolj znana pod kratico **ETA**, zavzemala za ustanovitev neodvisne baskovske države.

IRA (Irska republikanska armada) se je borila za nedvisnost **Severne Irske**.

V bojih med IRO in **britansko** ter **irsko** vojsko je od šestdesetih let 20. stoletja pa do leta 1998, ko je IRA podpisala premirje, umrlo več kot 3500 ljudi, od tega 1800 civilistov, približno 50.000 pa je bilo ranjenih.

2. Terorizem in teroristi

Kako se imenuje terorizem, ki se širi zunaj meja matične države?

Mednarodni terorizem.

Naštejte nekaj nasilnih akcij, ki so značilne za terorizem?

Bombni napadi, ugrabitve in umori.

Dopolni:

Učinkovitost terorizma narašča z razvojem **sodobnega orožja**, zlasti prenosnih visokoeksplozivnih sredstev, ki posameznikom in majhnim skupinam omogočajo povzročitev velike škode. Raste pa tudi strah pred uporabo orožja za **množično uničevanje**.

3. Napad na WTC

Dopolni:

Enajstega septembra 2001 je prišlo do terorističnih napadov v **ZDA**.

Teroristi so z dvema letaloma napadli **WTC- world trade center** v New Yorku, kjer sta se dve letali zaleteli v vsakega izmed nebotičnikov (znana tudi pod imenom »Dvojčka«). Tretje letalo pa so usmerili nad Washington, kjer se je zaletelo v stavbo **Pentagona**.

Četrto letalo ki so ga teroristi nameravali uporabiti za napad na **belo hišo**, naj bi potniki potem, ko so slišali za dogodke v New Yorku, namenoma strmoglavili nad nenaseljenim delom Pensilvanije.

Napad je izvedlo 19 islamskih skrajnežev, ki so pripadali teroristični organizaciji **Al Kaida**. Glavni organizator napadov je bil **Osama bin Laden**, ki so ga američani izsledili in ubili leta 2011 v **Pakistanu**.

4. Terorizem v 21. stoletju.

DOPOLNI:

Prvega septembra 2004, so oboroženi **čečenski** teroristi, ki si prizadevajo za neodvisnost od **Rusije**, vdrl v beslansko osnovno šolo in za talce zajeli več kot **1000** otrok in učiteljev.

Ruske posebne enote so po neuspešnih pogajanjih z ugrabitelji, ki so zahtevali umik ruskih enot iz **Čečenije**, 3. septembra 2004 ob eksplozijah vdrole v poslopje šole in sledil je spopad. Osvoboditev talcev pa ni tekla po načrtih, saj je med ruskimi silami vladala popolna zmeda, tako je ruska vojska ob napadu kar s **tanki** in **helikopterji** obstreljevala dele šole, iz katere so teroristi streljali na ruske sile.

Pri osvobajanju talcev so sodelovali tudi številni neizurjeni **domačini/civilisti**, ki so bili oboroženi kar z **osebnim** orožjem in pa **starši** ugrabljenih otrok.

Zaradi zmede je lokalna **policija** streljala kar na ruske specialce, ki so jih zamenjali s teroristi.

Pripadniki katere vere so izvedli večino samomorilskih terorističnih napadov v 21. stoletju?
Pripadniki islamske/muslimanske vere.

Naštete nekaj še delujočih islamskih terorističnih skupin?
Al Kaida, ISIS, Hamas, Hezbolah, Boko Haram, Talibani...

Katera teroristična skupina v zadnjem obdobju velja za najnevarnejšo?
Za najnevarnejšo velja Islamska država Iraka in Levanta-bolj znana pod imeni ISIL, ISIS, Daesh.

Dopolni:

Islamisti so leta 2004 izvedli bombne napade v **Madridu** in pri tem ubili 191 ljudi, leta 2005 je v bombnih napadih v **Londonu** umrlo 56 ljudi.

V Parizu je bilo leta 2015 napadeno uredništvo satiričnega časnika **Charlie Hebdo**, pri tem pa je umrlo 12 oseb, novembra 2015 je prišlo do novih napadov v **Parizu**, ki so zahtevali 137 žrtev, leta 2016 je prišlo do napadov v **Bruslju** v katerih je bilo ubitih 35 ljudi, istega leta pa je v **Nici** simpatizer islamske države s tovornjakom do smrti povozil 87 ljudi.

PRILOGA 3: Video posnetek:

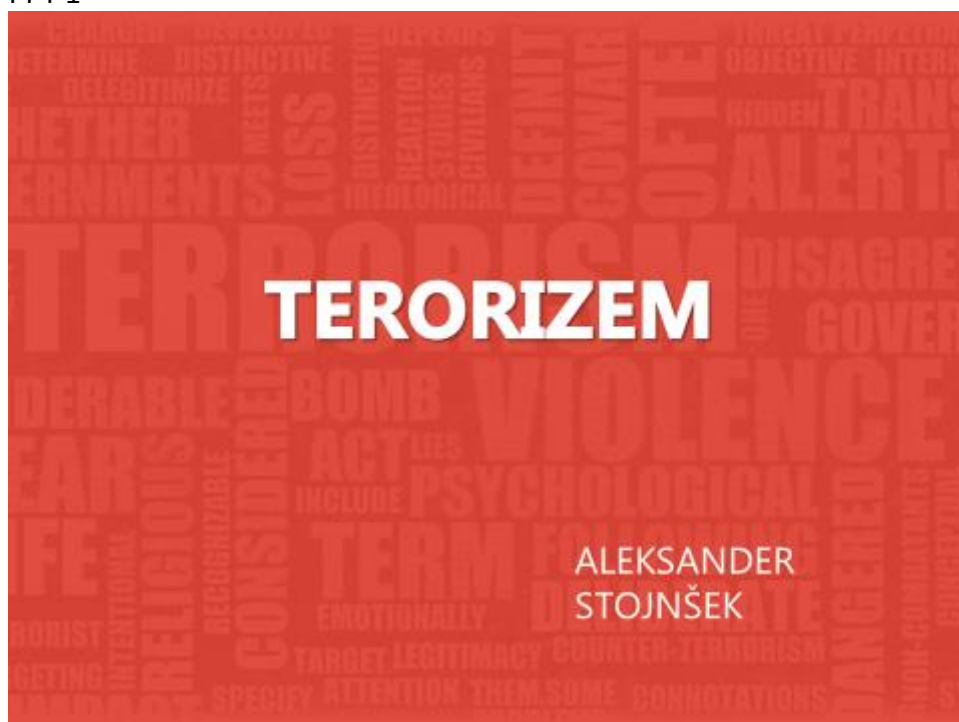
Topic: Terrorism

<https://www.youtube.com/watch?v=Y2voqdMH18E>

Od 00:00 do 01:50.

PRILOGA 4: PPT

PPT 1

PPT 2

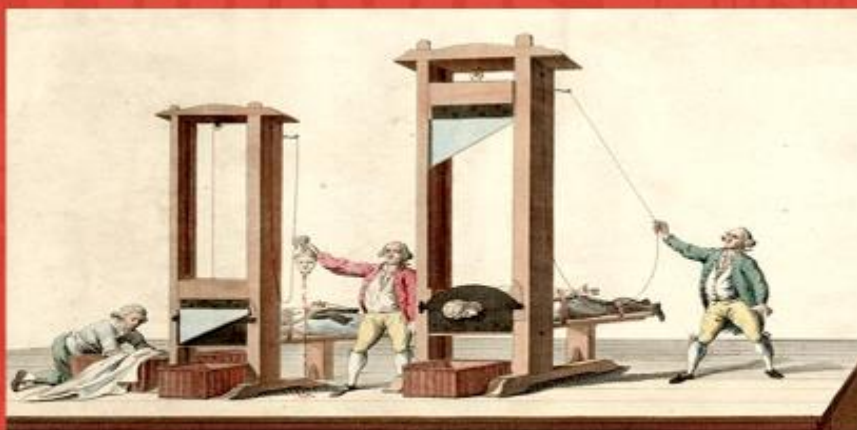
Že v prvem stoletju, so se v Judeji zeloti s terorističnimi akcijami upirali rimski nadoblasti.

PPT 3

V času francoske revolucije, so Jakobinci pobili na tisoče resničnih in domnevnih nasprotnikov revolucije in tako sejali strah med ljudmi.

PPT 4

V ZDA je bila po ameriški državljanski vojni dejavna organizacija Ku-klux-klan.

PPT 5

Junija 1914 je prišlo do terorističnega dejanja oz. atentata, ki je predstavljal povod za izbruh prve svetovne vojne.

PPT 6

alamy stock photo

DB3TF6
www.alamy.com

PPT 7

PPT 8

Večino terorističnih napadov je izvedla palestinska organizacija PLO, ki pa je pozneje prenehala z napadi.

ÊTES-VOUS SÛR DE POUVOIR LES DIFFÉRENCIER ?

HAMAS	HEZBOLLAH
LEADER : KHALED MSHAAL	LEADER: HASSAN NASRALLAH
LOCALISATION : GAZA	LOCALISATION : LIBAN
RELIGION : SUNNISME	RELIGION : CHIISME
FONDÉ EN : 1987	FONDÉ EN : 1982
ACTIVITÉS	ACTIVITÉS
• ATTENTATS-SUICIDES • POPULATION = BOUCLIER HUMAIN • TIRS DE ROQUETTES	• ATTENTATS-SUICIDES • POPULATION = BOUCLIER HUMAIN • TIRS DE ROQUETTES
MENACE LES CIVILS ISRAËLIENS DU SUD	MENACE LES CIVILS ISRAËLIENS DU NORD
<i>"C'est le temps pour le troisième soulèvement... la résistance continuera à travers les attentats-suicides"</i> — MSHAAL, 2008	<i>"Il n'y a pas de solution au conflit de la région, sauf avec la disparition d'Israël"</i> — Nasrallah, 2008
2 ORGANISATIONS TERRORISTES, 2 MENACES	

ARMÉE DE DÉFENSE D'ISRAËL

PPT 9

V sedemdesetih letih 20. stoletja se je terorizem razmahnil tudi po Evropi.

BRIGATE ROSSE
Partito Comunista Combattente

Die Geschichte der RAF

Die Jagd auf die Baader Meinhof Bande

PPT 10

Obe teroristični skupini sta želeli zrušiti državni sistema in kapitalizem.

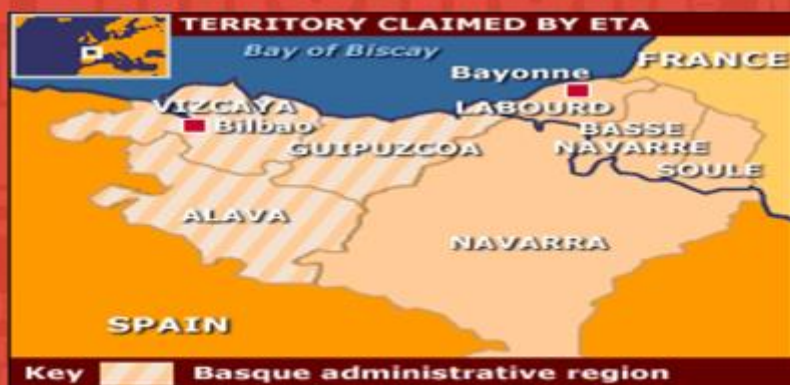
Resen problem pa je predstavljal tudi nacionalistični terorizem oz. terorizem manjšin.

PPT 11

Baskovska teroristična/separatistična organizacija (ETA), se je zavzemala za ustanovitev neodvisne baskovske države.

ETA, ki naj bi bila odgovorna za več kot 1000 mrtvih, je leta 2006 sklenila mir s špansko vlado.

PPT 12

IRA se je borila za nedvisnost Severne Irske.

Boji so trajali od šestdesetih let 20. stoletja pa do leta 1998.

IRA je za cilje svojih napadov izbirala območja, kjer so bili prisotni angleški vojaki in policisti.

PPT 13

TERORIZEM IN TERORISTI

Terorizem je eden najbolj perečih problemov sodobnega sveta.

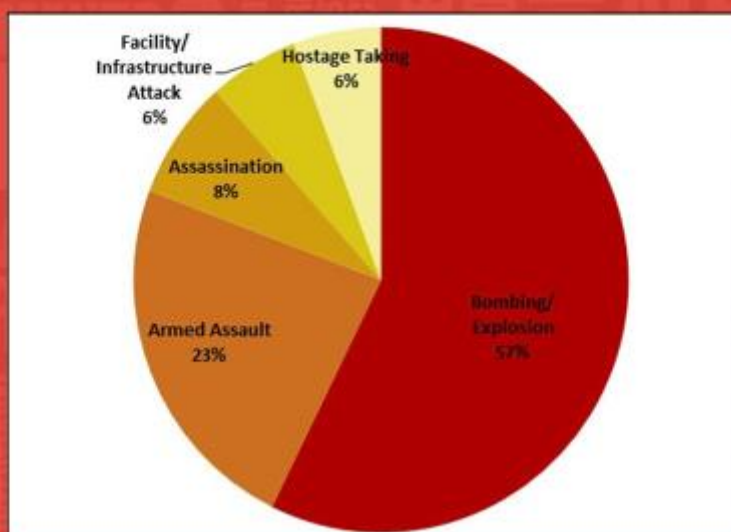
Učinkovita mednarodna obramba pred njim, se zdi oddaljen cilj.

Vedno pogostejši je mednarodni terorizem.

S pojmom terorizem označujemo uporabo nasilja za doseg političnih namenov.

PPT 14

Ali morda veste katere nasilne akcije so značilne za terorizem?

PPT 15

Teroristi svoje napade izvajajo na skrbno izbranih lokacijah.

Teroristi za svoje tarče pogosto izbereje podzemne železnice, avtobuse, letala, nakupovalna središča, šole, restavracije in nočne klube.

Na lokacijah kjer je veliko ljudi se le ti počutijo razmeroma varni.

PPT 16

Ali morda veste, zakaj se teroristi odločajo za teroristične napade?

Teroristi upajo, da bodo s svojimi akcijami javnost opozorili nase in na svoje zahteve, hkrati pa vzbudili strah, ki bo politične voditelje prisilil k ukrepom v njihov prid.

PPT 17

Ali morda veste zakaj teroristični napadi zahtevajo vedno večje število žrtev?

Razvoj sodobnega orožja, zlasti prenosnih visokoeksplozivnih sredstev, omogoča posameznikom in majhnim skupinam povzročitev velike škode.

Raste pa tudi strah pred uporabo orožja za množično uničevanje.

PPT 18

11. SEPTEMBER

11. septembra 2001 je prišlo do terorističnih napadov na ZDA.

Štiri ločene teroristične skupine, so ugrabile štiri komercialna potniška letala.

PPT 19

Z dvema letaloma so napadli WTC v New Yorku.

PPT 20

Tretje letalo pa so usmerili nad Washington, kjer se je zaletelo v stavbo Pentagona.

PPT 21

Četrto letalo, so potniki namenoma strmoglavili nad nenaseljenim delom Pensilvanije.

PPT 22

Ali bi morda vedeli zakaj, so teroristi letala usmerili ravno na WTC in Pentagon?

Zaradi simbolnega pomena stavb.

Teroristi so z napadom na dve tako simbolni tarči, zadali hud udarec ZDA in pritegnili pozornost povsod po svetu.

PPT 23

Ali veste katera teroristična skupina je odgovorna za napade 11. septembra?

Napad je izvedla teroristična organizacija Al-Kaida.

Napade izvedene 11. septembra pa prištevamo med skupinske samomorilske napade.

PPT 24

Napade 11. septembra naj bi organiziral Osama Bin Lادن.

PPT 25

Napadi 11. septembra veljajo za največji samomorilski teroristični napad v zgodovini.

V napadih je umrlo vseh 265 ljudi na ugrabljenih letalih, 125 vojakov in civilistov je umrlo pri napadu na Pentagon, pri napadu na WTC pa naj bi umrlo kar 2600 ljudi.

PPT 26

V povezavi z napadi 11. septembra pa obstajajo tudi številne teorije zarote.

Napadi na ZDA naj bi bili del skrbno pripravljene zarote.

Napade 11. septembra naj bi izrabili za povečanje nadzora nad Američani in ljudmi po svetu in omejevanje svobode ter osnovnih pravic.

Zagovorniki zarote, namigujejo, da piloti ugrabitelji, naj ne bi bili sposobni dovolj natančno pilotirati velikih potniških letal.

PPT 27

TERORIZEM V 21. STOLETJU

Eden izmed najbolj krvavih terorističnih napadov v 21. stoletju, se je je zgodil na prvi šolski dan 1. septembra 2004.

PPT 28

PPT 29

1. septembra 2004, so oboroženi čečenski teroristi, vdrli v beslansko osnovno šolo in zajeli več kot talcev.

PPT 30

Ruske posebne enote so po neuspešnih pogajanjih z ugrabitelji, 3. septembra 2004 ob eksploziji vdrle v poslopje šole.

Glavno sporno vprašanje je še vedno, kdo je odgovoren za eksplozijo, ki je sprožila vdor ruskih posebnih enot.

PPT 31

Osvoboditev talcev pa ni tekla po načrtih, saj je med ruskimi silami vladala popolna zmeda.

PPT 32

Pri osvobajanju talcev so sodelovali tudi številni domačini, in starši ugrabljenih otrok. Zaradi zmede je lokalna policija, streljala kar na ruske specialce, ki so jih zamenjali s teroristi.

PPT 33

Med 1. in 3. septembrom 2004, je na šoli v Beslanu umrlo skoraj 400 ljudi.

PPT 34

Večino samomorilskih terorističnih napadov v 21. stoletju, so izvedli pripadniki islamske vere. Islamski teroristi verjamejo, da bojujejo sveto vojno proti domnevnim sovražnikom Islama.

PPT 35

V nasprotju z drugimi teroristi, so islamisti pripravljeni žrtvovati svoja življenja, saj naj bi jim »mučeniška smrt« odprla vrata v raj.

Danes največjo teroristično grožnjo predstavljajo islamske teroristične organizacije.

PPT 36

Ali morda poznate katerega izmed terorističnih napadov, ki so ga islamski skrajneži pred letom 2010 izvedli v Evropi?

Islamisti so leta 2004 izvedli bombne napade v Madridu in pri tem ubili 191 ljudi, leta 2005 pa je v bombnih napadih v Londonu umrlo 56 ljudi.

PPT 37

Ali morda poznate katerega izmed terorističnih napadov, ki so ga islamski skrajneži pred letom 2010 izvedli v Evropi?

Islamisti so leta 2004 izvedli bombne napade v Madridu in pri tem ubili 191 ljudi, leta 2005 pa je v bombnih napadih v Londonu umrlo 56 ljudi.

PPT 38

Po krajšem zatišju pa so leta 2015 Evropo ponovni pretresli teroristični napadi.

PPT 39

V Parizu je bilo januarja 2015 napadeno uredništvo satiričnega časnika Charlie Hebdo, novembra 2015 je prišlo do novih napadov v Parizu.

PPT 40

Marca 2016 je bilo v napadih na letališču v Bruslju ubitih 35 ljudi.

Julija 2016 pa je v Nici simpatizer islamske države s tovornjakom do smrti povozil 87 ljudi.

PPT 41

Še posebej pa nas lahko skrbi dejstvo, da so v napadih v Franciji, Belgiji in Nemčiji sodelovali tudi državljani teh držav, ki so praviloma potomci muslimanskih migrantov iz afriških in bližnje vzhodnih držav.

PRILOGA 5: PREVERJANJE

ZGODOVINA TERORIZMA

1. Kje se je po drugi svetovni vojni najprej razmahnil terorizem?

1/

2. Kje je delovala ETA in zakaj se je borila?

2/

3. Kaj pomeni kratica IRA, proti komu se je IRA borila?

2/

TERORIZEM IN TERORISTI

4. Naštejte vsaj štiri lokacije, na katerih teroristi pogosto izvajajo svoje napade:

2/

5. Zakaj teroristični napadi zahtevajo vedno večje število žrtev?

1/

NAPAD NA WTC

6. Katera teroristična organizacija je organizirala napade 11. septembra 2001 in kdo je bil njen vodja?

2/

7. Kateri dve ameriški mesti so teroristi napadli 11. septembra?

2/

8. Dopolni

Dejstvo je, da obstaja možnost, da so napadi izvedeni 11. septembra 2001 delo ameriške vladajoče elite, navsezadnje so ZDA leta 1962 načrtovale napad na _____ civiliste, za katerega bi okrivile _____, ki bi jo posledično tudi napadle.

2/

TERORIZEM V 21. STOLETJU

9. Katera teroristična skupina je vdrla v beslansko osnovno šolo in koliko talcev je zajela?

2/

11. Naštejte vsaj štiri islamske teroristične organizacije.

2/

12. Kronološko razvrstite naslednje teroristične napade v Evropi od najstarejšega do najmlajšega.

Bombni napadi v Parizu

Bombni napadi v Londonu

Bombni napadi v Madridu

Bombni napadi v Bruslju

2/

PRILOGA 6: PREVERJANJE-REŠITVE

ZGODOVINA TERORIZMA

1. Kje se je po drugi svetovni vojni najprej razmahnil terorizem? **Terorizem se je najprej razmahnil na bližnjem vzhodu.**

1 točka za pravilen odgovor.

2. Kje je delovala ETA in zakaj se je borila? **ETA je delovala v Španiji (1 točka) borila pa se je za ustanovitev neodvisne baskovske države (1 točka).**

Po 1 točka za vsakega izmed dveh pravilnih odgovorov.

3. Kaj pomeni kratica IRA, proti komu se je IRA borila? **IRA-Irska Republikanska Armada (1 točka), IRA se je borila proti britanski in irski vojski (1 točka).**

Po 1 točka za vsakega izmed dveh pravilnih odgovorov.

TERORIZEM IN TERORISTI

4. Naštejte vsaj štiri lokacije, kjer teroristi pogosto izvedejo svoje napade: **Podzemne železnice, avtobusi, letala, nakupovalna središča, šole, restavracije in nočni klubi...**

Po 0,5 točka za vsakega izmed pravilnih odgovorov (skupaj 2 točki).

5. Zakaj teroristični napadi zahtevajo vedno večje število žrtev? **Zaradi tehnološkega napredka orožja.**

1 točka za pravilen odgovor.

NAPAD NA WTC

6. Katera teroristična organizacija je organizirala napade 11. septembra 2001 in kdo je bil njen vodja? **Al Kaida (1 točka) vodja katere je bil Osama bin Laden (1 točka).**

Po 1 točka za vsakega izmed dveh pravilnih odgovorov.

7. Kateri dve ameriški mesti so teroristi napadli 11. septembra? **New York (1 točka) in Washington (1 točka).**

Po 1 točka za vsakega izmed dveh pravilnih odgovorov.

8. Dopolni

Dejstvo je, da obstaja možnost, da so napadi izvedeni 11. septembra 2001 delo ameriške vladajoče elite, navsezadnje so ZDA leta 1962 načrtovale napad na ameriške civiliste za katerega bi okrivile Kubo, ki bi jo posledično tudi napadle.

Po 1 točka za vsako pravilno dopolnjeno besedo.

TERORIZEM V 21. STOLETJU

9. Katera teroristična skupina je vdrla v beslansko osnovno šolo in koliko talcev je zajela? Čečenski teroristi (1 točka), ki so zajeli več kot 1000 talcev (1 točka).

Po 1 točka za vsakega izmed dveh pravilnih odgovorov.

10. Kako se je razpletla beslanska kriza s talci? Ruska sile so napadle šolo in osvobodile talce (1 točka), vendar je zaradi velike zmede in slabo kordiniranega napada ogromno talcev umrlo (1 točka).

Po 1 točka za vsakega izmed pravilnih odgovorov (skupaj 2 točki).

11. Naštejte vsaj štiri islamske teroristične organizacije. Al Kaida, ISIS, Hamas, Hezbollah, Boko Haram, Talibani.

Po 0,5 točke za vsakega izmed pravilnih odgovorov (skupaj 2 točki).

12. Kronološko razvrstite naslednje teroristične napade v Evropi od najstarejšega do najmlajšega.

Bombni napadi v Parizu
Bombni napadi v Londonu
Bombni napadi v Madridu
Bombni napadi v Bruslju

1. Bombni napadi v Madridu
2. Bombni napadi v Londonu
3. Bombni napadi v Parizu
4. Bombni napadi v Bruslju

Po 0,5 točke za vsako pravilno razvrstitev (skupaj 2 točki).

Avtorji prispevkov:

SARA BERTALANIČ

TILEN JERNEJ BLATNIK

ROMAN KRALJ

TADEJ MADJAR

SARA PRIMEC

KATARINA RUDOLF

ALEKSANDER STOJNŠEK

NINA VIDIC

**Naslov: Prispevki k didaktiki zgodovine,
Letnik XV, št. 2**

ISSN: 1581-8713

ISSN: 1581-8721 (ELEK. VERZIJA)

Urednica: Danijela Trškan

Oblikovalka: Danijela Trškan

*Copyright © Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete UL
(za potrebe predmetov Didaktika zgodovine I, Didaktika
zgodovine II, Pedagoška praksa iz zgodovine, Terensko
delo pri zgodovini v osnovni in srednji šoli)*

Ljubljana

2017